

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૭૫૯ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૮૨૧૫૨૧૨ ૨૨-૧૧૨

વિષય ૫૩૪ ૨૨૪૩

જાલગણ
અમદાવાદ
જાલગણ ગ્રંથાલય-સંગ્રહ

૧૨૭૫૬

THE SECRED BOOKS OF THE JAINS Vavahāra Sūttam.

Edited by Dr. Walther Schubring, Professor of sanskrit, in the University
of Hamburg, Germany.

I
1926

વવહાર સુત્તં (છેદ સૂત્ર)

19-2-79

જાલગણની હેમ્બર્ગની યુનીવર્સિટીના સંસ્કૃતના પ્રોફેસર વોલ્થર શ્યુબ્રિંગ પાસે, શુદ્ધ મૂલ લેવાવી, પ્રસ્થાવના તથા ખર્ચા સહિત
લેખક તથા પ્રકાશક,

ડાક્ટર જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોશી L. M. & S. અમદાવાદ (નવે રવાણે).

શ્રી "પ્રજાશ્રિતાયે મુદ્રાલય" માં પટેલ સોદાખાઈ વલ્લભરામે છાપ્યું. ઠે. છાત્રપુર નવીપોલ-અમદાવાદ.

સર્વે હક પ્રસિદ્ધ કર્તાઈ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત ૧૯૮૨

સને ૧૯૨૫

આવૃત્તિ ૧ હી

પ્રત ૧૦૦૦

મૂલ્ય રૂ. ૩-૦-૦.

Preface by Professor W. Schubring.

The Nagari Text of the Vavahāra Sūtta has been prepared by me at Hamburg, Germany, as a transcription of my own critical edition published in 1918 as No. I of Vol. XV of "Studies in Oriental Research." That edition contains, besides, some notes partly based on Malayagiris' Tika (T). The various readings of the four manuscripts consulted, among which, the palm leaf manuscript (P) of the Deccan College Library, Poona, of samvat 1334 (No. V 1817), deserves special mention, B & b are paper manuscripts of the Government Library, Berlin. The more important of these readings have found place here. Besides, those presented by the printed text edited by Raja Bahadur Lal sukhdev in Hyderabad (Deccan) have been carefully noticed, as this text represents another reduction. These variants are called H.

As to its contents & style, the Vavahāra sūtta is closely related with the Kappasūtta published in this series of 1912. Together with the Dasā or Dashāshrutaskandha to be edited later on, both texts form a unity under the name Dasākappa-Vavahār. While, under the name of kappa,

(Kalpa) the general as well as the particular rules of conduct are collected, the finer regulations as to the order of rank, the subordination & the procedure towards the transgressor, are comprehended as Vavahāra (vyavahāra). It is clear by itself that the prescripts first named must have an origin previous to those mentioned afterwards. Here with agrees the fact that the kappa rules call the monk niggantha, the vavahāra rules bhikku, the latter being the term by far dominating in the second part of the Āyā'rānga and throughout in the Nisiha-sūtta, which both can be proved to be not of the same age as our two texts.

Walther schubring, Professor of Sanskrit,
University of Hamburg, Germany.

પ્રસ્તાવના.

આ સૂત્રનું નામ વ્યવહાર સૂત્ર છે. આ સૂત્ર છેદ સૂત્ર છે. અત્યાર સુધીમાં અર્થ, ભાવાર્થ ને મૂલ સાથે આ છેદ સૂત્ર પ્રથમજ છપાય છે. હૈદ્રાબાદમાં સૂત્ર છપાયા છે તેમાં શબ્દાર્થ નથી. કલકત્તાના બાબુ સાહેબ કે આગમ સમિતિ તરફથી છેદ સૂત્ર છપાયા નથી. અમે ૧૯૧૫ માં બૃહત્કલ્પ (વેદકલ્પ) નામે છેદ-સૂત્ર પ્રથમ છપાવેલ, ત્યારપછી આ બીજું છેદ સૂત્ર વ્યવહાર બહાર પાડવામાં આવેલ છે. આ સૂત્ર અમારે સ્વરચે જર્મનીમાં હેમ્બર્ગ યુનીવર્સીટીના સંસ્કૃતના પ્રોફેસર વોલથર શ્યુબ્રિન્ગ પાસે શુદ્ધ મૂલ (પાઠાન્તર ને શબ્દકોષ સાથે) તૈયાર કરાવી છપાવેલ છે. છેદ સૂત્રોમાં સાધુની બાબત હોવાથી આ સૂત્ર મુની મહારાજાઓને વાંચવા લાયક છે. બૃહત્કલ્પ સૂત્ર છપાયા પછી તે સૂત્ર ઘણા મુની મહારાજાઓએ અમારી પાસેથી મંગાવેલ છે; તેમ આ સૂત્ર મુની મહારાજાઓને સ્વાસ્થ્ય મનન કરવા યોગ્ય છે. તે સાથે શ્રાવકોને વાંચવાથી તેમાંથી ઘણી જુદી જુદી બાબતોનું જ્ઞાન મળશે. આ છેદ સૂત્ર છપાવાની અમારી મતલબ જૈનસૂત્રજ્ઞાનનો ફેલાવો કરવાની છે. આ સૂત્રનું મૂલ જર્મનીમાં ૧૯૧૮ માં ઇંગ્રેજીમાં હપ્પલા પ્રોફેસરે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. આ સૂત્રનું મૂલ નીચેની પ્રતોને આધારે તેમણે રચેલ છે..ને આ સૂત્રમાં દરેક પાઠાન્તરમાં તે પ્રતોના નામ અમે નીચે બતાવેલ ટુંકા અક્ષરોમાં ઇમેજી તથા ગુજરાતીમાં આપેલ છે, જેથી વાંચકર્વર્ગને સમજણ પડશે.

(૧) T (ટી) મલયમીરીની ટીકા. ૨ P (પી) નામની પ્રત તે પુનાની હેકનકોલેજની લાઇબ્રેરીની તાઇપત્રની પ્રત છે જે સંવત ૧૩૩૪ ની નંબર (૫-૧૩૧૭) ની છે. (૩) B (બી) ને (૪) b (નાની બી) આ બે જર્મનીમાં બરલીન-

ની ગવર્નમેન્ટ લાઇબ્રરીની કાગલ પર લખેલ સૂત્રોની પ્રતો છે. તેમાંથી મૂળ ઘણું સ્વરં આ સૂત્રમાં લીધેલ છે. (૫) H
 આ દક્ષિણ હૈદરાબાદમાં છપાણી પ્રત છે. ઉપરની પ્રતોને આધારે આ સૂત્રનું મૂળ તથા પાઠાન્તર છપાવેલ છે. આ સૂત્રમાં આવેલ
 અષ્ટા શબ્દોનો કોશ તથા શુદ્ધિપત્ર પણ અલગ છપાવી આ સાથે સામેલ કરેલ છે. આ સૂત્રની અનુક્રમણિકા તથા તેમાં આ-
 વેલી બાબતોની કકાવારી કરી આ સૂત્રમાં છપાવી છે જેથી અમુક બાબત સૂત્રમાંથી તરત મઝી શકશે. અમારા તરફથી છપાવેલ
 સૂત્રોની જાહેર સ્વર પળ આ સૂત્રમાં છપાવેલ છે તે ઉપર બાંચકર્ગનું ધ્યાન રાખવા રજા લઉં. આ સૂત્ર છપાવવામાં નજર
 ચુકથી કોઈપણ શુલ રહી ગઈ હોય તેમાં સુધારો કરી બાંચવા તથા તેવી સુધારવાની બાબતો અમને લખી મોકલવા તથા
 જાહેરમાં અમારા છપાવેલ સૂત્ર વિરુદ્ધ ટીકાઓ છપાવતા પહેલાં અમારો સુલાસો લેવા દરેક જૈન બંધુને અમારી નમ્ર અરજ છે.
 શુદ્ધિપત્રમાં મૂળમાં શુલ ચુક રહેલ તે સુધારી તેના ઉપર *આહું ચિન્હ તે પત્રમાં બતાવેલ છે જેથી મૂળપાઠ તે મુજબ સુધારી
 બાંચવાને સુલભ પડશે, તથા હૈદરાબાદવાળી પત્ર સાથે મેલવતા કેટલોક અર્થમાં ફેરફાર માલમ પડેલ જે શુદ્ધિપત્રમાં બતાવ્યો છે
 તે બાંચવા અમારી નમ્ર અરજ છે.

ડાકટર જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોશી.

L. M. & S.

નવા દરવાજે—અમદાવાદ.

व्यवहार सूत्रनी अनुक्रमणिका.

विषय.

बाबत.

I १लो उद्देशो. पाने १थी २८. कुल सूत्रो ३९+२

{ आलोयणा ने प्राय- श्चित सूत्रो १-२० परिहारी २१-२४ गच्छ २५-३२ ३२-१थी-३३ प्रायश्चित ३४-३७ ३७-१थी ३९	पापस्थानक सेवनारने आलोयणा ने प्रायश्चित परिहारीने एकठा रहेवाने तप बाबत साधु विगेरेने करी गच्छमां लेवा बाबत साधुए दोष सेवी आलोचना केनी पासे करी प्रायश्चित लेवुं ते बाबत
--	---

II २जो उद्देशो. पाने २९थी ४४. कुल सूत्रो ३०+१

{ आलोयणा ने प्राय- श्चित साधुने १-२ ३-४	बे साधुओ एकठा रही एक के बन्ने अकृत्य स्थानक सेवी आलोवे तेमने प्रायश्चित केम देवुं ते बाबत घणा साधुओ एकठा रही एक के बधा
---	---

विषय.

बाबत.

अकृत्य स्थानक सेवी आलोवे तेमने
प्रायश्चित केम देवुं ते बाबत

{ आलोयणा ने प्रायश्चित परिहारीने ५थी ५-१	परिहारी अकृत्य स्थानक सेवी आलोवे तेने प्रायश्चित केम देवुं ते बाबत
---	---

गच्छ ६-२३	गच्छमां जुदा जुदा रोगयी पीडाता साधुओने लेवा बाबत
-----------	---

मैथुन २४-२६	साधुए मैथुन सेववाना आळ बाबतनी तपास ने प्रायश्चित देवा बाबत
-------------	---

आचार्य पदवी २६	एक पक्षी एटले गच्छमां रहेनार सा- धुए आचार्य उपाध्याय स्थापवा बाबत
----------------	--

{ परिहारी अपरिहारी १२७-३०	परिहारी अपरिहारीनो संभोग (एकठा जमवा) बाबत
------------------------------	--

विषय.

बाबत.

- III ३जो उद्देशो. पाने ४५थी ६१. कुल सूत्रो २९.
पदवी १-२ सूत्रो गच्छाधिपतिपणुं केटला भणेलो साधुने
केवी रीते मळी शके ते बाबत
,, ३-४ उपाध्यायपणुं केवा आचारवाळा सा-
धुने मळी शके, केवाने न मळी शके ते बाबत
,, ५-६ आचार्य उपाध्यायपणुं केवा आचार-
वाळा साधुने मळी शके, केवाने न
मळी शके ते बाबत
,, ७-८ छपपदवी केवा साधुने मळे के न मळे ते बाबत
,, ९ साधु दिक्षा लइ छांडे ने फरी दिक्षा
लीए, तेने तेज दीवसे अमुक संजोगे आ-
चार्यपणे उपाध्यायपणे स्थापवा बाबत
,, १० साधु दिक्षा लइ छांडे ने फरी दिक्षा
लीए, ने ते बहू सूत्री होय तो आचार्य
उपाध्यायपणे स्थापवा बाबत.

विषय.

बाबत.

आचार्य ११-१२

पदवी १३

,, १४-१६

,, १५-१७

- युवान साधु साध्वीए आचार्य उपा-
ध्यायविना न रहेवा बाबत.
साधुए गच्छथी नीकळी मैथुन सेवी
फरी दिक्षा लीधा पछी तेने क्यारे फ-
रीने आचार्य वगेरे पदवी आपवी ते
बाबत.
गणावच्छेदक तथा आचार्य उपाध्याय
पदवी मुक्याविना मैथुन सेवे तेमने
जाव जीव सुधी फरी ते पदवी न आ-
पवा बाबत.
गणावच्छेदक, आचार्य उपाध्याय प-
दवी मुकी मैथुन सेवी फरी दिक्षा लीए
तो क्यारे तेमने आचार्य वगेरे पदवी
देवी ते बाबत.

विषय.
पदवी १८

बाबत.

साधु साधुनो वेश छोड्याविना ग-
च्छयी नीकली द्रव्य लींग छांडवा दे-
शान्तरे जाय ते वली फरी दिक्षा लीए
तो क्यारे तेने आचार्य वगेरे पदवी
देवी ते बाबत.

„ १९-२१ गणावच्छेदकने आचार्य पदवी मु-
क्याविना द्रव्य लींग छोडी पैथुन सेवे
तेमने जाव जीव लगे ते पदवी न देवा
बाबत.

„ २०-२२ गणावच्छेदकने आचार्य पदवी मुकी
द्रव्य लींग छांडी पैथुन सेवी फरी दि-
क्षा लीए तो क्यारे ते पदवी देवी ते
बाबत.

„ २३-२५ साधु, गणावच्छेदक ने आचार्य, मृषा

विषय.

बाबत.

बोले तेने जाव जीव सुधी पदवी न
देवा बाबत.

„ २६-२८ घणा साधुओ, घणा गणावच्छेदको
ने घणा आचार्यो ने उपाध्यायो दरेक
जुहुं बोले तेमने जाव जीव सुधी पद-
वी न देवा बाबत.

„ २९ घणा साधुओ, घणा गणावच्छेदको,
घणा आचार्यो, घणा उपाध्यायो बधा
जुहुं बोले ते सर्वेने जाव जीव सुधी
पदवी न देवा बाबत.

IV ४ थो व्हेसो. पाने ६२ थी ७८. कुल सूत्रो ३२

परिवार १-२-५-६ आचार्य उपाध्यायनो शियाळा, उना-
ळा ने वर्षाकाळना परिवार बाबत.

विषय.	बाबत.
„ ३-४-७-८	गणावच्छेदकोनो उपर मुजबनो परिवार.
„ ९	घणा आचार्यो, उपाध्यायोने गणावच्छेदकोनो शियाळे उनाळे ग्रामानुग्राम विचरवानो परिवार
„ १०	घणा आचार्यो, उपाध्यायो, गणावच्छेदकोनो ग्रामानुग्राम वर्षाकाले रहेवानो परिवार
आचार्य ११	ग्रामानुग्राम फरता साधुना आचार्य काळ करे तो साधुए श्रुं करवुं
„ १२	चोमासामां आचार्य काळ करे तो श्रुं करवुं
पदवी १३	आचार्य मरतो वखते अमुकने पोतानी पदवी आपवा कहे तेने ते पदवी केम

विषय.	बाबत.
„ १४	आपवी ते बाबत कींग मुकी आचार्य उपाध्याय जाय ते वखते अमुकने पोतानी पदवी आपवा कहे तेने ते पदवी केम आपवी ते बाबत
वडीदिक्षा १५-१७	आचार्य उपाध्याये नव दिक्षीतने वडीदिक्षा आपवा बाबत
गच्छ १८	ज्ञान मेळववा साधुने बीजा गच्छमां जवा बाबत
विचरवुं १९	घणा साधुओने स्थिवरनी आज्ञा लइ साथे विचरवा बाबत
„ २०थी २३	साधुए आज्ञा विना न विचरवा बाबत
गुरुसेवा २४	गुरुनी शिष्ये सेवा करवा बाबत

विषय.

बाबत.

गुरु शिष्य २५

गुरुए शिष्य साथे केम बर्तवुं ते बाबत

,, २६

बे साधुओ एकठा रहे तेमां एकने
गुरु करी रहेवा बाबत

,, २७-२८

बे गणावच्छेदको, बे आचार्यों, उपा-
ध्यायो, साथे रहे तेमां दरेके एकने
गुरु करी रहेवा बाबत

,, २९-३०-३१

घणा साधुओ, घणा गणावच्छेदको,
घणा आचार्यों, उपाध्यायो एकठा रहे-
ता दरेके एकने गुरु करी रहेवा बाबत

,, ३२

घणा साधुओ, घणा गणावच्छेदको,
घणा आचार्यों, उपाध्यायो एकठा र-
हेता एकने गुरु करी रहेवा बाबत.

विषय.

बाबत.

V ५ मो उद्देशो. पाने ७९ थी ९०. कुल सूत्रो २१.

परिवार १-२

साध्वीनी गोराणीनो शियाळा उना-
ळानो परिवार

,, ५ ने ६

साध्वीनी गोराणीनो चोमासानो प-
रिवार

,, ३ ने ४

गणावच्छेदणीनो शियाळा उनाळानो
परिवार

,, ७ ने ८

गणावच्छेदणीनो चोमासानो परिवार

,, ९

ग्रामानुग्राम फरती घणी गोराणीओने
घणी गणावच्छेदणीओनो शियाळा
उनाळानो परिवार

,, १०

ग्रामानुग्राम फरती घणी गोराणीओने
घणी गणावच्छेदणीओनो चोमासा-
नो परिवार

विषय.	बाबत.
गोराणी ११	गामेगाम जता गोराणी काळ करे तो बीजी गोराणी नीमवा बाबत
„ १२	चोमासामां गोराणी काळ करे तो बीजी गोराणी नीमवा बाबत
पदवी १३	गोराणी काळ करे त्यारे पोतानी पदवी अमुकने आपवा बाबत
„ १४	गोराणी छींग छोडी जाय त्यारे अमुकने पोतानी पदवी आपवा बाबत
आचार्य पदवी १५-१६	नवो साधु, नवी साध्वी आचारंग सूत्र विसारे त्यारे केवा कारणे तेने आचार्य वगेरे पदवी आपनी के न आपवी ते बाबत
„ १७	स्थिवर आचारंग सूत्र विसारी पछी

विषय.	बाबत.
स्थिवर १८	सभारे तो ते पदवी पर रहे ते बाबत स्थिवर विसारेल आचारंग सूत्र केवी रीते फरी संभारे
आलोवडुं १९	साधु साध्वीने दोष लागता कोनी पासे आलोवडुं ते बाबत
वैयावच २०	साधु साध्वीने १२ प्रकारनो संभोग यया पछी केम वैयावच करवी ते बाबत
भाचार स्थिवर ने जीन कल्पी साधुनो २१	साधु साध्वीने साप करडतां केम ओषड करावे ते बाबतमां स्थिवर ने जीन कल्पी साधुना आचार बाबत
VI ६ ह्यो उद्देशो. सगाने त्यां जवा बाबत १	पाने ९२ थी १०१. कुल सूत्रो २४ साधु साध्वीने सगाने त्यां स्थिवरनी रजा लइ जवा बाबत

विषय.	बाबत.
„ २-३	साधु सगाने त्यां केटला ज्ञानवाळा साधु साथे जडू शके
सगालुं आहार पाणी ४ थी ९	साधु सगाने त्यां गया पळी कया आहार पाणी लडू शके ते बाबत
अतिशय १० थी १४	आचार्य उपाध्यायना अतिशय
„ १५-१६	गणावच्छेदकना अतिशय
(अभण) साधुने गा- ममां रहेवा बाबत १७	अभण साधुओने १ गढ ने १ बारणा- वाळा गाममां केवी रीते एकठुं रहेवुं ते बाबत
„ १८	अभण साधुओने घणा गढ ने घणा द- रवाजावाळा गाममां केवी रीते रहेवुं ते बाबत
साधु बहु सूत्रीने गा-	बहु सूत्री साधुने घणा गढ ने घणा

विषय.	बाबत.
ममां रहेवा बाबत १९	दरवाजावाळा गाममां एकला न रहेवा बाबत
„ २०	बहु सूत्री साधुने एक गढ ने एक द- रवाजावाळा गाममां एकला रहेवा बाबत
हस्तकर्म २१	साधु हस्त कर्म करे तेने प्रायश्चित
मैथुन सेवे २२	साधु मैथुन सेवे तेने प्रायश्चित
गच्छमां लेवी २३-२४	खराब आचारवाळी साध्वीने गच्छमां पाळीं लेवा बाबत
VII ७ मो उद्देसो. बाने १०२ थी ११४. कुल सूत्रो २७	
गच्छमां लेवा बाबत १	साध्वीए, साधुने पुछ्याविना बीजा गच्छनी साध्वीने गच्छमां न लेवा बाबत

विषय.	बाबत.
॥ २	साधुने पुछीने लेवा बाबत
॥ ३	साधुए, साध्वीने पुछीने के पुछ्या- बिना बीजा गच्छनी साध्वीने गच्छमां लेवा बाबत
विसंभोगीपणुं साधुनुं ४	साधु साध्वीए, साधुनुं विसंभोगीपणुं मोढामोढ करवा बाबत
॥ साध्वीनुं ५	साधु साध्वीए, साध्वीनुं विसंभोगी- पणुं बीजी साध्वी साथे तेने कहेवरा- बीने करवा बाबत
दिक्षा ६	साधुए, साध्वीने पोताने अर्थे दिक्षा न देवी
॥ ७	साधुए साध्वीने बीजी साध्वीने अर्थे दिक्षा देवी

विषय.	बाबत.
॥ ८-९	साध्वीए साधुने पोताने अर्थ दिक्षा न देवी पण बीजा साधुने अर्थ देवी
विहार विकट देशमां १०	ध्वीए विकट जग्याए विहार न करवो
॥ ११	साधुए करवो
विकट देशमां प्रायश्चित	साधुने विकट देशमां जइ प्रायश्चित लेवुं कल्पे-साध्वीने विकट देशमां ग- याविना प्रायश्चित लेवुं कल्पे.
संज्ञाय विकाळे १४- १५	साधु साध्वीए विकाळे संज्ञाय न करवी साधुनी आज्ञाए साध्वीने करवी कल्पे.
संज्ञाय (असंज्ञायनी वेळाए) १६-१७	साधु साध्वीए असंज्ञायनी वेळाए स- ंज्ञाय न करवी संज्ञायनी वेळाए करवी
संज्ञाय १८	साधुसाध्वीए पोताना शरीरनी अस-

विषय.

बाबत.

झायए सझाय न करवी पण एक बीजाने
वांचणी देवी.

पदवी उपाध्यायनी १९ केटला वरसनी दिक्षावाळा साधुने उपा-
ध्यायपणुं आपवुं.

पदवी आचार्य उपा- केटला वरसनी दिक्षावाळा साधुसा-
ध्यायनी २० ध्वीने आचार्य उपाध्यायपणुं आपवुं.

कलेवर परठववा साधुसाध्वीए एक बीजानुं कलेवर
बाबत २१ परठववानी विधी.

सेजान्तरनो आहार सेजान्तरना भाडे आपेल स्थानकमां
२२ उतरतां तेनो आहार साधुए न लेवा

२३

बाबत
सेजान्तरे वेची नाखेल स्थानकमां

विषय.

बाबत.

उतरता साधुए आहार पाणी कोनो
छांडवो ते बाबत

स्थानकनी आज्ञा २४ स्थानकमां उतरतां पहेलां कोनी आज्ञा
साधुए मागवी

पंथे रहेता आज्ञा २५ पंथे रहेता आज्ञा मागवा बाबत
देशमां रहेतां आज्ञा कोइ देशना राजाए काळ कर्यो होय
२६-२७ त्यारे कोनी आज्ञा साधुए मागवी

VIII ८ मो उहेसो. पानुं ११५ थी १२४. कूल सुत्रो १६
सेजा संथारो १ सेजा संथारो वर्षारुतु पहेळाने पजो-

२-३

सण पछी स्थिवरनी आज्ञा मागी
लेवा बाबत

हलको सेजा संथारो शियाळे उनाळे
ने वर्षारुतुमां लेवा बाबत

विषय.	बाबत.
गोराणी ११	गामेगाम जता गोराणी काळ करे तो बीजी गोराणी नीमवा बाबत
„ १२	चोमासायां गोराणी काळ करे तो बीजी गोराणी नीमवा बाबत
पदवी १३	गोराणी काळ करे त्यारे पोतानी पदवी अमुकने आपवा बाबत
„ १४	गोराणी लींग छोडी जाय त्यारे अमुकने पोतानी पदवी आपवा बाबत
आचार्य पदवी १५-१६	नवो साधु, नवी साध्वी आचारंग सूत्र विसारे त्यारे केवा कारणे तेने आचार्य वगेरे पदवी आपवी के न आपवी ते बाबत
„ १७	स्थिवर आचारंग सूत्र विसारी पछी

विषय.	बाबत.
स्थिवर १८	सभारे तो ते पदवी पर रहे ते बाबत स्थिवर विसारेल आचारंग सूत्र केवी रीते फरी संभारे
आलोवबुं १९	साधु साध्वीने दोष लागता कोनी पासे आलोवबुं ते बाबत
वैयावच २०	साधु साध्वीने १२ प्रकारनो संभोग थया पछी केम वैयावच करवी ते बाबत
आचार स्थिवर ने जी-न कल्पी साधुनो २१	साधु साध्वीने साप करडतां केम ओषड करावे ते बाबतमां स्थिवर ने जीन कल्पी साधुना आचार बाबत
VI ६ हुो जेसो. सगाने त्यां जवा बाबत १	पाने ९२ थी १०१. कुल सूत्रो २४ साधु साध्वीने सगाने त्यां स्थिवरनी रजा लइ जवा बाबत

विषय.

बाबत.

„ २-३

साधु सगाने त्यां केटळा ज्ञानवाळा
साधु साथे जडू शके

सगानुं आहार पाणी
४ थी ९

साधु सगाने त्यां गया पछी कया
आहार पाणी लडू शके ते बाबत

अतिशय १० थी १४

आचार्य उपाध्यायना अतिशय

„ १५-१६

गणावच्छेदकना अतिशय

(अभण) साधुने गा-

अभण साधुओने १ गढ ने १ बारणा-

ममां रहेवा बाबत १७

वाळा गाममां केवी रीते एकटुं रहेवुं
ते बाबत

„ १८

अभण साधुओने घणा गढ ने घणा द-
रवाजावाळा गाममां केवी रीते रहेवुं
ते बाबत

साधु बहु सूत्रीने गा-

बहु सूत्री साधुने घणा गढ ने घणा

विषय.

बाबत.

ममां रहेवा बाबत १९

दरवाजावाळा गाममां एकला न रहेवा
बाबत

„ २०

बहु सूत्री साधुने एक गढ ने एक द-
रवाजावाळा गाममां एकला रहेवा
बाबत

हस्तकर्म २१

साधु हस्त कर्म करे तेने प्रायश्चित

मैथुन सेवे २२

साधु मैथुन सेवे तेने प्रायश्चित

गच्छमां लेवी

खराब आचारवाळी साध्वीने गच्छमां

२३-२४

पाछी लेवा बाबत

VII ७ मो जेसो. पाने १०२ थी ११४. कुळ सूत्रो २७

गच्छमां लेवा बाबत १

साध्वीए, साधुने पुछ्याविना बीजा
गच्छनी साध्वीने गच्छमां न लेवा
बाबत

विषय.

बाबत.

„ २

साधुने पुछीने लेवा बाबत

„ ३

साधुए, साध्वीने पुछीने के पुछ्या-
विना बीजा गच्छनी साध्वीने गच्छपां
लेवा बाबत

विसंभोगीपणुं साधुनुं ४

साधु साध्वीए, साधुनुं विसंभोगीपणुं
मोढामोढ करवा बाबत

„ साध्वीनुं ५

साधु साध्वीए, साध्वीनुं विसंभोगी-
पणुं बीजी साध्वी साथे तेने कहेवरा-
बीने करवा बाबत

दिक्षा ६

साधुए, साध्वीने पोताने अर्थे दिक्षा
न देवी

„ ७

साधुए साध्वीने बीजी साध्वीने अर्थे
दिक्षा देवी

विषय.

बाबत.

„ ८-९

साध्वीए साधुने पोताने अर्थे दिक्षा न
देवी पण बीजा साधुने अर्थे देवी

विहार विकट देशमां १०

ध्वीए विकट नग्याए विहार न करवो

„ ११

साधुए करवो

विकट देशमां प्रायश्चित

साधुने विकट देशमां जइ प्रायश्चित
लेवुं कल्पे-साध्वीने विकट देशमां ग-
याविना प्रायश्चित लेवुं कल्पे.

सझाय बिकाळे १४-

साधु साध्वीए बिकाळे सझाय न करवी

१५

साधुनी आज्ञाए साध्वीने करवी कल्पे.

सझाय (असझायनी

साधु साध्वीए असझायनी बेलाए स-

बेलाए) १६-१७

झाय न करवी सझायनी बेलाए करवी

सझाय १८

साधुसाध्वीए पोतानां शरीरनी अस-

विषय.

बाबत.

झायए सझाय न करवी पण एक बीजाने
वांचणी देवी.

पदवी उपाध्यायनी १९ केटला वरसनी दिक्षावाळा साधुने उपा-
ध्यायपणुं आपवुं.

पदवी आचार्य उपा- केटला वरसनी दिक्षावाळा साधुसा-
ध्यायनी २० ध्वीने आचार्य उपाध्यायपणुं आपवुं.

कलेवर परठववा साधुसाध्वीए एक बीजानुं कलेवर
बाबत २१ परठववानी विधी.

सेजान्तरनो आहार सेजान्तरना भाडे आपेळ स्थानकमां
२२ उतरतां तेनो आहार साधुए न लेवा
बाबत

२३ सेजान्तरे वेची नाखेळ स्थानकमां

विषय.

बाबत.

उतरता साधुए आहार पाणी कोनो
छांडवो ते बाबत

स्थानकनी आज्ञा २४ स्थानकमां उतरतां पहेळां कोनी आज्ञा
साधुए मागवी

पंथे रहेता आज्ञा २५ पंथे रहेता आज्ञा मागवा बाबत
देशमां रहेतां आज्ञा कोइ देशना राजाए काळ कयों होष
२६-२७ त्यारे कोनी आज्ञा साधुए मागवी

VIII ८ मो उद्देसो. पालुं ११५ थी १२४. कूल सुत्रो १६
सेजा संथारो १ सेजा संथारो वर्षारुतु पहेळाने पजो-
सण पछी स्थिवरनी आज्ञा मागी
लेवा बाबत

२-३ हलको सेजा संथारो शियाळे उनाळे
ने वर्षारुतुमां लेवा बाबत

विषय.

बाबत.

" ४

सेजा संयारो स्थिरबास माटे लेवा
बाबत. जुओ शुद्धि पत्रक

उपगरण स्थिरवर्ना ५

स्थिरवर्ने शुं शुं उपगरण राखवा
कल्पे ते बाबत

सेजा संयारो ६-७

सेजा संयारो पाढीयारो के सेजान्तरनो,
मालवणीनी आज्ञा मागीने लइ जवा
बाबत

सेजा संयारो ८

उपको सेजा संयारो पाछो आप्या
पछी फरी आज्ञा माग्या बिना गाम न
लइ जवा बाबत

स्थानक सेजा संयारो
९-१०

स्थानक सेजा संयारो प्रथमयी आज्ञा
मागीने लेवा बाबत

सेजा संयारो ११

सेजा संयारो कोइ बखत कीया पछी

विषय.

बाबत.

उपगरण १२

आज्ञा मागवा बाबत

साधुने गाममां खातर अर्ये जता उप-
गरण कोइ साधुनुं पढेछुं जहे तो शुं
करवुं ते बाबत

" १३-१४

वियार के बिहार भूमिमां जतां के प्रा-
मानुग्राम जतां रस्तामां उपगरण जहे
तो शुं करवुं ते बाबत

" १५

पर्यादायी अभीक उपगरण बीजा यका
काबवा बाबत

उणोदरी तप १६

उणोदरी तप बाबत

IX ९ मो उहेसो-पानुं

१२५ थी १४६. कूळ सूत्रो ४७

सेजान्तरनो आहार

साधुए सेजान्तरना परोणानो आहार
लेवा बाबत

१ थी ४

विषय.

बाबत.

॥ ५ थी ८

साधुए सेजान्तरना नोकरनो आहार
लेवा बाबत

॥ ९ थी १६

साधुए सेजान्तरना सगानो आहार
लेवा बाबत

$\frac{३६ थी ३६}{१ ४}$

सेजान्तरनी दुकानो-
नी चीजो

सेजान्तरनी नीचेनी दुकानो तेषां तेनो
भाग होय ने भाग न होय तेवी चीजो
लेवा बाबत

१७ थी ३६

१७-१८ तेळनी. १९-२० गोलनी.
२१-२२ करियाणानी. २३-२४ कपडा
वेचवानी. २५-२६ सूत्रनी. २७-२८
कपास के रुनी. २९-३० गांधीपणानी.

विषय.

बाबत.

३१-३२ मीठाइनी. ३३-३४ रसोइ-
यानी. ३५-३६ खावानी. उपली
दुकानोमांथी उपली चीजो बहोरवा
बाबत

पढिमां साधुनी

साधुनी पढिमा

३७ थी ४०

मोय पढिमा ४१-४२ मोय पढिमा नानी ने मोटी

दात अन्न पाणीनी साधुने अन्न पाणीनी दात लेवा
४३-४४ बाबत

अभिग्रह साधुनो

साधुनो अभिग्रह

४५ थी ४७

X १० मो उदेसो. पालुं १४७ थी १७४. कूळ सूत्रो ५३

विषय.

पढिमां १ थी १/४

व्यवहार ५

चौभंगी ६ थी २३

दिक्षा लघु साधुनी

२४-२५

सूत्रो भणाववा

२६ थी ४२.

बाबत.

जब मध्य ने वज्र मध्य पढिमा

व्यवहार पांच प्रकारना

६ थी १३ पुरुषनी. १४-१५ आचार्य-

नी. १६ धर्माचार्यना अन्तेवासीनी.

१७ अन्तेवासीनी १८-१९ धर्माचा-

र्यनी. २०-२१ धर्मना अन्तेवासीनी

२२-स्थिवरभूमिनी. २३ शिष्यनी भूमी

लघु साधुने केटला वर्षे दिक्षा न

देवी ने देवी ते बाबत

साधुने नीचेना सूत्रो केटला वर्षे

भणाववा ते बाबत. २६-२७-२८

आचारंग. २९ सृयगदांग. ३० दक्षा.

विषय.

बाबत.

स्तुतस्कंध वेद कल्प ने व्यवहार. ३१

ठाणागसमवायंग. ३२ भगवती.

३३ थी ३६ नानी मोटी विमान पवि

भक्ति विगेरे. ३७ चारणभावना. ३८

तेयणी सतक. ३९ आसी विष

भावना. ४० द्रष्टिविष भावना. ४१

द्रष्टि वाद. ४२ सर्व सूत्रो.

दस प्रकारनी वैयावच बाबत

४४ आचार्यनी वैयावच. ४५ उपा-

ध्यायनी. ४६ स्थिवरनी. ४७ तपस्वीनी.

४८ शिष्यनी. ४९ रोगीनी. ५० साध-

मिक साधुनी. ५१ साधुना कुळनी. ५२

साधुना गणनी. ५३ साधुना संघनी.

वैयावच ४३

,, ४४ थी ५३

व्यवहारसूत्रनी अनुक्रमणिकानी कक्षावारी.

विषय.	उद्देशो.	सूत्रो.
अतिशय (आचार्य गणावच्छेदकना)	६	१० थी १६
अभिग्रह	९	४५ थी ४७
आचार्य पदवी	२	२६
,, (आचारंग सूत्र विसारे तो)	५	१५-१६-१७
आचार्य (जोइए)	३	११-१२
आचार्य (काल करे तो)	४	११-१२
आचार (स्थिवर ने जीन क- लीनो सपे करडे त्यारे)	५	२१
आलोयणा	१	१ थी २०
,,	२	१-४

विषय.	उद्देशो.	सूत्रो.
,, (परिहारीने)	२	५-६ १
,, (कोनी पासे)	५	१९
उपगण (स्थिवरना)	८	५
,, (पदीगण)	८	१२ थी १४
,, (मर्यादाथी अधीक)	८	१५
उणोदरी तप	८	१६
कलेवर (परठववा वावत)	७	२१
गच्छमां (फरी लेवा)	१	२५ थी ३२ ३२-३३ १
गच्छमां (फरी लेवा	२	६ थी २३

વિષય.	છરેસો.	સૂત્રો.
રોગીને)		
ગચ્છ (બીજામાં જવું)	૪	૧૮
જ્ઞાન માટે)		
ગચ્છમાં (ફરી લેવા બાબત)	૬	૨૩-૨૪
ગચ્છમાં (લેવા બાબત)	૭	૧ થી ૩
ગુરુ સેવા (શિષ્યે કરવી)	૪	૨૪
ગુરુનું શિષ્ય સાથે વર્તન	૪	૨૬
ગુરુ કરીને રહેવું	૪	૨૬ થી ૩૨
ગોરાળી (કાઠ કર્યે, બીજી નીમવા બાબત)	૫	૧૧ ૧૨
ચૌમંગી	૧૦	૬ થી ૨૩
દાત (અન્ન, પાણીની)	૯	૪૩-૪૪
દિક્ષા (સાધુ સાધ્વીને)	૭	૬ થી ૯
દેવા બાબત)		
દિક્ષા (લઘુ સાધુને)	૧૦	૨૪-૨૫

વિષય.	છરેસો.	સૂત્રો.
દેશમાં સાધુને રહેવાની	૭	૨૬-૨૭
રાજાની આજ્ઞા		
પટિમા (સાધુની)	૯	૩૭ થી ૪૦
પટિમા મોચ	૯	૪૧-૪૨
પટિમા	૧૦	૧ થી ૧/૪
પંથે રહેતા આજ્ઞા લેવી	૭	૨૫
પદવી છપ્ દેવી	૩	૧ થી ૮
પદવી (દિક્ષા મુકેલ ને)	૩	૯
તેજ દીવસે)		
પદવી (બહુ સૂત્રીને)	૩	૧૦
પદવી (મૈથુન સેવનારને)	૩	૧૩ થી ૨૨
ફરી આપવા બાબત)		
પદવી (મુલ્લા બોલે તેને)	૩	૨૩ થી ૨૯
પદવી (આચાર્યની અમુકને)	૪	૧૩-૧૪
આપવા બાબત)		

विषय.	उद्देशो.	सूत्रो.
पदवी गोराणीनी (अमु- ५		१३-१४
कने आपवा बाबत)		
पदवी (साधु ने उपाध्या- ७		१९
यमी)		
पदवी (साधु साध्वी ने ७		२०
आचार्य उपाध्यायनी)		
परिवार (आचार्य वगेरेनो) ४		१ थी १०
परिवार (गोराणी वगेरेनो) ५		१ थी १०
परिहारीने (एकठा रहेवुं १		२१ थी २४
ने तप)		
परिहारीने (प्रायश्चित) २		५ ५/१
परिहारी (अपरिहारीने २		२७ थी ३०
एकठा जमवा बाबत)		
प्रायश्चित १		१ थी २०
" १		३४ थी ३७

विषय.	उद्देशो.	सूत्रो.
		३७/१ थी ३९
"	२	१ थी ४
"	"	५-५/१
मैथुन (साधुप सेवानी	२	२४-२५
तपास)		
मैथुन सेवनारने प्रायश्चित ६		२२
वढी दक्षा (नव दक्षितने) ४		१५ थी १७
व्यवहार (पांच प्रकारे) १०		६
विकट देशमां विहार ७		१०-११
विकट देशमां प्रायश्चित ७		१२-१३
विचरवुं (स्थिवरनी आज्ञायी) ४		१९ थी २३
विसंभोगीपणुं (साधु साध्वीनुं) ७		४-५
वैयावच (संभोगी साधुनी) ५		२०
वैयावच (१० प्रकारनी) १०		४१ थी ५३

વિષય.	જોસો.	સૂત્રો.
સગા (ને ત્યાં સાધુજી જવા ૬ વાવત ને આહારપાળી લેવા વાવત)		૧ થી ૯
સમ્ભાવ (વિકાલે) ૭		૧૪-૧૫
સમ્ભાવ (અસમ્ભાવ વચ્ચે) ૭		૧૬ થી ૧૮
ન કરવા વાવત)		
સ્થાનક (માં ઉતરતા ૭ પહેલા આજ્ઞા લેવી)		૨૪
સ્થાનકની (આજ્ઞા લેવી) ૮		૯-૧૦
સાધુ (અભજને ગામમાં ૬ રહેવા વાવત)		૧૭-૧૮
સાધુ (બહુસૂત્રીને ગામમાં ૬ રહેવા વાવત)		૧૯-૨૦
સ્થિતિ (આચારંગ સૂત્ર ૫ વિસારે)		૧૮

વિષય.	જોસો.	સૂત્રો.
સૂત્ર (કયાં કેટલી વયે ૧૦ સાધુને મળાવવા)		૨૬ થી ૪૨
સેજાંતરનો આહાર ન લેવો ૭ (સ્થાનકમાં ઉતરવા માટે)		૨૨-૨૩
સેજાંતરના પરોળા સગા ૯ બગેરેનો આહાર લેવા વાવત		૧ થી ૧૬ ૩૬ થી ૩૬
		૧ ૪
સેજાંતરની દુકાનોની ચીજો ૯ લેવા વાવત		૧૭ થી ૩૬
સેજા સંચારો લેવા વાવત ૮		૧ થી ૪
સેજાં સંચારાની પ્રયત્નથી ૮ આજ્ઞા માગવી		૬ થી ૮
સેજાં સંચારો લીધા પછી ૮ આજ્ઞા લેવી		૧૧
હસ્તકર્મ ૬		૨૧

व्यवहारसुत्तं.

१२५४८.

पढमो उद्देशओ.

व्यवहार ते प्रवृत्ति निवृत्तिरूप कहीए ते व्यवहार पांच विधिए छे ते मांहे मुख्य बे विधि कही तेना नाम—

१ आगम व्यवहारी तेना छ भेद कछा १ केवलज्ञानी । २ मनपर्यवज्ञानी । ३ अवधिज्ञानी । ४ चौदपूर्वि । ५ अभिन्न दशपूर्वि । ६ नवपूर्वि ज्ञाक्षेरा.

२ श्रुत व्यवहारी ते दशाश्रुतकल्प, बृहतकल्प, व्यवहार ने निसिथ वगरे छेद सूत्रना जाण. श्रुत व्यवहारी अनेक भेदे ते आचारंगादिकना जाण जाणवा.

अर्थ ॥ १ ॥ जे. जेकोइ । भि. साधु । मा. एक मासनुं । प. परिहार प्रायश्चित्तनुं । द्वा. स्थानक । प. अंगीकार करी । सेवीने । आ. आलोवतां थकां । अ. रहित । प. माया (कपट) रहितपणे । आ. आलोवतो थको । मा. एक मासनुं प्रायश्चित्त आवे । प. माया (धुतारापणे) सहित । आ. ओलोवता थकाने । दो. बे । मा. मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ जे जिक्खू मासियं परिहारद्वाणं पन्निसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय आलोएमाणस्स मासियं, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स दोमासियं ॥ १ ॥

ववहार०
॥ १॥

भावार्थ ॥ १ ॥ जे कोइ साधु साध्वी एक मासनुं प्रायश्चितनुं स्थानक अंगीकार करीने सेवीने आलोवतो थको जो ते माया (कपट) रहित आलोवे तो एक मासनुं प्रायश्चित आवे ने जो माया सहित आलोवेतो बे मासनुं प्रायश्चित आवे ॥ १ ॥
आ बाबत उदाहरणे करी बतावे छे. कोइ एक तापस फलादिकनो अर्थी थको अटवीने विषे पेठो, तेणे नदी किनारे झु-
एलो मच्छ दीठो. ते मच्छनुं तापसे भक्षण कर्युं. ते खोराक पाचन न थवाथी शरीर जीर्ण थयुं. तेवारे तापसे वैदनी सलाह
लीधी. वैदे पुछयुं के तमे शुं खाधुं. त्यारे कपट करी कहुंके में फल खाधां छे. बीजुं कांइ खाधुं नथी. वैदे तापसने घी पायुं
पण तेथी रोग मटयो नहीं. पछी तापसे वैदनी फरी सलाह लेतां वैदे पूछयुं के तमे शुं खाधेल ते खरेखरुं कहो. ते वारे फरीने
तापसे कपट रहित कहुंके में मच्छ भोगव्यो छे. ते पछी रेच वमन वगेरे उपचार करी रोग शमाव्यो. ए रीते जे साधु माया
सहित आलोवे तेनी क्रिया सिद्ध न थाय. माया रहित आलोचना करे ते शुद्ध होय. जेम वैद्ये तापसने शुद्ध कर्यो तेम आ-
चार्यरूपी वैद्य साधु साध्वीरूप तापसने प्रायश्चित रूपी वमन विरेचनादि दइने शुद्ध करे. तेम शुद्ध हुवा थका जन्म मरण
व्याधि रहित मोक्षना अनंत सुख भोगवे ॥

अर्थ ॥ २ ॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । दो० बे । मा० मासनुं । प० प्रायश्चितनुं । द्वा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आ-
लोवतो थको । अ० रहित । प० माया रहित पणे (अणगोपवतो थको) । आ० आलोवेतो तेहने । दो० बे । मा० मासनुं
प्रायश्चित आवे । प० माया सहित (गोपवतो थको) । आ० आलोवे तो तेहने । ते० व्रण । मा० मासनुं प्रायश्चित आवे ॥ २ ॥

मूलपाठ ॥ २ ॥ जे जिक्खू दोमासियं परिहारद्वाणं पमिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय
आलोएमाणस्स दोमासियं, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स तेमासियं ॥ २ ॥

उद्देसओ
॥ १ ।

॥ १ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ जे कोइ साधु साध्वी बे मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवतो थको जो माया (कपट) रहित आलोवे तो बे मासनुं प्रायश्चित्त आवे ने जो माया कपट सहित आलोवे तो त्रण मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ जे० जेकोइ । भि० साधु । ते० त्रण । मा० मासनुं । प० प्रायश्चित्तनुं । द्वा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलो-
वतो थको । अ० अण । प० गोपवतो थको एटले मायारहितपणे । आ० आलोवतो थको तेने । ते० त्रण । मा० मासनुं प्रायश्चित्त
आवे अने । प० माया सहित गोपवतो थको । आ० आलोवे तो तेने । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ जे त्रिक्खू तेमासियं परिहारद्वाणं पन्निसेवित्ता आलोएज्झा, अपलिउञ्चिय
आलोएमाणस्स तेमासियं, पलिउञ्चिय आलोएमाणस्स चाउम्मासियं ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ जे कोइ साधु साध्वी त्रण मासना प्रायश्चित्तना स्थानकने सेवीने आलोवतो थको माया कपट रहित आलोवे तो तेने त्रण मासनुं प्रायश्चित्त आवे ने माया सहित आलोवे तो चार मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ३ ॥

आ उपर एक उदाहरण कहे छे. जेम कोइएक शूरवीर पुरुषने संग्राममां घणा शस्त्र लाग्या तेथी दुखी थतां वैदने बोलाव्यो. वैदे जे जग्याए शस्त्र बताव्यां ते जग्याएथी शस्त्र बहार काढी साजो कर्यो पण ते शूरवीरे शस्त्र काढतां दुःखनी पीडाने लीधे एक शस्त्रनी जग्या बतावी नहीं. ते शस्त्र शरीरनी अंदर रहेवाथी दुर्बल थतो होवाथी फरी वैदने बोलावी ते शस्त्रनी जग्या बतावी, शस्त्र बहार कढाव्युं ते पछी ते शूरवीर बळवान थयो, तेम आचार्यरूपी वैद जे आलोयणा दीए ते साधु शुद्ध रीते

बवहार०
॥ २ ॥

आलोव्यां थकां साधु द्रव्यथकी शरीरे ने भाव थकी ज्ञान, दर्शन, चारित्त ने तप संयमे करी बळवंत होय एवी रीते शुद्ध आलोयणहारने शूरवीर जाणवो ॥

अर्थ ॥४॥ जे० जेकोइ । भि० साधु । चा० चार । मा० मासनुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवतो थको । अ. रहित । प० माया रहित । आ. आलोवे तो तेने । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित्त । प० माया सहित । आ० आलोवे तो । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ जे जिक्खू चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं पमिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलि-
उच्चिय आलोएमाणस्स चाउम्मासियं, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमा-
सियं ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥४॥ जे कोइ साधु साध्वी चार मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवतो थको मायारहित आलोवे तो चार मासनुं प्रायश्चित्त पामे ने माया सहित आलोवे तो पांच मासनुं प्रायश्चित्त पामे ॥ ४ ॥

आ उपर एक उदाहरण कहे छे. एक नगरमां बे माळी रहेता हुता. महोत्सवने दिवसे बागमांथी फळ फूल लाव्या तेमांथी एके फळ फूल राजमार्गे न वेचवा काढतां संताडी राख्या तेने कांइ लाभ मळ्यो नहीं ने बीजा माळीए प्रगट रस्तामां फळ फूल वेचवा काढ्या. ते फळ फूलना वेचाणथी लाभ पाग्यो. तेम जे मूळ गुण उत्तर गुण विरोधे ते प्रगट निर्वाण फळ न पामे ने जे मूळ गुण उत्तर गुण शुद्ध रीते अतिचार रहित पाळे ते मुक्तिफळ पामे ॥

उद्देशओ.
॥ १ ॥

॥ २ ॥

अर्थ ॥५॥ जे. जे कोइ । भि. साधु । पं. पांच । मा. मास योग्य । प. प्रायश्चित्तनुं । द्वा. स्थानक । प. सेवीने । आ. आलोवे तो । अ. रहित । प. मायारहितपणे । आ. आलोवे तो । पं. पांच । मा. मासनुंज प्रायश्चित्त पामे । प. मायासहित । आ. आलोवे तो ते आलोवतायकाने । छ. छ । मा. मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ जे त्रिक्खू पञ्चमासियं परिहारद्वाणं पक्खिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलि-
उच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमासियं, पल्लिउच्चिय आलोएमाणस्स छम्मा-
सियं ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ जे कोइ साधु साध्वी पांच मासना प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवतोयको मायारहितपणे आलोवे तो ते आलोवतां यकाने पांच मासनुंज प्रायश्चित्त पामे ने मायासहित आलोवे तो ते आलोवतां यकाने छ मासिक प्रायश्चित्त आवे ॥ ५ ॥

अर्थ ॥६॥ ते. तेथी । प. उपरांत । प. मायासहित । वा. अथवा । अ. मायारहितपणे । वा. बळी । ते. तेने । चे. बळी । छ. छ । मा. मास ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ तेण परं पल्लिउच्चिए वा अपल्लिउच्चिए वा ते चेव ठम्मासा ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥६॥ ते उपरांत मायासहितपणे के मायारहितपणे आलोवे ते बन्नेने पण छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ६ ॥

ववहारः
॥ ३ ॥

॥ केपके छ मास उपरांत प्रायश्चित्त नथी, जे जे तीर्थकरे जेटलो तप पोताने वारे कर्यो ते उपरांत प्रायश्चित्त नथी, ए एक वचन आश्री एटले एकवार दोष सेववा आश्री अधिकार कखो, हवे बहु वचन आश्री एटले बहुवार दोष सेववा आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥७॥ जे, जे कोइ । भि. साधु । ब. घणीवार दूषण लगाडी । वि. बली । मा. एकमासनुं । प. प्रायश्चित्तनुं । द्वा. स्थानक । प. सेवीने । आ. आलोवतो थको । अ. मायारहित । आ. आलोवेतो । मा. एक मासनुं प्रायश्चित्त आवे । प. माया सहित । आ. आलोवताने । दो. बे । मा. मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ जे त्रिक्खू बहुसो वि मासियं परिहारठाणं पक्खिसेवित्ता आलोएज्जा,
अपल्लिजच्चिय आलोएमाणस्स मासियं, पल्लिजच्चिय आलोएमाणस्स दोमा-
सियं ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥७॥ जे कोइ साधु साध्वी क्षणे क्षणे घणीवार दोष लगाडी एक मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवतो थको माया रहित आलोवे तो एक मासनुं प्रायश्चित्त आवे ने माया सहित आलोवेतो बे मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ७ ॥

अर्थ ॥८॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । ब० घणीवार दूषण लगाडे तो । वि० बली । दो० बे । मा० मासनुं । प० प्राय-
श्चित्तनुं । द्वा० स्थानक पापी । प० सेवीने । आ० आलोवे तो । आलोवतो थको । अ० मायारहितपणे । आ० आलोवतो

उद्देशओ.
॥ १ ॥

॥ ३ ॥

થકો । દો० વે । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે । પ० માયાસહિતપણે । આ० આલોવતા થકાને । તે० ત્રણ । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૮ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૮ ॥ જે જિવસૂં બહુસો વિ દોમાસિયં પરિહારદ્વાણં પદિસેવિત્તા આલોપજ્ઞા,
અપલિઉશ્ચિય આલોપમાણસ્સ દોમાસિયં, પલિઉશ્ચિય આલોપમાણસ્સ તે-
માસિયં ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૮ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ઘળીવાર દૂષણ લગાડીને વે માસનું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવતો થકો માયારહિત આલોવે તો વે માસનું ને માયા સહિત આલોવે તો ત્રણ માસનું પ્રાયશ્ચિત પામે ॥ ૮ ॥

અર્થ ॥ ૯ ॥ જે० જે કોઈ । મિ० સાધુ । બ० ઘળીવાર દૂષણ લગાડીને । વિ० વઢી । તે० ત્રણ । મા० માસનું । પ० પ્રાયશ્ચિતનું । દ્વા० સ્થાનક । પ० સેવીને । આ० આલોવતો થકો । અ० માયારહિત । આ० આલોવતો । તે० ત્રણ । મા० માસનું ને । પ० માયાસહિત । આ० આલોવે તો । ચા० ચાર । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૯ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૯ ॥ જે જિવસૂં બહુસો વિ તેમાસિયં પરિહારદ્વાણં પદિસેવિત્તા આલોપજ્ઞા,
અપલિઉશ્ચિય આલોપમાણસ્સ તેમાસિયં, પલિઉશ્ચિય આલોપમાણસ્સ ચાઉ-
મ્માસિયં ॥ ૯ ॥

ववहार०
॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूषण लगादीने वळी त्रण मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवतो थको मायारहितपणे आलोवे तो त्रण मासनुं ने माया सहित आलोवे तो चार मासनुं प्रायश्चित्त पामे ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ जे० जे कोइ । भि० साधु साध्वी । ब० घणीवार दूषण लगादीने । वि० वळी । चा० चार मासनुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे । आलोवतो थको । अ० मायारहितपणे । आ० आलोवतो थको । चा० चार । मा० मासनुं ने । प० मायासहित । आ० आलोवेतो आलोवता थकाने । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित्त पामे ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ जे त्रिम्बू बहुसो वि चाउम्मासियं परिहारट्टाणं पमिसेवित्ता आलो-
एज्जा, अपलिउच्चिय आलोएमाणस्स चाउम्मासियं, पलिउच्चिय आलोएमा-
णस्स पञ्चमासियं ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणुं दूषण सेवीने चार मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलावे आलोवतो थको जो माया रहितपणे आलोवे तो चार मासनुं ने माया सहित आलोवे तो पांच मासनुं प्रायश्चित्त पामे ॥ १० ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । ब० घणीवार दोष लगाडे । वि० वळी । पं० पांच । मा० मासनुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे । आलोवतो थको । अ० मायारहित थको । आ० आलोवतो थको ।

उद्देश्यो-
॥ १ ॥

॥ ४ ॥

पं० पांच । मा० मासनुं ने । प० मायासहितपणे । आ० आलोवता यकाने । छ० छ । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ११ ॥

मूलपाठ ॥ ११ ॥ जे जिक्खू बहुसो वि पञ्चमासियं परिहारट्ठाणं पम्भिसेवित्ता आलोएज्जा,
अपलिउच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमासियं, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स छम्मा-
सियं ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूषण लगादीने बळी पांच मासनुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवे,
आलोवतो थको मायारहित आलोवे तो पांच मासनुं प्रायश्चित्त आवे ने मायासहित आलोवे तो छ मासनुं प्रायश्चित्त
आवे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ ते० ते । प० उपरांत । प० मायासहितपणे । वा० अथवा । अ० रहित । प० माया (रहित) पणे ।
वा० बळी । ते० तेने । चे० पण । छ० छ । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १२ ॥

मूलपाठ ॥ १२ ॥ तेण परं पलिउच्चिए वा अपलिउच्चिए वा ते चेव छम्मासा ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ तेथी उपरांत मायासहित के मायारहितपणे आलोवे तोपण छमासनुं प्रायश्चित्त आवे, छ मास उपरांत
प्रायश्चित्त नथी. जेम् प्रथम कहुं तेप जे तीर्थकरने वारे जेटलो उक्तकृष्टो तप ते उपरांत प्रायश्चित्त नथी ॥ १२ ॥ हवे सर्वनुं
भेलुं प्रायश्चित्त कहे छे.

ववहार०
॥ ५ ॥

अर्थ ॥१३॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । मा० एक मासनुं । वा० अथवा । दो० बे । मा० मासनुं । वा० अथवा । ते०
त्रण । मा० मासनुं । वा० अथवा । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० एटला
पूर्वोक्त । प० प्रायश्चित्तना । ट्टा० स्थानकमाहेलुं । अ० अनेरुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आ-
लोवेते । अ० मायारहितपणे । आ० आलोवतो थको तेने । मा० एक मासनुं । वा० अथवा । दो० बे । मा० मासनुं । वा०
अथवा । ते० त्रण । मा० मासनुं । वा० अथवा । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा०
वळी प्रायश्चित्त आवे । प० माया सहित । आ० आलोवेतो । दो० बे । मा० मासनुं । वा० अथवा । ते० त्रण । मा० मास-
नुं । वा० अथवा । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । छ० छ । मा० मास-
नुं । वा० वळी प्रायश्चित्त आवे । ते० ते । प० उपरांत । प० माया सहित । वा० वळी । अ० माया रहित । वा० वळी । ते०
तेने । चे० वळी । छ० छ । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे । छ मास उपरांत प्रायश्चित्त नथी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ जे त्रिक्खू मासियं वा दोमासियं वा तेमासियं वा चाउम्मासियं वा
पञ्चमासियं वा एएसिं परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता
आलोएज्जा, अपलिउच्चिय आलोएमाणस्स मासियं वा दोमासियं वा तेमा-
सियं वा चाउम्मासियं वा पञ्चमासियं वा, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स दोमा-

उद्देसओ.
॥ १ ॥

॥ ५ ॥

ववहार०
॥ ६ ॥

त्रण । मा० मासनुं । वा० अथवा । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित्त । वा०
बळी आवे । पण जो । प० माया सहितपणे । आ० आलोवे तो । दो० वे । मा० मासनुं । वा० अथवा । ते० त्रण । मा०
मासनुं । वा० अथवा । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । छ० छ । मा०
मासनुं । वा० बळी प्रायश्चित्त आवे । ते० ते । प० उपरांत । प० माया सहित । वा० अथवा । अ० माया रहित पणे ।
वा० बळी । ते० तेने । चे० बळी । छ० छ । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ जे भिक्खू बहुसो वि मासियं वा बहुसो वि दोमासियं वा बहुसो वि
तेमासियं वा बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा एएसिं
परिहारट्ठाणाणं अन्नयरं परिहारट्ठाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिउञ्चिय
आलोएमाणस्स मासियं वा दोमासियं वा तेमासियं वा चाउम्मासियं वा
पञ्चमासियं वा, पलिउञ्चिय आलोएमाणस्स दोमासियं वा तेमासियं वा चा-
उम्मासियं वा पञ्चमासियं वा छम्मासियं वा, तेण परं पलिउञ्चिए वा अपलि-
उञ्चिए वा ते चेव छम्मासा ॥ १४ ॥

उद्देसओ.
॥ १ ॥

॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूषण लगादीने एक मासनुं, बे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनु, पांच मासनुं एदलां पूर्वोक्त प्रायश्चितनां स्थानक मांहिलुं गमे ते प्रायश्चितनुं स्थानक सेवीने आलोवे तेने माया रहित आलोवतां थकाने एक मासनुं, बे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं प्रायश्चित आवे ने माया सहित आलोवे तो बे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं, छ मासनुं प्रायश्चित आवे. ते उपरांत माया सहित के माया रहित आलोवे तो पण तेने छ मासनुं प्रायश्चित आवे. (छ मास उपरांत आलोयणा नथी) ॥ १४ ॥ हवे झाझेरा दोष सेववा आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ १५ ॥ जे० जे कोइ । मि० साधु । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० कांइक अधिक । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० कांइक अधिक । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० ए पूर्वे कळा ते । प० प्रायश्चितनुं । टा० स्थानक मांहिलुं । अ० अनेहं । प० प्रायश्चितनुं । टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे । अ० माया रहितपणे । आ० आलोवता थकाने । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित आवे । वा० अथवा । सा० झाझेहं । चा० चार । मा० मासनुं । प्रायश्चित आवे । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेहं । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित आवे । वा० वळी । प० माया सहित । आ० आलोवतो थको । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेहं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । छ० छ । मा० मासनुं । वा० वळी । ते० ते । प० उपरांत । प० माया सहित । वा० अथवा । अ० माया रहित सेवे । वा० तोपण । ते० तेने । वे० वळी । छ० छ । मा० मास ॥ १५ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૫ ॥ જે ત્રિકસૂ ચાઉમ્માસિયં વા સાઢરેગચાઉમ્માસિયં વા પચ્ચમાસિયં વા સાઢરેગપચ્ચમાસિયં વા ણ્ણસિં પરિહારદ્વાણાણં અન્નપરં પરિહારદ્વાણં પક્કિસેવિત્તા આલોણ્ણા, અપલિટચ્ચિય આલોણ્ણમાણસ્સ ચાઉમ્માસિયં વા સાઢરેગચાઉમ્માસિયં વા પચ્ચમાસિયં વા સાઢરેગપચ્ચમાસિયં વા, પલિટચ્ચિય આલોણ્ણમાણસ્સ પચ્ચમાસિયં વા સાઢરેગપચ્ચમાસિયં વા છમ્માસિયં વા, તેણ પરં પલિટચ્ચિય વા અપલિટચ્ચિય વા તે ચેવ છમ્માસા ॥ ૧૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૫ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ચાર માસનું અથવા ચાર માસથી કાંઈક અધિક અથવા પાંચ માસનું અથવા પાંચ માસથી કાંઈક અધિક એ પૂર્વે કહ્યા તે પ્રાયશ્ચિતના સ્થાનક માંહેલા અનેરા ગમે તે પ્રાયશ્ચિતના સ્થાનક સેવીને આલોવે તેમાં માયા રહિત આલોવે તો ચાર માસનું, ચાર માસ જ્ઞાક્ષેરાનું, પાંચ માસનું, પાંચ માસ જ્ઞાક્ષેરાનું પ્રાયશ્ચિત આવે, પણ જો માયા સહિત આલોવે તો પાંચ માસનું, પાંચમાસ જ્ઞાક્ષેરાનું અથવા છ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે તે ઉપરાંત માયા સહિત કે માયા રહિત આલોવે તોપણ તેને છ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે. (છ માસ ઉપરાંત આલોચનાનું પ્રાયશ્ચિત નથી) ॥ ૧૫ ॥
હવે દોષનું બહુવચનપણું કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ જે૦ જે કોઈ । મિ૦ સાધુ । બ૦ ઘણીવાર દોષ લગાડીને । વિ૦ વઢી । ચા૦ ચાર । મા૦ માસનું । વા૦

अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी । सा० झाझेहं । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी ।
 पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी । सा० झाझेहं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी ।
 ए० ए पाछळ कहा ते । प० प्रायश्चितना । ट्टा० स्थानक । अ० अनेरा । प० प्रायश्चितना । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ०
 आलोवे । अ० माया रहित । आ० आलोवे तो । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेहं । चा० चार । मा०
 मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेहं (घणुं) । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अ-
 थवा । प० माया सहित । आ० आलोवेतो । पं० पांच । मा० मास । वा० अथवा । सा० घणुं झाझेहं । पं० पांच । मा०
 मास । वा० अथवा । छ० छ । मा० मास । वा० वळी । ते० ते । प० उपरांत । प० माया सहित । वा० अथवा । अ० माया
 रहितपणे । वा० वळी । ते० ते साधुने । चे० वळी । छ० छ । मा० मास ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ जे निक्खु बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि साइरेगचाउम्मा-
 सियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं
 परिहारट्टाणां अन्नयरं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय
 आलोएमाणस्स चाउम्मासियं वा साइरेगचाउम्मासियं वा पञ्चमासियं वा
 साइरेगपञ्चमासियं वा, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमासियं वा साइरेग-

बहार०
८ ॥

पञ्चमासियं वा छम्मासियं वा, तेण परं पल्लिउच्चिए वा अपल्लिउच्चिए वा ते
चेव छम्मासा ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूषण लगादीने चार मासनुं, कांइ झाझेरुं चार मासनुं, पांच मासनुं, झाझेरुं (घणुं) पांच मासनुं, ए पाछळ कह्या ते प्रायश्चित्तना स्थानको मांहिलुं अनेरुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवे तेमां माया रहितपणे आलोवता थका चार मासनुं, झाझेरुं चार मासनुं, पांच मासनुं, झाझेरुं पांच मासनुं प्रायश्चित्त आवे अने जो माया सहित आलोवे तो पांच मासनुं, झाझेरुं पांच मासनुं, छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे, ते उपरांत माया सहित के माया रहित पणे आलोवतां थकां ते साधु साध्वीने निश्चे छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे. (छ मास उपरांत प्रायश्चित्त नथी) ॥१६॥

अर्थ ॥ १७ ॥ जे० जेकोइ । भि० साधु । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेरुं । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेरुं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० ए पाछळ कह्या ते । प० प्रायश्चित्तना । ट्टा० स्थानको मांहिलुं । अ० बीजुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे । अ० माया कपट रहित पणे । आ० आलोवतो । ठ० (संघ समक्ष) परिहार तपने विषे । ठ० स्थापे । क० करवो । वे० वैयावच करवा स्थापीने । ठ० प्रायश्चित्तने विषे स्थापेल ते साधु । वि० वळी । प० वळी प्रायश्चित्त लगाडे सेवे । से० ते । वि० वळी । क० संपूर्ण प्रायश्चित्त लगाडे तो । त० तेहज परिहार तपमां । आ० आरोपवो । सि० होय । पु० जे दोष प्रथम पहेला । प० लाग्यो होय ते । पु० प्रथम पहेलो । आ० आलोवे । पु० प्रथम जे दोष । प० लाग्यो होय ते । प०

उद्देश्यो.
॥ १ ॥

॥ ८ ॥

પછી । આ૦ આલોવે । પ૦ પછે । પ૦ દોષ લાગ્યો હોય તે । પુ૦ પેહેલાં । આ૦ આલોવે । પ૦ પછી । પ૦ દોષ લાગ્યો
 હોય તે । પ૦ પછી । આ૦ આલોવે । અ૦ (એ સર્વ અપરાધ આલોવશું એવો પૂર્વે સંકલ્પ કરે) પળ માયા ન ચિતવે । અ૦
 પછી આલોવવાની વેળાએ પળ ન ગોપવે । અ૦ આલોવ્યા પેહેલા માયા રહિત ચિતવે પછી । પ૦ આલોવતી વેળા માયા સહિત
 આલોવે । પ૦ આલોવ્યાં પેહેલાં માયા સહિત ચિતવે । અ૦ પછી આલોવતાં થકા માયા રહિતપણે આલોવે । પ૦ આલોવતાં
 પેહેલાં માયા સહિત ચિતવે । પ૦ પછી આલોવતો થકો માયા સહિત આલોવે । અ૦ આલોવ્યા પેહેલાં માયા રહિત ચિતવે ।
 અ૦ પછી આલોવવાનો વેળાએ પળ ન ગોપવે । આ૦ એની રીતે આલોવતો થકો તે આલોવ્યા પછી । સ૦ સર્વ । એ૦ એ પાપ ।
 સ૦ આપણા । ક૦ કીધા કર્મરૂપ તે પ્રાયશ્ચિત । સા૦ એકઠો કરીને પ્રાયશ્ચિત આપે । જે૦ જે કોઈ સાધુ । એ૦ એમ પૂર્વોક્ત ।
 પ૦ ઘણા માસની પ્રાયશ્ચિતની રચનાએ સ્થાપ્યો તે । પ૦ સ્થાપ્યો થકો । નિ૦ હેલો પ્રાયશ્ચિત તપ । સ૦ કરતો થકો । પ૦
 કોઈએક વઢી પ્રાયશ્ચિત લગાડે વઢી । સ૦ તે । વિ૦ વઢી । ક૦ પ્રાયશ્ચિત સંપૂર્ણ સર્વ । ત૦ ત્યાં પરિહાર તપ માંહિ । આ૦
 આરોપવો । સિ૦ હોય ॥ ૧૭ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૭ ॥ જે જિવસ્તુ ચાઉમ્માસિયં વા સાઙ્ગેગચાઉમ્માસિયં વા પચ્ચમાસિયં વા
 સાઙ્ગેગપચ્ચમાસિયં વા એસિં પરિહારઢ્ઢાણાણં અન્નચરં પરિહારઢ્ઢાણં પમિસે-
 વિત્તા આલોપક્કા, અપલિગ્ગચિય આલોપમાણે ઠવાણિજ્ઞં ઠવણ્ણ કરણિજ્ઞં

ववहार०
॥ ९ ॥

वेयावमियं. ठविण वि पमिसेवित्ता से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयव्वे सिया.
पुविं पडिसेवियं पुविं आलोइयं, पुविं पडिसेवियं पच्छा आलोइयं, पच्छा पडि-
सेवियं पुविं आलोइयं, पच्छा पमिसेवियं पच्छा आलोइयं. अपलिउञ्चिण अप-
लिउञ्चियं, अपलिउञ्चिण पलिउञ्चियं, पलिउञ्चिण अपलिउञ्चियं, पलिउञ्चिण
पलिउञ्चियं. अपलिउञ्चिण अपलिउञ्चियं आलोएमाणस्स सव्वमेयं सकयं साह-
णिय जे एयाए पट्टवणाए पट्टविण निविसमाणे पडिसेवेइ से वि कसिणे तत्थेव
आरुहेयव्वे सिया ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ जे कोइ साधु साध्वी चार मासनुं, झाझेरुं चार मासनुं, पांच मासनुं, झाझेरुं पांच मासनुं ए पा-
छळ कथुं ते प्रायश्चित्तनुं स्थानक मांहेलुं अनेरुं (बीजुं) प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवे, माया रहित आलोवतां थका सकळ
संघनी सन्मुख परिहार तपने विषे (सकळ साधुना संघ समक्ष तपने विषे स्थापवाथी बीजा एम जाणे जे अमे एहवो दोष
लगाडशुं तो अमने पण एहवो भारे तप आवशे) स्थापे, स्थापीने तेनी वैयावच करावे. ते परिहार तपने विषे स्थाप्यो साधु
वळी संपूर्ण प्रायश्चित्त लगाडे तो तेने त्यांज ते परिहार तप मांहि आरोपवो. हवे वळी ते बाबत विशेषे कहे छे. ते घणा दोष
लगाडी तेमां जे प्रथम दोष लाग्यो छे ते प्रथम आलोवे १, प्रथम दोष लाग्यो होय ते पछी आलोवे २, पछी दोष लाग्यो

उद्देश्यो!
॥ १ ॥

॥ ९ ॥

होय ते पहेलो आलोवे ३, पछी दोष लाग्यो होय ते पछी आलोवे ४, ए चार भांगा जाणवा. वळी सर्व अपराध आलोवतुं एहवो पूर्वे संकल्प करे ते वखते माया रहित चितवे पछी आलोवती वेळा पण गोपवे नही १, आलोव्या पहेलां माया रहित चितवे पछी आलोवती वखते माया सहित आलोवे २, आलोव्यां पहेलां माया सहित चितवे पछी आलोवतां थकां माया रहित-पणे आलोवे ३, आलोव्यां पहेलां माया सहित चितवे पछी पण आलोवती वेळा माया सहित आलोवे ४, आलोव्या पहेलां माया रहित चितवे ने आलोववानी वेळा पण न गोपवे. ए रीते आलोवनां थकां ते आलोव्या पळे सर्वे पोताना कीधा कर्मरूप पापने एकठां करीने प्रायश्चित आपे. पूर्वाक्त घणा मासनी प्रायश्चितनी रचनाने विषे स्थापेल साधु साध्वी ते स्थाप्या पछी ते प्रायश्चित वहीने नीवळतो थको एटले छेल्लो प्रायश्चित तप करतो थको वळी फरीने कोइ दोष (प्रायश्चित) सेवे तो ते साधुने संपूण रीते तिहां परिहार तपमांही फरी आरोपवो ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ जे० कोइ । भि० साधु । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० ज्ञाझेहं । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० ज्ञाझेहं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० ए पूर्वोक्त । प० प्रायश्चितना । टा० स्थानक मांहेलुं । अ० अनेहं । प० प्रायश्चितनुं । टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे ते आलोवतो थको । प० माया सहित पणे । आ० आलोवतो थको । ठ० परिहार तपने विषे स्थापवो । ठ० स्थापीने । क० करवा । वे० वैयावच करवाने-स्थापे पछी । ठ० प्रायश्चित तपने विषे स्थाप्यो ते तप वहेतां थकां कोइएक । वि० वळी । प० प्रायश्चित लगाडे (सेवे) । से० ते साधुने । वि० वळी । क० संपूर्ण रीते ते परिहार तपमांही । त० त्यांज । आ० आरोपवो । सि० होय । पु० (जे दोष) प्रथम । प० लगाड्यो होय ते । पु० पहेलो । आ० आलोवे । पु० प्रथम । प० दोष लगाड्यो

ववहार०
॥ १० ॥

होय ते । प० पछी । आ० आलोवे । प० पछी । प० दोष लगाइयो होय ते । पु० प्रथम । आ० आलोवे । प० पछी दोष ।
प० लाग्यो होय ते । प० पछी । आ० आलोवे । अ० सघळो अपराध आलोवशुं एहवो पूर्वे संकल्प करे पण कोइ माया न
चितवे । अ० आलोवती वेळा पण न गोपवे । अ० आलोव्यां पहेला माया रहित चितवे अने । प० आलोवतीवेळा माया स-
हित आलोवे । प० आलोव्यां पहेला माया सहित चितवे । अ० आलोवतो थको माया रहित चितवे । प० आलोव्यां पहेलां
माया सहित चितवे । प० आलोवता थका माया सहित आलोवे । प० आलोव्या पहेलां माया सहित चितवे । प० पछी आ-
लोववानी वेळाए माया सहित आलोवे । एणी रीते । आ० आलोव्या पछी । स० सर्व । ए० ए पाप । स० आपणा । क०
कीधां कर्मरूप प्रायश्चित । सा० एकठा करीने । सर्व प्रायश्चित आपे । जे० जे साधु । ए० ए पूर्वोक्त । प० घणा मासिक
प्रायश्चित रचनाने विषे । प० स्थाप्यो थको पछी । नि० प्रायश्चित वहीने नीकळतां छेलो प्रायश्चित तप करतो थको वळी ।
प० कोइ एक दोष जगाडे । से० ते साधुने । वि० वळी । क० संपूर्ण रीते । त० त्यांज तेहज परिहार तप मांही फरी ।
आ० आरोपवो प्रक्षेपवो । सि० होय ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ जे जिकखू चाउम्मासियं वा साइरेगचाउम्मासियं वा पञ्चमासियं
वा साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं प-
मिसेवित्ता आलोएज्जा, पलिउच्चिय आलोएमाणे ठवणिज्जां ठवइत्ता करणिज्जां
वेयावमियं. ठविण वि पमिसेवित्ता से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया. पुविं

उद्देसओ.
॥ १ ॥

॥ १० ॥

પડિસેવિયં પુવિં આલોઈયં, પુવિં પમિસેવિયં પચ્છા આલોઈયં, પચ્છા પમિસે-
વિયં પુવિં આલોઈયં, પચ્છા પમિસેવિયં પચ્છા આલોઈયં. અપલિત્તિઅપલિત્તિ અપ-
લિત્તિઅપલિત્તિ, અપલિત્તિઅપલિત્તિ પલિત્તિઅપલિત્તિ, પલિત્તિઅપલિત્તિ અપલિત્તિઅપલિત્તિ, પલિત્તિઅપલિત્તિ
પલિત્તિઅપલિત્તિ. પલિત્તિઅપલિત્તિ પલિત્તિઅપલિત્તિ આલોઈમાણસ્સ સવમેયં સકયં સાહણિય
જે ઇયાણ પટ્ટવણાણ પટ્ટવિણ નિવિસમાણે પમિસેવેઈ સે વિ કસિણે તત્થેવ આરુ-
હેયવે સિયા ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૮ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ચાર માસનું, શ્રાદ્ધેરું ચાર માસનું, પાંચ માસનું, શ્રાદ્ધેરું પાંચ માસનું એ પુર્વો-
ક્ત પ્રાયશ્ચિતના સ્થાનક માહિતું અનેરું બીજું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવે, માયા સહિતપણે આલોવતો થકો પરિહાર
તપને વિષે પાછલ મુજબ સ્થાપવો, સ્થાપીને તેની વૈયાવચ કરવી. તે સાધુ તે પરિહાર તપને વિષે સ્થાપ્યો થકો તે તપ વહેતો
થકો બીજું પ્રાયશ્ચિત સેવે તો તે સાધુને વ્હી સંપૂર્ણ પરિહાર તપને વિષે ત્યાંજ આરોપવો. વ્હી એ વાત વિશેષ કહે છે. ઘના
દોષ લગાડે તે માંહિલો પ્રથમ દોષ લાગ્યો હોય તે પ્રથમ આલોવે ૧, પહેલો દોષ લાગ્યો હોય તે પછી આલોવે ૨, પછી દોષ
લાગ્યો હોય તે પહેલો આલોવે ૩, પછી દોષ લાગ્યો હોય તે પછી આલોવે ૪, વ્હી સઘલો અપરાધ આલોવશું એવો પૂર્વે સં-
કલ્પ કરે પણ માયા ન ચિંતવે ને આલોવતી વચ્ચે પણ માયા ન કરે ૧, આલોવ્યા પહેલા માયા ન કરે પણ આલોવતી વચ્ચે

बवहार०
॥ ११ ॥

१२७५६

उद्देश्यो
॥ १ ॥

माया करे २, आलोव्या पहेलां माया चितवे, आलोवती वेळाए माया नचितवे ३, आलोव्या पहेलां ने पछी माया चितवे ४, आलोव्या पहेला माया सहित चितवे ने आलोव्यानी वेळाए माया सहित आलोवे, ए रीते आलोवतो थको आलोव्या पछी सर्व पोते कीधा कर्मरूप पापने बधा एकठा करीने सर्व प्रायश्चित आपे, एम घणीवार पूर्वोक्त घणा मासनी प्रायश्चितनी रचनाने विषे स्थापेल साधु साध्वी स्थाप्या पछी प्रायश्चित वहीने नीकळताने छेलुं प्रायश्चित करतो थको वळी कोइ एक दोष लगाडे तो ते साधुने वळी सर्व दोष माटे तेहज परिहार तपमांहि आरोपवो (प्रक्षेपवो) ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ जे० जे कोइ । मि० साधु । ब० घणीवार लगाडीने । वि० वळी । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी । सा० ज्ञाझेहं (घणुं) । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी । पां० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अथवा । ब० घणीवार । वि० वळी । सा० ज्ञाझेहं घणुं । पां० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० वळी । ए० ए पाछळ कळा ते । प० प्रायश्चितना । टा० स्थानकमांहिलुं । अ० अनेहं । प० प्रायश्चितनुं । टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवतो थको । अ० मायारहितपणे । आ० आलोवतो थको ते आलोव्या पछी शुं करे ते कहे छे । ठ० परिहार तपने (प्रथम मुजब) विषे स्थापवो । ठ० स्थापीने । क० करवा । वे० वैयावच एटले केटलाकने वैयावच करवा स्थापे । ठ० प्रायश्चित तपने विषे स्थाप्यो ते । वि० वळी । प० दोष सेवे । से० ते । वि० वळी प्रायश्चित जेटलो । क० संपूर्ण सर्व । त० त्यां तेज परिहार तपमांहि । आ० आरोपवो । सि० होय । पु० पुर्वे । प० सेव्या जे दोष । पु० पहेलो । आ० आलोवे १ । पु० पेहेलो । प० दोष लगाड्यो होय ते । प० पछी । आ० आलोवे २ । प० पछी । प० दोष लाग्यो होय ते । पु० पेहेलो । आ० आलोवे ३ । प० पछी । प० दोष लाग्यो होय ते । प० पछी । आ०

॥ ११ ॥

आलोव ४ । अ० अपराध सर्व आलोवशुं एहवो पूर्वे संकल्प करे पण माया न चितवे । अ० आलोवतां पण न गोपवे १ ।
 अ० आलोव्यां पहेलां माया रहित चितवे । प० आलोवती वेळाए माया सहित आलोवे २ । प० आलोव्यां पहेलां माया स-
 हित चितवतो थको । अ० माया रहितपणे आलोवे ३ । प० पहेला माया सहित चितवे । प० आलोवता थका माया सहित
 आलोवे ४ । अ० आलोव्या पहेलां माया रहित चितवे । अ० पछी आलोववानी वेळाए पण न गोपवे । आ० ए रीते आ-
 लोवतो थको ते आलोव्या पछी । स० सर्व । ए० ए पाप । स० पोते । क० कीधेला ते । सा० एकठा करीने प्रायश्चित आपे । जे०
 जे एणी रीते । (ब० घणीवार । वि० वळी) । ए० ए पुर्वोक्त घण। मासना प्रायश्चितनी रचनाए । प० स्थाप्यो । प० स्थाप्यो
 थको । नि० प्रायश्चित वहीने नीकळतो थको वळी । प० प्रायश्चित सेवीने । से० ते । वि० वळी प्रायश्चित लगाडे । क० संपूर्ण
 सर्व । त० त्यांज परिहार तपमांहि । आ० आरोपवो (प्रक्षेपवो) । सि० होय ॥ १९ ॥

मूलपाठ ॥ १९ ॥ जे भिक्षू बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि साइरेगचाउम्मा-
 सियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं
 परिहारट्ठाणाणं अन्नयरं परिहारट्ठाणं पमिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिजञ्चिय
 आलोएमाणे ठवणिज्जां ठवइत्ता करणिज्जां वेयावडियं. ठविणं वि पमिसेवित्ता
 से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयव्वे सिया. पुविं पमिसेवियं पुविं आलोइयं, पुविं

पडिसेवियं पच्छा आलोइयं, पच्छा पडिसेवियं पुर्वि आलोइयं, पच्छा पडिसे-
वियं पच्छा आलोइयं, अपलिउच्चिए अपलिउच्चियं, अपलिउच्चिए पलिउ-
च्चियं, पलिउच्चिए अपलिउच्चियं, पलिउच्चिए पलिउच्चियं. अपलिउच्चिए अप-
लिउच्चियं आलोएमाणस्स सवमेयं सकयं साहणिय जे' एयाए पट्टवणाए पट्ट-
विए निविसमाणे पडिसेवेइ से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया'. ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दोष लगाडे तेने चार मासनुं प्रायश्चित, घणीवार झाझेरुं चार मासनुं
अथवा घणीवार पांच मासनुं अथवा घणीवार झाझेरुं (घणुं) पांच मासनुं एह पाछळ कहा ते प्रायश्चितना स्थानको मांहेला
कोइ पण प्रायश्चितनुं स्थानक सेवे सेवीने आलोवे ते केम आलोवे ते कहे छे. माया रहितपणे आलोवतां थका परिहार तपने
विषे पूर्वनी पेरे स्थापवो स्थापनीने वैयावच करावीने प्रायश्चित तपने विषे स्थाप्यो ते तप बहेता थका बळी दोषे सेवे तो ते
प्रायश्चित जेटलो संपूर्ण तेने त्यांज तेज परिहार तपने विषे आरोपवो. हवे ए बाबत विशेष कहे छे. पूर्व सेव्या ते दोष पहेलाज

१ H. adds (एचमां वधारे छे) एवं बहुसो वि. २ In the German Text (जर्मन छापेल बुकमां) एयं प-
लिउच्चिए should be omitted (काढी नाखवा) or put as (मुकवा) एयं अपलिउच्चिए. ३ In the printed German
Text this Sutra is placed before 18 (जर्मन छापेली बुकमां आ पाठ १८ मो छे ने १८ मो १९ मो छे.)

આલોવે ૧, પહેલા સેવ્યા જે દોષ તે પછી આલોવે ૨, પછી સેવ્યા જે દોષ તે પ્રથમ આલોવે ૩, પછી સેવ્યા જે દોષ તે પછી આલોવે ૪. હવે વ્હી એ વાત વિશેષ કહે છે. અપરાધ સર્વ આલોવશું એવો પૂર્વે સંકલ્પ કરે પણ કાંઈ માયા ન ચિંતવે ને પછી આલોવતાં પણ ન ગોપવે ૧, આલોવ્યાં પહેલાં માયા રહિત ચિંતવે ને આલોવતી વેળાએ માયા સહિત આલોવે ૨, આલોવ્યા પહેલાં માયા સહિત ચિંતવતો થકો માયા રહિત પણે આલોવે ૩, પહેલાં માયા સહિત ચિંતવે પછી પણ આલોવતાં થકા માયા સહિત આલોવે ૪, એ રીતે આલોવ્યાં પહેલાં માયા રહિત ચિંતવે ને આલોવ્યાની વેળાએ માયા રહિત આલોવે, એ રીતે આલોવતા થકાં તે આલોવ્યા પછી પોતાના કીધા સર્વ પાપને એકઠા કરીને પ્રાયશ્ચિત આપે. જે એમ ઘણીવાર એ પૂર્વોક્ત ઘણા માસના પ્રાયશ્ચિતને વિષે સ્થાપીને સ્થાપ્યો થકો પ્રાયશ્ચિત સેવીને નીકળતાં થકાને વ્હી ફરીને પ્રાયશ્ચિત સેવીને તે પ્રાયશ્ચિત લગાડે તેને સંપૂર્ણ તેજ પ્રાયશ્ચિત માંહિ આરોપવો (પ્રક્ષેપવો) હોય ॥ ૧૯ ॥

અર્થ ॥ ૨૦ ॥ જે૦ જે કોઈ । મિ૦ સાધુ । વ૦ ઘણીવાર । વિ૦ વ્હી । ચા૦ ચાર । મા૦ માસનું । વા૦ અથવા । બ૦ ઘણીવાર । વિ૦ વ્હી । સા૦ જ્ઞાન્નેરું ઘણું । ચા૦ ચાર । મા૦ માસનું । વા૦ અથવા । બ૦ ઘણીવાર । વિ૦ વ્હી । પં૦ પાંચ । મા૦ માસનું । વા૦ અથવા । બ૦ ઘણીવાર । વિ૦ વ્હી । સા૦ જ્ઞાન્નેરું । પં૦ પાંચ । મા૦ માસનું । વા૦ વ્હી । એ૦ એ પૂર્વોક્ત । પં૦ પ્રાયશ્ચિતના । ઢા૦ સ્થાનક માંહેલું । અ૦ અનેરું । પં૦ પ્રાયશ્ચિતનું । ઢા૦ સ્થાનક । પં૦ સેવીને । આ૦ આલોવે તે આલોવતો થકો । પં૦ માયા સહીત પણે । આ૦ આલોવતો થકો । ઠ૦ પરિહાર તપને વિષે સ્થાપવો । ઠ૦ સ્થાપીને । ક૦ કરવા । વે૦ વૈયાવચ કરવાને સ્થાપે પછી । ઠ૦ પ્રાયશ્ચિત તપને વિષે સ્થાપ્યો તે તપ વહેતા થકાં કોઈએક ।

वचनार०
॥ १३ ॥

वि० बळी । प० प्रायश्चित्त लगाडे सेवे । से० ते साधुने । वि० बळी । क० संपूर्ण रीते ते परिहार तपमांहि । त० त्यांज ।
आ० आरोपवो । सि० होय । पु० प्रथम । ५० दोष लगाड्यो होय ते । पु० पेहेलां । आ० आलोवे । पु० प्रथम । प०
दोष लगाड्यो होय ते । प० पछी । आ० आलोवे । प० पछी । प० दोष लगाड्यो होय ते । पु० प्रथम । आ० आलोवे ।
प० पछी दोष । प० लाग्यो होय ते । प० पछी । आ० आलोवे । हवे केम आलोवे ते कहे छे । अ० माया रहितपणे
चितवे पछी । अ० ओलोववानी वेळा न गोपवे १ । अ० पेहेलां माया रहित चितवे पछी । प० आलोवती वेळा माया सहित
आलोवे २ । प० आलोव्यां पेहेलां माया सहित चितवे पछी । अ० ओलवतां थका माया रहितपणे आलोवे ३ । प० प्रथम
माया सहित चितवे पछी पण । प० माया सहित आलोवे ४ । प० आलोव्या पेहेलां माया सहित चितवे । प० पछी आ-
लोववानी वेळा माया सहित आलोवे । आ० एवीरीते आलोवतो थको ते आलोव्या पछी । स० सर्वे । ए० ए पाप ।
स० पोताना । क० कीधा प्रायश्चित्त । सा० एकठा करीने प्रायश्चित्त आपे । जे० जे । (ए० एम । ब० घणीवार बळी) । ए० ए
पूर्वोक्त घणा मासनी प्रायश्चित्तनी रचनाने विषे । प० स्थापीने । प० स्थाप्या थकां । नि० पाछो प्रायश्चित्त वहीने नीकळता
थकां एटले छेलो तप करतां पण बळी जे कोइ । प० प्रायश्चित्त लगाडे तो । से० ते । वि० बळी । प्रायश्चित्त लगाडे । क०
संपूर्ण सर्व । त० ते । परिहार तपमांहि । आ० आरोपवो । सि० होय ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ जे भिक्षू बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि साइरेगचाउम्मा-
सियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं

उद्देश्यो.
॥ १ ॥

॥ १३ ॥

परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं पन्निसेवित्ता आलोएज्जा, पल्लिउञ्चिय आ-
लोएमाणे ठवाणिज्जां ठवइत्ता करणिज्जां वेयावमियं. ठविए वि पडिसेवित्ता से
वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया. पुर्विं पन्निसेवियं पुर्विं आलोइयं, पुर्विं
पन्निसेवियं पच्छा आलोइयं, पच्छा पडिसेवियं पुर्विं आलोइयं, पच्छा पडिसे-
वियं पच्छा आलोइयं. अपल्लिउञ्चिए अपल्लिउञ्चियं, अपल्लिउञ्चिए पल्लिउञ्चियं,
पल्लिउञ्चिए अपल्लिउञ्चियं, पल्लिउञ्चिए पल्लिउञ्चियं. पल्लिउञ्चिए पल्लिउञ्चियं
आलोएमाणस्स सव्वमेयं सकयं साहणिय जे' एयाए पट्टवणाए पट्टविए निवि-
समाणे पडिसेवेइ से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ जे कोइ साधु एम घणीवार चार मासनुं अथवा घणीवार झाझेरुं चार मासनुं अथवा घणीवार पांच
मासनुं, घणीवार झाझेरा पांच मासनुं ए पुर्वोक्त प्रायश्चित्तनुं स्थानक मांहेलुं अनेरुं प्रायश्चित्तनुं स्थानक ते सेवीने आलोवे
ते आलोवतो थको माया सहित आलोवतो थको परिहार तपने विषे स्थापवो स्थापीने तेनी वैयावच करवी. ते साधु ते

१ Hadda (एचमां वधारे) एवं बहुसो वि after जे (पछी)

बवहार०
॥ १४ ॥

परिहार तपने विषे स्थाप्यो थको ते तप वहेतो थको बीजुं प्रायश्चित्त सेवे तो ते साधुने वळी संपूर्ण परिहार तपने विषे त्यांज आरोपवो. वळी ए बाबत विशेष कहे छे. घणा दोष लगाडे ते मांहिलो प्रथम दोष लाग्यो होय ते प्रथम आलोवे, पहेलो दोष लाग्यो होय ते पछी आलोवे, पछी दोष लाग्यो होय ते पहेलो आलोवे, पछी दोष लाग्यो होय ते पछी आलोवे, हवे केम आलोवे ते कहे छे. माया रहित चितवे पछी माया रहित आलोवे १, प्रथम माया रहित चितवीने पछी माया सहित आलोवे २, प्रथम माया सहित चितवे ने पछी माया रहित आलोवे ३, माया सहित चितवीने माया सहित आलोवे ४, आलोव्यां पहेलां माया सहित चितवे पछी आलोववानी वेळाए माया सहित आलोवे, एम प्रायश्चित्त आलोवतो थको ते प्रायश्चित्त आलोव्यां पछी पोताना कीथा सर्व पापने एकठा करीने प्रायश्चित्त आपे एवी रीते घणीवारनी पूर्वोक्त घणा मासनी प्रायश्चित्तनी रचनाने विषे स्थापीने, स्थाप्यो थको प्रायश्चित्त वहीने नीकळतो थको छेल्लो तप करतां वळी ते कांडक प्रायश्चित्त लगाडेतो तेजे प्रायश्चित्त लगाडे तेने सर्व संपूर्ण तेहज परिहार तप मांहि फरी आरोपवो ॥ २० ॥ हवे ज्ञाज्ञानी विधिनो अधिकार कहे छे.

अर्थ ॥ २१ ॥ ब० घणा । पा० परिहारी प्रायश्चित्तिया साधु । ब० घणा । अ० अप्रायश्चित्तया साधु । इ० वांछे । ए० एकठा भेळा । अ० एकठा । नि० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवाने । वा० अथवा । चे० चितव । नो० न । से० तेने वळी । क० कल्पे । थे० स्थिवर (ते जघन्य ३ । मध्यम ५ । उत्कृष्टी २० वर्षनी दीक्षावाळा साधु) ने । अ० विना । पु० पुछे (पुछया विना) । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे० चितववुं । क० कल्पे । ण्हं० वळी । थे० स्थिवरने । आ० पुछीने आज्ञा दीए तो । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे० चितवे । थे० स्थिवरनी आज्ञा होयतो । य० ण्हं वळी । से० ते । वि० विचरे ।

उद्देसओ.
॥ १ ॥

॥ १४ ॥

ए० एम । णं० वळी । क० कल्पे । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे० चितवे । थे० स्थवरनी आज्ञा एम होयके । य० णं० वळी । से० ते । नो० न । वि० विचरो तो । ए० एम । णं० वळी । नो० न । क० कल्पे । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे० चितववुं । जो० जे कोइ । णं० वळी । थे० स्थवरने । अ० विण । इ० कळे (आज्ञा विना) एकठा । अ० रहेवानुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवानुं । वा० वळी । चे० चितवे । से० तेने । सं० तेठला काळ (दीन) नो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित आवे । वा० वळी ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ बह्वे पारिहारिया बह्वे अपारिहारिया इच्छेज्जा एगयओ अभिनि-
सेज्जं वा अजिनिसीहियं वा चेएत्तए. नो से^१ कप्पइ थेरे अणापुच्छित्ता एगयओ
अजिनिसेज्जं वा अजिनिसीहियं वा चेएत्तए, कप्पइ एहं थेरे आपुच्छित्ता
एगयओ अभिनिसेज्जं वा अजिनिसीहियं वा चेएत्तए. थेरा य एहं से वियरेज्जा
एव एहं कप्पइ एगयओ अजिनिसेज्जं वा अजिनिसीहियं वा चेएत्तए. थेरा य
एहं से नो वियरेज्जा एव एहं नो कप्पइ एगयओ अजिनिसेज्जं वा अजिनिसी-

१ H (एवमां) णं for से (ने बदले)

बवहार०
॥ १५ ॥

हियं वा चेएत्तए, जो एं थेरेहिं अविइणे^१ अजिनिसेज्जं वा अजिनिसीहियं वा
चेएइ, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ घणा प्रायश्चित्त वाला साधु, घणा प्रायश्चित्त नहीं आग्या तेवा साधु एकठा भेळा रहेवा अथवा बेसवा वांच्छे, चित्तवे पण स्थिर साधुने पुछ्या विना एकठा रहेवुं के बेसवुं चित्तवुं न कल्पे. स्थिरने पुछीने एकठा रहेवा बेसवानुं चित्तवुं कल्पे. स्थिर आज्ञा दीए के तमे विचरो तो एकठा रहेवा बेसवानुं चित्तवुं कल्पे ने जो स्थिर एकठा विचरवानी आज्ञा न दीए तो एकठा रहेवुं बेसवुं एवी चित्तवणा करवी न कल्पे. जो स्थिरना कह्याविना एकठा रहेवा, बेसवानुं चित्तवे तो ते साधुने तेटला दीवसनो दीक्षानो छेद (ओछा करे) अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ प० परिहार । क० कल्पनी समाचारी ते तपने विषे । द्वि० रह्यो हुतो । भि० साधु । ब० अनेरा बीजा बाहार गामादिकने विषे रह्यो छे । थे० स्थिरनी । वे० वैयावचने काजे । ग० जाय । थे० स्थिर (आचार्य) । य० बळी । से० तेने ते प्रायश्चित्तनुं तप । स० संभारे छे एटले ते आचार्य परिहारिने जाती बखते संभारे जे तमे परिहारी तप सहित छो एहवुं संभारीने ते परिहारी साधुने कहे तमे परिहार तप मुकीने जाओ । पछी ते साधु समर्थ हशे तो मुकीने न जाय पण ए तप करीने जाय अने असमर्थ होय तो मुकीने जाय । हवे परिहारीयाने जावानो आचार कहे छे । क० कल्पे । से० तेने । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिज्ञा करीने । ज० जे । ज० जे । दि० दिशाए । अ० अनेरा । सा० साधु साध्वी । वि०

१ H (एचमां) अविदिन्ने २ Hadds (एचमां वधारे) एगयओ. The Same in T (टीमां) (एकान्ततः)

उदेसओ.
॥ १ ॥

॥ १५ ॥

विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिशाने विषे । उ० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेहने । क० कल्पे । त० त्यां सुंदर आहार उपधी स्त्रीआदि देखीने । वि० विहार । व० वृत्ति । व० वसवुं रहेवुं न कल्पे । क० कल्पे । से० तेहने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसवुं (रहेवुं) । तं० ते । स्थवरादिक । च० णं० वळी । का० कारण । नि० पुरुं थएथके । प० अनेरो । व० कहे बोले । व० वसो रहो । अ० अहो आर्यो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । से० ते बैयावच करवा गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व० वसवुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व० वसवुं न कल्पे । जं० जे कोइ । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहे (कारणविना) । से० तेने । स० तेढली रात्रीनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० प्रायश्चित तप पण आवे । वा० वळी ॥ २२ ॥

मूलपाठ ॥ २२ ॥ परिहार कप्पडिणं जिकखू बहिया थेराणं वेयावमियाए गच्छेज्जा. थेरा य से सरेज्जा कप्पडि से एगराइयाए पमिमाए जणं जणं दिसं अन्ने साहम्मिया विहरन्ति तस्सं तस्सं दिसं उवलित्तए. नो से कप्पडि तत्थ विहारवत्तियं वत्थए, कप्पडि से तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसि च णं कारणंसि निट्ठियंसि परो वएज्जा । वसाहि अज्जो एगरायं वा डुरायं वा. एवं से कप्पडि एगरायं वा डुरायं

बवहार०
॥ १६ ॥

वा वत्थए, नो से कप्पइ परं एगरायाओ वा डुरायाओ वा वत्थए. जं तत्थ परं
एगरायाओ वा डुरायाओ वा वसइ से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ २२ ॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ परिहार कल्पनी समाचारी. परिहार तपने विषे रहेलो साधु बीजा बाहार गामादिकने विषे रहेल स्थि-
वरनी वैयावचने काजे जाय (गमन करे) तेवारे तप लइने जाय के शुं करे ते भणी कहे छे, स्थिवर (ते आचार्य) ते
साधुने प्रायश्चित्तुं तप संभारे एटले के बाहार जाती वखते परिहारीने आचार्य संभारे जे तमे परिहारी तप सहित छो (वळी
तेने कहे के ते तप तमे सुकीने जाओ, पछी जो ते साधु समर्थ होय तो तप करीने जाय ने असमर्थ होय तो सुकीने जाय.
(हवे परिहारीने जावानो आचार कहे छे) ते साधुने एक रात्रीनी प्रतिज्ञा करीने रहेवुं कल्पे. (अभिग्रह एटले प्रतिज्ञा करीने
जावानुं कारण एटलुं के वाटे जातां गोकुलादिकने विषे प्रचुर (घणो) गोरसादीक लाभे तो शाता जाणीने प्रतिबंध न उपजे
तेथी कोइ कारणविना एक रात्री उपरांत रहेवुं न कल्पे एम करीने चाले). वळी जे दिशाए अनेरा साधर्मिक साधु साध्वी
विचरता होय ते दिशाने विषे अंगीकार करीने जाय. वळी त्यां सुंदर आहार उपधी वस्त्र आदि देखीने विहार निमित्ते वसवुं
रहेवुं तेहने न कल्पे. त्यां रोगादिक कारण निमित्ते तेने वसवुं (रहेवुं) कल्पे. ते स्थिवरादिक कारण पुरुं थए अनेरा कहे के
अहो आर्यो एक रात्री अथवा बे रात्री रहो ? एम ते वैयावच करवा गयो ते साधुने एक रात्री अथवा बे रात्री वसवुं कल्पे. एक
रात्री अथवा बे रात्री थकी उपरांत वसवुं कल्पे नहि. जे कोइ त्यां एक रात्री अथवा बे रात्री उपरांत (निष्कारणे) वसे तो
ते साधुने निष्कारणे एक बे रात्री उपरांत जेटली रात्री रहे तेटली रात्रीनो छेद अथवा प्रायश्चित्त तप पण पामे ॥ २२ ॥

उद्देश्यो.
॥ १ ॥

॥ १६ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ प० प्रायश्चित्तरूप । क० कल्प समाचारीने विषे । द्वि० रह्यो होय ते । भि० साधु । व० बाहारना गामा-
 दिकने विषे रह्या छे ते । थे० स्थिवरने । वे० वैयावचने काजे । ग० जाय । थे० स्थिवर । य० बळी । ते साधुने । नो०
 न । स० संभारे परिहार तप बाबत । क० कल्पे । से० ते परिहारिया साधुने । नि० परिहार तप वहेतां एटले ते तपश्चर्या
 करता जाताने (आकुळ व्याकुळ थएलने) । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० पडिमा (अभिग्रह) करीने जाय । ज० जेणे ।
 ज० जेणे । दि० दिशाने विषे । अ० अनेरा । सा० साधु साध्वी । वि० विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिशाने
 विषे । उ० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० वृत्ति । व० वसवुं ।
 रहेवुं न कल्पे । क० कल्पे । से० तेहने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसवुं रहेवुं कल्पे । तं० ते
 स्थिवरादिक । च० णं० बळी । का० कारण । नि० पुरुष । प० अनेरो । व० कहे बोले । व० वसो रहो । अ० अहो
 आयो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० बळी । ए० एम । से० ते एटले वैयावच करवा
 गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० बळी । व० रहेवुं कल्पे ।
 नो० नहीं । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० बळी ।
 व० वसवुं न कल्पे । ज० जे कोइ । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री ।
 वा० बळी । व० वसे । से० ते । सं० जेटली रात्री उपरांत रहे तेटली रात्रीनो । छे० दीक्षानो छेद । व० अथवा । प०
 परिहार (प्रायश्चित) तप पामे । वा० बळी ॥ २३ ॥

परिहार०
॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ परिहार कप्पट्टिए भिकखू बहिया थेराणं वेयावमियाए गच्छेज्जा. थेरा
य नो सरेज्जा, कप्पइ से निव्विसमाणस्स एगराश्याए पडिमाए जस्सं जस्स
दिसिं अन्ने साहम्मिया विहरन्ति तस्सं तस्सं दिसं उवलित्तए. नो से कप्पइ
तत्थ विहारवत्तियं वत्थए, कप्पइ से तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसि च ण
कारणंसि निट्ठियंसि परोवएज्जा । वसाहि अज्जो एगरायं वा दुरायं वा. एवं
से कप्पइ एगरायं वा दुरायं वा वत्थए, नो से कप्पइ परं एगरायाओ वा दुरा-
याओ वा वत्थए. जं तत्थ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ, से सन्तरा
छेए वा परिहारे वा ॥ २३ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ प्रायश्चित्त रूप कल्प समाचारीने विषे रह्यो होय ते साधु बाहरला गामादिकने विषे स्थिवरादिक रक्षा
छे तेनी वैयावचने काजे जाय ते वारे विद्या निमित्ते पढ उत्तर करतां थका तथा घणी जातना संदेशा शिष्यने कहेता थकां
गुर्वादिक आचार्य आकुळ व्याकुळ थया तेवारे ते आचार्यने सांभळ्युं नही जे परिहार तप मुकीने साधु बहार जाय छे ते
वारे ते परिहार तप बहेतो जाय ते साधुने एक रात्री (अभिग्रह) प्रतिज्ञा करीने जावुं कल्पे. ते कयां जाय ते कहे छे. जे
जे दिशाने विषे अनेरा साधर्मिक साधु विचरता होय ते दिशाने विषे जाय. वली त्यां सुंदर आहार उपधि वस्त्र आदी देखीने

उद्देश्यो-
॥ १ ॥

॥ १७ ॥

विहार निमित्ते वसवुं रहेवुं तेने न कल्पे, पण त्यां रोगादिक निमित्ते तेने वसवुं कल्पे. ते स्थिविरादिक कारण पुरुं थए, अनेरा कहेके अहो आर्यो एक रात्री अथवा बे रात्री रहो एम ते वैयावच करवा गएल साधुने क रात्री अथवा बे रात्री वसवुं कल्पे. तेने एक रात्री अथवा बे रात्री उपरांत वसवुं कल्पे नहीं. जे त्यां एक रात्री, बे रात्री उपरांत वसे तेने एक बे रात्री उपरांत जेटली रात्री रहे तेटली रात्रीनो दीक्षानो हेद एटले तेटला दिवस दीक्षाना ओछा गणाय अथवा प्रायश्चित्तनो तप आवे ॥ २३ ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ प० प्रायश्चित्तरूप । क० कल्प समाचारीनी । द्वि० स्थितीने विषे रखा होय ते । भि० साधु । व० बाहार ग्रामादिकने विषे रखा छे । थे० स्थिवर तेनी । वे० वैयावचजे काजे । ग० जाय ते वारे । थे० स्थिवर । य० वळी । से० तेहने । स० तप मुकाववानुं संभाळे । वा० पण पछी जातीवेळा । नो० न । स० संभाळे एटले वीसरी गया । क० कल्पे । से० तेने । नि० परिहार तप करता जानार (आकुळ व्याकुळ थएल साधुने) । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिमा अभिग्रह विशेषे करीने जावुं । ज० जे । ज० जे । दि० दिशाए । अ० अनेरा । सा० साधु । वि० विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिशाने विषे । उ० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० वृत्ति । व० वसवुं रहेवुं न कल्पे । क० कल्पे । से० तेने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसवुं रहेवुं कल्पे । त० ते स्थिवरादिक । च० णं० वळी । का० कारण । नि० पुरुं थए । प० अनेरो । व० कहे बोले । व० वसो रहो । अ० अहो आर्यो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । से० ते एटले वैयावच करवा गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व०

ववहार०
॥ १८ ॥

रहेवुं कल्पे । नो० नहीं । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री ।
वा० बळी । व० वसवुं न कल्पे । जं० जे । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा०
रात्री । वा० बळी उपरांत । व० वसे तो । से० ते । सं० तेढली रात्रीनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० परि-
हार तप पामे । वा० बळी ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ परिहार कप्पट्टिए भिकखू वहिया थेराणं वेयावडियाए गच्छेज्जा, थे-
रा य से सरेज्जा वा नो सरेज्जा, कप्पइ से निव्विसमाणस्स एगराइयाए पणिमाए
जसं जसं दिसं अन्ने साहम्मिया विहरन्ति तसं तसं दिसं उवलित्तए. नो से
कप्पइ तत्थ विहारवत्तियं वत्थए, कप्पइ से तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसि
च णं कारणंसि निट्ठियांसि परो वएज्जा । वसाहि अज्जो एगरायं वा दुरायं वा.
एवं से कप्पइ एगरायं वा दुरायं वा वत्थए, नो से कप्पइ परं एगरायाओ
वा दुरायाओ वा वत्थए. जं तत्थ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ,
से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ २४ ॥

उदेसओ
॥ १ ॥

॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ प्रायश्चित्त तत्परूप कल्प समाचारीनी स्थितिने विषे रह्यो साधु बहार गामादिकने विषे रह्या छे ते स्थि-
 वरादिकनी बैयावचने काजे जाय ते बारे स्थिवरने प्रथम सांभळ्युं हतुं जे ते साधुनो तप मुकावीशुं पण ते साधुने जाती वेळा
 स्थिवर तप मुकाववानुं संभालवाने विसरी गया, ते परिहार तप वहेत्ता जनार साधुने एक रात्रीनो अभिग्रह करीने जे दीक्षाए
 बीजा साधु त्यां जावुं कल्पे. वळी त्यां सुंदर आहार उपधी वस्त्र आदी देखीने विहार निमित्ते वसवुं तेने न कल्पे, पण त्यां
 रोगादिक निमित्ते तेने वसवुं कल्पे. ते स्थिवरादिक कारण पुरुं थए अनेरा कहे हे आर्यो एक रात्री के बे रात्री रहो एम ते
 बैयावच करवा गएल साधुने एक रात्री अथवा बे रात्री वसवुं कल्पे. तेने एक रात्री के बे रात्री उपरांत रहेवुं न कल्पे. ते
 साधु त्यां एक रात्री अथवा बे रात्री उपरांत वसे तेने जेटली रात्री उपरांत वसे तेने, तेटली रात्रीनो दीक्षानो छेद एटले
 तेटला दिवस दीक्षाना ओछा करे अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ २४ ॥ इहां एकला साधुने न रहेवा भणी ए कारण
 कहुं. हवे इहां एकलविहारी आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २५ ॥ भि० साधु । य० वळी । ग० गण (संघाडामां) थी । अ० नीकळीने । ए० एकल । वि० विहारीपणे ।
 प० एकल विहारीनी प्रतिमा (अभिग्रह) विशेष प्रत्ये । उ० पडीवर्जी (अंगीकार करी) ने । वि० विचरे ते साधु वळी
 (प्रतिज्ञा अविधीए पडीवर्जी कांइ दोष लगाडी) शुद्ध चाले नहीं ते बारे । से० ते साधु । य० वळी । इ० इच्छे । दो०
 बीजीवार । पि० वळी । तं० ए तेहज । ग० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं वांछे तो कैवी रीते गणमां लेवो
 ते कहे छे । पु० बीजीवार । आ० आलोवावे । पु० बीजीवार । प० पडीकमावे । पु० बीजीवार । छे० दीक्षा लीए । प०
 तप अथवा चारित्रना प्रायश्चित्तने विषे । उ० स्यापे ॥ २५ ॥

વવહાર૦
॥ ૧૯ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૫ ॥ મિત્રસુ ય ગણાશ્ચો અવકમ્મ ઇગલ્લવિહારપડિમં ઉવસંપક્કિત્તાણં વિહ-
રેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોચ્ચં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપક્કિત્તાણં વિહરિત્તણ, પુણો
આલોપજ્ઞા પુણો પડિક્કમેજ્ઞા પુણો છેયપરિહારસ્સ ઉવદ્ધાપજ્ઞા ॥ ૨૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૫ ॥ જે કોઈ સાધુ (જઘન્ય ૧૦ પૂર્વધર, ઉત્કૃષ્ઠો ૧૪ પૂર્વધર આઠ ગુણવાળો) ગચ્છથી નીકળીને એકલ
વિહારીપણે એકલવિહારીની પ્રતિમા (અભિગ્રહ) વિશેષ પ્રત્યે અંગીકાર કરીને વિચરે તે સાધુ તે પ્રતિમા અવિધિય પડિવર્જતાં
કાંઈક દોષ લગાડે એટલે શુદ્ધ ન ચાલે તે વારે તે સાધુ બીજીવાર તેજ ગચ્છને અંગીકાર કરીને વિચરવું ઇચ્છે તો તેને કેવી
રીતે ફરી ગચ્છમાં લેવો તે કહે છે. તે સાધુને બીજીવાર આલોવાવે, ફરી બીજીવાર પડીકમાવે, વળી બીજીવાર દીક્ષા (છેદી)
લેવરાવીને તપ અથવા ચારિત્રના પ્રાયશ્ચિત્તને વિષે સ્થાપે ॥ ૨૫ ॥ હવે ગણાવચ્છેદક આશ્રી કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૬ ॥ ગ૦ ગણાવચ્છેદક (જઘન્ય ૧૦ પૂર્વધારી ઉત્કૃષ્ઠો ૧૪ પૂર્વધારી આઠગુણે કરી સહિત) । ય૦ વળી ।
ગ૦ ગણ (ગચ્છ) થકી । અ૦ નીકળીને । એ૦ એકલ । વિ૦ વિહારીપણે । પ૦ પડિમા (અવગ્રહ) પડીવર્જીને । ઉ૦ અંગી-
કાર કરીને । વિ૦ વિચરે । તે સાધુ ગણાવચ્છેદક વળી ન શુદ્ધ રીતે ચાલે એટલે પ્રતિમા અવિધિય પડીવર્જી કાંઈક દોષ
લગાડે તે પછી । સે૦ તે સાધુ । ય૦ વળી । ઇ૦ ઇચ્છે । દો૦ બીજીવાર । પિ૦ વળી । ત૦ તેજ । ગ૦ ગચ્છને । ઉ૦ અંગી-

૧ H. adds (એવમાં વધારે) સે ય નો સંયરેજ્ઞા.

ઉદેસઓ.
॥ ૧ ॥

॥ ૧૯ ॥

કાર કરીને । વિ० વિચરવું (તો તે સાધુને ગચ્છમાં કેવી રીતે પાછો લેવો તે કહે છે) । પુ० બીજીવાર । આ० આલોવાવે ।
પુ० બીજીવાર । પ० પઢીકમાવે । પુ० બીજીવાર । છે० દીક્ષા છેદીને । પ० તપ અથવા ચારિત્રરૂપ પ્રાપ્તિ । ૩૦ સ્થાપે ॥ ૨૬ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૬ ॥ ગણાવચ્છેદક ય ગણાઓ અવકમ્મ એગલ્લવિહારપમિમં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં
વિહરેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોચ્ચં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહરિત્તણ, પુણો
આલોપજ્ઞા પુણો પમિકમેજ્ઞા પુણો છેયપરિહારસ્સ ઉવટ્ઠાણજ્ઞા ॥ ૨૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૬ ॥ હવે ગણાવચ્છેદક આશ્રી સૂત્ર કહે છે. ગણાવચ્છેદક સાધુ જયન્ય ૧૦ પૂર્વધારી, ઉત્કૃષ્ટો ૧૪ પૂર્વધારી
તથા આઠગુણે કરી સહિત ગચ્છથી નીકળીને એકલવિહારીપણે પઢિમા પઢીવર્જીને અંગીકાર કરીને વિચરે તે ગણાવચ્છેદક
સાધુને પઢિમા વહેતાં કાંઈક દોષ લાગે તે પછી બીજીવાર વળી તેજ ગચ્છમાં દાખલ થવા ઇચ્છે તો શી રીતે ગચ્છમાં તેમને લેવા
કહે છે. બીજીવાર આલોવાવે, પઢિકમાવે, દીક્ષા છેદીને તપ અથવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાપ્તિ ઉપર ફરી સ્થાપે ॥ ૨૬ ॥

અર્થ ॥ ૨૭ ॥ આ० આચાર્ય । ૩૦ ઉપાધ્યાય । ય० વળી । ગ० ગચ્છથી । અ० નીકળીને । એ० એકલ । વિ० વિ-
હારીપણાની । પ० પઢિમા । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ० વિચરે । તે વળી ન શુદ્ધ રીતે ચાલે એટલે પઢિમા અવિધિએ પઢિ
વર્જી કાંઈક દોષ લગાડે । સે० તે । ય० વળી । ૩૦ વાંછે । દો० બીજીવાર । પિ० વળી । ત० તેજ । ગ० ગચ્છને । ૩૦
અંગીકાર કરીને । વિ० વિચરવું । (તો તે સાધુને ગચ્છમાં કેવી રીતે પાછો લેવો તે કહે છે) । પુ० બીજીવાર । આ० આલો-

૧ H adds. (એવમાં વધારે) સે ય નો સંથરેજ્ઞા.

વિહાર૦
॥ ૨૦ ॥

વાવે । પુ૦ બીજીવાર । પ૦ પઢિકમાવે । પુ૦ બીજીવાર । હે૦ દીક્ષા હેદીને । પ૦ તપ અથવા ચારિત્રરૂપ પ્રાયશ્ચિત્તને વિષે ।
ઉ૦ થાપે ॥ ૨૭ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૭ ॥ આયરિયુવજ્જાણં ય ગણાચ્છો અવકમ્મ ઇગલ્લવિહારપટિમં ઉવસંપજ્જિ-
ત્તાણં વિહરેજ્જા 'સે ય ઇચ્છેજ્જા દોચ્છં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરિત્તે,
પુણો આલોણજ્જા પુણો પટિકમેજ્જા પુણો હેયપરિહારસ્સ ઉવટ્ઠાણજ્જા ॥ ૨૭ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૭ ॥ એમ આચાર્ય ઉપાધ્યાય ગચ્છથી નીકળીને એકલ વિહારીની પટિમા અંગીકાર કરીને વિચરે તે આ-
ચાર્ય ઉપાધ્યાયને પટિમા વહેતાં કાંઈ દોષ લાગે તો બીજીવાર વળી તેજ ગચ્છમાં દાખલ થવા ઇચ્છે તો શી રીતે ગચ્છમાં તેમને
લેવા તે કહે છે. બીજીવાર આલોવાવે, પટિકમાવે, વળી દીક્ષા હેદીને તપ અથવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાયશ્ચિત્તને વિષે સ્થાપે ॥ ૨૭ ॥
હવે જે દોષ લગાડે તે પાસત્થાપણે પઢીવર્જે તે ભળી હવે પાસત્થાનો સૂત્ર કહે છે.

અર્થ ॥ ૨૮ ॥ મિ૦ સાધુ । ય૦ વળી । ગ૦ ગચ્છને । અ૦ મુકીને । પા૦ પાસત્થા । વિ૦ વિહાર । પ૦ પટિમા ।
ઉ૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરે । સે૦ તે સાધુ । ય૦ વળી પાસત્થાપણું મુકી । ઇ૦ ઇચ્છે । દો૦ બીજીવાર । પિ૦
વળી । ત૦ તેજ । ગ૦ ગચ્છમાં આવવો । ઉ૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરવું વાંચે તો શું કરે તે કહે છે । અ૦ હે । યા૦
વળી । થ૦ હ્યાં । સે૦ શેષ ચારિત્ર છતો છે તો તેહને । પુ૦ બીજીવાર । આ૦ આલોવાવે । પુ૦ બીજીવાર । પ૦ પટિકમાવે ।

૧ H addn (એવમાં વધારે) સે ય નો સંધરેજ્જા.

ઉદેસઓ-
॥ ૧ ॥

॥ ૨૦ ॥

પુ० (મૂલ ગુણ ચારિત્ર ગયું હોય તો) બીજીવાર । હે० દીક્ષા હેદીને । પ૦ તપ અથવા નવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાપ્તિને વિષે ।
૩૦ સ્થાપે ॥ ૨૮ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૮ ॥ ત્રિક્ષુ ય ગણાઓ અવકમ્મ પાસત્થવિહારપડિમં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિ-
હેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોઝં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરિત્તણ, અત્થિ
યાઈં થ સેસે, પુણો આલોણજ્ઞા પુણો પમિક્કમેજ્ઞા પુણો ઢેયપરિહારસ્સ ઉવ-
ઢાણજ્ઞા ॥ ૨૮ ॥

માવાર્થ ॥ ૨૮ ॥ સાધુ ગચ્છને મુકીને પાસત્થાપણું પઢીવર્જીને તે સાધુ પાછો પાસત્થાપણું મુકવું વાંછે તથા બીજી
વાર તેહજ ગચ્છમાં આવી તે ગચ્છ અંગીકાર કરીને વિચરવું ઇચ્છે તો શું કરવું તે કહે છે. જો તે સાધુમાં શેષ ચારિત્ર છતો
હોય તો બીજીવાર આલોવાવે, પઢિકમાવે, બીજીવાર દીક્ષા હેદીને તપરૂપ પ્રાપ્તિને સ્થાપે એટલે કે સાધુ પાસત્થાપણું
અંગીકાર કરીને અશુભ ભાવ પલટાણા ને બીજીવાર શુભ ભાવ આવે તેવારે બીજીવાર ગચ્છમાંહિ આવવાં ઇચ્છે તેવારે શેષ
આગલો ચારિત્ર છતો હોય તો તેહને ફરીને આલોવાવે ને ફરી પ્રાપ્તિ દેવરાવે પણ જો મૂળથી ચારિત્ર ગયું હોય તો મૂળથી
દિક્ષા દેવી જેથી ચતુર્વિધ સંઘને પ્રતિત ઉપજે ને ખેદ ન પડે ॥ ૨૮ ॥

અર્થ ॥ ૨૯ ॥ પિ૦ સાધુ । ય૦ વઢી । ગ૦ ગચ્છને । અ૦ મુકીને । અ૦ પોતાને । છં૦ છાંદે ચાલવાની । વિ૦ વિ-
હાર । પ૦ પઢિમા । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરે । સે૦ તે । ય૦ વઢી પોતાને છાંદે ચાલવાનું મુકી । ઇ૦ ઇચ્છે ।

बवहार०
॥ २१ ॥

दो० बीजीवार । पि० वली । त० तेज । ग० गच्छमां आववुं । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं वांछे तो शुं करवुं ते कहे छे । अ० छे । या० वली । य० इहां । से० शेष चारित्र छतो छे तो तेहने । पु० बीजीवार । आ० आलोवावे । पु० बीजी वार । प० पडिकपावे । पु० (मूळ गुण चारित्र गयुं होय तो) बीजीवार । छे० दीक्षा छेदीने । प० तप अथवा नवा चारित्र रूप प्रायश्चितने विषे । उ० स्थापे ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ भिक्खू य गणाओ अवकम्म अहाछन्दविहारपामिं उवसंपज्जित्ताणं
विहरेज्जा से य इच्छेज्जा दोच्चं पि तमेव गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए,
अत्थि याइं थ सेसे, पुणो आत्तोएज्जा पुणो पम्भिकमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स
उवट्ठाएज्जा ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ साधु गच्छने मुकीने अहाछंदो एटले पोताने छांदे चालवानुं पडिवर्जने पोताना छांदे चालवानुं मुकी बीजीवार तेज गच्छमां आवीने गच्छ अंगीकार करीने विचरवुं इच्छे तो शुं करवुं ते कहे छे । जो ते साधुमां शेष चारित्र छतो होय तो बीजीवार आलोवावे, पडिकपावे, बीजीवार दीक्षा छेदीने तप रूप प्रायश्चिते स्थापे ॥ २९ ॥

अर्थ ॥ ३० ॥ भि० साधु । य० वली । ग० गच्छने । अ० मुकीने । कु० कुशील । वि० विहार । प० पडिमां । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरे । से० ते साधु । य० वली कुशीलपणुं मुकीने । इ० इच्छे । दो० बीजीवार । पि० वली ।

उद्देश्यो-
॥ १ ॥

॥ २१ ॥

त० तेज । ग० गच्छमां आववुं । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं । वांच्छे तो शुं करवुं ते कहे छे । अ० छे । या० वळी ।
थ० इहां । से० शेष चारित्र छतो छे तो तेहने । पु० बीजीवार । आ० आलोवावे । पु० बीजीवार । प० पडिकमावे । पु०
(मूल गुण चारित्र गयुं होय तो) बीजीवार । छे० दीक्षा छेदीने । प० तप अथवा नवा चारित्र रूप प्रायश्चितने विषे ।
उ० स्थापे ॥ ३० ॥

मूलपाठ ॥ ३० ॥ त्रिवर्षु य गणाओ अवकम्म कुशीलविहारपडिमं उवसंपज्जित्ताणं
विहरेज्जा से य इच्छेज्जा दोच्चं पि तमेव गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, अत्थि
याइं थ सेसे, पुणो आलोएज्जा पुणो पक्कमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स उव-
ट्ठाएज्जा ॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ साधु गच्छने मुर्का कुशीलपणु पडिवर्जीने ते साधु पाछो कुशीलपणुं मुकवुं वांच्छे तथा बीजीवार तेज
गच्छमां आवी ते गच्छ अंगीकार करीने विचरवुं इच्छे तो शुं करवुं ते कहे छे. जो ते साधुमां शेष चारित्र छतो होय तो बीजी-
वार आलोवावे, बीजीवार पडिकमावे ने मूल चारित्र गयुं होय तो बीजीवार दीक्षा छेदीने तपरूप प्रायश्चिते स्थापे ॥ ३० ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ मि० साधु । य० वळी । ग० गच्छने । अ० मुकीने । ओ० उसन्न (एटले संजमथी थाकी) । वि० वि-
हार । प० पडिमा । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरे । से० ते साधु । य० वळी । इ० इच्छे । दो० बीजीवार । पि० वळी ।
त० ते । ए० ज । ग० गच्छमां आववा । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं वांच्छे तो शु करे ते कहे छे । अ० छे । या०

બવહાર૦
॥ ૨૨ ॥

વઢી । થ૦ ઇહાં । સે૦ શેષ ચારિત્ર છતો છે તો તેહને । પુ૦ બીજીવાર । આ૦ આલોવાવે । પુ૦ બીજીવાર । પ૦ પઢિકમાવે ।
પુ૦ (મૂલ ગુણ ચારિત્ર ગયું હોય તો) બીજીવાર । છે૦ દીક્ષા છેદીને । પ૦ તપ અથવા નવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાયશ્ચિત્તને વિષે ।
૩૦ સ્થાપે ॥ ૩૧ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૧ ॥ જિવસૂ ચ ગણાઓ અવકમ્મ ઓસન્નવિહારપમિમં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહ-
રેજ્ઞા સે ચ ઇચ્છેજ્ઞા દોષં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરિત્તણ, અત્થિ
યાહં થ સેસે, પુણો આલોપજ્ઞા પુણો પઢિકમેજ્ઞા પુણો છેયપરિહારસ્સ ઉવ-
ટ્ટાપજ્ઞા ॥ ૩૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૧ ॥ સાધુ ગચ્છને મુકીને ઉસન્નપણું (ઇટલે સંજપથી થાકવાપણું) પઢિવર્જીને તે સાધુ પાછો ઉસન્નપણું
મુકવા વાંછે તથા બીજીવાર તેજ ગચ્છમાં આવી તે ગચ્છ અંગીકાર કરીને વિચરવું ઇચ્છે તો શું કરવું તે કહે છે. જો તે સાધુમાં
શેષ ચારિત્ર છતો હોય તો બીજીવાર આલોવાવે, બીજીવાર પઢિકમાવે ને મૂલ ચારિત્ર ગયું હોય તો બીજીવાર દીક્ષા છેદીને
તપરૂપ પ્રાયશ્ચિત્તે સ્થાપે ॥ ૩૧ ॥

અર્થ ॥ ૩૨ ॥ મિ૦ સાધુ । ય૦ વઢી । ગ૦ ગચ્છને । અ૦ મુકીને । સં૦ સસત્ત (પરિચયરૂપ પ્રતિબંધ ઇટલે પરિચય
રાસ્તા યોગ્ય નહીં) । વિ૦ વિહાર । પ૦ પઢિમા । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરે । સે૦ તે સાધુ । ય૦ વઢી । ૩૦ ઇચ્છે ।
દો૦ બીજીવાર । પિ૦ વઢી । ત૦ તેજ । ગ૦ ગચ્છમાં આવવું । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરવું વાંછે તો શું કરે તે કહે

ઉદેસઓ-
॥ ૧ ॥

॥ ૨૨ ॥

હે । અ૦ હે । યા૦ વલી । થ૦ ઇહાં । સે૦ શેષ ચારિત્ર છતો હે તો તેહને । પુ૦ બીજીવાર । આ૦ આલોવાવે । પુ૦ બીજી-
વાર । પ૦ પઢિકમાવે । પુ૦ (મુલ્લ ગુણ ચારિત્ર ગયું હોય તો) બીજીવાર । હે૦ દાંક્ષા હેદીને । પ૦ તપ અથવા નવા ચારિ-
ત્રરૂપ પ્રાયશ્ચિત્ત તે ત્રિષે । હ૦ સ્થાપે ॥ ૩૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૨ ॥ ત્રિવસ્તુ ય ગણાઓ અવકમ્મ સંસત્તવિહારપન્નિમં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહ-
રેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોષં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરિત્તે, અત્થિ
યાઈં થ સેસે, પુણો આલોપજ્ઞા પુણો પઢિકમેજ્ઞા પૂણો હેયપરિહારસ્સ ઉવ-
ટ્ઠાણજ્ઞા ॥ ૩૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૨ ॥ સાધુ ગચ્છને મુક્તીને સંસત્તપણું (પટલે જેનો પરિચય રાખવા યોગ્ય નહીં) પઢિવર્તીને તે સાધુ પાછો
સંસત્તપણું મુકવા વાંછે તથા બીજીવાર તેજ ગચ્છમાં આવી તે ગચ્છ અંગીકાર કરીને વિચરવું ઇચ્છે તો શું કરવું તે કહે છે. જોતે
સાધુમાં શેષ ચારિત્ર છતો હોય તો બીજીવાર આલોવાવે, બીજીવાર પઢિકમાવે ને મૂલ ચારિત્ર ગયું હોય તો બીજીવાર દિક્ષા હે-
દીને તપરૂપ પ્રાયશ્ચિત્તે સ્થાપે ॥ ૩૨ ॥

અર્થ ॥ ૩૨ ॥ મિ૦ સાધુ । ચ૦ વલી । ગ૦ ગચ્છથકી । અ૦ નીકલીને । પ૦ પર । પા૦ પાલંડીની । પ૦ પઢિમા (વેશ) ।
હ૦ અંગીકાર કરીને । ત્રિ૦ વિચરે । સે૦ તે । ય૦ વલી । ઇ૦ ભાવ પલટાણે (મેષ છાંડીને) ઇચ્છે (વાંછે) । દો૦ બીજી-

૧ H. adds this sutra as extra (એવાં આ સૂત્ર વધારે છે)

વ્યવહાર૦
॥ ૨૩ ॥

વાર । પિ૦ પળ । ત૦ તેહજ । ગ૦ ગચ્છને । ઉ૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરવું તો શી રીતે લેવો તે કહે છે । ન૦ નથી ।
ળ૦ વાક્યાલંકારે । ત૦ તે સાધુને । ત૦ પ્રત્યક્ષ અનેહં કારણ । કે૦ કોઈ । છે૦ છેદ ચારિત્રનો । વા૦ અથવા । પ૦ તપ પ્રા-
યશ્રિતનો । વા૦ પળ ન પામે તો શું કરે તે કહે છે । ન૦ અનેરો કોઈ નહીં પળ । ઇ૦ એકલી । આ૦ આલોચના દેવી ॥૩૨-૧॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૨-૧ ॥ ત્રિવિધૂ ય ગણાશ્રો અવકમ્મ પરપાસંડપમિમં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહ-
રેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોચ્ચં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્જિત્તાણં વિહરિત્તે, નત્થિ ણં
તસ્સ તપ્પત્તિયં કેદ્દ ઠેવ વા પરિહારે વા નન્નતથ ઇગાણ આલોચણાણ ॥૩૨-૧॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૨-૧ ॥ સાધુ વાળી ગચ્છ થકી નીકળીને (અણસરતાદિક કારણે જેથી કે રાજા દુષ્ટ હોય તેના કારણે)
પર પાલંદીનો લીંગ અંગીકાર કરીને વિચરે, (તે ડયાં લગી સથવારાદિકનો સાથ મળ્યો નથી ત્યાં લગી તેજ લીંગે કાઢ ક્ષે-
પના કરે જેમ ભગવતીના ૨૬ માં સતકમાં સંજાયાના અધિકારે ગૃહસ્થ લીંગમાં અન્ય લીંગમાં હેદોપસ્થાપનીય ચારિત્ર લાભે એમ
કહ્યું છે. કોઈ કારણ આશ્રી સાધુને ખેલ મુકવો પડ્યો છે પણ ચારિત્ર ચોખું છે ને તે લીંગમાં કોઈ નવ દીક્ષીતને છ માસનો
કાઢ હેદોપસ્થાપનીકનો પુરો થયો હોય તો તેજ અન્ય લીંગમાં નિયઠાની અપેક્ષા તથા ઠાળાંગની ચૌભંગીની અપેક્ષા તથા
આ વ્યવહાર સુત્રના ૧૦ માં ઉદેસાની ચૌભંગીની અપેક્ષા તે ચારિત્ર સ્થાપી શકે) તે સાધુ તે કારણ પુરું થઈ તે ખેલ છોડીને
બીજીવાર તેજ ગચ્છમાં આવવું ઇચ્છે તો, તેહને કઈ વિધિ પાછો ગચ્છમાં દાખલ કરવો તે કહે છે. જો તે સાધુને ચારિત્રના

ઉદેસાઓ.
॥ ૧ ॥

॥ ૨૩ ॥

छेदनुं के तप प्रायश्चित्तनुं कोइ पण प्रत्यक्ष कारण जणातुं नथी तो बीजुं कांइ नहीं पण एकली तेने आलोपणा देवी ॥३२-१॥
हवे जे साधु व्रत भांगे ते भणी कहे छे.

अर्थ ॥ ३३ ॥ भि० साधु (साध्वी) । य० वळी । ग० गच्छ थकी । अ० नीकलीने । ओ० व्रत पर्याय थकी परांग
मुख थइने गृहस्थनी पर्यायने पहाँचे पछी वळी शुभ परिणामे करीने । से० ते । य० वळी । इ० इच्छे । दो० बीजीवार । पि०
वळी । त० तेज । ग० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं । तेने केवी विधिए लेवो ते कहे छे । न० नथी । कोइ
अनेरा । णं० वळी । त० ते साधुने । ते प्रत्यक्ष अनेरुं कारण । के० कोइ । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार तप पण
कोइ नथी तो शुं करवुं ते कहे छे । वा० वळी । न० एटलुं विशेष कहे छे के बीजुं कांइ पण नहिं पण । ए० एकलो । से०
एक शिष्यनां परिछेदोपस्थापनाने विषे । उ० स्थापवो एटले मूळथी दीक्षा देवी केमके सर्व ग्रहस्थनी पर्याये पहाँच्यो छे ते
भणी ॥ ३३ ॥

मूळपाठ ॥ ३३ ॥ भिक्खू य गणाओ अयकम्म ओहावेज्जा से य इच्छेज्जा दोच्चं पि
तमेव गणं उवसंपाजित्ताणं विहरित्तए, नत्थि णं तस्स केइ छेए वा परिहारे वा
नन्नत्थ एगाए सेहोवट्ठावणियाए ॥ ३३ ॥

भावार्थ ॥ ३३ । कोइ साधु गच्छथी नीकलीने व्रत पर्यायथी परांगमुख थइने गृहस्थनी पर्यायने विषे पोहोंच्यो, पछी

१ H adds. (एवमां वचारे) तत्पत्तिर्य.

વવહાર૦
॥ ૨૪ ॥

શુભ પરિણામે કરી તે સાધુ બીજીવાર તેજ ગચ્છને વિષે અંગીકાર કરીને વિચરવું વાંચ્છે તો તેને કહી વિધિ પાછો ગચ્છમાં લેવો તે કહે છે. અનેરો કોઈ તે સાધુની વિરુદ્ધ પ્રત્યક્ષ હેદ અથવા તપ પ્રાયશ્ચિત્તું કારણ નથી તો શું કરવું તે કહે છે. બીજું કાંઈ નહીં પણ એક શિષ્યના પરિહેદોપસ્થાપનિયને વિષે ઉપસ્થાપવો ઇટલે મૂલથી દીક્ષા દેવી કેમકે સર્વ ગ્રહસ્થની પર્યાયે પહોંચ્યો છે ॥ ૩૩ ॥ ઉપર પ્રાયશ્ચિત્ત સેવે તેને પ્રાયશ્ચિત્ત કહું; તો હવે પ્રાયશ્ચિત્ત કોણ આગલ આલોવે તેની વિધિ કહે છે. ॥

અર્થ ॥ ૩૪ ॥ મિ० સાધુ । ય૦ વલી । અ૦ અનેરો કોઈ એક । અ૦ નહીં । કિ० કરવા યોગ્ય (નહીં) તે । દ્વા૦ સ્થાનક । સે૦ (મલા ગુણને પાડીને તે) સેવે સેવીને । ઇ૦ ભાવ પલટાળે ઇચ્છે । આ૦ આલોવવું તે ક્યાં આલોવે તે કહે છે । જ૦ જ્યાં । અ૦ આપણા । આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાય । પા૦ પાડવા તો । (ક૦ કલ્પે । સે૦ તે પડિસેવી સાધુને) । તે૦ તેહને । અં૦ અંત સમીપે । આ૦ આલોવવો અથવા । પ૦ પાપને પાડવા મળી પડિકમવો અથવા । નિ૦ નિદવો અથવા । ગ૦ ગરહવો । અથવા । વિ૦ પ્રાયશ્ચિત્ત ટાળીને નિર્મલ્લ હોય । વિ૦ આપણા આત્માને વિશુદ્ધ કરવા વલી । અ૦ (એ પાપસ્થાનક) નહિ । ક૦ કરું એહવું કહી । અ૦ સાવધાન થઈને ઉઠવું અથવા । અ૦ દૂષણને અનુસારે મર્યાદા યથાયોગ્ય । ત૦ તપરૂપ । ક૦ કર્મને । પા૦ પ્રાયશ્ચિત્તને । પ૦ પડિવર્જવે કરીને વિચરવો વાંચ્છે વલી ॥ ૩૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૪ ॥ ઝિક્ષૂ ય અન્નયરં અકિચ્છદ્વાણં સેવિત્તા ઇચ્છેજ્ઞા આલોક્ષણ, જ-
ત્યેવ અપ્પણો આયારયુવજ્જાણ પાસેજ્ઞા, તેસન્નિતયં આલોક્ષણ પમિક્કમેજ્ઞા

૧ Hadda (એવમાં) પડિસેવિત્તા. ૨ Hadda (એવમાં વધારે) કપ્પઈ સે and has (અને નીચેનો પાઠ છે) તસ્સન્નિતયં આલોક્ષણ વા પમિક્કમિત્તણ વા.....(until) (જ્યાં સુધી) પડિવજ્જિત્તણ.

ઉદેસ્યો.
॥ ૧ ॥

॥ ૨૪ ॥

निन्देज्जा गरहेज्जा विउट्टेज्जा विसोहेज्जा अकरणयाए अञ्जुट्टेज्जा अहारिहं
तवोकम्मं पायच्छित्तं पणिवज्जेज्जा ॥ ३४ ॥

भावार्थ ॥ ३४ ॥ जे कोइ साधु अनेरो कोइएक न करवा योग्य स्थानक पोताना भला गुणने पाढीने सेवे, सेवीने आलोववानुं इच्छे तो कयां आलोवे ते कहे छे. ज्यां पोताना आचार्य, उपाध्याय दीठा त्यां ते पढिसेवी साधुने तेमनी अंत समीपे पापने आलोववो, पढिकमवो, निंदवो, गरहवो, निर्मळ करवो ने पोताना आत्माने विशुद्ध करवो कल्पे. वळी ए पाप-स्थानक नहीं करुं एवुं कही सावधान थइने उठवुं अथवा यथायोग्य दूषणने अनुसारे (मर्यादाए) तपरुप कर्मने प्रायश्चित्तवडे पढिवर्जवे करीने विचरवुं बांच्छे ॥ ३४ ॥ हवे आपणा आचार्य न मळे तो शुं करे ते कहे छे.

अर्थ ॥ ३५ ॥ नो० नहीं । चे० निश्चे । अ० आपणा पोताना । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । पा० दीठा (नहीं) तो शुं करे । ज० ज्यां । ए० वळी । सं० एकमांडले १२ प्रकारना संभोग सहित एकठा जावानुं होय ते । सा० साधर्मी गुण ग्राहीने गंभीर छे । पा० दीठा । ब० बहु । सु० श्रुत छे । व० प्रायश्चित्तनी विधि आदि दइ ठाणांगादिक घणा । आ० आगमना जाण । कल्पे ते पढिसेवीने । त० ते संभोगीनी । अ० समीपे । आ० आलोववो । जा० ज्यां लगे । (पढिकमवो अथवा निंदवो अथवा गरहवो अथवा प्रायश्चित्तने टाळी निर्मळ होय अथवा आपणा आत्माने विशुद्ध करवो वळी ए पापस्थानक नहीं करुं एवुं कहीने सावधान थइने उठे अथवा दूषणने अनुसारे मर्यादाए यथायोग्य तपरुप कर्म प्रायश्चित्तने) प० पढिवर्जवे करीने विचरवुं वळी ॥ ३५ ॥

વવહાર૦
॥ ૨૫ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૩૫ ॥ નો ચેવ અપ્પાણો આયરિયુવજ્જાણ પાસેજ્ઞા, જત્થેવ સંજોદ્ધયં સાહ-
મ્મિયં પાસેજ્ઞા વ્હુસ્સુયં વઘ્ભાગમં, તસ્સન્તિયં આલોણજ્ઞા (જાવ) પઢિ-
વજ્જોજ્ઞા ॥ ૩૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૫ ॥ જો પોતાનો આચાર્ય ઉપાધ્યાય ન દેખે તો શું કરે તે કહે છે. જે સાધર્મી ગુણગ્રાહી ગંભીર, બહુ શ્રુત પ્રાયશ્ચિત વિધિ ટાળાંગાદિક ઘણા આગમના જાણ તેવા સંભોગીક બાર પ્રકારના સંભોગવાળા માંડલામાનાની સમીપે તે પઢિ-
સેવી સાધુજી જઈને આલોવવું પઢિકમવું, નિંદવું, ગરહવું, પ્રાયશ્ચિત ટાલી નિર્મલ થઈને આપણા આત્માને વિશુદ્ધ કરવો કલ્પે,
વળી એ પાપસ્થાનક નહીં કરું એમ કહીને સાવધાન થઈ ઉઠીને દૂષણને અનુસારે યથાયોગ્ય મર્યાદાએ તપરૂપ કર્મ પ્રાયશ્ચિતવડે
પઢિવર્જવે કરીને વિચરવું ॥ ૩૫ ॥ હવે એવા સંભોગીક મળે નહીં તો કોની પાસે આલોવવું તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩૬ ॥ નોં નહિ । ચેં નિશ્ચે વળી । સંં એકમાંડલે એકઠા જમવું એવો । સાં સાધર્મિક સાધુને દેખે (નહિ)
બહુ શ્રુત ઘણા આગમના જાણ તો શું કરે તે કહે છે । જં જ્યાં । એં વળી । અં અન્ય ગચ્છના સાધુ છે । સંં અન્નપા-
ણીના સંભોગી છે । સાં વળી સાધર્મિક સમાચારીના ધણી છે । પાં દેખે । બં બહુ । સું શ્રુતને । વં ઘણા । આં
આગમના જાણ । કલ્પે તે પઢિસેવી સાધુને । તં તેની । અં પાસે । આં આલોવવું (અથવા પઢિકમવું વળી) । જાં જ્યાં
લગે પ્રાયશ્ચિતને । પં પઢિવર્જીને વિચરવું વળી ॥ ૩૬ ॥

ઉદ્દેશ્યો
॥ ૧ ॥

॥ ૨૫ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૬ ॥ નો ચેવે સંભોમ્મિયં સાહમ્મિયં,^૧ જત્થેવ અન્નસંજોદ્ધયં સાહમ્મિયં પાસેજ્ઞા
બહુસ્સુયં વઙ્ગાગમં, તસ્સન્તિયં આલોપજ્ઞા (જાવ) પઠિવજ્ઞોજ્ઞા ॥ ૩૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૬ ॥ જો એક માંડલે એકઠા જમવું એહવો સાધર્મીક સાધુ બહુ સુત્રી, ઘણા આગમનો જાણ દેલ્લે નહિં તો
શું કરવું તે કહે છે. જ્યાં અન્ય ગચ્છનો સાધુ છે તે પોતાના ગચ્છમાં એક બીજા અન્નપાણીના સંભોગ સહિત છે, વઢી સાધ-
ર્મીક સમાચારીનો ધણી છે, બહુ શ્રુત તથા ઘણા આગમનો જાણ છે તેવા સાધુને દેલ્લે તો તેની પાસે આલોવવું, પઢિકમવું
જ્યાંલગે પ્રાયશ્ચિત પઢિવર્જીને વિચરવું કલ્પે ॥ ૩૬ ॥ જો એહવો અન્ય સંભોગી પણ ન દેલ્લે તો સાધુ શું કરે તે કહે છે. ॥

અર્થ ॥ ૩૭ ॥ નોં નહિં । ચેં નિથે વઢી । અં અન્ય । સંં સંભોગીક દેલ્લે (નહિં) સાધર્મીક બહુશ્રુત ઘણા આગમ-
નો જાણ તો શું કરવું તે કહે છે । જં જ્યાં । એં વઢી । સાં સાધુનો । વિં વેશ છે અથવા સાધુનું રૂપ છે તેહને પણ
પ્રાયશ્ચિત લેવું છે તેવા રૂપ સાધુ તે વઢી કેહવા છે તે કહે છે । પાં દેલ્લે । વં બહુ । સું સુત્રી । ઘં ઘણા । આં આગમનો
જાણ એવો દેલ્લેને કલ્પે તે સાધુને । તં તેની । અં પાસે । અન્યોઅન્ય । આં આલોવવો (અથવા પઢિકમવો અથવા પ્રાય-
શ્ચિત ટાઢી નિર્મલ થવું અથવા આપણા આત્માને વિશુદ્ધ કરવો । વઢી એ પાપ સ્થાનક નહિં કરું એહવું કહીને સાવધાન થઈને
ઝઢીને વઢી દૂષણ અનુસારે મર્યાદાએ યથાયોગ્ય તપ કર્મને પ્રાયશ્ચિતને) । જાં જ્યાં લગે । પં પઢિવર્જવે કરીને વિચરે વઢી ॥ ૩૭ ॥

૧ Hadda (એવમાં વધારે) જાં. ૨ Hadda (એવમાં વધારે) પાસેજ્ઞા બહુસ્સુયં વઙ્ગાગમં.

व्याहार०
॥ २६ ॥

मूलपाठ ॥ ३७ ॥ नो चेव^१ अन्नसंज्ञोइयं, जत्थेव सारुवियं पासेज्जा बहुस्सुयं बब्बा-
गमं, तस्सन्तियं आलोएज्जा (जाव) पडिवज्जेज्जा ॥ ३७ ॥

भावार्थ ॥ ३७ ॥ जो अन्य संभोगीक साधर्मीक बहु सूत्री घणा आगमना जाण एवा देखे नहिं तो शुं करे ते कहे छे.
ज्यां साधुनो वेष अथवा रूप छे तेने पण प्रायश्चित लेवुं छे तेवा साधुरूप बहु सूत्री, घणा प्रायश्चित विधिवाळा आगमना जाण
छे एहवाने देखीने तेनी समीपे अन्यो अन्य आलोवे, पडिकमे, प्रायश्चित सेवी निर्मळ थाय, पोताना आत्माने शुद्ध करे तथा
ए पाप स्थानक करीश नहिं एहवुं कहीने सावधान थइने उठे उठीने दूषण अनुसारे मर्यादा योग्य तपरूप कर्मनुं प्रायश्चित
पडिवर्जिने विचरवुं कल्पे ॥ ३७ ॥ वळी एहवा सारुपी पण न देखे तो साधु शुं करे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३७-१ ॥ नो० नहिं । चे० निश्चे । णं० वळी । सा० साधुरूप पणने । पा० देखे (नहिं) । ब० बहु । सु० सूत्री ।
ब० घणा । आ० आगमना जाणतो । ज० ज्यां । ए० वळी । स० साधुनी । उ० सेवाना करणहार ते श्रावक ते श्रावक कोण
ते कहे छे । प० (पहेला संयम पाळी पछी पाछो संजमयी पड्यो ते पडीने) पछी श्रद्धाए करीने ते पुरुष श्रमणोपासकपणो ।
क० पडिवर्जी ते पुरुषने पछाकड कहीए । पा० देखे । ब० (त्रण प्रकारना) बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमना
जाण तो शुं करे ते कहे छे । क० कल्पे । से० ते पडिसेवीने । त० ते पुर्वोक्त श्रावक । अ० समीपे । आ० आलोववो । वा०
अथवा । प० पडीकपवो । वा० वळी । जा० ज्यांलगे । पा० प्रायश्चितने । प० पडिवर्जवे करीने विचरवो । वा० वळी ॥ ३७-१ ॥

१ Hadda (एचमां वधारे) णं. २ Hadda (एचमां वधारे) पासेज्जा बहुस्सुयं बब्बागमं.

उद्देश्यः
॥ १ ॥

॥ २६ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૭-૧ ॥ ' નો ચેવ ણં સારુવિયં પાસેજ્ઞાં બહુસ્સુયં વબ્બાગમં, જત્થેવ સમણો-
 વાસગં પચ્છાકઠં પાસેજ્ઞાં બહુસ્સુયં વબ્બાગમં, કપ્પહ્ સે તસ્સન્તિણ્ આલોણ-
 ત્તણ્ વા પઠ્ઠિકસ્મેત્તણ્ વા જાવ પાયચ્છિત્તં પઠ્ઠિવજ્જેત્તણ્ વા ॥ ૩૭-૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૭-૧ ॥ જો સાધુરૂપ બહુ સૂત્રી ઘણા આગમનો જાણ ન દેશે તો શું કરે તે કહે છે. સાધુની સેવાનો કરણ-
 હાર પછાકઠ શ્રાવક (એટલે જે શ્રાવકે પહેલાં સંયમ પાઠી પછી સંજમથી પઢીને શ્રદ્ધા કરીને શ્રાવકપણું અંગીકાર કર્યું છે)
 વઠી જે બહુ સુત્રી અને આગમોના જાણ છે તેવા શ્રાવકને દેશીને તે સાધુએ તે શ્રાવક સમીપે આલોવવું, પઢીકમવું, જ્યાં લગે
 પ્રાયશ્ચિતને પઢિવર્જવે કરીને વિચરવું વઠી કલ્પે ॥ ૩૭-૧ ॥

અર્થ ॥ ૩૮ ॥ નોં નહિં । ચેં નિશ્ચે । ણં વઠી । સં શ્રમણોપાસક શ્રાવક । પં પછા । કં કઠં એટલે સંજમથી
 પાછો પઢીને વઠી શ્રમણોપાસક થયો પણ જેણે સંજમમાંહિ ઘણાં આગમ જ્ઞાસ પહેલાં અવગાહ્યાં તો પણ કર્મના ઉદયથી પાછો
 પડ્યો તેહવો । પાં દેશે (નહીં) । વં ત્રણ પ્રકારના બહુ । સું સુત્રી । વં ઘણા । આં આગમનો જાણતો શું કરે તે કહે
 છે । જં જ્યાં । એ વઠી । સં સર્વથી સમ । માં ભાવ છે પણ રાગાદિ ઇર્ષાવંત નથી એહવો સમદ્રષ્ટિ । ચેં (આપણાપરના
 ગુણ અવગુણ અવસર પ્રસ્તાવનો જાણ) એહવો જ્ઞાનવંત મૃદમ્થ । પાં દેશે તો । કં કલ્પે । સેં તે પઢિસેવી સાધુને । તં તે

૧ Hadd (એવમાં) આ પાઠ છે. ૨ A trace of સમણોવાસગ is to be found in P B (પી. બી. માં “ સમણો-
 વાસગ ” છે)

बवहार०
॥ २७ ॥

समभाविक ज्ञानवंत गृहस्थनी । अ० समीपे । आ० आलोचुं । वा० अथवा । प० पडिकमवुं एटले पापथी निवर्तवुं । वा० व-
ळी । जा० ज्यांलगे (पूर्वर्णापेरे दूषणने अनुसारे मर्यादाए यथायोग्य तपरूप कर्मने) । पा० प्रायश्चित्तने । प० पडिवर्जवे करीने
विचरवुं । वा० वळी ॥ ३८ ॥

मूळपाठ ॥ ३८ ॥ नो चेव एं समणोवासगं पच्छाकमं पासेज्जा बहुस्सुयं बन्नागमं, जत्थेव
सम्मंजावियाइं चेइयाइं पासेज्जा, कप्पइ से तस्सन्तिए आलोएत्तए वा पक्कि-
स्सेत्तए वा जाव पायच्छित्तं पक्खिज्जेत्तए वा ॥ ३८ ॥

भावार्थ ॥ ३८ ॥ जे कोइ समणोपासक पछाकडं (एटले तेणे प्रथम साधुपणुं पाळी घणा आगमनुं ज्ञान मेळवी पछी सा-
धुपणुं छोटी श्रावकपणुं अंगीकार कर्युं तेने पछाकडंकहीए) तेवो पछाकडं बहु सूत्री, घणा आगमनो जाण न मळे तो जे स-
मभाविक गृहस्थ एटले जेने राग तथा इर्षा नथी एहवो समद्रष्टि जे आपणापरना गुण अवगुणनो जाण एहवा ज्ञानवंत गृहस्थने
देखे तो ते पडिसेवी साधुने तेवा ज्ञानवंत गृहस्थ समीपे आलोचवुं, पडिकमवुं ज्यां लगे दूषणने अनुसारे मर्यादाए यथा योग्य
रीते तपरूप कर्मनुं प्रायश्चित्त पडीवर्जने विचरवुं कल्पे ॥ ३८ ॥ हवे एहवां संभाविक गृहस्थ पण न देखेतो शुं करे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३९ ॥ नो० नहिं । चे० निश्चे । वळी । स० एहवो पूर्वोक्त समभावनो घणी । चे० एहवो ज्ञानवंत गृहस्थ
पण । पा० देखे (नहिं) तो शुं करे ते कहे छे । ब० बहार । गा० गाम । वा० अथवा । न० नगर । वा० अथवा । नि०
निगम । वा० अथवा । रा० राज्यधानी । वा० अथवा । खे० खेड (कोट) । वा० अथवा । क० कवड (थोडी वस्ती) ।

उद्देश्यो.
॥ १ ॥

॥ २७ ॥

वा० अथवा । मं० मंडप । वा० अथवा । प० पाटण । वा० अथवा । दो० द्रोण मुख । वा० अथवा । आ० आसम (आश्रम) ।
 वा० अथवा । सं० संवाद (खेडुनावास) । वा० वळी ज्यांलगे । सं० संनिवेशने विषे । वा० वळी । पा० पूर्व दीसे । अ०
 सासुं मुख करी । वा० वळी । उ० उत्तर दीशानी । अ० साहसुं मुख करी । वा० वळी । क० हाथनातळा । प० जोडीने ।
 सि० मस्तकने विषे । आ० आवर्तन करीने । म० मस्तके चढावीने । अं० अंजली । क० करीने । कल्पे ते पडिसेवी साधुने ।
 ए० एम । व० वचन बोलवुं । ए० ए । मे० माहरा । अ० अपराध । ए० एणीपेरे । इ० त्रणवार एम कहे । अ० हुं । अ०
 अपराधी हुं एम त्रणवार कहीने । अ० जघन्य २० । उत्कृष्टा १७० अरिहंतने । सि० अनंता सिद्धनी । अ० समीपे ।
 आ० आलोवे । (पडिकमे तथा निंदे आत्मानि साखे जे में भुंडुं कीधुं । गेहें गुरु साखे । मारो जीव दुर्गतिना दुख सहवा
 योग्य ते प्रायश्चितने टाळवे निर्मळ होय । वळी आपणा आत्माने विशुद्ध करे वळी ए पापस्थानक नहीं करुं एहवुं कहीने
 सावधान थयो छे दूषणने अनुसारे मर्यादाए यथायोग्य तपरूप कर्मने प्रायश्चितने) । जा० ज्यांलगे । प० पडिवर्जने एटले
 करीने विचरे ॥ ३९ ॥ ति० एम । बे० मे कहुं ॥

मूलपाठ ॥ ३९ ॥ नो चेव सम्मंजोवियाइं चेइयाइं पासेज्जा,^१ बहिया गामस्स वा नगरस्स
 वा निगमस्स वा रायहाणीए वा खेडस्स वा कब्बडस्स वा मरुंबस्स वा पट्टण-
 स्स वा दोणमुहस्स वा आसमस्स वा संवाहस्स वा संनिवेसस्स वा पार्श्वान्नि-

१ समभावियाइं चेइयाइं पासेज्जा taken from H (एचमांथी लीधुं) २ Hadds (एचमां वधारे) कप्पइ से

मुहे वा उदीणाजिमुहे वा करयलपरिगहियं सिरसावत्तं मत्थए अञ्जलिं कट्ठे
एवं वण्णजा । एवइया मे अवरहा, एवइकखुत्तो अहं अवरद्धो । अरहन्ताणं
सिद्धाणं अन्तिए आलोएज्जा (जाव) पडिवज्जोज्जासि ॥ ३९ ॥ त्ति बेमि.

भावार्थ ॥ ३९ ॥ बली एहवो पूर्वोक्त समभावनो धणी एहवो ज्ञानवंत गृहस्थ पण न देखेतो तेवारे शुं करे ते कहे छे.
वहारगाम अथवा नगर अथवा निगम अथवा राज्यध्यानी अथवा खेड अथवा कवड अथवा मंडप अथवा पाटण अथवा द्रोण-
मुख अथवा आसम अथवा संबाह अथवा सन्निवेशने विषे बली पूर्व दीशाने विषे सामुं मुख करी तथा उत्तर दीशाए सामुं
मुख करी बली हाथना तळां जोडीने मस्तकने विषे आवर्तन करीने मस्तके चढावीने अंजली करीने ते पडिसेवी साधुने एम
वचननुं बोलवुं कल्पे जे ए मारो अपराध छे एणीपरे त्रणवार एम कहेके हुं अपराधी छुं एम त्रणवार कहीने (जघन्य २०
उत्कृष्टा १७०) अरिहंत तथा सिद्धनी समीपे आलोवे, पडिकमे, आत्मानी साखे में भूंडुं कीधुं एम कही निंदे, गुरुनी साखे
गई, मारो जीव दुर्गतिना दुःख सहेवा योग्य ते प्रायश्चितने टाळवे करी निर्मल होय एटले पाताना आत्माने विशुद्ध करे,
बली एहवा पापस्थानक करुं नहीं एहवुं कहीने सावधान थइ उठे तथा दूषणने अनुसार मर्यादाए यथायोग्य तपरूप कर्मने
प्रायश्चित पडिवर्जीने विचरे ॥ ३९ ॥ एम सुधर्मास्वामि जंबूस्वामिने कहे छे जे जेम में महावीरदेव समीपे सांभळ्युं तेम में
तुज प्रत्ये कहुं.

१ Hadda कप्पइ से (एचमां वधारे) २ Hpnts (एचमां छे) एवं वइत्तए.

आ व्यवहार सूत्रना प्रथम उद्देशे आलोचनानी विधि कही ते शा माटे के कोइ गंभीर साधु होय, समाधिनी उपजावण-
हार ने ६ गुणनो ग्रहणहार होय ते आलोचनारना दोष जीवकाया जुदी होय तो पण कोइनी आगळ कहे नहि ते भणी एठली
विधि कही ॥

अर्थ ॥ १ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । प० प्रथम । उ० उद्देशो । सं० पुरो थयो ॥ १ ॥

मूलपाठ ॥ १ ॥ व्यवहारस्त पढमो उद्देश्यो समत्तो ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ व्यवहार सूत्रनो पहलो उद्देशो पुरो थयो ॥ १ ॥

व्यवहारस्स विद्वा उद्देश्यो.

व्यवहार सूत्रनो बीजो उद्देश्यो.

अर्थ ॥ १ ॥ दो० वे जणा । सा० साधर्मीक एटले एक समाचारीना धणी । ए० एकठा भेळा होइने । वि० विचरे । त्यां
विचरतां थकां । ए० ते माहेला एकने । त० त्यां विचरतां । अ० अनेरा । अ० अ । कि० कृत्य । द्वा० स्थानकने । प० सेवे
ते सेवीने । आ० आलोवे (आ वे साधुमां एक अगीतार्थ होय ते ते पाप सेवीने आलोवे ते वारे तेने शुद्ध तप देवो एटले
उपवास आंबेल आदिके करी ते प्रायश्चित्तने विशुद्ध करे पण तेने परिहार तप न देवो केमके ते परिहार तपने अजोग छे, बीजो
जे गीतार्थ छे ते पाप सेवे तो तेने परिहार तप देवो) । ठ० यथायोग्य प्रायश्चित्तने विषे । ठ० स्थापे । (ते परिहार तप योग्य

अनुष्ठानने विवे स्थापनीने) क० (बीजो साधर्मिक साधु कल्पस्थिति हतो तेहने ते परिहारने) करवा । वे० वैयावच करवाने स्थापे ॥ १ ॥

मूलपाठ ॥ १ ॥ दो साहम्मिया एगयओ विहरन्ति, एगे तत्थ अन्नयरं अकिच्चट्ठाणं पन्नि-
सेवेत्ता आलोएज्जा, ठवणिज्जं^१ ठवइत्ता करणिज्जं वेयावडियं ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ वे साधु एक समाचारीना धणी साधर्मिक एकठा भेळा थइ विचरे एम विचरतां थकां ते मांहेलो एक त्यां विचरतां थकां अकृत्य (न करवा योग्य) स्थानकने सेवे, सेवने आलोवे तो तेने यथायोग्य प्रायश्चित तपने विवे स्थापे अने बीजो साधर्मिक साधुने तेनी वैयावच करवाने स्थापे (तेमां जो अगीतार्थ साधुए पाप सेव्युं होय तो उपवास आंबिला-दिक आपी तेनुं पाप विशुद्ध करावे पण तेने परिहार तप न देवो केमके ते परिहार तपने अयोग्य छे. गीतार्थ साधु जो पाप सेवे तो तेने परिहार तप देवो) ॥१॥ प्रथम सूत्रे एकजण आश्री कहुं. हवे वे जणा पाप सेवे तो शुं करे ते बहु आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ २ ॥ दो० वे जण । सा० साधर्मिक । ए० एकठा । वि० विचरता थका । दो० बेहु साधर्मिक । वि० बळी । ते० ते । अ० अनेरा । अ० अकृत्य । टा० स्थानक । प० सेवे सेवने । आ० बेहु जणा आलोवे ते वारे शुं करवुं ते कहे छे । ए० ए वे जणमांथी एक जणने । त० त्यां । क० वडेरो । ठ० स्थापने मुके ते स्थापने पछी । ए० एक जणने परिहार तप पणे । नि० मुके तेवारे ते बेहु मध्ये एक परिहार तप पडिवजें ने बीजो वडेरो कल्पस्थिति हतो ते अनुपरिहारी थको रहे ।

१ Hadda (एचमां वधारे) च.

અ૦ હવે । પ૦ (જે કલ્પસ્થિતિએ રહ્યો તે) પાછલ્લથી । સ૦ પાપ સેવનાર તે । વિ૦ વઢી । નિ૦ પરિહાર તપ પઢિવર્જે (અને જેને પ્રથમ તપ પઢિવર્જો તે અનુપરીહારીપણે કલ્પ સ્થિતિએ વઢેરો થઈને રહે) ॥ ૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨ ॥ દો સાહમ્મિયા ઇગયચ્છો વિહરન્તિ, દો વિ તે અન્નયરં અકિચ્છટ્ટાણં
પન્નિસેવેત્તા આલોણ્ણા, ઇમં તત્થ કપ્પામં ઠવ્ઠિત્તા ઇમે નિવ્વિસેજ્જા, અહ પ-
ચ્છા સે વિ નિવ્વિસેજ્જા ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨ ॥ બંને સાધર્મિક સાધુ એકઠા વિચરતા હોય ને તે બંને જણાએ અનેરો કોઈએક અકૃત્ય સ્થાનક સેવ્યો તે સેવીને વેહુજણા આલોવે તેવારે શું કરવું તે કહે છે. તે વેહુ મધ્યે એક જણને ત્યાં વઢેરો સ્થાપે ને પછી એક જણને પરિહાર તપપણે મુકે એટલે એક પઢિહારી તપ પઢિવર્જે એટલે અંગીકાર કરે ને બીજો વઢેરો અપઢિહારી થકો કલ્પ સ્થિતિએ રહે. હવે જે કલ્પ સ્થિતિએ રહ્યો તે પછી પરિહાર તપ પઢિવર્જે ને જેને પ્રથમ પરિહાર તપ વહ્યો તે વઢેરા તરીકે અપઢિહારીપણે કલ્પ સ્થિતિએ રહે ॥ ૨ ॥ હવે ઘણા સાધુમાં એકજણ પાપ સેવે તે આશ્રી કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩ ॥ વ૦ ઘણા । સા૦ એક સમાચારીના ધણી સાધર્મિક સાધુ । ઇ૦ એકઠા ખેલ્લા રહેતા થકા । વિ૦ વિચરતા હોય । ઇ૦ (તેઓ એકઠા રહેતા થકા તેઓ મધ્યે) એક જણ । ત૦ ત્યાં । અ૦ અનેરો । અ૦ અ । કિ૦ કૃત્યના । ટ્ઠા૦ સ્થાનક પ્રત્યે । પ૦ સેવીને । આ૦ આલોણ છે । ઠ૦ (આચાર્ય તેને) પરિહાર તપાદિક યોગ્ય અનુષ્ઠાનને વિષે । ઠ૦ સ્થાપે તેને સ્થાપીને પાછલા બીજા સાધુને । ક૦ (તે પ્રાયશ્ચિત્તના કરણદારની) કરવા । વ૦ વૈયાવચ કરવાને નિમિત્તે સ્થાપે ॥ ૩ ॥

विवहार०
॥ ३० ॥

मूलपाठ ॥ ३ ॥ बहवे साहम्मिया एगयओ विहरन्ति, एगे तत्थ अन्नयरं अकिच्चट्ठाणं
पमिसेवेत्ता आलोएज्जा, ठवणिज्जं ठवइत्ता करणिज्जं वेयावडियं ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ घणा एक समाचारीना घणी साधर्मिक साधु एकठा (भेळा) रहेता थका विचरता होय, ते एकठा
रहेता थका ते मध्ये एक जणे त्यां अनेरो अकृत्य स्थानक प्रत्ये सेवीने आलोवे त्यारे आचार्य तेने परिहार तपादिक योग्य
अनुष्ठानने विषे स्थापे, स्थापीने बीजा साधुने ते प्रायश्चित्त वहणहारनी बैयावच करवा घाटे स्थापे ॥ ३ ॥ हवे सघळा पाप
सेवे ते आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ ४ ॥ ब० घणा । सा० एक समाचारीना घणी साधर्मिक । ए० एकठा । वि० विचरता थका । स० ते सघळा
जण । वि० वळी । ते० त्यां विचरता थका । अ० अनेरो । अ० अ । कि० कृत्य । ट्टा० स्थानक प्रत्ये । प० सेवे सेवीने ।
आ० ते आलोवे । ते आलोवता थका ते आचार्य । ए० ते मध्येना एकने । त० त्यां । क० कल्प स्थितिप बैयावच करवाने ।
ठ० स्थापीने । अ० शेष बीजा सघळा । नि० तप पडिवर्जे । अ० हवे । प० पछी तप पुहं थाय ते वारे । से० ते बैयावच
करवा एकजण रह्यो छे ते । वि० वळी । नि० तप पडिवर्जे (ने बाकीना जेणे तप कर्यो तेमनो एक तेनी बैयावच करे) ॥ ४ ॥

मूलपाठ ॥ ४ ॥ बहवे साहम्मिया एगयओ विहरन्ति, सवे वि ते अन्नयरं अकिच्चट्ठाणं पडि-
सेवेत्ता आलोएज्जा, एगं तत्थ कप्पागं ठवइत्ता अवसेसा निव्विसेज्जा, अह प-
च्छा से वि निव्विसेज्जा ॥ ४ ॥

उद्देश्यो०
॥ २ ॥

॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ एक समाचारीना घणा साधर्मिक साधु एकठा विचरता थका ते सघळाए अनेरो अकृत्य स्थानक सेव्यो, सेवीने आलोवेतो आचार्य ते मध्ये एकने कल्प स्थितिए वैयावच करवा स्थापे ने बीजा बधा तप पडिवर्जे. ते तप पुरु थाय ते पछी ते वैयावच करवा रहेल साधु तप पडिवर्जे ने बाकीना जेणे तप पुरो कर्यो ते पैकी एक तेनी वैयावच करे ॥ ४ ॥ हवे परिहार आश्री अधिकार कहे छे.

अर्थ ॥ ५ ॥ प० परिहार । क० कल्प । द्वि० स्थित । भि० साधु । गि० ग्लान थयो थको । अ० अनेरो । अ० अ । कि० कृत्य । द्वा० स्थानक । प० पडिसेवीने । आ० आलोवे तेवारे । से० ते साधु तेणे पाप सेव्यो थको । य० वळी । सं० ए परिहार तप निर्वाहि शके तो तेहने । ठ० परिहार तपादिक योग्य अनुष्ठाने तेने । ठ० स्थापे । तेने स्थापीने पछी तेने अर्थे एक बीजो परिहारीयो स्थापीने । क० करवी । वे० तेनी वैयावच ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥^१ परिहारकप्पट्टिए निक्खलू गिलायमीणे अन्नयरं अकिच्चट्ठाणं पमिसे-
वेत्ता आलोएज्जा, से य संथरेज्जा ठवणिज्जं ठवइत्ता करणिज्जं वेयावडियं ॥५॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ परिहार कल्पस्थित साधु ग्लान (मांदो) थयो थको अनेरो अकृत्य स्थानक सेवीने आलोवे ते वारे ते साधु जो परिहार तप निर्वाही शके तो तेहने ते परिहार तपादिक योग्य अनुष्ठाने स्थापवो स्थापीने एकबीजा परिहारीने तेनी वैयावच करवा निमित्ते स्थापवो ॥ ५ ॥ उपर गुजब करतां पण ते परिहार तप निर्वाही न शके तो शुं करे ते कहे छे.

१ (५ ने ५-१) जर्मन बुकमां भेगा छे. २ P H (पी एचमां) °माणे.

ववहार०
॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ५-१ ॥ से० ते अकृत्य स्थानक सेवे । य० पण । नो० न । सं० परिहार तप निर्वाही न शके तो ते वारे ते ।
अ० अण । प० परिहारि साधु तेनी । व० करे । वे० वैयावच एटले जे जे काम ते परिहारी साधुथी न थाय ते कार्य अण
परिहारी साधु करे । पण जो पोते बळ सहित होय छतां । से० ते परिहारी साधु । तं० बळी । अ० अण । पा० परिहारीए । की०
कीधेल । वे० वैयावच कार्य । सा० आरवादे एटले अणपरिहारी पासे कार्य करावे तो ते अणपरिहारी पासे कार्य कराव्यानो ।
से० तेने । वि० बळी । क० संपूर्ण । त० त्यां पाछला प्रायश्चितमांहि । ए० बळी । आ० आरोपवो । सि० होय ॥ ५-१ ॥

मूळपाठ ॥ ५-१ ॥ से य नो संथरेज्जा अणुपरिहारिणं करणिज्जां वेयावमियं. से तं^१
अणुपरिहारिणं कीरमाणं वेयावमियं साइज्जेज्जा^२, से वि कसिणे तत्थेव आ-
रुहेयवे सिया ॥ ५-१ ॥

भावार्थ ॥ ५-१ ॥ परिहारी साधु अकृत्य स्थानक सेवे पण परिहार तप निर्वाही न शके तो अणपरिहारी साधु तेनी
वैयावच करे एटले जे जे कार्य परिहारी साधुथी न थाय ते ते कार्य अणपरिहारी साधु करे पण जो ते बळ सहित छतो ते
परिहारी साधु अणपरिहारी साधु पासे वैयावच कराववा इच्छे तो ते अणपरिहारी पासे कामकाज कराव्यानो तेने संपूर्ण
प्रायश्चितमां आरोपवो एटलेके प्रायश्चित वेहेतो ग्लान साधु अकृत्य स्थान सेवीने आलोवे तेवारे प्रायश्चित निर्वाही न शके तो

१ B H (बी एचपां) य. २ P (पी) पडिसेवेइ.

उद्देश्यो
॥ २ ॥

॥ ३१ ॥

વૈયાવચ કરાવતાં તેને પ્રાયશ્ચિત નહિ આપવું અને જો તપ નિર્વાહી શકે અને છતી શક્તિ વૈયાવચ પળ અળપરિહારીયા પાસે કરાવે તેને પ્રાયશ્ચિત આવે इत्यर्थः ॥ ५-१ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ प० परिहार रूप । क० कल्प । द्वि० स्थिति नो धणी । भि० साधु । गि० रोगादिके करी ग्लानपणो पाम्यो थको जे गणावच्छेदकनी पાસે આવ્યો છે । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदकने । नि० ते साधु ग्लानीने ટોળા થકી બહાર કાઢવો (ન કલ્પે) તો શું કરે તે કહે છે । अ० अ । गि० ग्लाने एटले साजा साधु । त० ते ग्लान साधुनी । क० करे । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आतंकादिक रोग थकी । वि० न । मु० मुकाय त्यां लगे वैयावच करे नै । त० ते रोगथी मुकाया । प० पछी । त० ते ग्लान साधुने । अ० घणो । ल० थोડો । ना० नाम मात्र ते वैयावच पाटे । व० व्यवहार प्रायश्चितने विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ परिहारकपद्वियं त्रिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्जूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावमियं जाव तच्चो^१ रोगायङ्काच्चो^२ विप्पमुक्को, तच्चो^३ पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥६॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ परिहार रूप कल्प स्थिति नो साधु रोगાદિકે કરી ગ્લાનપણો પામ્યો થકો ગણાવચ્છેદક પાસે આવ્યો

૧ H. & other mst. (एचने बीजापां) °पाणं. २ In Sutra 6 to 17 Mss and H (वीजी बुकोने एचपां ६ थी १७ सूत्रोपां) तत्तो रो° and तत्तो प° The letter तच्चो often wanting in T. (टीपां “ तओ ” नहीं)

व्यवहार०
॥ ३२ ॥

होय तो गणावच्छेदकने ते साधुने संघाडा बहार काढवो कल्पे नहीं पण अग्लान साधु पासे तेनी वैयावच करावी तेवे थएला रोगथी विमुक्त करी तेणे वैयावच करावी ते कारणे तेने नाम मात्र घणो थोडो व्यवहार प्रायच्छिते स्थापवो ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ अ० नवसुं प्रायश्चित तेनो । दृ० बहणहार । भि० साधु । गि० रोगादिके करी ग्लानपणो पाम्यो जेहने ते गणावच्छेदकने समीपे आव्यो थको । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदकने । नि० तेने गच्छ बहार काढवो एटले ते ग्लानने टोळा थकी बहार काढे नहीं तो ते शुं करे ते कहे छे । अ० अ । गि० गिलान पासे । त० तेनी । क० कराव-
वी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० तेह । रो० रोग । आ० आतंकादिक रोग थकी । वि० न । मु० मुकाय त्यां लगे । त० तेवार । प० पछी । त० ते ग्लान साधुने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चितने विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ ७ ॥

मूलपाठ ॥ ७ ॥ अणवदुष्पं त्रिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्जू-
हित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जं वेयावमियं जाव तथो रोगायङ्काओ विप्पमुक्को,
तओ पच्छा तस्स अहालहुसए नामं वव्हारे पटुवियवे सिया ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ (चोरी करे, मांहोपांही लडे ते) नवसुं प्रायश्चित तेहना बहणहार साधु रोगादिके ग्लानपणुं पाम्यो छे ते गणावच्छेदकनी समीपे आव्यो थको तेने गच्छ (टोळा) थकी बहार काढवो गणावच्छेदकने कल्पे नहीं पण अग्लान (साजा) साधु पासे ज्यां लगे ते रोग थकी न मुकाय त्यां लगी तेनी वैयावच कराववी. त्थार पछी ते ग्लान (रोगी) सा-

उद्देश्यो.
॥ २ ॥

॥ ३२ ॥

धुने घणोज थोडो नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्तने विषे स्थापवो ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ पा० दससुं प्रायश्चित्त तेना वहणहार । भि० साधु । गि० ग्लानपणुं पामीने गणावच्छेदक समीपे आव्यो थको । नो० न । क० कल्पे । त० ते रोगी साधुने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छ थकी वहार काढवो । (न कल्पे) तो शुं करे ते कहे छे । अ० अ । गि० ग्लानी साधु । त० ते ग्लानी साधुनी । क० करे । वे० वैयावच । जा. ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आतंकादिक रोग । वि० न । मु० मुकाय त्यां लगे वैयावच करे ने । त० तेवार । प० पछी । एटले रोग थकी मुकाया पछी । त० ते ग्लान साधुने । अ० घणो । ल० लघु । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्तने विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ पारश्चियं त्रिखुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्जू-
हित्तए. अगिल्लाए तस्स करणिज्जां वेयावमियं जाव तच्चो रोगायङ्काओ विप्प-
मुक्को, तच्चो पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ (घात करे, भोग सेवे ते) दसमा प्रायश्चित्तनो वहणहार साधु रोगी थइने गणावच्छेदकने कने आव्यो थको तेने गच्छ वाहार काढवो कल्पे नहिं पण तेनो रोग ज्यां सुधी मटे नहीं ने निरोगी थाय नहीं त्यां सुधी तेनी वैयावच कराववी ने ते रोगी साधुने रोग मट्या पछी तेने वैयावच कराववी पडी माटे घणुंज थोडुं एटले नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्त आपवुं ॥ ८ ॥ ए तपश्चर्यादिक आश्री कहुं हवे व्यग्रचित्तादिक चित्त भ्रम आश्री कहे छे ॥

व्यवहार०
॥ ३३ ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ खि० व्यग्र । चि० चित्तनो धनी । भि० साधु । गि० रोगादिके करी ग्लानपणो पापीने गणावच्छेदक
पासे आव्यो थको । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदक तेने । नि० गच्छ बाहार काढवो तो शुं करे ते कहे
छे । अ० अ । गि० ग्लान साधु पासे । त० ते ग्लानी साधुनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते ।
रो० रोग । आ० आंतकादिकथी । वि० न । मु० मुकाय त्यां लगे वैयावच करे अने । त० तेवार । प० पछी । एटले रोग
थकी मुकाया पछी । त० ते ग्लानी साधुने । अ० घणुं । ल० थोडा । ना० नाम मात्र । ब० व्यवहार प्रायश्चिते । प० स्थापवो ।
सि० होय ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ खित्तचित्तं त्रिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्जू-
हित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जं वेयावमियं जाव तथो रोगायङ्काओ विप्पमु-
क्को, तथो पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ ए ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ व्यग्र चित्तवाळो (चित्तभ्रमना रोगवाळो) साधु गणावच्छेदक पासे आवे तो तेने गच्छ बाहार काढी
मुकवो गणावच्छेदने न कल्पे, पण तेनी वैयावच अरोगी साधु कने ते रोगथी मुकाय त्यां सुधी करावे ने रोगथी मुकाया
पछी वैयावच रोगीपणां कराववी पडी माटे नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चिते तेने स्थापे ॥ ९ ॥ हवे दर्पवंत (दत्तचित) चित्ते
करीने रोग उपजे ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ दि० दर्पवंत । चि० चित्ते करीने । भि० साधु । गि० रोगादिके ग्लानपणुं पापीने गणावच्छेदक समीपे
आवे । नो० न । क० कल्पे । त० तेहने । ग० गणावच्छेदकने । नि० गच्छथी बाहार काढवो (न कल्पे) । अ० अ । गि०

उद्देसओ.
॥ २॥

॥ ३३ ॥

ग्लान साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां सुधी । त० ते । रो० रोग । आ० आतंक रोगथकी ।
वि० न । मु० मुकाय । त्यां सुधी वैयावच करावे अने । त० ते वार । प० पछी । एटले रोगथी मुकाया पछी । त० ते ग्लानी
साधुने । अ० घणुं । ल० थोडुं । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्तेने विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ दित्तचित्तं त्रिकखुं गिलायमीणं नोकप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्ज-
हित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जं वेयावडियं जाव तच्चो रोगायङ्काच्चो विप्प-
मुक्को, तओ पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ जे कोइ दर्पवंत (लाभथी गांडळा) चित्त रोगे करी साधु ग्लानपणुं पांम्यो थको गणावच्छेदक कने
आव्यो होय तेने गणावच्छेदके गच्छ थकी बाहार काढवो कल्पे नहीं पण निरोगी साधु कने तेनो रोग न मुकाय त्यां सुधी
तेनी वैयावच कराववी ने रोग मुकाया पछी वैयावच कराववा माटे तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापवो ॥ १० ॥ हवे
जक्षने अधिष्ठितवे करी जे साधु ग्लान पामे ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ ज० जक्षना । आ० प्रभावे करीने । भि० साधु । गि० रोगी थड्ने गणावच्छेदक कने आवे तेने । नो०
न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदके । नि० तेने गच्छ बाहार काढवो पण । अ० निरोगी साधु पासे । त० तेनी ।
क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आतंक रोग थकी । वि० न । मु० मुकाय त्यां
लगे । त० तेवार । प० पछी । त० ते ग्लानी साधुने । अ० घणी । ल० थोडी । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्ते ।
प० स्थापवो । सि० होय ॥ ११ ॥

ववहार०
॥ ३४ ॥

मूलपाठ ॥ ११ ॥ जकखाइदं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स नि-
ज्झूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावमियं जाव तअओ रोगायङ्काअओ वि-
प्पमुक्को, तओपच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ जक्ष बल्लगवाथी रोगी थएल साधु गणावच्छेदक कने आव्वो थको ते गणावच्छेदके ते रोगी साधुने
गच्छनी बाहार काढवो कल्पे नहिं पण निरोगी साधु कने ते साधु रोगथी मुकाय त्यां लगे तेनी वैयावच कराववी अने रोगथी
विमुक्त थएथी वैयावच करावी ते बदल तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चिते स्थापे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ उ० उन्मादे । प० पद्दोच्यो (वायुना जोरे) । भि० साधु । गि० ग्लानपणे गणावच्छेदकने आव्वो थको ।
नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छ बाहार काढवो । अ० ग्लानी नहीं एवा साधु कने । त०
तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते साधु । रो० रोग । आ० आंतक (आबाधा) थकी । वि०
न । मु० मुकाय । त० तेवार । प० पछी । त० ते ग्लान साधुने । अ० घणो । ल० लघु । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार ।
प० प्रायश्चिते स्थापवो । सि० होय ॥ १२ ॥

मूलपाठ ॥ १२ ॥ उम्मायपत्तं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स
निज्झूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावमियं जाव तअओ रोगायङ्काअओ वि-
प्पमुक्को, तअओ पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ १२ ॥

उद्देसओ०
॥ २ ॥

॥ ३४ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ उन्मादे करी ग्लानपणो पामी कोइ साधु गणावच्छेदक कने आव्यो थको ते गणावच्छेदके तेने गच्छथी बाहार काढवो कल्पे नहि, पण ज्यां सुधी रोगथी ते साधु मुकाय नहीं त्यां सुधी निरोगी साधुकने तेनी वैयावच कराववी ने रोगथी मुकाया पछी वैयावच करावा माटे नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित आपवुं ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ उ० बाघ सिंहादिक उपसर्ग । प० प्राप्त । भि० साधु । गि० ग्लानी थको । गणावच्छेदक कने आवे । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदकने । नि० गच्छ बाहार काढवो (न कल्पे) । अ० अ । गि० ग्लानी कने । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आंतक थकी । वि० न । मु० मुकाय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चिते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ उवसग्गपत्तं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्झूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावडियं जाव तओ रोगायङ्काओ विप्पमुक्को, तओ पट्ठा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥१३॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ बाघ सिंहादिकना उपसर्गथी ग्लानी थएल साधुने गणावच्छेदके गच्छथी बाहार काढवो कल्पे नहि पण निरोगी साधु कने ते उपला रोगथी मुकाय त्यां सुधी तेनी वैयावच करावी रोगथी मुकाया पछी वैयावच करावी माटे तेने नाम मात्र थोडो व्यवहार प्रायश्चिते स्थापवो ॥ १३ ॥

व्यवहार०
॥ १५ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ सा० क्रोधादिके (लेषादिक अधिकरण) सहित । भि० साधु । गि० रोमी यइने गणावच्छेदक कने आवे तो । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छथी बाहार काढवो । अ० नहि । गि० रोगी (निरोगी) साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आतंक थकी । वि० न । मु० मुकाय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चिते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १४ ॥

मूलपाठ ॥ १४ ॥ साहिगरणं निक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स
निज्जुहत्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जां वेयावमियं जाव तओ रोगायङ्काओ
विप्पमुक्को, तओ पत्ता तस्स अहालहुसए नामं व्यवहारे पटुवियवे सिया ॥१४॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ क्रोधादिके सहित ग्लानी साधु गणावच्छेदक कने आव्यो थको तेने गच्छ बाहार गणावच्छेदके काढवो कल्पे नहि, पण ते निरोगी थतां सुधी तेनी वैयावच निरोगी साधु पासे कराववी ने रोग मट्या पछी वैयावच करावी माटे तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित आपवुं ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ स० घणा । पा० प्रायश्चित आव्या तेणे करी भयभ्रांत थथो । भि० साधु । गि० ग्लानपणुं पापीने गणावच्छेदक कने आव्यो । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छथी बाहार काढवो । अ० नहि । गि० रोगी एटले निरोगी साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ०

उद्देश्यो०
॥ २ ॥

॥ ३५ ॥

आतंक थकी । वि० न । मु० मुकाय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घगो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व०
व्यवहार प्रायश्चित्तेने विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १५ ॥

मूलपाठ ॥ १५ ॥ सपायच्छित्तं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स
निज्झूहिस्सए. अगिलाए तस्स करणिज्जां वेयावडियं जाव तथो रोगायङ्काओ
विप्पमुक्को, तथो पहा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ घणुं प्रायश्चित्त आववाथी भयभ्रान्त थइ ग्लानी पामेल साधु गणावच्छेदक कने आव्वो थको ते गणा-
वच्छेदके तेने गच्छ बहार काढवो न कल्पे, पण निरोगी साधु पासे ते रोगथी मुक्त थतां सुधी तेनी वैयावच कराववी ने
रोगथी मुक्त थया पछी तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापवो ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ भ० भात । पा० पाणी । प० न लेवाथी एटले अणसण कीधे थके । वि० व्यग्र चित्तवाळो । भि० साधु ।
गि० ग्लान पाम्यो थको । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छथी बहार काढवो । अ० नहीं ।
गि० रोगी एटले निरोगी साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग ।
आ० आतंक थकी । वि० न । मु० मुकाय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घगो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र ।
व० व्यवहार प्रायश्चित्ते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १६ ॥

व्यवहार०
॥ ३६ ॥

मूलपाठ ॥ १६ ॥ भक्तपाणपडियाइक्खित्तं जिकखुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणाव-
च्छेइयस्स निज्झूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावडियं जाव तओ रोगाय-
ङ्काओ विप्पमुक्को, तओ पच्चा तस्स अहालहुसए नामं व्यवहारे पट्टवियवे सिया ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ अणसण करीने व्यग्रचित्त (वायुए भ्रमित) थएलो साधु ग्लानपणुं पामीने गणावच्छेदक पासे आवे
तो तेने गच्छथी बहार गणावच्छेदके काढवो कल्पे नहिं पण निरोगी साधु कने तेनी सेवा करावे ने रोग मटाडे, रोग मट्या
पछी नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्त आपे ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ अ० (लक्ष्मी देखी) लोभ । जा० प्राप्त । भि० साधु । गि० ग्लानी थकी । नो० न । क० कल्पे ।
त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छवहार काढवो न कल्पे । अ० नि । गि० रोगी साधु कने । त० तेनी । क० करा-
ववी । वे० वेयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आंतक थकी । वि० न । मु० मुकाय । त० ते वार ।
प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० लघु । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्ते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १७ ॥

मूलपाठ ॥ १७ ॥ अट्टजायं जिकखुं गिलायमीणं नोकप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निज्झू-
हित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयापावकियं जाव तओ रोगायङ्काओ विप्प-
मुक्को, तओ पच्चा तस्स अहालहुसए नामं व्यवहारे पट्टवियवे सिया ॥ १७ ॥

उद्देश्यो
॥ २ ॥

॥ ३६ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ लक्ष्मीना लोभे करीने जे साधु ग्लानपणुं पापीने गणावच्छेदक समीपे आव्यो थको गणावच्छेदके तेने गच्छ बहार काढवो कल्पे नहीं, पण निरोगी साधु पासे तेनी वैयावच करावी तेने रोगथी विमुक्त करवो ने रोगथी मुक्त थया पछी नाम मात्र पण व्यवहार प्रायश्चिते तेने स्थापवो ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ अ० नवमां प्रायश्चित्तनो वहणहार । भि० साधु । अ० नयी । गि० ग्रहस्थनो लिंग एटले ग्रहस्थना लिंग-विना । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ अणवद्वपुं भिक्खुं अगिहिभूयं नो कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठा-
वेत्तए ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ नवमा प्रायश्चित्तना वहणहार साधुने ग्रहस्थनो लिंग कर्माविना तेने गणावच्छेदके संजमने विषे स्थापवो कल्पे नहीं ॥ १८ ॥ (हवे.केम कल्पे ते कल्पना अधिकारनो समुच्चय संग्रहनयनो सूत्र कहे छे).

अर्थ ॥ १९ ॥ अ० नवमा प्रायश्चित्त वहेनार । भि० साधुने । गि० ग्रहस्थना लिंग सरखो लिंग करीने । क० कल्पे । त० ते साधुने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ अणवद्वपुं भिक्खुं गिहिभूयं कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ १९ ॥

ववहार०
॥ ३७ ॥

भावाथ ॥ १९ ॥ (ता कवा रात कल्प त कल्पवाना आधकार सग्रह नयन मत नाच गुजब कह छे). ते नवमा प्रायश्चित्त
वहणहार साधुने ग्रहस्थना लिंग सरखो लिंग करीने गणावच्छेदके तेने संजमने विषे स्थापवो कल्पे. (गृहस्थ लिंग करी फरी
दीक्षा देवानुं कारण ए छे जे तेनो दोष लोकमांहि प्रगट छे. ते गृहस्थ लिंग पहेरवाथी लोकमां प्रतित उपजे तेथी संघनी साखे
आचार्य तेने प्रायश्चित्त आपे ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ २० ॥ पा० पारंचित्त १० मुं प्रायश्चित्तनो वहणहार । भि० सा । अ० गृहस्थ लिंग कीधाविना । नो० न । क०
कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो न कल्पे ॥ २० ॥

मूलपाठ ॥ २० ॥ पारश्चियं निक्खुं अगिहिभूयं नो कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ पारंचित्त एटले १० मुं प्रायश्चित्तवाळा साधुने ग्रहस्थ लिंग कीधाविना तेने गणावच्छेदके संजमने विषे
स्थापवो कल्पे नहि ॥ २० ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ पा० पारंचिय प्रायश्चित्तवंत । भि० साधुने । गि० ग्रहस्थनो लिंग करीने । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणा-
वच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो कल्पे ॥ २१ ॥

मूलपाठ ॥ २१ ॥ पारश्चियं भिक्खुं गिहिभूयं कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ पारंचिय प्रायश्चित्तवंत साधुने गृहस्थ लिंगे करीने तेने गणावच्छेदके संजमने विषे स्थापवो कल्पे ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ अ० नवमा प्रायश्चित्तनो धनी । भि० साधु । अ० गृहस्थ लिंग अणकीधे । वा० वळी । गि० ग्रहस्थ

उद्देसओ.
॥ २ ॥

॥ ३७ ॥

लिंग कीधे थके । वा० वळी । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमे स्थापवो । ज० ज्यां । त० ते । साधुना ।
ग० गणने । प० प्रतित । सि० होय ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ अणवट्ठप्पं भिक्खुं अगिहिभूयं वा गिहिभूयं वा कप्पइ तस्स गणाव-
हेइयस्स उवट्ठावेत्तए, जहा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥ २२ ॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ नवमा प्रायश्चित्तवाळा साधुने ग्रहस्थ लिंग कर्याविना के ग्रहस्थ लिंग करीने गणावच्छेदके जो ते सा-
धुना गण (गच्छ-संध) ने तेनी प्रतिति उपजे तो तेने मंजमने विषे स्थापवो कल्पे ॥ २२ ॥ (कोइ आचार्यने प्रायश्चित्त ला-
ग्यो होय ने तेना शिष्य कहे जे अमारा आचार्यने ग्रहस्थ लिंग करशो तो कलेष उत्पन्न थशे, छानो प्रायश्चित्त प्रगट थशे ने
लोकमां शंका अप्रतिति उपजशे, एहवे कारणे गृहस्थ लिंगे न स्थापे.)

अर्थ ॥ २३ ॥ पा० पारंचित । भि० साधु । अ० ग्रहस्थ लिंग अणकीधे । वा० अथवा । गि० ग्रहस्थ लिंग कीधे । वा०
वळी । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमे स्थापवो । ज० जेम । त० ते साधुना । ग० गणने । प० प्र-
तित । सि० होय ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ पारश्चियं भिक्खुं अगिहिभूयं वा गिहिभूयं वा कप्पइ तस्स गणावहेइ-
यस्स उवट्ठावेत्तए, जहा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥ २३ ॥

१ T H adds (टी. एचमां वधारे छे) पारश्चियं भिक्खुं & omits therefore sutra 23 (२३ हुं सूत्र लख्यं नथी)

व्यवहार०
॥ ३८ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ पारंचित प्रायश्चित्तवाळा साधुने ग्रहस्थळिंग कर्या विना के ग्रहस्थळिंग करीबे गणावच्छेदके तेने सं-
जमने विषे स्थापवो कल्पे जेथी ते साधुना गणने प्रतिति उबजे ॥ २३ ॥ हवे उपळा प्रायश्चित्त केवा दोष सेव्याथी आवे ते
कहे छे. एक साधु बीजा साधुने अभ्याख्यान देवा निमित्ते अकृत्य स्थानक मैथुनादिक सेवे तो केम आलोवे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ दो० बे । सा० साधर्मिक साधु । ए० एकठा । वि० विचरता थका । ए० एक साधर्मिक ते बीजा अ-
नेरा साहमीने अभ्याख्यान (आळ) देवा निमित्ते । त० त्यां । अ० अनेरा मैथुनादिक । अ० अ । कि० कृत्य । द्वा० स्था-
नक । प० सेवीने । आ० आलोवे । ते केम आलोवे ते कहे छे । अ० हवे । णं० वळी । भं० हे पूज्य ? । अ० अमुक । सा०
साधु । स० संघाते । इ० ए । का० कारणे । प० मैथुनादिके करी चारित्रनी विराधना कीथी (एटले में अकृत्य स्थानक
सेव्यो) ते वारे ते आचार्य शुं करे ते कहे छे । से० ते । य० वळी । तेने । पु० पुछे । कि० केम । प० ते स्थानक सेव्यो
के नथी सेव्यो । से० ते साधु । य० वळी । व० कहे । प० सेव्यो तेने । प० प्रायश्चित्तनी । प० प्राप्ती करवी । से० ते । य०
वळी । व० कहे । नो० नथी । प० सेव्यो तो तेने । नो० न करवी । प० प्रायश्चित्तनी । प० प्राप्ति एटले प्रायश्चित्त न देवो ।
जं० जे । से० ते । प० प्रमाणे । व० बोले । से० तेने वळी । प० प्रमाण थकी निश्चे । वे० ग्रहवो हाय । से० ते शिष्ये पू-
छयुं । कि० केम शा भणी । आ० एम कहुं । भं० हे पूज्य ? । गुरु कहे छे के ते । स० साची । प० प्रतिज्ञा । व० व्यवहार
भगवंते कळो छे ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ दो साहम्मिया एगओ विहरन्ति, एगे तत्थ अन्नयरं अकिच्चट्ठाणं पडि-
सेवित्ता आलोएज्जा । अहं एं जन्ते अमुगेणं साहुणा सद्धिं इमम्मि कारणम्मि

उद्देश्यो-
॥ २ ॥

॥ ३८ ॥

पमिसेवी. 'से य पुच्छियवे । किं पमिसेवी ? से य वएज्जा । पमिसेवी, परिहार-
पत्ते. से य वएज्जा । नो पमिसेवी, नो परिहारपत्ते. जं से पमाणं वयइ से' पमा-
णाओ घेयवे'. से किमाहु जन्ते ? सच्चपइत्ता ववहारा ॥ २४ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ वे साधर्मिक साधु एकठा भेळा विचरता थका ते मध्ये एक साधर्मिक साधु बीजा अनेरा साधर्मिक
ने अभ्याख्यान देवा निमित्ते अनेरा मैथुनादिक अकृत्य स्थानक सेवे तो ते केम आलोवे ते कहे छे. ते एम कहे, हे
में अमुक साधु संघाथे अभ्याख्यान देवा माटे मैथुन आदिक करी चारित्रनी विराधना कीधी एटले अकृत्य स्थानक सेव्यो
छे ते वारे ते आचार्य केम करे ते कहे छे. ते मैथुन सेवनार साधुए पोते दोष आळोव्या पछी ते बीजो साधु जेना उपर आळ
मुक्क्युं छे तेने न्याय आपवा माटे (तेहने त्यां घणा दीलासाने सहेते करीने) पूछे केम ? तमे मैथुन स्थानक सेव्यो के नथी
सेव्यो ? तेना जवाबमां सेव्यानुं कहे तो तेने प्रायश्चित आपे ने एम कहे के मेंतो नथी सेव्यो तो तेने प्रायश्चित आपे नहिं. जे
साचुं कहे तेनी साथे साचा प्रमाणे वर्तुं. (आचार्ये आ बाबतमां मैथुन क्रिया कया ठामे, कये दिवसे, कइ वेळा, केवी
रीते इत्यादिक एकवार, घणीवार पूछीने निर्णय करीने प्रायश्चित आपवो). अहिं शिष्य पूछेछे, हे भगवंत ? एम शा भणी
कहुं ? भगवंत कहे छे के ए साची प्रतिज्ञा व्यवहार प्रायश्चित कह्यो एटले जेणे मैथुन सेव्युं तेने अप्रतिसेवी न करवो ने अ-

१ H (एचमां) से तत्थ पुच्छियवे । किं पडिसेवी अपडिसेवी ? २ H (एचमां) से य प्प (for तप्प ? मां ३ H
(एचमां वधारे) attls सिया.

कवहार०
॥ ३९ ॥

प्रतिसेवीने प्रतिसेवीन करवो, जो तेम करे तो आचार्यने एटलोज प्रायश्चित आवे, केमके अच्छता आळ दीए तो पछी बीजुं व्रत न रहे ॥ २४ ॥ उपला सूत्रमां अच्छता आळ देनारने प्रायश्चित कहुं ते तो गण छोडीने मैथुन सेववा जाय ते जता थका विषय उपसमे ते वारे शुभ कर्मने उदये करी पाछो आवे ते अधिकार कहे छे.

अर्थ ॥ २५ ॥ भि० साधु । य० वळी । ग० गच्छ थकी । अ० नीकळीने । ओ० (मोहने उदये अथवा भोगावळी कर्मने उदये) असंजम गमन । प्पे० करवा निमित्ते । व० जाय । से० ते । य० वळी साधु कदाचित जाता थकां मार्गे चालवे करीने (विषयने उपसमवे करीने शुभ कर्मने उदये करीने) । अ० विण सेव्युं । ते साधु वळी पाछो आवीने वळी । इ० वांछे । दो० बीजीवार । पि० वळी । त० ते । ए० ज । ग० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विवरुं वांछे तेवारे ते अवसरे । त० त्यां । णं० वळी । थे० स्थिवरने । इ० एवा । रू० रूपे एहवो मांहोमांहि । वि० विवाद । स० उपजे । तेवारे स्थिवरने क्लेष न थाय ते माटे गच्छना साधुने अथवा जे चारित्र्यीओ ते साधुनी संघाते मोकल्यो होय तेनी खबर भणी अथवा जेहनी लज्जाए करी सेवी न शके ते भणी मोकल्यो होय तेने पुछे पुछीने द्रव्य क्षेत्र काल भावादिक प्रमाण जोइ निश्चय करवो ते कहे छे । इ० ए साधु । भो० अहो आर्यो । जा० तमे जाणोछो के । किं० केम । प० पडिसेवी छे एटले तेणे दोष सेव्यो छे अथवा नथी दोष सेव्यो एहवुं उपला स्थिवरोने पुछया पछी । से० ते दोष सेवनारने । य० वळी । पु० पुछे के । किं० केम । प० ते दोष सेव्यो के नथी सेव्यो । से० ते । य० वळी । व० एम बोले । प० सेव्यो छे तो । प० तेने प्रायश्चित । प० देवो । से० ते । य० वळी । व० एम बोले । नो० नथी । प० सेव्यो तो । नो० न । प० प्रायश्चित । प० देवो । जं० जे । से० ते । प० प्रमाण । व० बोले । से० तेना वळी । प० प्रमाणथी । घे० निश्चय करी ग्रहवो हांय । से० ते शिष्य पूछेछे । किं० शा

उद्देसओ.
॥ २ ॥

॥ ३९ ॥

भणी एम । आ० कहुं । भं० हे पूज्य !! गुरु कहे छे तीर्थकरे ए व्यवहार प्रायश्चित कहुं केमके । स० तें साची । प० प्रतिज्ञाए करी कहे छे माटे । व० व्यवहार कह्यो एटले प्रतिज्ञाए सेवीने अप्रतिसेवी करवो नहीं ॥ २५ ॥

मूलपाठ ॥ २५ ॥ जिक्खू य गणाओ अवकम्म ओहाणुप्पेही वज्जेज्जा, से यं अणोहाइ^१
इहेज्जा दोच्चं पि तमेव गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, तत्थ णं थेराणं इमे-
यारूवे विवाए समुपज्जित्था । इमं नो जाणह किं पमिसेवी ?^२ से य पुत्तिय-
वे । किं पमिसेवी ? सेय वएज्जा । पमिसेवी, परिहारपत्ते, सेय वएज्जा । नो
पमिसेवी, नो परिहारपत्ते, जं से पमाणं वयइ से पमाणाओ घेयवे^३, से किमाहु
जन्ते ? सच्चपइन्ना ववहारा ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ साधु पोताना गच्छथी नीकळीने मोहने उदए अथवा भोगावळी कर्मना उदयथी असंजम सेववा नि-
मित्ते जाय, ते साधु जाता थका । साक्षीरूपे माकलेल साधु साथे) मार्गे चालतां थकां विषयने उपसमवे करीने शुभ कर्मने
उदये करीने विषय सेव्याविना ते साधु ते गच्छमां पाछो दाखल थका इच्छे ते वारे तेणे असंजम सेव्यो के नथी सेव्यो

१ H (एचमां) ँप्पेहाए गच्छेज्जा. २ H adds (एचमां वधारे) आहच. ३ H adds (एचमां वधारे) से य ४ H
(एचमां) इमा णं अज्जेज्जा. ५ H adds (एचमां वधारे) अपडिसेवी ? ६ H adds (एचमां वधारे) सिया.

॥ ४० ॥

एहवो स्थिबरोमां विवाद उपजे, पण स्थिबरोमां क्लेश न होवा भक्ती जे गच्छनो साधु अथवा जे चारित्र्यीयो ते साधु संघाते मोकल्यो होय तेने पूछे, पूछीने द्रव्य, क्षेत्र, काल अने भाव प्रमाणे जोइ निश्चय करवो. अहो आर्यो ? तमे जाणोछो जे एणे विषय सेव्यो अथवा नथी सेव्यो ? वळी तेज साधुने पूछे के तमे विषय सेव्योके नथी सेव्यो ? एम पूछता जो ते कहेके हा सेव्यो छे तो तेने प्रायश्चित देवो ने जो ते पूछतां कहेके नथी सेव्यो तो प्रायश्चित देवो नहिं. (सेववाना परिणाम थया पण सेव्यो नथी तो भगवती सूत्रे कहं छे तेम परिणामनो प्रायश्चित ए व्यवहार प्रायश्चित छे माटे देवो नहिं. वळी अकृत्य सेवीने आळोवे तो आराधिक थाय). ते साधु जे प्रमाणे बोले ते प्रमाणथी निश्चय करी ग्रहवो. शिष्य कहे छे, हे पूड्य ? एम शा भणी कहं ? गुरु कहे छे तीर्थकरे ए व्यवहार प्रायश्चित कहं केमके ते साची प्रतिज्ञाए करी कहे छे एटले प्रतिज्ञाए करी कहे- नार सेवीने अप्रतिसेवी न करवो ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ ए० एक । प० पक्षी । एटले गच्छमां वर्तनारा । भि० साधुने । क० कल्पे । आ० बीजा आचार्य । उ० उपाध्याय । इ० थोडा । दि० काललगे । वा० अथवा । अ० जावजीव लगे । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी । तेनुं कारण कहे छे । ज० जेम । वा० वळी । त० तेना । ग० गच्छने । प० प्रतित । सि० उपजे ॥ २६ ॥

मूलपाठ ॥ २६ ॥ एग पक्खिस्स जिक्खुस्स कप्पइ आयरिय उवज्जायाण इत्तरियं दिसं वा
अणुदिसं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा, जहा वा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ एक पक्षी एटले एक गच्छवर्ती साधुओने आचार्यनुं उपाध्यायनुं मरण उपजे तो (सनाथपणा माटे

उद्देश्ये
॥ २ ॥

॥ ४० ॥

एटले गच्छनी चिता न थाय ने कलेष न उपजे ते माटे) गणनी प्रतिति माटे जो पदवी योग्य पुरुष न मळे तो तेवो पुरुष म-
ळता सुधी बीजाने थोडाकाळ लगे आचार्य उपाध्यायपणे स्थापवो कल्पे, आ रीते स्थापेल आचार्य उपाध्यायने इत्तरिय कहीए.
ने जो बोइ पदवी योग्यने गुणवंत मळे तो तेने जावजीव लगे स्थापवो कल्पे, तेवाने जावजीववान कहीए ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ २७ । व० घणा । प० प्रायच्छितिया । व० घणा । अ० अ । प० परिहारिया साधु । इ० इच्छे वांछे । ए०
एकठो । ए० एक । मा० मास । वा० अथवा । दु० वे । मा० मास । वा० अथवा । ति० त्रण । मा० मास । वा० अथवा ।
च० चार । मा० मास । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मास । वा० अथवा । छ० छ । मा० मास । वा० वळी । व० रहेवुं ।
ते० ते । अ० अन्यो । अ० अन्य । सं० एकठा (वैयावच करतां) जमे । अ० मांहोमांहि । नो० न । सं० (वैयावच न करे तो)
जमे (नहिं) । मा० मासने अंते । त० तेवार । प० पछी । स० सर्वे । वि० वळी । ए० एकठो । सं० जमवो ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ बह्वे परिहारिया बह्वे अपरिहारिया इहेज्जा एगयओ^१ एगमासं^२
वा दुमासं वा तिमासं वा चउमासं वा पञ्चमासं वा छम्मासं वा वत्थए. ते
अन्नमन्नं संभुज्जन्ति अन्नमन्नं नो संभुज्जन्ति मासं^३, तथो पत्ता सवे वि ए-
गयओ^१ संभुज्जन्ति ॥ २७ ॥

१ H (एच) एगओ २ एगमासं वा to छम्मासं वा in H. (एचमां) after नो संभुज्जन्ति (पछी), ३ मासंते तत्तो
पं H (एचमां छे)

परिहार०
॥ ४१ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ घणा परिहारिया एटले दुषण लगादी प्रायश्चित लीए तेवा साधु ने घणा अपरिहारीया साधु एकठा व-
सवा इच्छे तो ते अन्योअन्न वैयावचादिक कारणे (एक एक मास उपर पांच पांच रात्री वसीने पछी). मांहो मांहि एकठुं
जमवुं पण बीजा जे वैयावच करता नथी तेपणे अन्योअन्न जमवुं नहिं. ते एक मास उपर पांचदीन, बे मास उपर, त्रण मास
उपर, चार मास उपर, पांच मास उपर, छ मास उपर पांच दीन एम ए छ मास पछी सर्वेए एकठुं जमवुं. (विशेषे खुलाशो
नीचे मुजब छे. परिहारीने अपरिहारी मांहो मांहि एकठा किहालगे जमे तो कहे ज्यां लगे तप पुरो थाय. ते वार पछी अकेका
मास उपर पांच पांच दीन जमे ते एम करतां छ मास उपरवळी एक मास जमवुं. एकठा जमतां आहारादिक वेहेची लेवो पडे
अने ते तो तपस्वी छे जेनुं शरीर क्षीण थयुं छे तेथी पांच रात्री एकठा जमवानुं कहुं छे ने एकठा जमवानुं कारण वैयावचा-
दिक छे) ॥ २७ ॥ उपर प्रायश्चित वहे ते कहुं तेने स्थिवरनी आज्ञाविना आहारादिक देवो न कल्पे, ते भणी इहां स्थिवरनी
आज्ञा सहित आहार देवो लेवो कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ प० परिहार । क० कल्प । द्वि० स्थिति रहल । भि० साधुने । नो० न । क० कल्पे । अ० अशन ।
वा० अथवा । पा० पाणी । वा० अथवा । खा० खादीम । वा० अथवा । सा० स्वादीम । वा० वळी । दा० देवो । वा० अ-
थवा । अ० अनेरा पासे । दा० देवाडवो । वा० वळी । थे० स्थिवर । य० णं० वळी । व० आज्ञा आपे तो शुं आज्ञा आपे
तो के । इ० आ अन्न । ता० वळी । अ० हे आर्यो । त० तमे । ए० ए परिहारी साधुने । दे० देजो । वा० अथवा । अ०
अनेरा पासे देवडावजो । वा० वळी । ए० एम आज्ञा दीधे थके । से० ने साधुने । क० कल्पे । दा० अन्न वगेरे देवो । वा०
वळी । अ० अनेरा पासे । दा० देवराववो । वा० वळी । क० कल्पे । से० ते परिहारी आहारनो । ले० लेप मात्रनी । अ०

उद्देशओ-
॥ २ ॥

॥ ४१ ॥

સ્થિવરની આજ્ઞા લઇને । અ० તમારી આજ્ઞા છે । હે ભગવંત । તં० તે । લે० લેપની (એટલે વિગયાદિક આહાર લેવાની) । એ०
એમ સ્થિવરની આજ્ઞા માગીને । સે० તે સાધુને । ક० કલ્પે । લે० લેપ । અ० સમાચરવો ॥ ૨૮ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૮ ॥ પરિહાર કપ્પટ્ઠિયસ્સ ત્તિક્કુસ્સ નો કપ્પટ્ઠ અસણં વા પાણં વા શ્વાદમં
વા સાદમં વા દાઠં વા અણુપ્પદાઠં વા. થેરા ય ણં વણ્ઞા । ઇમં તા અજ્ઞો તુમં
એસિં દેહિ વા અણુપ્પણ્ણિ વા ? એવં સે કપ્પટ્ઠ દાઠં વા અણુપ્પદાઠં વા. ક-
પ્પટ્ઠ સે લેવં અણુજાણવેત્તણ ॥ અણુજાણહ તં લેવાણ ? એવં સે કપ્પટ્ઠ લેવં અ-
ણુજાણવેત્તણ ॥ ૨૮ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૮ ॥ પરિહાર (પ્રાયશ્ચિત) કલ્પ આચારની સ્થિતિએ રહેલ સાધુને અન્ન, પાણી, મેવો ને મુશ્વવાસ દેવો
અથવા અનેરા પાસે દેવદાવવો કલ્પે નહિ, પણ જો સ્થિવર એમ આજ્ઞા આપે જે હે આર્યો ? તમે આ અન્ન એ પરિહારી સાધુને
દેજો અથવા અનેરા પાસે દેવદાવજો તો એમ આજ્ઞા દીધે થકે તે સાધુને અન્ન દેવો અથવા અનેરા પાસે દેવદાવવો કલ્પે. તે
પરિહારી સાધુ સ્થિવરની આજ્ઞા લઇને વિગયાદિક આહાર લીધે તે કહે છે. હે ભગવંત ? વિગયનો આહાર લેવાની આપની
આજ્ઞા છે ? એમ પુછી આજ્ઞા માગીને તે સાધુને લેપ એટલે વિગયાદિક આહાર લેવો કલ્પે ॥ ૨૮ ॥ ઉપર પરિહારીને અશ્ના-

૧ મો b (વાંમાં), ણં H (એચમા), ૨ H adds (એચમાં વધારે) મંતે. ૩ H (એચમાં) સમાસેવિત્તણ.

बवहार०
॥ ४२ ॥

दिक देवो लेवो कह्यो छे ते परिहारी कोइक कारणे स्थिवरनी वैयावच करे ते भणी वैयावचनी विधिनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ प० परिहार । क० कल्प । द्वि० स्थितवंत । भि० साधु । स० पोताना । प० पात्रा लइने । ब० स्थानकनी बहार पोताना । थे० साधुनी । वे० आहारादिक वैयावचने अर्थे । ग० जाय एटले ते परिहारी साधु स्थिवर साधुनी वैयावच करतां पोताना पात्रमां पोतानो आहार पाणी लावी भोगवे ने स्थिवरना पात्रने विषे स्थिवरने आहार पाणी लावी दीए केमके कोइने विगयादिक सरसनिरस आहार लेवानो होय ते माटे जुदा जुदा पात्रमां आहार पाणी बहोरी लावे हवे । थे० स्थिवर साधु । य० णं० वळी ते साधुने आहार बहोरवा जातो देखीने एम जाणे जे बीजीवार स्थिवर काजे आहार लेवा जता ते आतुर थशे अथवा तेने खेद थशे एम जाणीने । व० एम कहे । प० तमारा पात्रमां मारो आहारपाणी लेता आवजो । अ० हे आर्य । अ० अमे । अ० पण ते आहार । भो० जमशुं । वा० वळी । पा० पाणी पीशुं । वा० वळी । एम स्थिवरे कह्ये थके । ए० एम । से० ते परिहारी साधुने । क० कल्पे । प० स्थिवरनो पण आहारादिक लेवो. हवे केम जमे ते विधि कहे छे । त० त्यां । नो० न । क० कल्पे । अ० अपरिहारी साधुने । प० परिहारी साधुना । प० पात्रने विषे । अ० अश्नादिक । वा० वळी । पा० पाणी । वा० वळी । खा० खादीम । वा० वळी । सा० स्वादीम । वा० वळी ४ चार वाना । भो० जमवा । वा० अथवा । पा० पाणी पीवाने न कल्पे तो केम जमवुं कल्पे ते कहे छे । वा० वळी । क० कल्पे । से० ते स्थिवरने । स० आपणो । वा० वळी । प० पात्रमां आहार लइ जमवो । अथवा । स० पोतानो । वा० वळी । प० मात्रीयो तेने विषे । (पोताना । वळी । कर्मंडल एटले पाणीना भाजनने विषे अथवा पोताना वळी बे हाथना खोवाने विषे लइने जमवो । अथवा । पोताना वळी) । पा० हाथ उपरे । वा० वळी । उ० लह । उ० लइने । भो० जमवो कल्पे । वा०

उद्देसओ.
॥ २ ॥

॥ ४२ ॥

अथवा । पा० पाणी पीवाने कल्पे । वा० बली । ए० ए । क० कल्प आचार । अ० अपरिहारी अने । प० परिहारी
आश्री जाणवो ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ परिहारकप्पट्टिए जिक्खू सएणं पडिग्गहेणं बहिया थेराणं वेयावडियाए
गच्छेज्जा. थेरा यं णं वएज्जा । पन्निग्गाहे^१ अज्जा, अहं पि भोक्खामि वा पाहामि
वा, एवं से कप्पइ पन्निग्गाहेत्तए. तत्थ नो कप्पइ अपरिहारिएणं परिहारियस्स
पन्निग्गहंसि असणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा जोत्तए वा पायए^२ वा,
कप्पइ से सयंसि वा पन्निग्गहंसि सयंसि वा पत्तासगंसि^३ पाणिसि^४ वा^५ उद्धट्ठु
उद्धट्ठु जोत्तए वा पायए^६ वा. एस कप्पो अपरिहारियस्स परिहारियाओ ॥ २९ ॥

१ H (एच) अप्पणो for थेराणं means perhaps (एनो अर्थ) अप्पणो थेराणं, थेराणं omitted by T (टी मां नथी).
२ H. adds (एचमां वधारे) से. H omits (एचमां नथी) णं. ३ H (एचमां)^७ गाहेहि. ४ P (पी) गाहेत्तए. ५ H (एच) पीत्तए
(for पिइत्तए). ६ H adds (एचमां वधारे) सयंसि वा कम्पण्डलंगंसि वा सयंसि वा खुम्भगंसि वा सयंसि वा. ७ H (एच)
पाणियंसि. ८ T has (टीमां छे) स्वकीये वा खुच्चए (see (जुओ) ३०) instead of पाणौ वा (ने बदले)

ववहार०
॥ ४३ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ परिहार कल्प स्थितिना साधु स्थिवर साधुनी वैयावच करतो होय ते वारे पोताने माटे आहारपाणी पोताना पात्रमांही लावे ने स्थिवरना पात्रमां स्थिवर माटे आहारपाणी लावे केमके कोइने विगयादिक सरस निरस आहार पाणी लेवानो होय माटे दरेकनो जुदा जुदा पात्रमां आहारपाणी लावी आपीने भोगवे. हवे स्थिवर साधु ते परिहारी साधुने आहारपाणी बहोरवा जातां एम जाणे जे बीजीवार मारे माटे ते साधुने आहारपाणी लेवा जातां आतुरताने खेद थसे एम जाणी ते परिहारी साधुने स्थिवर कहे ने हे आर्य तमारा पात्रमां अमारो आहारपाणी पण भेगो लेता आवजो. अमे ते आहार जमशुं ने पाणी पीशुं, एम स्थिवर कहे तो ते परिहारीने स्थिवरनो आहार (पाणी) पण पोताना पात्रमां भेळो लाववो कल्पे, हवे केम जमे ते विधि कहे छे. अपरिहारी साधुने परिहारी साधुना पात्रने विषे अइनादिक चार वाना जमवा के पाणी पीवुं कल्पे नहिं पण स्थिवरने पोताना पात्रमां आहार लइने जमवो कल्पे अथवा पोताना मात्रीयाने विषे अथवा कर्मंडल एटले (छोट) पाणीना भाजनने विषे अथवा पोताना वे हाथना खोवाने विषे अथवा हाथ उपर लइने जमवुं कल्पे. ए कल्प आचार अपरिहारीने परिहारी आश्री जाणवो ॥ २९ ॥ ए परिहारी पोताने अर्थे आहारपाणी माटे जाय एम कहुं, हवे आचार्यने अर्थे जाय ते आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ ३० ॥ प० परिहार । क० कल्प । द्वि० स्थितिवाळो । भि० साधु । थे० स्थिवरना । प० पात्र लइने । ब० उपाश्रयथी बहार । थे० स्थिवरनी । वे० वैयावचने अर्थे आहारने काजे । ग० जातो होय ते वारे । थे० स्थिवर । य० णं० वळी । व० कहे । प० तमारो आहार पण एज पात्रमां लावजो । अ० हे आर्य । तु० तमे । पि० पण । प० पल्ली । भो० आहारदिक भोगवजो । वा० अथवा । पा० पाणी पीजो । वा० वळी । ए० एम । से० तेने कहे थके ते साधुने । क० कल्पे । प०

उद्देसओ.
॥ २ ॥

॥ ४३ ॥

लेवो । त० त्यां । नो० न । क० कल्पे । प० परिहारी साधुने । अ० अपरिहारीना । प० पात्रने विषे । अ० अश्नादिक । वा० वळी । पा० पाणी । वा० वळी । खा० खादीम । वा० वळी । सा० स्वादीम । वा० वळी । चारवाना । भो० भोगववा (जमवा) । वा० अथवा । पा० पाणी पीवो । वा० वळी । क० कल्पे । से० ते साधुने । स० पोताना । वा० वळी । प० पात्रने विषे । अथवा । स० पोताना । वा० वळी । प० मात्रीए (अथवा पोताने वळी कर्मडळ ते पाणीनुं भाजन तेने विषे अथवा पोताना वळी खोबापां अथवा पोताना वळी) । पा० हाथ उपरे । वा० वळी । उ० लइ । उ० लइने । भो० आहार जमवो । वा० अथवा । पा० पाणी पीवुं । वा० वळी । ए० ए । क० समाचारी । प० परिहारी एटले प्रायश्चितना धणीनी ने । अ० अप्रायश्चितना धणीनी ॥ ३० ॥ ति० एम । वे० हुं कहुं लुं ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ परिहारकप्पट्टिए जिक्खू थेराणं पक्खिगहणं बहिया थेराणं वेयावकि-
याए गच्छेज्जा. थेरा य णं^१ वएज्जा । पक्खिगाहे अज्झो, तुमं पि पच्छा जोकखसि
वा पाहिसि वा, एवं से कप्पइ पक्खिगाहेत्तए. तत्थ नो कप्पइ परिहारिणं
अपरिहारियस्स पडिग्गहंसि असणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा जोत्तए
वा पायए^२ वा, कप्पइ से सयंसि वा पक्खिग्गहंसि, सयंसि वा पलासगंसि^३ पा-

१ H omit (एचमां नथी) णं. २ H. (एच) पीत्तए. ३ H. adds as in २९ (२९ मुजब) एचमां वधारे छे. T has (टी मां छे) स्वकीये वा पलाशके स्वकीये वा कपठे स्वकीये वा खलुच्चके.

णिंसि^१ वा उद्धट्टु उद्धट्टु जोत्तए वा पायए^२ वा. एसलेस^३ कप्पो^४ परिहारियस्स
अपरिहारियात्थो ॥ ३० ॥ -त्ति बेमि.

भावार्थ ॥ ३० ॥ परिहार कल्प स्थितिनो साधु स्थिवरना पात्रने लइने उपाश्रयनी बहार स्थिवरनी वैयावचने अर्थे
आहारने काजे जातो होय ते वारे तेने जातो देखीने परिहार कल्प स्थितिना साधुने ते स्थिवर एम कहे, हे आर्य साधु ! त-
मारो आहार पण मारा आहार साथे एज पात्रमां लावजो ने तमे पण ते आहार पछी भोगवजो ने पाणी पीजो. एम कहे थके
ते स्थिवरने पात्रे आहार लाववो कल्पे पण तिहां परिहारीने अपरिहारी स्थिवरना पात्रने विषे अश्नादिक चार प्रकारनो
आहार जमवो के पाणी पीवुं कल्पे नहिं पण ते परिहारी साधुने पोताना पात्रमां, मात्रीयामां, कमंडळ (लोट) मां, खोबामां
के पोताना हाथमां लइने अश्नादिक जमवो ने पाणी पीवुं कल्पे. ए समाचारी परिहारीने अपरिहारीनी जाणवी ॥ ३० ॥
एम हुं कहुं छुं ॥

अर्थ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । बि० बीजो । उ० उद्देसओ । स० पुरो थयो ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ व्यवहारस्स विइत्थो उद्देसत्थो समत्तो ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ व्यवहार सूत्रनो बीजो उद्देसो पुरो थयो ॥ २ ॥

વવહારસ્સ તદ્ઓ ઉદ્દેસઓ.

વ્યવહાર સૂત્રનો ત્રીજો ઉદ્દેસો.

અર્થ ॥ ૧ ॥ પ્રિં સાધુ । યં વઢી । ઇં વાંછે । ગં ટોઢા (ગચ્છ) નું નાયકપણું । ધાં ધારવા । મં હે ભગવંત । ચં નિશ્ચે । સેં તે સાધુ । અં આચારંગાદિકને નિસીયાદિક સૂત્ર સંગ્રહરહિત અને શિષ્યાદિક પરિવાર રહિત છે તો । એં એમ । નોં ન । સેં તેને । કં કલ્પે । ગં ગચ્છના નાયકપણાને । ધાં ધારવો । મં હે ભગવંત । ચં નિશ્ચે । સેં તે । પં આચારંગ નિસીયાદિક શ્રુત સંગ્રહ સહિત અને શિષ્યાદીક પરિવાર સહિત છે તો । એં એમ । સેં તેને । કં કલ્પે । ગં ગચ્છ નાયકપણું । ધાં ધારવું ॥ ૧ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧ ॥ જિવસ્વૂ ય ઇચ્છેઢ્ઞા ગણં ધારેત્તણ, મગવં ચ સે અપલિચ્છણે, એવં નો સે કપ્પઢ્ઞ ગણં ધારેત્તણ. જગવં ચ સે પલિચ્છણે, એવં સે કપ્પઢ્ઞ ગણં ધારેત્તણ ॥૧॥

માવાર્થ ॥ ૧ ॥ સાધુ ગચ્છ નાયકપણું ધારવા ઇચ્છે તો હે ભગવંત ! તે સાધુ આચારંગ નિસીયાદિક સૂત્ર સંગ્રહ રહિત છે તો ગચ્છ નાયકપણું ધારી શકે ? ભગવંત કહે છે એમ છે તો તેને ગચ્છ નાયકપણું ધારવું ન કલ્પે. પણ હે ભગવંત ? જો તે આચારંગ નિસીયાદિક સૂત્ર સંગ્રહ સહિતને શિષ્યાદિક પરિવાર સહિત હોય તો તે ગચ્છ નાયકપણું ધારી શકે ? ભગવંત કહે છે હા, એમ તેને ગચ્છ નાયકપણું ધારવું કલ્પે ॥ ૧ ॥ ગચ્છ નાયકપણું આઙ્ઞા માગીને ધારવું કલ્પે માટે સ્થિતવરની આઙ્ઞા માગે તે કહે છે.

૧ H (એવ) ેછણે.

ववहार०
॥ ४५ ॥

अर्थ ॥ २ ॥ भि० साधु । य० वळी । इ० बांछे । ग० गच्छ नायकपणुं । धा० धारवुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । थे० स्थिवरने । अ० अण । आ० पुछीने । ग० गच्छ नायकपणुं । धा० धारवुं तो केप कल्पे ते कहे छे । क० कल्पे । से० तेसाधुने । थे० स्थिवरने । आ० पुछीने । ग० गच्छ नायकपणाने । धा० धारवो । थे० स्थिवर । य० वळी । से० तेने । वि० आज्ञा दीए तो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । ग० गच्छ नायकपणाने । धा० धारवो । थे० स्थिवर । य० वळी । से० तेने । नो० न । वि० आज्ञा दीए नहिं तो । ए० एम । से० तेने । नो० न । क० कल्पे । ग० गच्छ नायकपणाने । धा० धारवो । ज० जे कोइ साधु । थे० स्थिवरने । अ० विण । वि० कह्ये । ग० गच्छ नायकपणुं । धा० धारतो । से० ते । गच्छना नायकपणाना धारणहारने । सं० जेटला दिवस आज्ञा विना गच्छ नायकपणुं धरे तेटला दिवसनो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप विशेष प्रायश्चित आवे । वा० वळी । (जे० जे । ते० ते । सा० साधर्मिक । उ० आज्ञाए । वि० विचरे । न० नथी । ण० वळी । ते० तेने । के० कोइ पण । छे० चारित्रनो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित । वा. पण नहिं*) ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ जिक्खू य इच्छेज्जा गणं धारेत्तए, नो से कप्पइ थेरे अणापुच्छित्ता गणं धारेत्तए, कप्पइ से थेरे आपुच्छित्ता गणं धारेत्तए. थेरा य से वियरेज्जा एवं से कप्पइ गणं धारेत्तए, थेरा य से नो वियरेज्जा, एवं से नो कप्पइ गणं धारेत्तए. जस्स थेरेहिं अविइस्सं गणं धारेज्जा, से सन्तरा छेओ वा परिहारो वा ॥१॥

*? H adds (एचमां वधारे) [जे ते] साहम्मिया उट्टाए विहरंति नत्थिणं तेसिं केइ छेओ वा परिहारो वा.

उद्देसओ
॥ ३ ॥

॥ ४५ ॥

માવાર્થ ॥ ૨ ॥ જે કોઈ સાધુ ગચ્છ નાયકપણું ધારવા વાંછે તેને સ્થિવરને પૂછ્યાવિના ગચ્છ નાયકપણું ધારવું કલ્પે નહિ. સ્થિવરને પૂછીને ગચ્છ નાયકપણું ધારવું કલ્પે. સ્થિવર જો તેને આજ્ઞા દીધી તો તેને ગચ્છ નાયકપણું ધારવું કલ્પે. જો સ્થિવર તેને આજ્ઞા ન દીધી તો તેને ગચ્છ નાયકપણું ધારવું કલ્પે નહિ. જે કોઈ સ્થિવરને કહ્યાવિના ગચ્છ નાયકપણું ધરે તો તેને જેટલા દિવસ આજ્ઞાવિના ગચ્છ નાયકપણું ધારે તેટલા દિવસનો હેદ અથવા તપનું પાયશ્વિત આવે. (જો તે સાધર્મિકની આજ્ઞા વિચરે તેને ચારિત્રનો હેદકે તપનું પ્રાયશ્વિત નથી) ॥ ૨ ॥ એ ગણ પદવીનો ધરવો કહ્યો તે તો આચારવંત હોય તે મળી રૂઢાં પદવીના ધરણદારનો આચાર કહે છે.

અર્થ ॥ ૩ ॥ તિ० ત્રણ । વા० વર્ષ । પ० જેને દીક્ષા લીધા થયા છે । સ० તે શ્રમણ । નિ० નિગ્રંથને । આ० (ત્રણ વર્ષ) આચાર પાઠવા । કુ० કુશલ ઢાહ્યો છે । સં० ૧૭ મેદે સંજમને વિષે । કુ० કુશલ છે । પ० આચારંગ નિસીથ આદિક સૂત્રાથને વિષે । કુ० કુશલ છે । પ० પ્રાયશ્વિત દેવાના અવસર દિને અનેક પ્રકારની પ્રજ્ઞાને વિષે । કુ० કુશલ ઢાહ્યો છે । સં० અનેક પ્રકારના ગચ્છના ક્ષેત્ર દક્ષાદિક અર્થને વિષે તેના સંગ્રહને વિષે । કુ० ઢાહ્યો છે । ઉ० પાળેસણાદિક ઉપગ્રહને વિષે । કુ० કુશલ થયો છે । વઢી જેહેનો આચાર કેવો છે । અ० નથી । સ્વ० સ્વંદાણો । અ० નથી । મિ० મેદાણો આચાર જેહેનો । અ० નથી । સ० સબઢા માંદિલો સબઢો દોષ લાગ્યો જેહેને । અ० નથી । સં० ક્રોધાદિકે મેલો થયો । અ० આચાર જેહેનો । ચિ० ચારિત્રવંત । બ० ઘણા । રસુ० સૂત્રનો જાણ । બ० ઘણા । આ० આગમનો જાણ । જ० જઘન્ય થોડો । ણં० વઢી । આ० આચારંગ અને । ક० નિસીથ અધ્યયન સૂત્રાર્યનો । ધ० ધારક । (ઉત્કૃષ્ટો પૂર્વે સુધી મળ્યો) । ક० કલ્પે તેને । ઉ० ઉપાધ્યાયની પદવી । ઉ० દેવી કલ્પે ॥ ૩ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૩ ॥ તિવાસપરિયાણ સમણે નિગ્ગન્થે આયારકુસલે સંજમકુસલે પવયણકુસલે
પન્નત્તિકુસલે સંગહકુસલે ઉવગ્ગહકુસલે અકસ્યાયારે^૧ અન્નિન્નાયારે અસબલા-
યારે અસંકિલિટ્ટાયાચરિત્તે^૨ બહુસ્સુણ વઙ્ગાગમે જહન્નેણં આયારપકપ્પધરે
કપ્પહ ઉવજ્જાયાત્તાણ હહિસિત્તણ ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩ ॥ ત્રણ વર્ષની દીક્ષા પર્યાયવાળા, જે આચારમાં, ૧૭ મેદે સંજમમાં, પ્રવચનમાં, પ્રાયશ્ચિત દેવામાં અને સં-
ગ્રહ (અનેક પ્રકારના વસ્ત્રાદિકનો) કરવામાં કુશલ, જેનો આચાર સ્વંદીત થયો નથી, જેનો આચાર મેદાણો નથી, જેને કોઈ
પણ સબલો દોષ લાગ્યો નથી, જે ક્રોધાદિકે મેલો થયો નથી તથા જે ચારિત્રવંત, બહુસૂત્રી, ઘણા આગમનો જાણ છે ને જે
જઘન્ય આચારંગ નિસીધ આદિક સૂત્રાર્થનો ધારક ને ઉત્કૃષ્ટો પૂર્વ મળેલ છે તેવા સાધુને ઉપાધ્યાયની પદવી દેવી કલ્પે ॥ ૩ ॥
હવે એવો ગુણ ન હોય તેવાને ઉપાધ્યાયની પદવી આપવી કલ્પે નહિ ॥

અર્થ ॥ ૪ ॥ સં તે । વેં વલી । ણં નિથે । સેં તે સાધુને । તિં ત્રણ । વાં વરસ । પં દીક્ષા લીધા થયાને ।
સં શ્રમણ । નિં નિગ્રંથને । નોં નથી । આં આચાર પાલવામાં । કું કુશલ । નોં નથી । સં ૧૭ મેદે સંજમ પાલવામાં ।
કું કુશલ । નોં નથી । પં પ્રવચન (સિદ્ધાંત) માં । કું કુશલ । નોં નથી । પં ગચ્છનીં સર્વ ચિંતાની પ્રજ્ઞાને વિષે ।

૧ H (એવ) અકસ્યા^૦ (so always in 3-8) ૩-૮ માં તે મુજબ. ૨ H (એવમાં) ^૦ચરિત્તે (so always in
3-8) ૩-૮ માં તે મુજબ.

કુ० ઢાહો । નો० નથી । સ० ગચ્છની સાર સંભાળાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કુ० કુશળ । નો० નથી । ઉ० પાળેસળાદિક ઉપગ્રહને વિષે । કુ० કુશળ । સ્વ० સ્વંદાળો છે । આ० આચાર જેહનો । મિ० મેદાળો છે । આ० આચાર જેહનો । સ० સબળા માંહિલો સબળો । આ० દોષ લાગ્યો છે જેને । સં० ક્રોધાદિકે કરી મેલો થયો છે । આ० આચાર । ચિ० ચારિત્ર જેહનો । અ० થોડા । સુ० સૂત્રનો જાણ । અ० થોડા । આ० આગમનો જાણ તેને । નો० ન । ક० કલ્પે । ઉ० ઉપાધ્યાયની પદવી । ઉ० દેવી કલ્પે નહિ ॥ ૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૪ ॥ સ ચ્ચેવ ણં સે તિવાસપરિયાણ સમણે નિગ્ગન્થે નો આચારકુસલે નો સં-
જમકુસલે નો પવયણકુસલે નો પન્નાત્તિકુસલે નો સંગહકુસલે નો ઉવગ્ગહકુસલે
સ્વયાચારે શિન્નાચારે સવલ્લાચારે સંકિલિટ્ટાચારચિત્તે અપ્પસુણ અપ્પાગમે નો ક-
પ્પહ્ ઉવજ્જાયત્તાણ ઉદિસિત્તણ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪ ॥ જે સાધુ આચારમાં, સંજમમાં, સિદ્ધાંતને વિષે, ગચ્છની સાર સંભા-
ળાદિક વસ્તુના કાર્યના સંગ્રહને વિષે, તથા પાળેસળાદિક ઉપગ્રહને વિષે કુશળ નથી તથા જેનો આચાર સ્વંદીત થયો છે, જેનો
આચાર મેદાળો છે, જેને સબળો દોષ લાગ્યો છે, ક્રોધાદિકે જેનો ચારિત્ર મેલો થયો છે, જે થોડા સૂત્ર તથા આગમનો જાણ
છે તેવા શ્રમણ નિગ્ગન્થ ત્રણ વરસનો દીક્ષિત હોય તોપણ તેવાને ઉપાધ્યાયની પદવી આપવી કલ્પે નહિ ॥ ૪ ॥ હવે વળી એહવી
પદવીના વિશેષના સૂત્ર કહે છે ॥

व्यवहार०
॥ ४७ ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ पं० पांच । वा० वर्ष । प० प्रवर्जा लीधा थया छे तेवो । स० श्रमण । नि० साधु ते । आ० आचारने विषे । कु० कुशल । सं० संजम पाळवामां । कु० कुशल । प० प्रवचनमां । कु० कुशल । प० गच्छनी सर्व चित्तानी प्रज्ञाने विषे । कु० कुशल । सं० गच्छनी सार संभाळादि वस्तु ना कार्यने विषे । कु० कुशल । उ० पाणेसणादीक उपग्रहने विषे । कु० कुशल । अ० नथी । कख० खंडाणो । आ० आचार जेहनो । अ० नथी । भि० भेदाणो । आ० आचार जेहनो । अ० नथी । स० सबळो दोष लाग्यो जेहने । अ० क्रोधादिके करी नथी । सं० मैलो थयो । आ० आचार । चि० चारित्र जेहनो । व० बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमनो जाण । ज० जघन्य । द० दसा श्रुत स्कंध । क० बृहत् कल्प । व० व्यवहार सूत्रनो । ध० धरणहार छे तेने । क० कल्पे । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायनी पदवी । उ० देवी कल्पे ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ पञ्चवासपरियाए समणे निगन्थे आचारकुसले संजमकुसले पत्रयणकुसले पन्नत्तिकुसले संगहकुसले उवग्गहकुसले अकखयायारे अजिन्नायारे असबलायारे असंकिलिट्ठायारचित्ते बहुस्सुए बब्जागमे जहन्नेणं दसकप्पववहारधरे कप्पइ आयरिय उवज्जायत्ताए उद्दिसित्तए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ पांच वर्षनी प्रवर्जा (दीक्षा) लीधेल श्रमण तपस्वी साधु जे आचारने विषे कुशल छे, जे संजम पाळवामां, प्रवचनमां, गच्छनी सर्व चित्तानी प्रज्ञाने विषे, गच्छनी सार संभाळादि वस्तुना कार्यने विषे पाणेसणादिक उपग्रहने विषे कुशल छे, जेनो आचार खंडाणो, भेदाणो नथी, जेने सबळो दोष लाग्यो नथी, क्रोधादिके जेनो चारित्र आचार मलीन नथी, बळी

उद्देश्योः
॥ ३ ॥

॥ ४७ ॥

જે વહુ સૂત્રી તથા ઘણા આગમનો જાણ છે ને જઘન્યદશાશ્રુત, વેદકલ્પ ને વ્યવહાર સૂત્રનો ધરણહાર છે તેને આચાર્ય ઉપાધ્યા-
યપણું આપવું કલ્પે ॥ ૫ ॥

અર્થ ॥ ૬ ॥ સં તેને સઘલા મલી । ચેં વલી । ણં નિશ્ચે । સેં તે સાધુને । પં પાંચ । વાં વરસ । પં દીક્ષા
લીધાને થયા છે તે । સં શ્રમણ । નિં નિગ્રંથને । નોં નથી । આં આચારને વિષે । કું કુશલ । નોં નથી । સં સંજ-
મમાં । કું કુશલ । નોં નથી । પં પ્રવચનમાં । કું કુશલ । નોં નથી । પં ગચ્છની ચિંતાની પ્રજ્ઞાને વિષે । કું કુશલ । નોં
નથી । સં ગચ્છની સારસંભાલાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કું કુશલ । નોં નથી । ઉં પાળેસણાદિ ઉપગ્રહને વિષે । કું
કુશલ । યં સ્વંદાણો છે । આં આચાર જેહનો । મિં મેદાણો છે । આં આચાર જેહનો । સં સબલા દોષવાળો । આં
આચાર છે જેનો । સં ક્રોધાદિકે મેલો થયો છે । આં આચાર । ચિં ચારિત્ર જેહનો । અં થોડા । સું સૂત્રનો જાણ । અં
થોડા । આં આગમનો જાણ । નોં ન । કં કલ્પે । આં આચાર્ય । ઉં ઉપાધ્યાયપણો । ઉં દેવો (કલ્પે નહિ) ॥ ૬ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૬ ॥ સ ક્ષેવ ણં સે પશ્ચવાસ પરિયાણ સમણે નિગ્ગન્થે નો આયારકુસલે નો
સંજમકુસલે નો પવણકુસલે નો પન્નત્તિકુસલે નો સંગહકુસલે નો ઉવગ્ગહકુ-
સલે સ્વયાયારે જિન્નાયારે સબલાયારે સંકિલિટ્ઠાયાચિત્તે અપ્પસુણ અપ્પાગમે
નો કપ્પહ આયરિયુવજ્જાયાત્તાણ ઉદ્ધિસિત્તણ ॥ ૬ ॥

માત્રાર્થ ॥ ૬ ॥ વધા મઠી પાંચ વર્ષના દિશિત શ્રમણ સાધુને જેનો આચાર વગેરે કુશલ નથી, જે સંજમ પાલ્લવામાં, પ્રવ-
ચનમાં, ગચ્છની સર્વ ચિંતાની પ્રજ્ઞાને વિષે, ગચ્છની સાર સંભાળાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે, પાળેસણાદિક ઉપગ્રહને વિષે કુશલ
નથી, જેનો આચાર સ્વંદાણો મેદાણો છે, જેને સબલો દોષ લાગ્યો છે, ક્રોધાદિકે જેનો ચારિત્ર આચાર મલીન છે વઠી જે
અલ્પસુત્રી, અલ્પ (થોડા) આગમનો જાણ તેને આચાર્ય ઉપાધ્યાયપણું આપવું કલ્પે નહિ ॥ ૬ ॥ હવે વઠી એજ વાવત
વિશેષ કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૭ ॥ અ૦ આઠ । ઘા૦ વરસ । પ૦ પ્રવજ્યા લીધાને યયા છે તેથી । સ૦ શ્રમણ । નિ૦ નિગ્રંથ । આ૦ આચા-
રને વિષે । કુ૦ કુશલ ઢાણો છે । સં૦ સંજમમાં । કુ૦ કુશલ છે । પ૦ પ્રવચનમાં । કુ૦ કુશલ છે । પ૦ ગચ્છની સર્વચિંતાની પ્રજ્ઞાને
વિષે । કુ૦ કુશલ છે । સં૦ ગચ્છની સાર સંભાળાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કુ૦ કુશલ છે । ઉ૦ પાળેસણાદીક ઉપગ્રહને
વિષે । કુ૦ કુશલ છે । અ૦ નથી । સ્વ૦ સ્વંદાણો । આ૦ આચાર જેહનો । અ૦ નથી । મિ૦ મેદાણો । આ૦ આચાર જે-
હનો । અ૦ નથી । સ૦ સબલો દોષ લાગ્યો જેહને । અ૦ નથી । સં૦ ક્રોધાદિકે મેલો । આ૦ આચાર । ચિ૦ ચારિત્ર જેનો ।
વ૦ વહુ । સુ૦ સુત્રી । વ૦ ઘણા । આ૦ આગમનો જાણ । જ૦ જયન્ય । ઠા૦ ઠાણાં । સ૦ સમવાયાંગનો । ધ૦ જાણ ।
ક૦ કલ્પે । તે સાધુને । આ૦ આચાર્યની । પ૦ પદવી । (ઉ૦ ઉપાધ્યાયની પદવી । પ૦ પ્રવર્તકની । થે૦ સ્થિતરની । ગ૦
ગણીની) । જા૦ જ્યાં ભગે । ગ૦ ગણાવચ્છેદની એ સઘલી પદવી । ઉ૦ દેવી કલ્પે ॥ ૭ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૭ ॥ અટ્ટવાસપરિયાણ સમણે નિગ્ગન્થે આચારકુસલે સંજમકુસલે પવયણકુ-
સલે પન્નતિકુસલે સંગહકુસલે ઉવગ્ગહકુસલે અવલયાયારે અજિન્નાયારે અસ-

बलायारे असंकलिट्टायारचित्ते बहुस्सुए बज्जागमे जहन्नेणं ठाणसमवायधरे
कप्पइ आयरियत्ताए (जाव) गणावच्छेइयत्ताए उद्दिसित्तए ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ आठ वर्षनी प्रवज्या लीधा थएल जे श्रमण तपस्वी निग्रंथ (साधु) आचारने विषे कुशल छे, संजममां, प्रवचनमां, गच्छनी सर्व चित्तानी प्रज्ञामां, गच्छनी सार संभाळादि वस्तुना कार्यने विषे, पाणेसणादिक उपग्रहने विषे कुशल छे, जेनो आचार खंडाणो भेदाणो नथी, जेहने सबलो दोष लाग्यो नथी, क्रोधादिके करी जेनो चारित्र मेळो थयो नथी, बळी जे बहुसुत्री ने घणा आगमनो जाण छे ने जघन्यठाणांग समवायंगनो जाण छे तेवा साधुने आचार्य पदवी १ (उपाध्यायनी पदवी २ जे उपाध्याय ज्ञान, दर्शन, चारित्रने विषे प्रवतावे, प्रतिलेखणा अणकरताने प्रमाद टळावी शिखामण दीए, अतिचार लागे तेने आलोयण लेवरावे ने यथाशक्ति तप करवानुं कहे, पवर्तादिकनी पदवी ३ ते आचार्यना उपदेश मुजब वैयावचने विषे साधुने प्रवर्तावे, स्थिवरनी पदवी ४ जे संजमने विषे स्थिर करे, गणिनी पदवी ५ जे सुत्रार्थ भणावे) इयां लगे गणावच्छेदनी पदवी ६ जे आवेशनानो धर्णा, साधुना टोळानी सार संभाल राखे, साधुनो समुदाय ग्रहीने गच्छना आधार माटे नवा क्षेत्र उपधि उपगरणनी गवेखणाने अर्थ देशमां उध्यम करवा भणी विचरे ने उपगरण गच्छ सार एकठा करीने आणी आपे एम छए पदवी देवी कल्पे ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ स० ते सघळा । चे० बळी । निश्चे । जं० बळी । से० ते साधुने । अ० आठ । वा० वरस । प० प्रवज्या लीधा थइ छे तेवा । स० श्रमण । नि० निग्रंथ साधुने । नो० नथी । आ० आचारने विषे । कु० कुशल । नो० नथी । सं०

વચહાર૦
॥ ૪૯ ॥

સંજમમાં । કુ૦ કુશલ । નો૦ નથી । પ૦ પ્રવચનમાં । કુ૦ કુશલ । નો૦ નથી । પ૦ ગચ્છની ચિંતાની પ્રજ્ઞાને વિષે । કુ૦ કુશલ । નો૦ નથી । સં૦ ગચ્છની સાર સંભાળાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કુ૦ કુશલ । નો૦ નથી । ઉ૦ પાળેસણાદિ ઉપગ્ર-
હને વિષે । કુ૦ કુશલ । સ્વ૦ સ્વંદાણો છે । આ૦ આચાર જેહનો । મિ૦ મેદાણો છે । આ૦ આચાર જેહનો । સ૦ સબલા
દોષશાલો । આ૦ આચાર છે જેનો । સં૦ ક્રોધાદિકે કરીને મેલો થયો છે । આ૦ આચાર । ચિ૦ ચારિત્ર જેહનો । અ૦
અલ્પ । સુ૦ સુત્રી । અ૦ અલ્પ । આ૦ આગમનો જાણ । નો૦ ન । ક૦ કલ્પે । આ૦ આચાર્યની પદવી । જા૦ જ્યાં લગે ।
ગ૦ ગણાવચ્છેદકની પદવી । ઉ૦ દેવી ન કલ્પે ॥૮॥

મૂઝપાઠ ॥ ૮ ॥ સ ચેવ ણં સે અટ્ટવાસપરિયાણ સમણે નિગ્ગન્થે નો આયારકુસલે નો
સંજમકુસલે નો પવયણકુસલે નો પન્નત્તિકુસલે નો સંગહકુસલે નો ઉવગ્ગહ-
કુસલે સ્વયાયારે જિન્નાયારે સવલાયારે સંકિલિટ્ટાયાચરિત્તે અપ્પસુણ અપ્પાગમે
નો કપ્પહ આયરિયત્તાણ (જાવ) ગણાવચ્છેદયત્તાણ ઉદ્દિસિત્તણ ॥ ૮ ॥

ભાવર્થ ॥ ૮ ॥ પ્રવચ્ચા લીધાને આઠ વર્ષ થયેલ શ્રમણ નિગ્રંથ (સાધુ) જે આચારમાં કુશલ નથી જ્યાં લગે ક્રોધાદિકે
જેનો ચારિત્ર મેલો થયો છે, જે થોડા સૂત્ર તથા થોડા આગમનો જાણ છે તેને આચાર્ય પદવી જ્યાં લગે ગણાવચ્છેદકની પદવી
આપવી કલ્પે નહિ ॥ ૮ ॥ ૧ પદવી કહી તે પદવીનો ધર્મી ગુણવંત હોય તેને કોઈક કારણે તેજ દિવસે ઉપલી પદવી
દેવી તે કહે છે ॥

ઉદેસજી.
॥ ૩ ॥

॥ ૪૯ ॥

અર્થ ॥ ૧ ॥ નિ० વિનાશ પામેલ । પ૦ પર્યાયનો ધણી ઇટલે પૂર્વે ઘણા વર્ષ દિક્ષા પાઢીને તે દિક્ષાપાં કર્મ યોમે પાછો
 પઢી વૈરાગ્ય યોમે ફરી દીક્ષા લીધે તે નિરુદ્ધ પર્યાય કહીએ તેને । સ૦ શ્રમણ । નિ० નિગ્રંથને । ક૦ કલ્પે । ત૦ તેજ । દિ०
 દિવસે । આ૦ આચાર્ય । ડ૦ ઉપાધ્યાયની પદવી । ડ૦ દેવી કલ્પે । સે૦ તે । કિ० કેમ એમ । આ૦ કહું । મં૦ હે ભગવંત ।
 તે કારણ કહે છે । અ૦ છે । ણ૦ વઢી । થે૦ તે સ્થિતર સાધુના પૂર્વના । ત૦ તથા । ર૦ રૂપ । કુ૦ કુઢ । તે કુઢ કેવા છે ।
 ક૦ કરણહાર છે । પ૦ પ્રતિતના ઇટલે તે કૂઢ પ્રતિત કાર્ય છે (સ્નેહ ઉપજાવણહાર છે) । થે૦ દાન તથા પ્રતિતને વિષે ધીર્ય
 છે । વે૦ સાધુનો જેને વિશ્વાસ છે । સં૦ સમયનો જાણ ગુણવંત છે । સ૦ પ્રમોદના । ક૦ કરણહાર છે । ઇટલે જેને ઘેર સાધુ
 આવે છુશી થાય હર્ષ પ્રમોદ ઉપજે । અ૦ નાના મોટા ઘરના સર્વેને દાન દેવાની અનુજ્ઞા દીધી છે અથવા નાનો મોટો સાધુને
 સર્વને સરસ્વો દાન દીધે છે । વ૦ વહુ । મ૦ મતના જાણ છે ઇટલે ઘણા સાધુના મત છે તે સઘઢાને પૂછે અથવા જે કોઈ મ-
 તના સાધુ સઘઢા આવે તેને દાન લેવાની આજ્ઞા । મ૦ છે । તે૦ તે । કુઢ । ક૦ કેવાં છે । તે૦ તે કુઢ । પ૦ પ્રતિત
 કાર્યા છે । તે૦ તે કુઢ । થે૦ ધીર્યવંત છે । તે૦ તે કુઢ । વે૦ વિશ્વાસ કરવા યોગ્ય છે । તે૦ તે કુઢ । સં૦ સાધુને જાવા
 યોગ્ય છેને । તે૦ તે કુઢ । સ૦ પ્રમોદના । ક૦ કરણહાર છે । તે કુઢ વઢી કેવા છે । (તે૦ તેને । અ૦ સઘઢાને સર્વથા
 પ્રકારે ઘણા દાન દેવાની આજ્ઞા સરસ્વી દીધી છે વઢી તે કૂઢ કેવા છે । તે૦ તેને । વ૦ ઘણા પ્રકારની । મ૦ આજ્ઞા દીધી છે
 ઇટલે ઘણા પ્રકારની ઘણાને સરસ્વી આજ્ઞા દીધી છે ઇટલે જે સાધુને હીતકારી ઉપધી ઉપગરણ આપે છે) । જં૦ જે । સે૦
 તે ઇહવા કૂઢનો ધણી । નિ० નિરુદ્ધ । પ૦ પર્યાયનો ધણી જેને પૂર્વે દીક્ષા લીધી તે । સ૦ શ્રમણ । નિ० નિગ્રંથને । ક૦
 કલ્પે । આ૦ આચાર્ય । ડ૦ ઉપાધ્યાયની પદવી । ડ૦ દેવી । ત૦ તેજ । દિ० દિવસે ॥ ૧ ॥

मूळपाठ ॥ ए ॥ निरुद्धपरियाए समणे निगन्थे कप्पइ तद्विवंसं आयरियउवज्जायत्ताए उदिसित्तए. से किमाहु जन्ते ? अत्थि एं थेराणं तहारूवाणि^१ कुलाणि कमाणि पत्तियाणि थेज्जाणि^२ वेसासियाणि संमयाणि सम्मुइकराणि अणुमयाणि बहु-मयाणि भवन्ति, तेहिं कमेहिं तेहिं पत्तिएहिं तेहिं थेज्जेहिं^३ तेहिं वेसासिएहिं^४ तेहिं संमएहिं तेहिं सम्मुइकरेहिं^५ जं से निरुद्धपरियाए समणे निगन्थे, कप्पइ आयरियउवज्जायत्ताए उदिसित्तए तद्विवंसं ॥ ए ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ एकवार दीक्षा लइ पर्याय (दीक्षा) नो विनाश करी फरी दीक्षा लीए तेने निरुद्ध एटले विनाशित पर्यायनो साधु कहीए, ते भ्रमण निग्रंथने तेज दिवसे कारणे आचार्य उपाध्यायनी पदवी देवी रूपे । तेने शा माटे तेज दिवसे पदवी देवी कही एवं शिष्य पूछे छे तेनो उत्तर भगवंत कहे छे. ते स्थिवर साधुने पूर्वना तथारूप कुळ छे ते कुळ केवा छे ते कहे छे, ते कुळ प्रतितकारीया (विश्वास वेसे तेवा) छे, दान आपवामां धीर छे, विश्वासु छे, गुणवंत छे, साधु चारंवार बहो-रवा पधारे तेमां खुशी थाय तेवाने बहोरावता दोष न छगाडे तेवां छेने जेमां साधुने बहोरावतानी घरना नाना मोटा बधाने

१ H (एचमां) तंदि°. २ H always (एचमां हमेशां) °आइ. ३ H (एचमां) थे°. ४ H adds (एचमां बधारे) तेहिं अणुमएहिं तेहिं बहुमएहिं.

અનુજ્ઞા દીધી છે, જેમાં નાના મોટા બધા સાધુને સરસ્વી રીતે સમપણે દાન દીધું છે, જેમાં બધા જાણે જો સાધુ આવે તેમને સ-
ઘડા ઘણું દાન દીધું એવી આજ્ઞા છે. વઢી તે કૂઝ કેવાં છે તોકે તે કૂઝ પ્રતિતકારીયા છે, ધીર્યવંત છે, વિશ્વાસ કરવા યોગ્ય
છે, તે સાધુને જાવા યોગ્ય છે તથા સાધુને પ્રમોદના કરણહાર છે, જેમાં સઘડાને જોડે તેટલું દાન દેવાની આજ્ઞા સરસ્વી રીતે
આપેલ છે તથા બધાને તે કુઝમાં આજ્ઞા દીધી છે તે મુજબ ગચ્છને યોગ્ય ઉપધિ, ઉપગરણ વોહોરાવે છે, ઉપર મુજબના જે કોઈ
સાધુ જેણે પ્રથમ દીક્ષા લીધેલ ને પછી તેનો વિનાશ કરેલ તે નિરુદ્ધ પર્યાયના ધર્મી શ્રમણ નિગ્રંથ જેણે ફરી દિક્ષા ગ્રહણ
કરી છે તેને તેજ દિવસે ઉપલા કારણને લીધે આચાર્ય, ઉપાધ્યાયની પદવી દેવી કલ્પે જેથી તે ગચ્છ સીદાય નહીં ને સાધુના
કુઝમ્મટ થાય નહીં ॥ ૯ ॥ ઉપલા સૂત્રમાં ઘણા મળેલ પણ દીક્ષા ભાંગેલ ને તેજ દિવસે પદવી આપવી કહી. હવે દીક્ષા ભાં-
ગેલ વિનાનો પણ ઓછું મળેનાને પદવી દેવા આશ્રી કહે છે ।

અર્થ ॥ ૧૦ ॥ નિ० પ્રથમ દિક્ષાનો વિનાશ કરી । વા० ગ્રંથ ઉપા કે પુરા વરસ । પ० ફરી જેને દીક્ષા લીધાને થયા
છે તે । સ० શ્રમણ । નિ० નિગ્રંથને । ક० કલ્પે । આ० આચાર્ય । ઉ० ઉપાધ્યાય પદવી કારણે । ઉ० આપવી । જો તેના આ-
ચાર્ય કાઢ કરી ગયા હોય ને તેજો । સ० વહુ સૂત્રીના લક્ષણે સંપૂર્ણ હોય તો । ક० કલ્પે । ત० તેને । જં० વઢી । આ०
આચારંગ સૂત્ર તથા । ક० નિમીથ સૂત્ર । દે० દેશથકી । અ० મળ્યો । (મ० છે) । સે० તે । ય० વઢી । અ० હું મળીશ એમ
ચિંતવે । સિ० એમ । અ० મળે તે વારે । એ० એમ । સે० તેને । ક० કલ્પે । આ० આચાર્ય । ઉ० ઉપાધ્યાયની પદવી । ઉ० દેવી ।
સે० તે । ય० વઢી । અ० હું મળીશ । સિ० એમ કહીને પદવી લઈ પછી । નો० ન । અ० મળે (મળે નહિતો) । એ० એમ ।
સે० તે સાધુને । નો० ન । ક० કલ્પે । આ० આચાર્ય । ઉ० ઉપાધ્યાય પદવી । ઉ० દેવી કલ્પે નહિ ॥ ૧૦ ॥

बवहार०
॥ ५१ ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ निरुद्धवासपरियाए समणे निग्गन्थे कप्पइ आयरियउवज्जायत्ताए उ-
दिसित्तए समुत्तेयकप्पंसि. तस्स णं आयारपकप्पस्स देसे अवट्टिए, से य अहि-
ज्जिस्सामि त्ति अहिज्जोज्जा, एवं से कप्पइ आयरियउवज्जायत्ताए उदिसित्तए.
से य अहिज्जिस्सामि त्ति नो अहिज्जोज्जा, एवं से नो कप्पइ आयरियउव-
ज्जायत्ताए उदिसित्तए ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ हवे प्रथम दिक्षा भांगनारने फरी दिक्षा लीधाने थोडा वरस थया छे तेवा श्रमण निग्रंथ साधुने आ-
चार्य काळगत थए आचार्य, उपाध्याय पदवी देवी कल्पे । जोके ते साधु बहुसुत्री नथी पण भणवा समर्थ छे तथा समुचयपणे
ते आचारंग तथा निसीथना केटलाक अध्ययनो ते भण्यो छे ने बाकीना भणीश एम चित्ते छे. ते जो भणे तो तेने आचार्य
उपाध्यायनी पदवी आपवी कल्पे ने हुं भणीश एम कही पदवी लइने पछी भणे नहिं तो ते साधुने आचार्य उपाध्यायनी
पदवी देवी कल्पे नहिं !! १० ॥ उपर पदवी केम देवी ते कह्युं. हवे साधु युवान छे ने युवान साधुने आचार्य, उपाध्याय
विना न रहेवुं ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ नि० निग्रंथ साधु ते केवा छे । णं० वळी । न० नाहनो । ड० दीक्षाए करी व्रण वरसे करी बाळक ।
त० यौवनपणे करी सहित छे । ग० गणमां । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । वी० काळ करी गया छे तो । नो० न ।

१ Haads (एचमां वधारे) भवइ.

उदेसजो०
॥ ३ ॥

॥ ५१ ॥

સે० તે નવા દીક્ષિત સાધુને । ક० કલ્પે । અ० વિના । આ० આચાર્ય વિના । ઉ० ઉપાધ્યાય વિના । હો० રહેવું કલ્પે નહિ ।
 ક० કલ્પે । સે० તે નવા તરુણને । પુ० પહેલા । આ० આચાર્ય । ઉ० સ્થાપીને । તં० તેવાર । પ० પછી । ઉ० ઉપાધ્યાયને
 સ્થાપીને આચાર્ય ઉપાધ્યાય સહિત રહેવું કલ્પે । સે० તે । કિં० કેમ । આ० કહું । મં० હે ભગવંત ? ભગવંત કહે છે તે સાધુ
 દીક્ષા નવો છે, બાલક તરુણ જોવનપણે કરી સહિત છે । તેનો આચાર્ય કાલ કરે તો તે તરુણ સાધુને આચાર્યવિના રહેવું
 કલ્પે નહિ માટે । દુ० વેના । સં० સંગે સહિત હોય । સં० શ્રમણ । નિ० નિગ્રંથ । તે વેહુ તે કહ્યા । તં० તે । જ० કહે છે ।
 આ० આચાર્યે કરી । ઉ० ઉપાધ્યાયે કરી । ય० વઢી સંગ્રહીત (સહિત) હોય ॥ ૧૧ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૧ ॥ નિગ્ગન્થસ્સ ણં નવરુહરતરુણસ્સ^૧ આયરિયુવજ્જાણ વીસન્નેજ્જા^૨, નો
 સે કપ્પઈ અણાયરિય ઉવજ્જાયસ્સ હોત્તણ^૩. કપ્પઈ સે પુવં આયરિયં ઉદિસા-
 વેત્તા તઓ પચ્છા ઉવજ્જાયં. સે કિમાહુ જન્તે ? દુસંગહિણ સમણે નિગ્ગન્થે,
 તંજહા । આયરિણં ઉવજ્જાણ ય ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૧ ॥ વઢી તે નિગ્રંથ સાધુ જે દીક્ષા નાના છે, યૌવનપણે સહિત છે તેવા સાધુને તેમના આચાર્ય ઉપાધ્યાય
 કાલ કરી ગયા હોય તો તે નવા દીક્ષિત સાધુને આચાર્ય ઉપાધ્યાય વિના રહેવું કલ્પે નહિ. પ્રથમ આચાર્યને પછી ઉપાધ્યાયને
 સ્થાપીને તે નવા તરુણ સાધુ રહેવું કલ્પે તે શું કારણે હે ભગવંત ? એમ શિષ્યે પૂછ્યું તે વારે ભગવંત કહે છે. કે તે સાધુ દી-

૧ H (પચમાં) તરુણગસ્સ. ૨ B (બી) વીસુ^૦ ૩ P (પી) હોત્તણ.

बबहार०
॥ ५२ ॥

क्षाए नवा छे बाळ तरुण यौवनपणे करी सहित छे माटे तेना आचार्ये काळ कर्यो होय तो ते तरुण साधुने आचार्य विना रहेवुं कल्पे नहिं माटे ते साधु श्रमण निर्ग्रन्थने ते आचार्य उपाध्याय ते बहुना संगे करीने रहेवुं कल्पे ॥ ११ ॥ उपर मुजब साधु आश्री अधिकार कह्यो. हवे साध्वी पण नवी तरुण होय ते भणी नवी बाळकी साध्वीनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ नि० साध्वी । णं० बळी । न० नवी बाळक । ड० दीक्षाए करीने हीन (थोडा) वर्षनी एटले बाळक । त० तरुणी तेना । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । (प० पवर्त्तिणी (गुरणी) । वी० काळ करे तो । नो० न । से० ते । तरुणी नवी साध्वीने । क० कल्पे । अ० विना । आ० आचार्ये । (अ० विना) । उ० उपाध्याये एटले आचार्य उपाध्याय-विना (अ० विना । प० गुरणीजी । य० बळी) । हो० रहेवुं कल्पे नहिं । क० कल्पे । से० तेने । पु० प्रथम । आ० आचार्यने । उ० स्थापीने । त० तेदार । (प० पछी) । उ० उपाध्यायने स्थापीने । त० तेवार । प० पछी । प० पवर्त्तिणी एटले गुरणीने (बडेरीने) स्थापे । से० ते । किं० शा माटे । आ० कबुं । भं० हे भगवंत । भगवंत कहे छे । ति० ए त्रणे करीने । सं० संग्रहित होय । स० श्रमणी साध्वी । नि० निर्ग्रन्थी आर्या । तं० ते । ज० कहे छे । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । प० पवर्त्तिणी । य० बळी ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ निरगन्धीए णं नवरुहरतरुणीए आयरियउवज्जाए वीसम्भेज्जा, नो से कप्पइ, अणायरियउवज्जाइयाए होत्तए. कप्पइ से पुवं आयरियं उद्दिसावेत्ता

१ Padds (पीमां) य. २ H adds (एचमां) पवित्तिणी य. ३ H. adds (एचमां) अपवित्तिणीए य. ४ P (पी) होतिए.

उद्देसजो.
॥ ३ ॥

॥ ५२ ॥

तओ^१ उवज्जायं तओ पछा पवत्तिणि.^२ से किमाहु जन्ते ? तिसंगहिया सम-
णी निग्गन्थी, तंजहा । आयरिएणं उवज्जाएणं पवत्तिणीएँ य ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ साध्वी नवी बालक दीक्षाए करीने थोडा वर्ष करी बालीका तरुणी तेनो आचार्य उपाध्यायने पवर्त्त-
णी काल करे तो ते नवी तरुणी साध्वीने आचार्य उपाध्यायने गुरुणीजी (गुराणी) विना रहेवुं कल्पे नहिं. प्रथम आचा-
र्यने स्थापे ते पछी उपाध्यायने ने ते पछी गुरुणीजीने स्थापवी कल्पे. हे भगवंत ते एम केम कहुं एहवुं शिष्ये पूछे थके भगवंत
कहे छे के ते श्रमणी निर्गन्थी (साध्वी) आचार्य, उपाध्यायने पवर्त्तणी (गुरुणीजी) ए व्रणे करीने सहित होय ॥ १२ ॥
उपला सूत्रे ते तरुणीने आचार्यादिकविना रहेवुं नहिं कहुं तेतो मोहने वश करी पाछी पडे ते भणी हवे वळी पाछी दीक्षा लीधा
पछी पदवी देवी ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ भि० जे कोइ साधु । य० वळी । ग० गच्छ थकी । अ० नीकलीने । मे० मेहुण । प० सेवे सेवीने फरी
दीक्षा लीधा पछी । ति० व्रण । सं० वर्ष लगे । त० तेने । त० ते । ए० पदवी । नो० न । क० कल्पे देवी ते कहे छे । आ०
आचार्यनी । वा० वळी । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी । वा० वळी । ए पदवी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धा-
रवी । वा० वळी न कल्पे पण हवे कल्पे ते कहे छे । ति० व्रण । सं० वर्ष । वी० अतिक्रम्ये थके । च० चोथो । सं० वर्ष । प०
प्रवर्त्यो । ठि० मन धर्मने विषे स्थिर थयुं छे । उ० उपसम्यो छे विषययी आत्मा । उ० निवर्त्यो छे विषय कषायना कलुष

१ H adds (एचमां वधारे) पच्छा. २ P (पी) पविं.

भावथी । प० विशेषे विषयादिकथी निवर्त्यो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणनी अधिपतिनी पदवी ए छ पदवीने विषे । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो कल्पे । वा० वळी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ जिक्खू य गणाओ अवकम्म मेहुणं पडिसेवेज्जा, तिसि संवच्छराणि तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावच्छेइयत्तं वा उदिसि-
त्तए वा धारेत्तए वा. तिहिं संवच्छरेहिं वीडक्कन्तेहिं चउत्थगांसि संवच्छरांसि
पट्टियंसि^१ ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पक्खिविरयस्स^३ एवं से कप्पइ आयरि-
यत्तं वा (जाव) गणावच्छेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ जे साधु गच्छथी नीकळीने मैथुन सेवे सेवीने वळी फरी दीक्षा लीए तेने दीक्षा लीधा पछी त्रण वरस लगे उपरना कारणे ते साधुने पदवी न देवी ते कहे छे. न कल्पे तेने आचार्यनी पदवी ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी एम छ पदवी आपवी के धारवी कल्पे नहीं. हवे केम कल्पे ते कहे छे. त्रण वर्ष बीत्या थकां चोथुं वर्षे वेतुं थके ते साधुनुं मन स्थिर थयुं छे, जेनो आत्मा विषयथी उपशम्यो छे, जे विषय कषायना कलुष भावथी निवर्त्यो छे, जे विशेषे विषयादिकथी

१ H (एचमां) मेहुणधम्मं. २ Hadds (एचमां वधारे) उवट्टियंसि. ३ Hadds (एचमां वधारे) निव्विकारस्स.

निवर्त्यो छे ने विषय विकार रहीत थयो छे एम ते साधुने आचार्यनी पदवी, (उपाध्यायनी, प्रवर्तकनी, स्थिवरनी, गणीनी) ज्यां लगे गणावच्छेदक एटले गणना अधिपति जे गणनी सार संभाल राखे, वस्त्रादिक आणी आपे तेनी पदवी ए छ पदवीने बिषे स्थापवो धारवो कल्पे ॥ १३ ॥ ए सामान्य साधु आश्री कहुं हवे गणावच्छेद आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ ग० गणावच्छेदकने । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । अ० विण । नि० मुकये । मे० मैथुन । ध० धर्मने । प० सेवे तो । जा० जावजीव लगे । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी । वा० वळी । ए छ पदवी । उ० आपवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी ॥ १४ ॥

मूलपाठ ॥ १४ ॥ गणावच्छेदए गणावच्छेदयत्तं अनिबिखवित्ता मेहुणधम्मं पमिसेवेज्जा,
जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तिं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं
वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ गणावच्छेदक पोतानी गणावच्छेदकनी पदवी मुक्या बिना मैथुन धर्म सेवे तो जावजीवलगे तेने आचार्य पदवी ज्यांलगे गणना अधिपतिनी पदवी ए छ पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ ग० गणावच्छेदक । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । नि० मुकीने छांढीने । मे० मैथुन । ध० धर्म । प० सेवे सेवीने फरी दीक्षा लीए तेवारे । ति० त्रण । सं० वरसलगे । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यपणे । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकपणे । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा ।

धा० धारवा । वा० बळी । कल्पे नहि । ति० त्रण । सं० वर्ष । वी० अतिक्रमे थके । च० चोथुं । सं० वर्ष । प० प्रवर्त्युं होय । ठि० मन स्थिर थयुं छे । उ० उपसम्यो छे विषयथी आत्मा । उ० निवर्त्यो विषय कषाय कलुष भावथी । प० विशेषे विषयादिकथी निवर्त्यो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गच्छना अधिपतिनी पदवी । वा० बळी । उ० आपवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी कल्पे ॥ १५ ॥

मूलपाठ ॥ १५ ॥ गणावच्छेदं गणावच्छेदयत्तं निर्विखवित्ता मेहुणधम्मं पमिसेवेज्जा,
तिस्सि संवच्छराणि तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणाव-
हेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा. तिहिं संवच्छरेहिं वीइक्कन्तेहिं चउत्थ-
गंसि संवत्तरंसि पट्ठियंसि, ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पमिविरयस्स^१ एवं से
कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ गणावच्छेदक गणावच्छेदकनी पदवी मुक्तीने मैथुन धर्मेने सेवे सेवीने फरी दीक्षा लीए तेवारे त्रण वरस लगे तेने आचार्य, उपाध्याय ज्यांलगे गणावच्छेदकनी पदवी आपवी के धारवा कल्पे नहि. त्रण वर्ष बित्या पळी ने चोथुं वर्ष बेठुं छे जेवारे मैथुन थकी तेनुं मन स्थिर थयुं छे, तेनो आत्मा विषयथी उपसम्यो छे, विषयकषायना कलुष भावथी ते निव-

१ Hadda (एचमां वधारे) उवट्ठियंसि. २ Hadda (एचमां वधारे) निव्विकारस्स.

ત્યોં છે, વિશેષે વિષયાદિકથી નિવત્યોં છે, વિષયવિકાર રહિત થયો છે એમ થયા પછી તેને આચાર્ય જ્યાં લગે ગણાવચ્છેદકની પદવી આપવી અથવા ધારવી કલ્પે ॥ ૧૫ ॥ હવે આચાર્યના વે મુત્ર કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાય । આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાયપણું । અ૦ વિના । નિ૦ મુક્યા વિના । મે૦ મૈથુન । ધ૦ ધર્મ । પ૦ સેવે । તો તેને । જા૦ જાવજીવ લગી । ત૦ તેને । ત૦ તે । પ્ય૦ પદવી પ્રત્યે । નો૦ નહિ । ક૦ કલ્પે । આ૦ આચાર્યની । વા૦ અથવા । જા૦ જ્યાં લગે । ગ૦ ગણાવચ્છેદકની । એ છ પદવી । વા૦ વઢી । ઉ૦ સ્થાપવી । વા૦ અથવા । ધા૦ ધારવી કલ્પે નહિ । વા૦ વઢી ॥ ૧૬ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૬ ॥ આયરિયુવજ્જાણ આયરિયુવજ્જાણત્તં અનિવિસ્સવિત્તા મેહુણધમ્મં
પમિસેવેજ્ઞા, જાવજ્ઞીવાણ તસ્સ તપ્પત્તિયં નો કપ્પઈ આયરિયત્તં વા (જાવ)
ગણાવહેઇયત્તં વા ઉદ્ધિસિત્તણ વા ધારેત્તણ વા ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૬ ॥ આચાર્ય ઉપાધ્યાય, આચાર્ય ઉપાધ્યાયની પદવી મુક્યાવિના મૈથુન સેવે તો તેને જાવજીવ લગે આચાર્યની પદવી જ્યાં લગે ગણાવચ્છેદકની પદવી આપવી અથવા ધારવી કલ્પે નહિ ॥ ૧૬ ॥

અર્થ ॥ ૧૭ ॥ આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાય । આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાયની પદવી । નિ૦ મુકીને । મે૦ મૈથુન । ધ૦ ધર્મ । પ૦ સેવે ને પછી દીક્ષા લીધે તેને । તિ૦ ત્રણ । સં૦ વરસ લગે । ત૦ તેને । ત૦ તે । પ્ય૦ પદવી દેવી । નો૦ ન । ક૦ કલ્પે તે કહે છે । આ૦ આચાર્યની પદવી । વા૦ અથવા । જા૦ જ્યાં લગે । ગ૦ ગણાવચ્છેદકની પદવી । વા૦ વઢી ।

ववहार०
॥ ५५ ॥

उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी कल्पे नहि । ति० त्रण । सं० वर्षे । वी० अतिक्रम्ये । च० चोथो । सं० वर्ष । प० प्रवर्त्यो । ठि० मन स्थिर थयुं छे । उ० आत्मा विषय थकी उपसम्यो छे । उ० विषय कषाय कलुष भाव निवर्त्यो छे । प० विशेषे विषयादिकथी निवर्त्यो छे । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० बळी । उ० ए पदवीए स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० बळी ॥१७॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ आयरियउवज्जाए आयरियउवज्जायत्तं निक्खिवित्ता मेहुणधम्मं
परिसेवेज्जा, तिस्सि संवहुराणि तस्स तप्पत्तिथं नो कप्पइ आयरियत्तं वा
(जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा. तिहिं संवहुरेहिं वी-
इक्कन्तेहिं चउत्थगंसि संवहुरांसि पट्ठियंसि^१ ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स
पट्ठिविरयस्स^२ एवं से कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दि-
सित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ आचार्य उपाध्याय, आचार्य उपाध्यायनी पदवी मुक्तीने मैथुन धर्म सेवे, पळी बळी दीक्षा लीए तेने
त्रण वरस लगे आचार्य उपाध्याय ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहि. त्रण वरस अतिक्रम्ये थके ने

१ H adds (एचमां वधारे) उवट्ठियंसि. २ H adds (एचमां वधारे) निच्चिकारस्स.

उवसज्जः
॥ ३ ॥

॥ ५५ ॥

चोथुं वरस बेटे थके मन स्थिर थयुं छे, आत्मा विषय थकी उपसम्यो छे, विषय कषाय कलुष भावथी ते निवर्त्यो छे, विशेषे विषयादिकथी निवर्त्यो छे, विषय विकार रहित थयो छे एम होय तो तेने आचार्य उपाध्याय ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी अथवा धारवी कल्पे ॥ १७ ॥ उपर गच्छ मांहे यकानो अधिकार कह्यो, ते तो गच्छ छोडीने पण जाय ते भणी गच्छ छोडीने देशांतर जाय एटले के प्रथम सूत्रे लिंग थको मैथुन सेवे ने हवे द्रव्य लिंग छोडी देशान्तरे जइ मैथुन सेवे ते आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ १८ ॥ भि० साधु । य० वळी । ग० गच्छ थकी । अ० नीकळीने । ओ० मैथुन सेववा भणी द्रव्य लिंग छांड-
वाने देशांतरे जाय ने मैथुन सेवे । ति० त्रण । सं० वरस लगे । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न ।
क० कल्पे । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० आपवी ।
वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी कल्पे नहि । ति० त्रण । स० वरस । बी० अतिक्रम्ये हुवे । च० चोथुं । सं० वरस ।
प० प्रवर्त्यो । ठि० मन विषय थकी स्थिर थयुं । उ० आत्मा विषय थकी उपसम्यो छे । उ० निवर्त्यो विषय कषायादिक
कलुष भावथी । प० विशेषे विषयादिकथी निवर्त्यो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । आ० आचार्यपणे ।
वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकपणे । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० वळी । धा० धारवो । वा०
वळी कल्पे ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ जिक्खू य गणाओ अवकम्म ओहायइ, तिस्सि संवहुराणि तस्स तप्प-
त्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेश्यनं वा उद्दिसित्तए वा

धारेत्तए वा. तिहिं संवहुरेहिं वीइकन्तेहिं चउत्थगंसि संवहुरांसि पट्टियंसि
ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पम्भिविरयस्स^१ एवं से कप्पइ आयरियत्तं वा
(जाव) गणावच्छेदयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ जे कोइ साधु गच्छमांथी नीकलीने विषय सेववा द्रव्य लिंग छांडवा भणी देशांतरे जाय, जइने मैथुन
सेवी पछी दीक्षा लीए. दीक्षा लीधाने त्रण वरस थया छे तो तेने आचार्य उपाध्याय ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी आपवी
के धारवी कल्पे नहिं. त्रण वरस पुरा थए ने चोथुं वर्ष प्रवर्ते छे, वळी ते साधुनुं मन विषय थकी उपशांत थयुं छे, विषय क-
षाय थकी निवर्त्यो छे, विषय थकी विशेषे निवर्त्यो छे ने विकार रहित थयो छे, एम होय तो आचार्य पदवी ज्यां लगे गणा
वच्छेदक पदवी तेने आपवी के धारवी कल्पे ॥ १८ ॥ ए सामान्य साधु आश्री कह्युं. हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे ।

अर्थ ॥ १९ ॥ ग० गणावच्छेदक । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । अ० विना । नि० मुकये । ओ० द्रव्य लिंग छांडीने
ते गणावच्छेदक मैथुनादि असंजमपणुं आदरे । जा० जावजीव लगे । त० तेहनी । त० ते । प० पदवी प्रत्ये । नो० न ।
क० कल्पे । आ० आचार्यनी पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० देवी ।
वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी कल्पे नहिं ॥ १९ ॥

१ H. adds (एचमां वधारे) उवट्टियंसि. २ H adds निव्विकारस्स.

मूळपाठ ॥ १९ ॥ गणावहेइए गणावहेइयत्तं अनिक्खवित्ता ओहाएज्जा, जावज्जी-
वाए तस्स तप्पत्तिं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा
उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ जे कोई गणावच्छेदक गणावच्छेदकनी पदवी मुक्याविना ते गणावच्छेदक विषय सेववा द्रव्य लिंग छांडे ने
असंयमपणुं आदरे तेने जावजीव लगे आचार्य उपाध्याय ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ २० ॥ ग० गणावच्छेदक । ग० गच्छना नायकनी पदवी । नि० मुकीने । ओ० (ते गण नायक) द्रव्य लिंग
मुकीने मैथुनादि असंजम आदरे तेने । ति० व्रण । सं० वर्ष लगे । त० तेहने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न ।
क० कल्पे । आ० आचार्यपणुं । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० वळी । उ० स्थापत्री ।
वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे नहिं तो केम कल्पे ते कहे छे । वा० वळी । ति० व्रण । सं० वरस । वी० अतिक्रम्ये । च०
चोथुं । सं० वरस । प० वेठे । ठि० मन स्थिर थाय । उ० विषयथी उपशांत आत्मा । उ० निवर्त्यो विषयथी । प० विषयथी
विशेषे निवर्त्यो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० वळी । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी
पदवी । वा० वळी । उ० स्थापत्री । वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे । वा० वळी ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ गणावहेइए गणावहेइयत्तं निक्खवित्ता ओहाएज्जा, तिसि संव-
हराणि तस्स तप्पत्तिं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं

ववहार०
॥ ५७ ॥

वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा. तिहिं संवहुरेहिं वीड्कन्तेहिं चउत्थगंसि सं-
वहुरंसि पट्टियंसि^१ ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पक्खिविरयस्स^२ एवं से क-
प्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावह्नेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥२०॥

भावार्थ ॥ २० ॥ गणावच्छेदक गणावच्छेदकपणुं मुक्कीने लिंग छोटी मैथुन सेवे ते पाछी दिक्षा लीए तेने दीक्षा ली-
धाने त्रण वर्ष छगे आचार्य, उपाध्याय ज्यांलगे गणावच्छेदक पदवी तेने आपवी के धारवी कल्पे नहिं. त्रण बरस पुरा थए
ने चोथुं बरस बेठुं पछी मन स्थिर थाय, आत्मा विषयथी उपशांत थाय, विषयथी निवर्ते, विशेषे निवर्ते ने विकार रहित
थाय त्यारे आचार्य उपाध्याय के ज्यांलगे गणावच्छेदक पदवीए स्थापवो के ते पदवी धारवी कल्पे. ॥ २० ॥ हवे उपरना
गणावच्छेदनी माफक आचार्यना बे सूत्र कहे छे ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायपणुं । अ० बिना । नि० मुकये ।
ओ० द्रव्य लिंग छांडी मैथुनादिक असंजम सेवे तेने । जा० जावजीव मुधी । त० ते आचार्यने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये ।
नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यनी पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० बली ।
उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बली ॥ २१ ॥

१ Hadda (एचमां वधारे) उवट्टियंसि. २ Hadda (एचमां वधारे) निव्विकारस्स.

उदेसओ.
॥ ३ ॥

॥ ५७ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ आयरियउवज्जाए^१ आयरियउवज्जायत्तं^२ अनिक्खवित्ता ओहाएज्जा,
जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइ-
यत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा^३ ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ आचार्य उपाध्याय आचार्य उपाध्यायपणुं मुक्याविता द्रव्यलिङ्ग छांडी मैथुन सेवेतो जावजीवल्गे तेने
आचार्य ज्यांलगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायनी पदवी । नि० मुक्तीने । ओ० द्रव्य
लिङ्ग छांडी मैथुन सेवी फरी दीक्षा लीए ते वारे । ति० त्रण । सं० वरसलगे । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी । नो० न ।
क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० बळी । उ० स्थापवी ।
वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी । तो केम कल्पे ते क छे । दीक्षा लीधा पछी । ति० त्रण । सं० वरस । वी० पुरा
थया छे । च० चोथुं । सं० वरस । प० शरु थयुं छे । ठि० मन स्थिर थाय । उ० विषयथी उपशांत आत्मा । उ० निवर्त्यो
विषयथी । प० विषयथी विशेषे निवर्त्यो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्यपणुं । वा० अथवा । जा० ज्यां-
लगे । ग० गणावच्छेदकपणुं । वा० बळी । उ० देवुं । वा० अथवा । धा० धारवुं । वा० बळी कल्पे ॥ २२ ॥

१ H. has (एचमां छे) आयरिए आयरियत्तं. २ H. has a separate sutra for (एचमां जुदो पाठ) उवज्जाए (माटे)

मूलपाठ ॥ २१ ॥ आयरियउंवज्जाए आयरियउंवज्जायत्तं निक्खित्ता ओहाएज्जा,
तिस्सि संवत्तराणि तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणा-
वत्तेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा. तिहिं संवत्तरोहिं वीइक्कन्तेहिं चउ-
त्थगंसि संवत्तरंसि पट्ठियंसि ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पन्निविरयस्सं एवं
से कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावत्तेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए
वा ॥ २२ ॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ जे आचार्य उपाध्याय आचार्य उपाध्यायपणुं मुक्तीने द्रव्यलिंग छांडीने मैथुनादिक आदरीने फरी दीक्षा
लीए ते वारे व्रण वरस लगे तेने आचार्य पदवी ज्यां लगे गणावच्छेदक पदवी आपवी के धारवी कल्पे नहिं, व्रण वर्ष पुरा
थए चोथुं वर्ष बेठे ज्यां लगे मन विकार रहित थयुं होय तो आचार्य पदवी ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी तेने स्थापवी के
धारवी कल्पे ॥ २२ ॥ उपला सूत्रमां चोथा व्रतना खंडणहारने पदवी देवा आश्री कहुं. ते मैथुन सेवनार मृत्वावाद बोले तेने
पदवी न आवे ते अधिकार कहे छे.

१ H has (एचमां) आयरिए आयरियत्तं. २ H adds (एचमां वधारे) निव्विकारस्स. ३ H has a separatesutra
for (एचमां जुदो पाठ छे) उवज्जाए (माटे)

अर्थ ॥ २३ ॥ भि० साधु । य० बळी । व० बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमनो जाण । व० घणा । व० घणाज । आ० गाढ । गा० गाढ । का० कारणे । मा० माया सहित । गु० जुहुं । वा० बोले । अ० अ । सु० सत्य भाखे । पा० पापी । जी० जीव । जा० जाव जीव लगे । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । जा० ज्यां लगे । ग० गच्छना नायकनी पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी । कल्पे नहिं ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ जिक्खू य बहुस्सुए बब्जागमे बहुसो बहुआगाढागाढेसु कारणेसु
माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आ-
यरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २३ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ जे कोइ साधु बहु सूत्री होय एटले जघन्य आवश्यक, आचारंगने निशीथनो जाण, मध्यम बृहत्कल्प, व्यवहारनो धरणहार, उत्कृष्टो ९ पूर्व, १० पूर्व धारी, घणा आगमनो जाण, घणा घणा गाढा गाढ कारणे माया कपट सहित असत्य बोले, असत्य भाखे ते पापी जीवने ज्यां लगे जीवे त्यां लगे आचार्यनी, उपाध्यायनी, प्रवर्तकनी, स्थिवरनी, गणीनी, गणावच्छेदकनी पदवी देवी के तेने धारवी कल्पे नहिं ॥ २३ ॥ उपर सामान्य साधु आश्री कहं. हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे ॥

१ H has (एचमां) बहुसु.

बवहार०
॥ ५९ ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ ग० गणावच्छेदक । व० बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमनो जाण । ब० घणीवार । ब० घणाज । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया । मु० मुखावादना । वा० बोलणहार । अ० अ । सु० सत्यभाखी । पा० पापी । जी० जीव । जा० जावजीवले । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० वळी । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवीए । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ गणावहेइए बहुस्सुए वज्जागमे बहुसो बहुआगाढागाढेसु कारणेसु
माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तिर्यं नो कप्पइ
आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥२४॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ गणावच्छेदक बहु सूत्री घणा आगमनो जाण घणीवार घणा गाढागाढ कारणे माया कपट सहित जूठुं बोले, असत्य भाखे ते पापी जीवने जावजी । लगे आचार्य पदवी ज्यांलगे गणावच्छेदक पदवीए स्थापवो के धारवो कल्पे नहिं ॥ २४ ॥ हवे आचार्यनो सत्र कहे छे.

अर्थ ॥ २५ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । व० बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमनो जाण । ब० घणा प्रकारे । ब० घणीवार । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया । मु० मुखा । वा० बोले । अ० असत्यभाखे । पा० पापी । जी० जीव । जा० ज्यांलगे । जी० जीवे त्यांसुधी । त० तेने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे ।

उद्देशओ
॥ ३ ॥

॥ ५९ ॥

आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा ।
धा० धारवी । वा० वळी कल्पे नहि ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ आयरियउवज्जाए^१ बहुस्सुए बब्जागमे बहुसो बहुआगाढागाढेसु
कारणेसु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जावाए तस्स तप्पत्तियं नो
कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ आचार्य बहु सूत्री घणा आगमनो जाण घणे प्रकारे घणीवार गाढागाढ कारणे कपट सहित जूठं
बोले, उत्सूत्र भाखे, पापकर्मे करी जीवे तेने जावजीव लगे आचार्य पदवी ज्यांलगे गणावच्छेदक पदवीए तेने स्थापवो के धा-
रवो कल्पे नहि ॥ २५ ॥ उपरना सूत्रम एक वचन आश्री कहुं. हवे बहुवचन आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ २६ ॥ ब० घणा । भि० साधु । ब० बहु । सु० सूत्री । ब० घणा । आ० आगमना जाण । ब० घणा प्रकारे ।
ब० घणीवार । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया । सु० कपट । वा० बोले । अ० अ । सु० सूत्र भाखे । पा०
पापी । जी० जीव । जा० ज्यांलगे । जी० जीवे त्यां सुधी । ते० तेमने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे ।
आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा ।
धा० धारवी । वा० वळी कल्पे नहि ॥ २६ ॥

१ H (एव) आयरिए and has a separate sutra for (जुनो पाठ छे) उवज्जाए (माटे)

मूळपाठ ॥ २६ ॥ बहवे त्रिवखुणो बहुस्सुया बब्भागमा बहुसो बहुआगाढागाढेसु कार-
णेसु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तेसिं तप्पत्तियं नो कप्पइ
आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ घणा साधुओ घणा सूत्र, घणा आगमना जाण घणे प्रकारे घणीवार गाढागाढ कारणे माया कपटे
जुटुं बोले, असूत्र भाखे ते पापी जीवने जावजीवलगे आचार्य ज्यांलगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं॥२६॥
ए सामान्य साधुओ आश्री कहुं, हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ २७ ॥ ब० घणा । ग० गणावच्छेदको । व० बहु । सु० श्रुत । ब० घणा । आ० आगमना जाण । ब० घणी-
वार । ब० घणा । आ० गाढागाढ । का० कारणने विषे । मा० माया सहित । मु० जुटुं । वा० बोले । अ० जोतिषादिक
अ । सु० सूत्रने भाखवे करी । पा० पापकर्म करी जीवे छे तेमने । जा० जाव । जी० जीवलगे । ते० तेमने । त० ते । प्य०
पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यनी पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी ।
वा० वली । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वली ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ बहवे गणावहेइया बहुस्सुया बब्भागमा बहुसो बहुआगाढागाढेसु
कारणेषु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तेसिं तप्पत्तियं नो

कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावच्छेदयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥२९॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ घणा गणावच्छेदक बहु श्रुत, घणा आगमना जाण, घणीवार घणाज गाढागाढ कारणे माया कपट ने जुहुं बोले तथा जोतिषादिक असूत्रने भाखवे पापकर्म करी जांवे छे तेहमने जावजीव लगे आचार्य पदवी ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी आपवीके धारवी कल्पे नहिं ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ब० बहु । सु० श्रुत । ब० घणा । आ० आगमनाजाण । ब० घणा प्रकारे । ब० घणा । आ० गाढागाढ । का० कारणने विषे । मा० माया कपटे करी । सु० जुहुं । वा० बोले । अ० अ । सु० सुत्र भाखवे । पा० पापकर्म करी । जी० जीवे । जा० जावजीव लगे । ते० तेमने । त० ते । प्य० पदवी । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलमे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी ॥ २८ ॥

मूळपाठ ॥ २८ ॥ बहवे आयरियं उवज्जाया बहुस्सुया बज्जागमा बहुसो बहुआगाढा-
गाढेसु कारणेसु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तेसिं तप्पत्तिं

१ H (एचना) आयरिया. २ H (एचमां जुदो पाठ) separate उवज्जाया into a separate sutra.

बवह.र०
॥ ६१ ॥

नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धा-
रेत्तए वा ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ घणा आचार्य उपाध्याय बहु श्रुत घणा आगमना जाण घणे प्रकारे घणीवार गाढागाढ कारणे माया कपटे जुहुं बोले असूत्र भाखे एम पापकर्म करी जीवे तेमने जाव जीव लगे आचार्य अथवा गणावच्छेदक पदवी देवीके धारवी कल्पे नहि ॥ २८ ॥ उपर घणा आश्री जुहुं जुहुं कहुं. हवे सर्व आश्री भेल्लो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ ब० घणा । भि० साधु । ब० घणा । ग० गणावच्छेदक । ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ब० घणा । सु० सूत्रना जाण (त्रण प्रकारे ते जघन्य, मध्यम ने उत्कृष्ट) । ब० घणा । आ० आगमना जाण । ब० घणे प्रकारे । ब० घणीवार । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया कपटे । सु० जुहुं । वा० बोले । अ० अ । सु० सूत्र भाषी । पा० पापकर्म करी । जी० जीवे तेने । जा० जाव । जी० जीव लगे । ते० तेमने । त० ते । प० पदवी । नो० न । सर्व जणाने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० आपवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी कल्पे नहि ॥ २९ ॥ ति० एम । वे० हुं कहुं ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ बहवे त्रिक्खुणो बहवे गणावहेइया बहवे आयरियउवज्जाया बहु-
स्सुया बब्जागमा बहुसो बहुआगाढागाढेसु कारणेसु माई मुसावाई असुई

उद्देसओ
॥ ३ ॥

॥ ६१ ॥

पावजीवी, जावज्जीवाए तेसिं तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव)
गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २९ ॥ त्ति बेमि ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ घणा साधु, घणा गणावच्छेदक, घणा आचार्य, घणा उपाध्याय, बहु सूत्री, घणा आगमना जाण, घणे प्रकारे, घणीवार गाढागाढ कारणे माया कपटे जुट्टं बोले, पैद्य ज्योतिषादिक अमृत्रने भाखवे करी पापकर्म करी जीवे तेमने जावजीव लगे आचार्य, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थिवर, गणि के गणावच्छेदक ए छ पदवी मांहेली कोइ पण पदवी आपवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ २९ ॥ एम हु कहं छुं ॥

अर्थ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । त० त्रीजो । उ० उद्देशो । स० पुरो थयो ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ व्यवहारस्स तइअो उद्देशअो समत्तो ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ व्यवहारसूत्रनो त्रीजो उद्देशो पुरो थयो ॥ ३ ॥

॥ व्यवहारस्स चउत्थो उद्देसओ ॥

॥ व्यवहार सूत्रनो चोथो उद्देसो ॥

अर्थ ॥ १ ॥ नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । ए० एकलापणे । हे० शीयाळाने विषे । गि० उनाळाने विषे । च० चालवुं ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ नो कप्पइ आयरियउवज्जायस्स एगाणियस्स हेमन्तगिम्हासु चरिएं ॥१॥

भावार्थ ॥ १ ॥ आचार्य, उपाध्यायने शीयाळा उनाळामां एकलापणे चालवुं कल्पे नहिं ॥१॥ हवे केम कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ २ ॥ क० कल्पे । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । अ० पोतासहित । बि० बे जणाने । हे, शीयाळे । गि० उनाळे । च० विचरवुं ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पबिइयस्स हेमन्तगिम्हासुचरिए ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ आचार्य उपाध्यायने (आचार्य उपाध्यायनी पदवी माटे) पोता सहित बे जणाए शीयाळा उनाळामां चालवुं कल्पे ॥ २ ॥ हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । बि० बे जणने । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । च० चालवुं ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ नो कप्पइ गणावच्छेद्यस्स अप्पबिइयस्स हेमन्तगिम्हासु चरिए ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित बे जणाने शीयाळे उनाळे चालवुं कल्पे नहिं ॥३॥ हवे केम कल्पे ते कहे छे॥

अर्थ ॥ ४ ॥ क० कलो । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणाने । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । च० चालवुं ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ कप्पइ गणावच्छेद्यस्स अप्पतइयस्स हेमन्तगिम्हासु चरिए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित त्रण जणने शीयाळे उनाळे विचरवुं कल्पे (केमके गणावच्छेदकने गच्छ सारु वद्ध पात्रादिक शेष काळे गवेषीने पोहोचता करे ते माटे त्रणजण कखा ॥४॥ हवे चोमासु रहेवानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । बि० बेने । वा० वर्षा-काळे । व० रहेवुं ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ नो कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पबिइयस्स वासावासं वत्थए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ आचार्य उपाध्यायने पोता सहित बे जणने वर्षाकाळे रहेवुं कल्पे नहिं ॥ ५ ॥

वृषभार०
॥ ६३ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ क० कल्पे । आ० आचायेने । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणने । वा० वर्षाकाळे ।
व० रहेवुं ॥ ६ ॥

मूलपाठ ॥ ६ ॥ कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पतइयस्स वासावासं वत्थए ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ आचार्य उपाध्यायने पोता सहित त्रण जणने चोपासामां रहेवुं कल्पे ॥ ६ ॥ हवे गणावच्छेदक आश्री कहेछे ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणने । वा० वर्षाकाळे ।
व० रहेवुं ॥ ७ ॥

मूलपाठ ॥ ७ ॥ नो कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पतइयस्स वासावासं वत्थए ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित त्रण जणने वर्षाकाळे वसवुं कल्पे नहि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । च० चार जणने । वा० वर्षाकाळे । व० रहेवुं ॥ ८ ॥

मूलपाठ ॥ ८ ॥ कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पचउत्थस्स वासावासं वत्थए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित चारजण संगाथे चोपासु रहेवुं कल्पे ॥ ८ ॥ एटला भेळा होय तो केम
कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । न० नगर (ज्यां कर नहि) नेविषे । वा० अथवा । नि०
निगमने विषे । वा० अथवा । रा० राज्यधानीने विषे । वा० अथवा । खे० धुडनो कोट होय ते खेड कहीए तेने विषे । वा०

उद्देश्यो
॥ ४ ॥

॥ ६३ ॥

अथवा । क० कबड (पर्वत उपर वसे ते) ने विषे । वा० अथवा । प० मंडप (नवुं शहेर वश्युं होय ते) ने विषे । वा० अ-
थवा । प० पाटण (बधी वस्तु मळे तथा खपे तेवा) ने विषे । वा० अथवा । दो० द्रोण मुख (जळनो मार्ग, स्थळनो मार्ग
आवी मळे ते) ने विषे । वा० अथवा । आ० तापसादिकना आश्रमने विषे । वा० अथवा । सं० संवाहने विषे । वा० अथवा ।
सं० सन्निवेश (सराह प्रमुख) विषे । वा० वर्ळा । ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । वि०
बे जणाने । ब० घणा । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणने । क० कल्पे । हे० शीयाळो । गि० उनाळो ।
च० विचरवुं । अ० एक । अ० बीजानी । नि० नेआए एटले एक आचार्यने बे शिष्य होय तो बीजाने पण बे शिष्य गणवा ॥९॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणीए वा खेरुसि वा क-
व्वरुंसि वा मरुंबसि वा पट्टणंसि वा दोणमुहंसि वा आसमंसि वा संवाहंसि
वा संनिवेशंसि वा बहूणं आयरियउवज्जायाणं अप्पविइयाणं बहूणं गणाव-
हेइयाणं अप्पतइयाणं कप्पइ हेमन्तगिम्हासु चरिए अन्नमन्नं निस्साए ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ ते गामने, नगरने, निगमने, राज्यधानीने, खेडने, कबडने, मंडवने, पाटणने, द्रोण मुख, आसमंने, सं-
वाहने, संनिवेशने विषे घणा आचार्य, उपाध्याय पोता साथे बे जणाने घणा गणावच्छेदकने पोता साथे त्रण जणाने मांडो-
मांही शीयाळे उनाळे विहार करवो कल्पे ॥ ९ ॥

१ H (एचमां) चारए. B. b (बा बी) चरित्तए.

बवहार०
॥ ६४ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । न० नगरने विषे । वा० अथवा । नि० निगमने विषे । वा० अथवा । रा० राज्यधानीने विषे । वा० अथवा । खे० खेडने विषे । वा० अथवा । क० कवडने विषे । वा० अथवा । म० मडंबने विषे । वा० अथवा । प० पाटणने विषे । वा० अथवा । दो० द्रोण मुखने विषे । वा० अथवा । आ० आसमंसिने विषे । वा० अथवा । सं० संवाहने विषे । वा० अथवा । सं० संनिवेशने विषे । वा० बळी । ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणाने । ब० घणा । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । च० चार जणने । क० कल्पे । वा० वर्षाकाळे । व० रहेवुं । अ० मांहोमांहे । नि० एक बीजानीनेश्राए ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणीए वा खेरुसिं वा कवडंसि वा मडंबसि वा पट्टणंसि वा दोणमुहंसि वा आसमंसि वा संवाहंसि वा संनिवेशंसि वा बहूणं आयरियउवज्जायाणं अप्पतइयाणं बहूणं गणाव-
हेइयाणं अप्पबउत्थाणं कप्पइ वासावासं वत्थए अन्नमन्नं निस्ताए ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ ते गामने विषे ज्यां लगे संनिवेशने विषे बळी घणा आचार्य, उपाध्यायने पोता सहित त्रण जण, घणा गणावच्छेदकने पोता सहित चार जणने चोमासु अन्यो अन्यनी नेश्राए रहेवुं कल्पे ॥ १० ॥ उपला दस सूत्रे आपणा शिष्य जूदा जूदा गणवा कळा. ते आचार्य कने रहेवानो अधिकार कळो. हवे वडेरा काळ करे ते कहे छे ॥

उद्देश्यो.
॥ ४ ॥

॥ ६४ ॥

अथ ॥ ११ ॥ गा० एक गामथी । अ० बीजे गाम । दू० विचरतां थकां । भि० साधु । य० वळी । जं० जेने । पु०
आगळ । क० करीने (रूतु, बंध काळे) । वि० विचरे ते आचार्य । उपाध्याय । आ० कदाचित । वी० काळ करे अने ।
अ० होय । या० इहां समुदाय मांहि । थ० वळी । अ० बीजो । के० अनेरो कोइ आचार्य । उपाध्याय । गणि । प्रवर्तक प्रमुख
छे ते । उ० ते पदवीए स्थापवा योग्य ने ते पदवी अंगीकार करीने वडो करवा योग्य कल्पे । से० तेहने वळी । उ० अंगीकार
करीने विचरुं । न० न होय । या० इहां । थ० वळी । अ० अनेरो । के० कोइ गणि प्रमुख । उ० वडो करवा योग्य । त०
ते । अ० पोताना । क० आत्मानो आचार कल्प । अ० शीख्यो नथी (पुरो मण्यो न होय तो) । क० कल्पे । से० तेने । ए०
एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिज्ञा अंगीकार करीने । ज० जेणे । ज० जेणे । दि० दिसे । अ० अनेरा । सा० साधर्मिक साधु ।
वि० विचरता होय । त० तेणे । त० तेणे । दि० दीसे । उ० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त०
त्यां सुंदर आहार उपधि वस्ती आदी देखीने । वि० विहार । व० निमित्ते । व० रहेवुं कल्पे नहिं । क० कल्पे । से० तेने ।
त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० रहेवुं । तं० ते । च० णं० वळी । का० कारण । नि० पुहं थए थके ।
प० बीजो कोइ । व० बोले । व० वसो रहो । अ० हे आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री ।
वा० वळी । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व०
वसवुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी ।
व० रहेवुं । जं० जे । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । अधिको ।
व० रहेतो । से० तेने । सं० सेषांतर ते तेटली रात्रीनुं । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित आवे । वा० वळी ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ गामाणुगामं दूइज्जामाणो निक्खू य जं पुरओ कट्टु विहरइ^१ आहच्च वी-
सम्मेज्जा^२, अत्थि याइं थ अन्ने केइ उवसंपज्जणारिहे,^३ से उवसंपज्जियवे. नत्थि
याइं थ अन्ने केइ उवसंपज्जणारिहे, तस्स अप्पणो कप्पाए असमत्ते^४ कप्पइ से
एगराइयाए पक्किमाए जणं जणं दिसं^५ अन्ने साहम्मिया विहरन्ति तणं तणं
दिसं^६ उवलत्तिए. नो से कप्पइ तत्थ विहारवत्तियं वत्थए, कप्पइ से तत्थ
कारणवत्तियं वत्थए. तंसि चणं कारणंसि निट्ठियंसि परो वएज्जा। वसाहि अज्जो
एगरायं वा दुरायं वा. एवं से कप्पइ एगरायं वा दुरायं वा वत्थए, नो से
कप्पइ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थए. जं तत्थ परं एगरायाओ वा
दुरायाओ वा वसइ, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ एक गामथी बीजे गाम विचरता थका सधु खुवद्ध काले आचार्य उपाध्याय जेहने आगळ करीने
विचरे ते आचार्य उपाध्याय कदाचित काल करे छते जो इहां समुदाय मांहि बीजो कोइ आचार्य, उपाध्याय, गणी, प्रवर्तक

१ H (एच) °माणे. २ H (एचमां) विहरेंज्जा से य आ°. ३ T (टी) वीसु°. ४ H (एचमां) कप्पइ सेयं उव-
संपज्जित्ताणं विहरित्तं. ५ P (पी) असमंते. ६ H (एच) दिसिं. ७ H (एच) एगरायं वा दुरायं वा परं वत्थए.

प्रमुख छे तो तेने आचार्य पदवीए स्थापवो, अंगीकार करावी वडेरो करवो. एम तेने अंगीकार करीने साधुने विचखुं कल्पे. पण जो कोइ गणी प्रमुख वडेरो करवा योग्य होय नहि तो, ने ते साधु पोते आचार कल्प पुरो भण्यो होय नहि तो तेने एक रात्रीनी प्रतिज्ञा अंगीकार करवी करीने जे जे दीशाए अनेरा साधर्मिक साधु विचरता होय ते ते दीशाए अंगीकार करीने विचखुं कल्पे. ते साधुने त्यां सुंदर आहार उपधि वस्ती आदि देखीने विहार निमित्ते रहेवुं कल्पे नहि. रोगादिक कारणे त्यां वसवुं रहेवुं कल्पे. ते रोगादिक कारण पुरुं थए बीजो साधु एम बोले, हे आर्य साधु ? अत्रे एक रात्री अथवा बे रात्री वसो. एम तेने एक रात्री अथवा बे रात्री रहेवुं कल्पे, पण एक रात्री के बे रात्री उपरांत त्यां तेने रहेवुं कल्पे नहि. जे साधु त्यां एक रात्री अथवा बे रात्री उपरांत वसे तेने तेटली रात्रीनो छेद अथवा तपनो प्रायश्चित आवे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ वा० वर्षाकालने विषे । प० चोमासानो निर्धार कहे छे । भि० साधु । य० वली । जं० जेहने । पु० आगळ । क० करीने । वि० विचरे । ते साधुना आचार्य वली । आ० कदाचित् । बी० काल करे । अ० छे । या० इहां (समुदायमांहि) । थ० वली । अ० बीजो । के० कोइ आचार्य उपाध्याय । उ० तेने आचार्य पदवीए स्थापवा योग्य तो कल्पे । से० तेने । उ० अंगीकार करीने वडो स्थापवो होय । न० न होय । या० इहां । थ० वली । अ० बीजो । के० कोइ अनेरो । उ० पदवीए स्थापवा योग्य (होय नहि) । त० ते वली । अ० पोते । क० आचारनो अजाण । अ० नथी । स० पुरो भण्यो । क० कल्पे । से० तेहने वली । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिज्ञा अंगीकार करीने । ज० जेणे । ज० जेणे । दि० दीशाने विषे । अ० अनेरा । सा० साधर्मिक । वि० विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दीशे । उ० अंगीकार करी विचखुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० निमित्ते । व० रहेवुं कल्पे नहि । क०

ववहार०
॥ ६६ ॥

कल्पे । से० तेने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० रहेवुं । तं० ते । च० णं० वळी । का० कारण ।
नि० पुरं थए । प० बीजो फोड । व० बोले । व० वसो रहो । अ० हे आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा० वळी । दु० वे ।
रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री ।
वा० वळी । व० रहेवुं कल्पे । नो० नहीं । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु०
वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० वसवुं कल्पे नहि । जं० जे । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा ।
दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० रहेतो । से० तेने । सं० सेषांतर तेटली रात्रीनो । छे० छेद । वा० अथवा । प०
तप प्रायश्चित्त आवे । वा० वळी ॥ १२ ॥

मूलपाठ ॥ १२ ॥ वासावासं पज्जोसविओ^१ जिक्खू य जं पुरओ कट्ठु विहरइ^२ आहच्च
वीसम्मेज्जा^३, अत्थि याइं थ अन्ने केइ उवसंपज्जणारिहे^४, से उवसंपज्जियवे.
नत्थि याइं थ अन्ने केइ उवसंपज्जणारिहे, तस्स अप्पणो कप्पाए असमत्ते
कप्पइ से एगराइयाए पडिमाए जस्सं जस्सं दिसं अन्ने साहम्मिया विहरन्ति
तस्सं तस्सं दिसं उवलित्तए. नो से कप्पइ तत्थ विहारवत्तियं वत्थए, कप्पइ

१ H (एच) विण. २ H (एच) विहरेज्जा से य आ°. ३ T H (टी ने एच) बीसु°. ४ H (एच) कप्पइ
सेयं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए.

उद्देशजो
॥ ४ ॥

॥ ६६ ॥

से तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसिं च णं कारणंसि निद्वियंसि परोवण्ज्जा ।
 वसाहि अज्जो एगरायं वा दुरायं वा. एवं से कप्पइ एगरायं वा दुरायं वा
 वत्थए, नो से कप्पइ^१ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थए. जं तत्थ^१ परं
 एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ, से सन्तरा ठेए वा परिहारे वा ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ वर्षाकालने विषे चोमासानो निर्धार कहे छे. साधु जेने आचार्य, उपाध्याय आगळ करीने विचरे ते
 साधुना आचार्य (उपाध्याय) कदाचित् काल करे तो जो त्यां कोइ समुदाय मांहि आचार्य (उपाध्याय) पदवी आपवा
 योग्य होय तो तेने आचार्य पदवी अंगीकार करावीने ते पदवीए वढेरा तरीखे स्थापवो कल्पे. जो त्यां कोइ आचार्य पदवीए
 स्थापवा योग्य न होय तो ते साधु जे पोते आचारनो अजाण तथा पुरो भण्यो नथी तेने एक रात्रीनी प्रतिज्ञा अंगीकार करीने
 जे दीशाए अनेरा साधर्मिक विचरता होय ते दीशा अंगीकार करवी कल्पे पण विहार निमित्ते तेने त्यां रहेवुं न कल्पे. रोगा-
 दीक कारणे त्यां रहेवुं कल्पे. ते कारण पुरुं थए बीजो कोइ साधु कहे के हे आर्य ? अहीं एक रात के बे रात वसो रहो तो
 तेने एक रात के बे रात त्यां रहेवुं कल्पे, पण एक रात के बे रात उपरांत तेने त्यां रहेवुं न कल्पे. जो ते त्यां एक रात्री अ-
 थवा बे रात्रीयी अधिक रहे तो तेने जेटला दिवस रहे तेटला दिवसनो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १२ ॥ प्रथम सूत्रो
 आचार्यादिक काल करे ते आशी कक्षा. हवे ते आचार्यादिक काल करतां थकां पदवी देवी ते भणी पदवी देवानुं सूत्र कहे छे ॥

१ H (एच) एगरायं वा दुरायं वा परं वं.

अथ ॥ १३ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । गि० रोगादिके करी ग्लानता पामताने काळ आव्यो जाणीने । अ० अ-
नेरा उपाध्याय वगेरेने । व० कहे छे । अ० हे आर्यो ? । म० मुजने । णं० वळी । का० काळ । ग० प्राप्त । स० यदा पळी । अ०
एहने । स० मारी पदवीने विषे स्थापजो । से० ते । य० जो । स० पदवी योग्य होय तो । स० ते पदवीए स्थापवो । से० ते ।
य० वळी । नो० न । स० पदवी योग्य होय तो । नो० न । स० ते पदवीए स्थापवो नहिं । अ० होय । या० अहीं । थ० वळी ।
अ० अनेरो । के० कोइ । स० ते पदवी आपवा योग्य तो । से० तेने । स० ते पदवीए स्थापवो । न० नथी । या० इहां ।
थ० वळी । अ० अनेरो । के० कोइ । स० पदवी आपवा योग्य तो । से० तेनेज । चे० वळी । स० स्थापवो । तं० तेने । व०
णं० वळी । स० पदवीए स्थाप्या पळी । प० बीजा साधु । व० एम कहे । दु० दुष्ट । स० छे पदवी । ते० ताहरी । अ० हे
आर्य । नि० ते पदवी तमे मुकी दीओ । त० ते साधु । णं० वळी । नि० मुकेतो ते पदवी मुकता थकाने । न० नथी । के०
कोइ । छे० छेद (दीक्षानो) । वा० अथवा । प० परिहार तप पण नथी । वा० वळी । जे० जे । सा० साधर्मिक साधु तेने । अ०
ते पदवी मुकावाने विषे । क० यथा कल्प । नो० न । उ० उठाडवा । वि० प्रवर्ते न उठेतो । स० सर्वने तथा । ते० तेने ।
त० ते । प्य० पदवीना धरणहारने । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित्त आवे । वा० वळी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ आयरियउवज्जाए गिलायमाणे अन्नयरं वण्जा । अज्जो ममंसि' णं
कालगयंसि समाणंसि अयं समुक्कसियवे. से य समुक्कसणारिहे समुक्कसियव्वे,

१ H (एच) मए, b (बी) मपस्स कालगयस्स अं, २ P. B (पी, बी) समीणंसि.

सेय नो समुक्कसणारिहे नो समुक्कसियव्वे. अत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्कस-
 णारिहे से समुक्कसियव्वे, नत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्कसणारिहे से चेव
 समुक्कसियव्वे. तंसि व णं समुक्किट्ठंसि परो वएज्जा । दुस्समुक्किट्ठं ते अज्जो,
 निक्खिवाहि ? तस्स णं निक्खिवमाणस्स नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जे
 'साहम्मिया अहाकप्पेणं नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वेसिं तेसिं तप्पत्तियं छेए
 वा परिहारे वा ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ आचार्य उपाध्याय रोगी थको काल आव्यो जाणीने बीजा उपाध्याय वगेरेने एम कहे हे आर्यो ?
 हुं काल करुं त्यारे आने आचार्य पदवी आपजो. ते जो आचार्य पदवी आपवा योग्य होय तो तेने ते पदवी आपवी. जो
 ते पदवी आपवा योग्य न होय तो तेने ते पदवी आपवी नही. जो कोइ बीजो ते पदवी आपवा योग्य होय तो तेने ते पदवी
 आपवी. जो कोइ ते पदवी आपवा योग्य न होय तो प्रथम कहा तेनेज ते पदवी आपवी. तेने पदवी आप्या पछी गच्छना
 बीजा साधु एम कहे जे ए ताहरी पदवी दुष्ट छे माटे हे आर्य ? तमे ते पदवी मुकी दीओ एवं कहेवाथी ते साधु ते पदवी

१ b H (वी एच) च. २ H (एच) ° क°. ३ H (एच) जे तं सा° अहा° णो अब्भुट्ठेन्ति तेसिं सव्वेसिं.

भवहार०
॥ ६८ ॥

मुक्तो यको तेने दीक्षानो छेद के तपनुं प्रायश्चित आवे नहिं. जे साधर्मिक साधु तेने पदवी मुक्ता योग्यने ते पदवी मुक्ता प्रवर्ते नहिं ते सर्वेने तथा ते पदवीना धरणहारने दीक्षानो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित आवे ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ओ० चारित्रलिङ्ग मुक्तीने जाय जाता थकां । अ० अनेराने । व० एम कहे । अ० हे आर्य ? । म० हुं । णं० वली । ओ० लिङ्ग मुक्ती भोग निमित्ते । स० जाउंछुं । मारी आचार्य पदवीए । अ० आने । स० स्थापजो । से० तेने । य० वली । स० परिक्षा करी ते पदवी आपवा योग्य होय तो उपाध्याय विगेरे । स० ते पदवीने विषे स्थापे । से० ते । य० वली । नो० न । स० स्थापवा योग्य होय तो । नो० न । स० ते पदवीए स्थापवो । अ० छे । या० इहां । थ० वली । अ० अनेरो । के० कोइ । स० पदवी योग्य तो । से० तेने । स० ते पदवीने विषे स्थापवो । न० नथी । या० इहां । थ० वली । अ० अनेरो । के० कोइ । स० ते पदवी योग्य तो । से० तेने । चे० वली । स० ते पदवीए स्थापवो । तं० तेने । व० णं० वली । स० स्थाप्या पछी । प० गच्छनो बीजो साधु । व० एम कहे । दु० दुष्ट छे । स० पदवी । ते० ताहरी । अ० हे आर्य ? । नि० ते पदवी तमे मुक्ती दीओ । त० ते साधुने । उपर मुजब कहाथी । णं० वली । नि० ते पदवी मुक्ताने वली । न० नथी । तेने । के० कांइ । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित । वा० वली । जे० जे । सा० साधर्मिक साधु तेने । अ० ते पदवी मुक्तावने विषे । क० यथा कल्प । नो० न । उ० उठाडवा । वि० प्रवर्ते न उठे तो । स० सर्वेने तथा । ते० तेने एटले । त० ते । प्प० पदवीना धरणहारने । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित आवे । वा० वली ॥ १४ ॥

उद्देश्यो
॥ ४ ॥

॥ ६८ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ आयरियउवज्जाए ओहायमाणे^१ अन्नयरं वणज्जा । अज्जो ममंसि णं
 ओहावियंसि समाणंसि अयं समुक्कसियव्वे. से य समुक्कसणारिहे समुक्कसियव्वे,
 से य नो समुक्कसणारिहे नो समुक्कसियव्वे. अत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्क-
 सणारिहे से समुक्कसियव्वे, नत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्कसणारिहे से चेव
 समुक्कसियव्वे. तंसि वणं समुक्किट्ठंसि परो वणज्जा । दुस्समुक्किट्ठं ते अज्जो,
 निक्खिवाहि ? तस्स णं निक्खिवमाणस्स नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जे^२
 साहम्मिया अहाकप्पेणं नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वेसिं तेसिं तप्पत्तियं छेए
 वा परिहारे वा ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ आचार्य उपाध्याय चारित्र लिंग मुक्कीने जाय ते वारे अनेरा साधुने एम कहे हे आर्यो ? हुं चारित्र
 लिंग मुक्की आचार्य पदवी मुक्की जाउंछुं. तमे ए मारी आचार्य पदवी आ साधुने आपजो. ते साधु आचार्य पदवी आपवा

१ H adds (एचमां वधारे) गच्छेज्जा. २ H (एच) मए. ३ T. (टी) तंसि च. H (एचमां) तंसि च. ४ H.
 (एच) जे तं साहं अहां णो अण्णहेन्ति तेसिं सव्वेसिं.

बबहार०
६९ ॥

योग्य जणायतो उपाध्याय विगेरे परिक्षा लइ ते पदवी तेने आपे. जो ते पदवी आपवा योग्य न जणाय तो तेने ते पदवी आपे नहि. अने ते पदवी जो त्यां बीजो कोइ योग्य साधु जणाय तो तेने आपे. जो त्यां बीजो कोइ योग्य न जणाय तो तेज साधुने ते पदवी आपे. ते पदवी आपेल साधुने गच्छना बीजा साधु एम कहेके ते ताहरी पदवी दुष्ट छे माटे हे आर्य ? ते पदवी तुं मुकी दे. ते उपरथी ते साधु ते पदवी मुकेतो तेने दीक्षानो छेद के तपनुं प्रायश्चित आवे नहि. जे साधर्मिक साधु तेनी पदवी मुकाववाने प्रवर्ते नहि ते सर्वेने तथा ते पदवीना धरणहारने दीक्षानो छेद अथवा परिहार (तप प्रायश्चित) तप आवे ॥१४॥ उपर पदवीवत साधुनो अधिकार कळो. ते अवसरनो जाण होय ते नव दीक्षित आश्री आचार्यनो आचार कहेछे॥

अर्थ ॥ १५ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । स० नवदीक्षितने एकठो करवा योग्य (छेदोपस्थापना योग्य जाणीने) थयो एहवुं जाणतो थको ते जाणतां थकां । जा० ज्यांलगे । च० चार । रा० रात्री तथा । पं० पांच । रा० रात्री हीन थया पछे पण । क० छ जीवर्णीयादि सूत्रार्थ प्राप्त । भि० साधुने । नो० न । उ० उठावण न करे एटले त्यां सुधी महाव्रत न दीए तो ते आचार्यने प्रायश्चित आवे । क० ते सूत्रार्थ प्राप्त होय तेने कल्पे । अ० छे । या० इहां । से० ते । के० कोइ । मा० पितादिक वडा ते जेनी संघाते भेली दीक्षा लीधी छे पण । क० बडो पडिकमणो छ जीवर्णीयादिकना सूत्रार्थनी प्राप्ति थइ न होय ने स्थिरपणे थावणहार छे तेने काजे दीन पांच तथा दीन दस तथा पंदर रात्री लगे सूत्रार्थ प्राप्तीवाळा साधुने व्रत-तपने विषे उठावण न वरेने पेळा वडाने घणो आदर करीने भणावे पछी साथेज महाव्रतने विषे उचठाण करे तो ते आचार्यने प्रायश्चित नहि ते कहे छे । न० नथी । अहि । से० ते आचार्यने । के० कोइ । छे० छेद चारित्र । बा० अथवा । प० तप पण । बा० बळी न पामे । पण केम पामे ते कहे छे । न० नथी । या० इहां । से० ते । के० कोइ । या०

उदेसओ.
॥ ४ ॥

॥ ६९ ॥

पितादिक बढो जेनी संघाते भेली दीक्षा लीधी छे । क० छ जीवणीयादी सूत्रार्थ प्राप्ततो । से० तेने एटले आचार्यने । सं० एटला दीवसनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त पामे । वा० बळी ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ आयरियउवज्जाए^१ सरमाणे जाव^२ चउरायपञ्चरायाओ कप्पागं त्रि-
क्खुं नो उवट्ठावेइ. कप्पाए अत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए, नत्थि
से केइ छेए वा परिहारे वा. नत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए, से सन्तरा
छेए वा परिहारे वा ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ आचार्य उपाध्याय जे नवदीक्षित एकठो करवा (एटले छेदोपस्थापनीय चारित्र आपवा) योग्य थयो छे एम जाणतो थको चार रात्री पांच रात्री उपरांत ते नवदीक्षित जे छ जीवणीयादि सूत्रार्थ प्राप्त साधुने उवठाण न करे एटले महाव्रत दीए नहितो आचार्यने प्रायश्चित्त आवे पण जो ते साधुए पितादिक बढानी संघाते भेली दीक्षा लीधी होय तेने भणावी पांच, दस के पंदर रात्री पछी बन्नेने साथे उवठाण करे तो आचार्यने छेद चारित्र के तप प्रायश्चित्त आवे नहिं, पण जो उपर मुजब पितादिक बढेरासाथे नवदीक्षितने उवठाण करवानुं न होय ने नवदीक्षितने उवठाण करे नहितो आचार्यने जेटला दीन उवठाण न करे तेटला दीननो दीक्षानो छेद के परिहार तप आवे ॥ १५ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) य. २ H has (एचमां छे) परं instead of जाव (ने बदले). ३ H (एचमां) चउरायाओ पञ्चरायाणं.

अर्थ ॥ १६ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । अ० न । स० संभाले एटले प्रमादादिक दोषने उदये करी नवदीक्षित
महाव्रतने विषे उवठाण योग्य थयो छे एहवुं ते न संभारे ने । प० उपरांत । च० चार । रा० रात्री पांच रात्री पछी । क०
छजीवणीया सूत्रार्थ प्राप्त थयुं छे जेहने एहवा । भि० साधुने । नो० न । उ० उवठाण न करे ते आचार्यने प्रायश्चित्त आवे ।
क० नवदीक्षित जेने सूत्रार्थ प्राप्त थयो छे तेनी साथे । अ० छे । या० इहां । से० ते सूत्रार्थ प्राप्त साधुने । के० कोइ ।
मा० पितादिक बडा करी मानवा योग्य जेनी संघाते दीक्षा लीधी छे ने जेने बडो करवो छे ते भणी । क० ते सूत्रार्थ प्राप्त
थयो नथी पण थायणहार छे तेने काजे दीन पांच तथा दस तथा पंदर रात्री लगे सूत्रार्थनी प्राप्तिवाळा साधुने उवठाण करे
नहिं पण आदर करी भणावे पछी वेहुने संघाते उवठाण करे तो इहां न संभारता पण । न० नथी इहां । से० ते आचार्यने ।
के० कोइ । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार तप । वा० बळी न पामे । न० नथी । या० इहां । से० ते सूत्रार्थ प्राप्त
साधुने । के० कोइ एक । मा० बडेरो पितादिक बडेरो करवा योग्य । क० सूत्रार्थ प्राप्त न होय तो विसरीने उवठाण न करे
तो । से० तेने । सं० जेटली रात्री राखे तेटली रात्रीनो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त पामे । वा० बळी ॥१६॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ आयरियउवज्जाएँ असरमाणे परं चउरायाओ^१ कप्पागं जिक्खुं नो
उवट्ठावेइ. कप्पाए अत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए, नत्थि से केइ छेए

१ P Hadds (पी. एचमां वधारे) य. २ H. adds (एचमां वधारे) पञ्चरायाओ.

वा परिहारे वा. नत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए, से सन्तरा ठेए वा
परिहारे वा ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ आचार्य उपाध्याय कांडिक प्रमादना उदए संभाळे नहिं जे नवदीक्षित साधु उठावण योग्य थयो छे
ने चार रात्री, पांच रात्री पछी पण ते नवदीक्षित जे छ जीवणीयादिक सूत्रार्थ प्राप्त थयो छे तेने उवठाण करे नहीं तो ते
आचार्य उपाध्यायने प्रायश्चित्त आवे. वळी ते नवदीक्षित साधु साथे पितादिक बडा करीने मानवा योग्य साधु बीजा छे
जेनी साथे तेणे दीक्षा लीधी छे, वळी ते सूत्रार्थ प्राप्त थया नथी पण थनार छे तेने काजे दीन ५-१०-१५ रात्री लगे नव-
दीक्षित जेणे सूत्रार्थनी प्राप्ति करी छे तेने उवठाण न करे पण वडेरा पितादिकने भणावी वेहुने संघाते उठावण करे. अहीं
अणसंभारता पण ते आचार्यने नवदीक्षितने उवठाण न करे तोपण छेद प्रायश्चित्त के तपनुं प्रायश्चित्त आवे नहीं पण जो ते
नवदीक्षित साथे पितादिक वडेरा करवा योग्य कोइ साथे उवठाण करवा योग्य होय नहिं तो ते विसरीने नवदीक्षितने उव-
ठाण करे नहिं तो आचार्यने जेटली रात्री उवठाण न करे तेटली रात्रीनो दीक्षानो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १६ ॥
हवे वळी सांभळ्या अण सांभळ्या आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । स० जाणतो थको । वा० वळी । अ० विसरतो थको एटले नवदी-
क्षितने उवठाण एटले वडी दीक्षा देवानुं जाणतो थको अथवा अण जाणतो थको । वा० वळी । प० (सात दीन चार मास
तथा छ मास) उपरांत । द० दस । रा० रात्री लगे । क० महाव्रत रूप कल्प आचारने विषे । क० छ जीवणीयादिक सूत्रार्थ
प्राप्त थयो । भि० साधुने । नो० न । उ० महाव्रतने विषे उवठाण न करे तो आचार्यने प्रायश्चित्त । क० सूत्रार्थ प्राप्त साधुने ।

ववहार०
॥ ७१ ॥

अ० छे । या० इहां । से० ते । के० कोइ । मा० पितादिक वडा जेणे संघाते दीक्षा लीधी छे तेने वडो करवा भणी वांछे ।
क० तेने सूत्रार्थ भणावे तो । न० नथी । से० तेने । के० कोइ । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार (तप प्रायश्चित) ।
वा० वळी । न० नथी । या० इहां । से० ते । के० कोइ । मा० पितादिक वडो । क० सूत्रार्थ भणाववा लायक तो । सं०
एकवर्ष लगे । त० तेने । त० ते । प० पदवी । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । उ० देवी कल्पे नहि ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ आयरियउवज्जाए^१ सरमाणे वा असरमाणे वा परं दसरायकप्पाओ
कप्पागं जिक्खुं नो उवट्ठावेइ. कप्पाए अत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए,
नत्थि से केइ छेए वा परिहारे वा. नत्थि याइं से केइ माणणिज्जे कप्पाए,
संवत्थरं तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं^२ उद्दिसित्तए ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ आचार्य उपाध्याय नवदीक्षितने दीक्षा देवानो दिवस नथी त्यारे संभाळे ने दीक्षा देवानो दिवस छे
ते दिने संभाळता नथी. वळी (सात दिन तथा चार मास तथा छ मास उतरांत) १० रात्रि लगे महाव्रत रूप कल्प आचार
तथा छ जीवणीयादिक सूत्रना अर्थने प्राप्त थया साधुने महाव्रतने विषे उठावण न करतो आचार्यने प्रायश्चित आवे पण जो
सूत्रार्थ प्राप्त साधुना कोइ पितादिक वडा होय जेना संघाते ते साधुए दीक्षा लीधी छे ने तेने वडो करवो छे ते भणी ते

१ P Hadda (पी. एचपां वधारे) य. २ Hadda (एचपां वधारे) वा उवज्झायत्तं वा पवत्तित्तं वा थेरत्तं वा ग-
णित्तं वा गणावच्छेइयत्तं वा.

उद्देसजो-
॥ ४ ॥

॥ ७१ ॥

साधुनो पिता सूत्रार्थ भणे त्यांसुधी उठावण करे नहि तो ते आचार्येने कांइ दीक्षानो छेइ अथवा तपनुं प्रयश्चित आवे नहि. पण जो कोइ पितादीक वडेरो सुत्र भणाववा लायक न होय तो आचार्येने एक वरस लगे आचार्य वगरे पदवी देवी कल्पे नहि ॥ १७ ॥ ए नवदिसित साधुना आचारनो अधिकार कब्बो. ते साधुतो भणवाने अर्थे अनेरा गच्छने विषे पण जाय ते भणी इहां भणवाने अनेरा टोळे जाय ते अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ मि० साधु । य० बळी । ग० गच्छथकी । अ० छांडी नीकळे (बृहत कल्पमां कहुं छे तेम) । अ० अनेरो । ग० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरे । तं० तेवारे । च० बळी । के० कोइएक । सा० साधर्मिक साधु तेने । पा० देखे देखीने तेने । व० साधु एम पुछे । कं० शुं । अ० अहो आर्यो । उ० कया गच्छने अंगीकार करीने । वि० विचरोछो । जे० जे साधु । तं० तेवार पछी त्यां । स० सर्व । रा० रत्नादिक साधुनी नेश्राए लुं एम । तं० तेने । व० कहे । रा० रत्नादिक साधु । तं० तेने । व० कहे । अ० अहो । भं० हे पूज्य । क० केनी । क० नेश्राए विचरो छो । जे० जे । तं० त्यां ते गच्छमां । स० सर्वे । व० बहु । सु० सुत्री । तेनी नेश्राए विचरुं लुं । एम । तं० तेने । व० कहे । जं० जेम । वा० बळी । से० ते । भ० (बहु श्रुत) भगवंत । व० कहेशे । तं० तेनी । आ० आज्ञा । उ० उववाय । व० वचन । नि० निदेशे । चि० रहिश ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ त्रिंक्खू य गणाओ अवकम्म अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरेज्जा,
तं च केइ साहम्मिए पासित्ता वणज्जा । कं अज्जो उवसंपज्जित्ताणं विहरसि ?

१ H. adds (पचमा वधारे) तं.

जे तत्थ सव्वराइणीए तं वएज्जा. राइणीए तं वएज्जा। अह जन्ते कस्स कप्पाए ?
जे तत्थ सव्वबहुसुए तं वएज्जा, जं वासे जगवं वक्खइ तस्स आणाउववाय-
वयणनिद्देसे चिट्ठिस्सामि ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ साधु गच्छने छांडीने (बृहत् कल्पमां कहुं छे तेम) अन्य गच्छमां ज्ञानादिक निमित्ते जइ रहे केमके ते गच्छमां गीतार्थ छे पाटे ते गच्छ अंगीकार करीने विचरतो यको ते वारे ते साधुने कोई साधर्मिक साधु देखीने पूछे के हे आर्य साधु ? क्या गच्छने अंगीकार करी विचरोछो ते वारे ते गच्छमां जे सर्व रत्नादिक साधु तेना नाम कहीने ते तेने कहेके ते साधुओनी नेश्राए रहूं छुं. रत्नादिक साधु तेने कहे अहो पूज्य केनी नेश्राए विचरो छो ? ते वारे ते कहे जे ते गच्छमां बहु श्रुत तेनी नेश्राए विचरूं छुं. जेम बळी ते भगवंत कहेसे तेम तेनी आज्ञा वचन प्रमाणे रहियुं ॥ १८ ॥ ए साधुने भणवा आश्री कहुं. तेतो जुदो पण विचरे ते भणी इहां जुदो विहार करे तेनी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ ब० घणा । सा० साधर्मिक । इ० वांछे । ए० एकठापणे । अ० विचरवो । चा० रहेवो । चा० चालवो । क० कल्पे । नो० न । णं० तेने । थे० स्थिवरने । अ० विना । आ० पुछ्ये । (पुछ्याविना) । ए० एकठा । अ० विचरवुं । चा० एकठा रहेवुं । चा० चालवुं (कल्पे नहिं). तो हवे केम कल्पे ते कहे छे । क० कल्पे । णं० बळी । थे० स्थिवरने । आ० पूछीने । ए० एकठा । अ० विचरवो । चा० भेळा रहेवो । चा० चालवो । थे० स्थिवर । य० बळी । से० तेहने । वि० आज्ञा आपे तो । ए० एम । णं० तेने । क० कल्पे । ए० एकठा । अ० विचरवो । चा० रहेवो । चा० चालवो । थे० स्थिवर । य० बळी । से० तेने । नो० न । वि० आज्ञा आपे तो । ए० एम । णं० तेने । नो० न । क० कल्पे । ए० एकठा ।

अ० विचरवा । चा० रहेवा । चा० चालवा । ज० ज फाइ । त० त्या । थ० स्थवरना । अ० आझा विना एकठा । अ० विचरवुं । चा० रहेवुं । च० चालवुं करे । से० तेने । सं० जेटला दिवस आझा विना विहार करे तेटला दिवसनो । छे० दी-
क्षानो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त पण पामे । वा० बली ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ बहुवे साहाम्मिया इहेज्जा एगयओ अजिनिचारियं चारए. 'कप्पइ नो
ण्हं थेरे अणापुह्तिता एगयओ अभिनिचारियं चारए, कप्पइ ण्हं थेरे आपु-
ह्तिता एगयओ अजिनिचारियं चारए. थेरा य^१ से वियरेज्जा एव^२ ण्हं कप्पइ
एगयओ अजिनिचारियं चारए, थेरा य से नो वियरेज्जा एव^३ ण्हं नो कप्पइ
एगयओ अजिनिचारियं चारए. जं^४ तत्थ थेरेहिं अविइस्से अजिनिचारियं च-
रन्ति, से सन्तरा डेए वा परिहारे वा ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ घणा साधर्मिक साधु एकठा विचरवा, रहेवा चालवा इच्छे तो स्थवरने पूछया विना तेम विचरवुं,
रहेवुं के चालवुं कल्पे नहिं. स्थवरने पूछीने एकठा विचरवुं, रहेवुं, चालवुं कल्पे. जो स्थवर आझा आपेतो एकठा विचरवुं
रहेवुं, चालवुं कल्पे ने स्थवर आझा आपे नहिं तो उपर मृजब एकठा विचरवुं, रहेवुं, चालवुं कल्पे नहिं. जो कोइ साधु त्यां

१ H (एच) णो ण्हं कप्पइ. २ H adds (एचमां वधारे) णं. ३ H (एच) एवं. ४ H (एच) जे.

विवहार०
॥ ७३ ॥

स्थिवरनी आझा विना एकठा विचरवुं रहेवुं चालवानुं करे तेने जेटला दिवस आझा विना विहार करे तेने तेटला दिवसनो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित आवे ॥ १९ ॥ ए आझा सहित विचरवुं कहुं. हवे आझा विना विचरे तो तेने प्रायश्चित कहे छे ॥
अर्थ ॥ २० ॥ च० आझा विना चालवाने प० प्रवर्त्यो । भि० साधु । जा० ज्यांलगे । च० चार । रा० रात्री । अथवा । पं० पांच । रा० रात्री । वळी । थे० स्थिवरने । पा० देखीने । स० ते (आझा विना प्रवर्त्यो ते) सत्यपणे । ब० वळी । ए० ए रीते । आ० आलावे । स० ते (आझा विना प्रवर्त्यो ते) सत्यपणे । ब० वळी । ए० ए रीते । प० पढिकमे । स० ते (आझा) सत्यपणे । ब० वळी । ए० ए रीते आझा । ओ० उवग्रहीने । (लइने) । पु० पूर्वलीज । अ० आझाने विषे । चि० रहे । अ० हाथनी हथेलीनी रेखा सुकाय एटलो थोडो । ल० काळ । अ० पण । ओ० आझा विना रहे नहि ॥ २० ॥

मूलपाठ ॥ १० ॥ चरियापविट्टे भिक्खू जाव चउरायंपञ्चरायाओ थेरे पासेज्जा, स च्चेव
आलोयणा स च्चेव पम्भिकमणा स च्चेव ओग्गहस्स पुवाणुन्नवणा चिट्ठइ अहा-
लन्दमवि ओग्गहे ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ आझा विना चालवाने प्रवर्त्यो साधु ज्यांलगे चार, पांच रात्री वळी विचरीने स्थिवरने देखीने ते-
मनी आझा विना विचर्यो ते सत्यपणे आलोवे, पढिकमे, आझा लइने पुर्वली आझाने विषे रहे ने हाथनी हथेलीनी रेखा सु-
काय तेटलो काळ पण आझा विना रहे नहि ॥ २० ॥

१ H (एचमां) चउरायं वा पञ्चरायं वा.

उपेसओ.
॥ ४ ॥

॥ ७३ ॥

અર્થ ॥ ૨૧ ॥ ચ૦ આજ્ઞા વિના ચાલવાને । પ૦ પ્રવત્યો । મિ૦ સાધુ । પ૦ ઉપરાંત । ચ૦ ચાર । રા૦ રાત્રી । અથવા ।
 પ૦ પાંચ । રા૦ રાત્રી વઢી । આજ્ઞા વિના રહીને । થે૦ સ્થિવરને । પા૦ દેહીને । પુ૦ વઢી । આ૦ આલોવે । પુ૦ વઢી ।
 પ૦ પઢિકમે । પુ૦ વઢી । હે૦ (સ્થિવર તેને) જેટલા દિવસ આજ્ઞા વિના રહે તેટલા દિવસનો હેદ અને । પ૦ પ્રાયશ્ચિતને
 વિષે । ઉ૦ સ્થાપે તે કેવી રીતે તે કહે છે । મિ૦ સાધુ । મા૦ સંજમના ભાવને રાખવાને । અ૦ અથ એટલે ત્રીજુ વ્રત રાખ-
 વાને અર્થે । દો૦ બીજીવાર । પિ૦ વઢી । ઓ૦ આજ્ઞા । અ૦ માગીને । સિ૦ રહેવું હોય । વઢી તે સાધુ કેવી રીતે રહે તે
 કહે છે । અ૦ આજ્ઞા દીઓ । મ૦ હે ભગવંત । મિ૦ મુજને । પહવી । ઓ૦ આજ્ઞા અવગ્રહીને રહેવું પણ તે આજ્ઞારૂપ અવગ્રહ
 વિના । અ૦ હાથની રેખા સુકાય એટલો થોડો । લં૦ કાઢ પણ । ધુ૦ નિશ્ચે । નિ૦ ન રહેવું । જે પૂજ્યની । વે૦ આજ્ઞા વિના
 ન રહેવું એમ વચને કહીને । ત૦ તેવાર । પ૦ પછી । કા૦ કાયાએ કરી । સં૦ ફર્યો તપ પ્રમુખને ॥ ૨૧ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૧ ॥ ચરિયાપવિટ્ટે ભિક્ષૂ પરં ચરારાયંપશ્ચરાયાઓ થેરે પાસેજ્ઞા, પુણો
 આલોષજ્ઞા પુણો પઢિકમેજ્ઞા પુણો હેયપરિહારસ્સ ઉવટ્ટાજ્ઞા. નિક્ષૂજ્ઞા-
 વસ્સ અટ્ટાએ દોઢં પિ ઓગ્ગહે અણુન્નવેયવે સિયા । અણુજાણહ મન્તે મિચ્છો-
 ગ્ગહં અહાલન્દં ધુવં નિતિયં^૧ વેગટ્ઠિયં, તઓ પહ્વા કાય સંફાસં ॥ ૨૧ ॥

૧ H (એવમાં) ચરારાયં વા પશ્ચરાયં વા. ૨ H (એવમાં) હેયસ્સ પરિ°. ૩ H adds (એવમાં વધારે) કપ્પહ સે
 एवं વદિત્તપ. ૪ T H adds (ટી. એવમાં વધારે) નિચ્છદયં.

बवहार०
॥ ७४ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ कोई साधु आज्ञा विना बीजा गच्छमां चालवाने प्रवर्त्यो आज्ञा विना चार रात्री अथवा पांच रात्री उपरांत रह्यो, पछी स्थिवरने देखीने फरी आलोवे, फरी पडिकमे, आज्ञा विना जेटला दिवस बीजा गच्छमां रह्यो तेटला दिवसनो छेद प्रायश्चित अथवा तपनुं प्रायश्चित स्थिवर आपे ते शी रीते ते कहे छे. साधु संजमना भावने राखवाने अर्थे (त्रीजुं व्रत राखवाने) बीजीवार स्थिवरनी आज्ञा पागीने रहे. वळी ते साधु केवी रीते रहे ते कहे छे. ते साधुने एम कहेवुं कल्पे के हे भगवंत ? बीजा गच्छमां रहेवानी आज्ञा मुजने आपो तो रहुं. आज्ञा विना अनेरा गच्छमां हाथनी रेखा सुकाय तेटलो काल पण रहेवुं नहि (रहेवा इच्छवुं नहि), पछी आज्ञा विना रह्यो ते माटे कायाए करी तपने फरसे ॥ २१ ॥ ए आज्ञा विना विचरवा आश्री कथुं ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ च० चालवा थकी । नि० निवर्त्यो । भि० साधु । जा० ज्यांलगे । च० चार । रा० रात्री । पं० पांच । रा० रात्री । थे० स्थिवर तेने । पा० देखे । देखीने । स० ते सत्यपणे । व० वळी । ए० ए रीते । आ० आलोवे । स० ते सत्यपणे । व० वळी । ए० ए रीते । प० पडिकमे । स० ते सत्यपणे । व० वळी । ए० ए रीते आज्ञा । ओ० उवग्रहीने (लइने) । पु० पुर्व लीज । अ० आज्ञाने विषे । चि० रहे । अ० थोडी । ल० वार । अ० पण । ओ० आज्ञा विना रहेनहि ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ चरियानियट्टे जिक्वू जाव चउरायपञ्चरायाओ थेरे पासेज्जा, स च्चेव आलोयणा स च्चेव पम्भिकमणा स च्चेव ओग्गहस्स पुद्वाणुन्नवणा चिट्ठइ अहा-
लन्दमवि श्योगहे ॥ २२ ॥

उदेसयो
॥ ४ ॥

॥ ७४ ॥

भावाये ॥ २२ ॥ जे साधु बीजा गच्छमां आझा विना चालवा थकी निवत्यो ज्यांलगे चार रात्री, पांच रात्री आझा विना बीजा गच्छमां रक्षा पछी स्थिर तेने देखे देखीने सत्यपणे (आझा विना बीजा गच्छमां रह्यो माटे) आलावे पडिकमे आझा लइने पूर्वली आझाने विषे रहे ने हाथनी हथेलीनी रेखा मुकाय तेढलो काळ पण आझा विना बीजा गच्छमां रहे नहिं ॥ २२ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ च० चालवा थकी । नि० निवत्यो । भि० साधु आझा विना । प० उपरांत । च० चार । रा० रात्री । पं० पांच । रा० रात्री पडे । थे० स्थिर तेने । पा० देखे देखीने । पु० वळी । आ० आलोवे । पु० वळी । प० पडिकमे । पु० वळी । छे० जेटला दिवस आझा विना रह्यो ते दिवसनो छेद अथवा । प० परिहार तपे स्थिर तेने । उ० स्थापे । पछी केवी रीते रहे ते कहे छे । भि० साधु । भा० संजमना भावने राखवाने । अ० अर्थे । दो० बीजीवार । पि० वळी । ओ० आझा । अ० मार्गाने । सि० रहे । कल्पे ते साधुने एम कहेवुं । अ० आझा दीओ । भं० हे पूज्य ? । मि० मारे । ओ० आझा लइने रहेवुं पण आझा विना । अ० थोडो । लं० काळ पण । धु० निश्चे । नि० न रहेवुं । वे० पूज्यनी आझा विना रहेवाथी निवत्यो छे एम वचन कहीने । त० ते वार । प० पछी । तप प्रभुखने । का० कायाए करी । सं० फरसे ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ चरियानियट्टे जिकखू परं चउरायपञ्चरायाओ थेरे पासेज्जा, पुणो
आलोएज्जा पुणो पडिकमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स उवट्ठाएज्जा. जिकखुज्जा-

વસ્સ અઢાણ દોચં પિ ઓગાહે અણુન્નવેયધે સિયા । અણુજાણહ જન્તે મિઓ-
ગ્ગહં અહાલ્લન્દં ધુવં નિતિયં^૧ વેડટ્ટિયં, તઓ પહ્ણા કાયસંફાસં ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૩ ॥ આજ્ઞા વિના ચાલવા થકી નિવત્ત્યો સાધુ આજ્ઞા વિના ચાર રાત્રી અથવા પાંચ રાત્રી ઉપરાંત બીજા ગચ્છમાં રહે પછી સ્થિતર તેને દેસે દેસીને તે બીજીવાર આલાવે, પઢિકમ્મે, જેટલી રાત્રી આજ્ઞા વિના રહ્યો તેટલી રાત્રીનો હેદ અથવા તપ પ્રાયશ્ચિત સ્થિતર તેને આપે. વઢી તે સાધુ આજ્ઞાવ્રત રાખવા ધના સંજમના ભાવે બીજીવાર સ્થિતરની આજ્ઞા માગીને બીજા ગચ્છમાં રહે. કલ્પે તે સાધુને એમ કહેવુંકે હે ભગવંત પૂજ્ય મને બીજા ગચ્છમાં રહેવાની આજ્ઞા દીઓ એમ કહીને આજ્ઞા મળેથી બીજા ગચ્છમાં રહેવું કલ્પે પણ આજ્ઞા વિના હાથની હથેલીની રેસા સુકાય તેટલો કાઢ પણ રહેવું નહિ, રહેવા ઇચ્છવું નહિ. જે સાધુ પૂજ્યની આજ્ઞા વિના રહેવાથી નિવત્ત્યો હે તે સાધુ તે વાર પછી કાયાએ તપ પ્રમુખને સ્પર્શે ॥ ૨૩ ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ દો૦ વે । સા૦ સાધર્મિક સાધુ । એ૦ એકઠા થઈને । વિ૦ વિચરે હે । તં૦ તે । જ૦ કહે હે તેમાં । સે૦ એક શિષ્ય હે ને । ય૦ વઢી । રા૦ એક રત્નાદિક ગુરુ હે । ય૦ વઢી । ત૦ ત્યાં તે વડુ માંહે । સે૦ તે શિષ્ય । અ૦ અને-રાને । પ૦ શ્રુત શિષ્યનો પરિવાર ઘણો હે । રા૦ વડા ગુરુને । અ૦ થોડો હે શ્રુત શિષ્ય પરિવાર । સે૦ શિષ્યને । ત૦ તેવાર પછી । રા૦ રત્નાદિક ગુરુને । ઉ૦ અંગીકાર કરીને સેવા વડાઈ દેવી પટલે ઘણી સેવા કરવી એમ ઘણે ગુણે કરી અંગીકાર કરીને વિચરે । મિ૦ મિહ્સાનું સંવિભાગ આપે । ઉ૦ તથા વિનયાદિક વૈયાવચ કરવા માત્ર પાળી । ચ૦ આદી । દ૦ આળી આપવો । ક૦ વઢાને યથાયોગ્ય કલ્પ નીપજે । ગુરુને ભક્ત આળી દીએ અને વિનયાદિક સર્વ કાર્ય કરે ॥ ૨૪ ॥

૧ H adds (એવમાં વધારે) કલ્પડ સે એવં વદિત્તિયં. ૨ H adds (એવમાં વધારે) નિચ્છઇયં.

મૂળપાઠ ॥ ૨૪ ॥ દા સાહામ્મયા ઇગયથા ત્વહરાન્ત, તજહા । સહ ય રાઙ્ણાણ ય. તત્થ
સેહતરાણ પલિહુન્ને, રાઙ્ણીણ અપલિહુન્ને. સેહતરાણં રાઙ્ણીણ ઉવસંપજ્ઞિયથે,
ત્તિક્ખોવવાયં ચ દલ્લયઈ કપ્પાગં ॥ ૨૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૪ ॥ બે સાધર્મિક સાધુ એકઠા થઈને વિચરે છે તે કહે છે, તેમાં એક શિષ્ય છે ને એક રત્નાદિક ગુરુ છે તેમાં શિષ્યને મળેલા શિષ્યોનો પરિવાર ઘણો છે ને ગુરુને તેવો પરિવાર થોડો છે. તે શિષ્ય જેનો શિષ્ય પરિવાર ઘણો છે તેણે રત્નાદિક ગુરુને રત્નાદિક ગુરુની સપીપે આવીને સેવા વઢાઈ દેવી, ઘણી ઘણી સેવા કરવી એમ ઘણા ગુણે કરી અંગીકાર કરીને વિચરે, મિત્રામાં સંવિભાગ કરે, વિનય વૈયાવચાદિક કરે, માત્ર પાણી આપી આપે એમ વઢાને યથાયોગ્ય કલ્પ નીપજે તેમ ભક્ત આપી દીધે અને વિનયાદિક સર્વ કાર્ય કરે ॥ ૨૪ ॥ એમ શિષ્ય આશ્રી કહું. હવે ગુરુ ઘણા શિષ્ય પરિવારે હોય તો શું કરે તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૫ ॥ દોઢે । સાઢે સાધર્મિક સાધુ । એઢે એકઠા । વિઢે વિચરે । તેઢે તે કહે છે । સેઢે શિષ્ય । યઢે તથા । રાઢે રત્નાદિક ગુરુ । યઢે વઢી । તેઢે તે બે માંદિ । રાઢે ગુરુ છે તે । પઢે તેને શિષ્ય પરિવાર ઘણો છે । સેઢે શિષ્ય । અઢે અન્યતર એટલે બીજા શિષ્યને । અઢે શિષ્ય પરિવાર થોડો છે । ઇઢે ઇચ્છા આવે તો । રાઢે તે ગુરુ । સેઢે તે શિષ્યને । ઉઢે અંગીકાર કરીને પઢીવર્જે એટલે પાસે રાખે । ઇઢે ઇચ્છા । નોઢે ન । ઉઢે પઢીવર્જે એટલે ઇચ્છા ન હોયતો ન પાસે રાખે । ઇઢે ઇચ્છા હોયતો । મિઢે સાધુને । ઉઢે આહાર પાણી વૈયાવચ । દઢે કરે । કઢે વઢા સાધુની । ઇઢે ઇચ્છા ન આવે તો । નોઢે ન માત્ર પાણી । દઢે આપી આપે વૈયાવચ ન કરે । કઢે વઢો સાધુ ॥ ૨૫ ॥

कव्यार०
॥ ७६ ॥

मूलपाठ ॥ २५ ॥ दो साहम्मिया एगयओ विहरन्ति । तंजहा । सेहे य राइणीए य.
तत्थ राइणीए पलिष्ठन्ने, सेहतराए अपलिष्ठन्ने. इह्ता राइणीए सेहतरागं उव-
संपज्झइ इह्ता नो उवसंपज्झइ, इह्ता जिक्खोववायं दलयइ कप्पागं इह्ता नो
दलयइ कप्पागं ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ वे साधर्मिक साधु एकठा विचरे तेमां एक शिष्य छे ने बीजो गुरु छे तेमां गुरुने घणा शिष्यनो परि-
वार छे ने शिष्यने शिष्य परिवार ओछो छे. जो गुरुनी इच्छा थाय तो शिष्यने अंगीकार करी पासे राखे, इच्छा न आवे
तो शिष्यने पासे राखे नहीं. इच्छा आवे तो शिष्यने आहार पाणी आणी आपी वैयावच करे ने बडा साधुनी इच्छा न आवे
तो भात पाणी आणी न आपे ने वैयावच न करे ॥ २५ ॥ साधु कह्या ते सरखा दावे न रहे ते भणी हवे सरखाने रहे-
वानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ दो० वे । भि० साधु । ए० आहार पाणी भेळा सहित एकठा । वि० विचरता । नो० न । णं० बळी ।
क० कल्पे (न कल्पे) तेमने बेहुने एकने बडेरो कर्या विना । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं कल्पे
नहिं । क० कल्पे । णं० बळी । अ० लघुए । रा० रत्नादिक बडेराने । अ० मांहोमांहि । एकेकने बडापणे । उ० अंगीकार
करीने । वि० विचरवुं ॥ २६ ॥

१ H Omits (एचमां नथी) कप्पागं.

उदेसजो
॥ ४ ॥

॥ ७६ ॥

मृळपाठ ॥ २६ ॥ दो भिक्खुणो एगयत्थो^१ विहरन्ति, नो ण्हं कप्पइ अन्नमन्नं उवसंप-
ज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ ण्हं अहाराइणियाए^२ अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ वे साधु साथे विचरता यका सरखाए बढेराने मांहोमांहि बंदणा कर्या विना रहेवुं कल्पे नहिं. लघुए
बढेराने मांहोमांहि बंदणादिक करीने मांहोमांहि एकेकने बढापणे अंगीकार करीने विचरवुं कल्पे ॥ २६ ॥ उपर सामान्य साधु
आश्री कहुं. हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ दो० वे । ग० गणावच्छेदक । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहिं । ण्हं० बळी । क० कल्पे एक-
बीजाने बढेरो कर्या विना । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचरवुं न कल्पे । क० कल्पे । ण्हं० बळी । अ०
लघुए । रा० मोटा बढेराने । अ० मांहोमांहि एकेकने बढापणे । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं कल्पे ॥ २७ ॥

मृळपाठ ॥ २७ ॥ दो गणावहेइया एगयत्थो विहरन्ति, नो ण्हं कप्पइ अन्नमन्नं उवसं-
पज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ ण्हं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २७ ॥

१ T. H (टी. एवमां) एगओ. २ H always (एचमां हमेशां) आहा°.

बिहार०
॥ ७७ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ बे गणावच्छेदक साथे विचरता यकां सरखाए बढेरो करी मांहोमांही बंदणा कर्या विना रहेवुं कल्पे नहि एटले बनेए सरखे भावे रहेवुं न कल्पे. लघुए मोटा बढेराने बंदणा करी मांहोमांही विचरवुं कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ दो० बे । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहि । णं० बळी । क० कल्पे एक बीजाने बढेरो कर्या विना एटले सरखे भावे । अ० मांहोमांही । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं न कल्पे । क० कल्पे । णं० बळी । अ० लघुए । रा० मोटा बढेराने । अ० मांहोमांही एकेकने बढापणे । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं कल्पे ॥ २८ ॥

मूलपाठ ॥ २८ ॥ दो आयरियउवज्जाया एगयओ विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं
उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराशणियाए अन्नमन्नं उवसंप-
ज्जित्ताणं विहरित्तए ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ एम आचार्य उपाध्याय एकठा विचरे छे तेमणे अन्योअन्य एक बीजाने बढेरो कर्या विना एटले सरखे भावे विचरवुं कल्पे नहि. लघुए बढेराने बंदणा करीने रहेवुं कल्पे ॥ २८ ॥ उपर बे साधु आश्री व.बु. हवे घणा साधु आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ व० घणा । मि० साधु । ए० एकठा । वि० विचरे तेने । नो० नहि । णं० बळी । क० कल्पे । अ०

उपेसओ
॥ ४ ॥

॥ ७७ ॥

अन्यो अन्य वढेरो कर्या विना । उ० अंगीकार करीने । वि० विचखुं (कल्पे नहिं) । क० कल्पे । णं० वळी । अ० लघुए ।
रा० वढेरा साथे वंदणा करी । अ० मांढोमांढि । उ० अंगीकार करीने । वि० विचखुं कल्पे ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ बहवे जिकखुणो एगयथो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उवसं-
पज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ घणा साधुओ एकठा यइ विचरे तेमणे अन्योअन्य वढेराने कर्या विना अंगीकार करीने विचखुं कल्पे
नहिं. लघुए वढेराने अंगीकार करीने विचखुं कल्पे ॥ २९ ॥

अथे ॥ ३० ॥ व० घणा । ग० गणावच्छेदक । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहिं । णं० वळी । क० कल्पे
एकबीजाने वढेरो कर्या विना । अ० मांढोमांढि । उ० अंगीकार करी । वि० विचखुं न कल्पे । क० कल्पे । णं० वळी ।
अ० लघुए । रा० मोटाने वढेरो करी । अ० मांढोमांढि । उ० अंगीकार करी । वि० विचखुं कल्पे ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ बहवे गणावहेइया एगयथो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उव-
संपज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जि-
त्ताणं विहरित्तए ॥ ३० ॥

ब्रह्महार०
॥ ७८ ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ घणा गणावच्छेदक एकठा विचरे छे तेमने मांहोमांहि एकेकने वडेरो कर्या विना विचरवुं कल्पे नहीं.
पण लघुए मोटाने वडेरो करी तेने वंदणा करी मांहोमांहि विचरवुं कल्पे ॥ ३० ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहीं । णं० वळी ।
क० कल्पे एक बीजाने वडेरो कर्या विना । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचरवुं न कल्पे । क० कल्पे ।
णं० वळी । अ० लघुए । रा० मोटाने वडेरो करी । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचरवुं कल्पे ॥ ३१ ॥

मूळपाठ ॥ ३१ ॥ बहवे आयरियउवज्जाया एगयश्चो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं
उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जि-
त्ताणं विहरित्तए ॥ ३१ ॥

भावार्थ ॥ ३१ ॥ घणा आचार्य उपाध्याय एकठा विचरे छे, एक बीजाने वडेरो कर्या विना मांहोमांहि एकठा विचरवुं
न कल्पे, पण लघुए मोटाने वडेरो करी तेने वंदणा करी एकठा विचरवुं कल्पे ॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ ब० घणा । भि० साधु । ब० घणा । ग० गणावच्छेदक । ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय ।
ए० एकठा । वि० विचरे । नो० न । णं० वळी । क० कल्पे । अ० मांहोमांहि वडेरो कर्या विना । उ० अंगीकार करीने ।
वि० विचरवुं कल्पे नहीं । एटले सरखे दावे कल्पे नहीं तो केम कल्पे ते कहे छे । क० कल्पे । णं० वळी । अ० लघुए ।
रा० वडेराने वंदणा करी । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं कल्पे ॥ ३२ ॥ ति० एम । वे० हुं कहुंछुं ॥

उद्देसओ०
॥ ४ ॥

॥ ७८ ॥

मूळपाठ ॥ ३१ ॥ बहव भिक्खुणा बहव गणावह्वइया बहव आयांरियवज्जाया एगयआ
विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए^२. कप्पइ एहं
अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए^३ ॥ ३२ ॥ त्ति वेमि^४ ॥

भावार्थ ॥ ३२ ॥ घणा साधुओ, घणा गणावच्छेदक, घणा आचार्य, उपाध्याय एकठा विचरे तेमने मांहोमांहि वडेरो
कर्या बिना अंगीकार करीने विचरवुं कल्पे नहिं (चोमासु वडेरो करीने रहेवुं कल्पे) सरखे दावे एटले एक बीजाने सरखी
बंदणा करी रहेवुं कल्पे नहिं. लघुए वडेराने बंदणा करी (शीयाळो उनाळो) एक बीजाने अंगीकार करीने रहेवुं कल्पे ॥३२॥
एम सुधर्मास्वामी जबूस्वामीने कहे छे के जेम में श्री महावीर देव पासे सांभळयुं तेम में तुज प्रत्ये कहुं ॥

अर्थ ॥ व० व्यवहारनो । च० चोथो । उ० उद्देशो । स० पुरो थयो ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ व्यवहारस्स चउत्थो उद्देश्यो समत्तो ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ व्यवहारसूत्रनो चोथो उद्देशो पुरो थयो ॥ ४ ॥

१ H (एच) एगओ. २ H acc's (एचमां वधारे) वासावासं वत्थए कप्पइ पवित्तिए कं. ३ P B, Hadds
(पां. वां एचमां वधारे) हेमन्तगिम्हासु. ४ In H follows (एचमां छेवट) त्ति वेमि.

व्यवहार०
॥ ७९ ॥

व्यवहारस्स पञ्चमो उद्देशो.

व्यवहार सूत्रनो पांचमो उद्देशो.

अर्थ ॥ १ ॥ नो० न । क० कल्पे । प० प्रवर्तणी साध्वीने । अ० पोता सहित । बि० बे जणीने । हे० शीयाळे । गि० उनाळाने विषे । चा० चालवुं ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ नो कप्पइ पवत्तिणीए अप्पविइयाए हेमन्तगिम्हासु चारए ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ प्रवर्तणी साध्वीने शीयाळे उनाळे पोता सहित बे जणीए विचारवुं न कल्पे ॥ १ ॥

अर्थ ॥ २ ॥ क० कल्पे । प० प्रवर्तणी साध्वीने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणीने । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । चा० चालवुं ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ कप्पइ पवत्तिणीए अप्पतइयाए हेमन्तगिम्हासु चारए ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ प्रवर्तणी साध्वीए पोता सहित त्रण जणीए शीयाळे उनाळे चालवुं कल्पे ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावळेदणीने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणीने । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । चा० चालवुं ॥ ३ ॥

? H alway (एचमां हमेशा) पत्रिं P B. b in same cases. पी. बी. वीमां कोइक जग्याए.)

उद्देशो.
॥ ५ ॥

॥ ७९ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૩ ॥ નો કપ્પડ ગણાવહેઈણીં અપ્પતડ્યાં હેમન્તગિમ્હાસુ ચારણ ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩ ॥ ગણાવહેઈણીં પોતા સહિત ત્રણ જણીં શીયાળે ઉનાળે ચાલવું કલ્પે નહીં ॥ ૩ ॥

અર્થ ॥ ૪ ॥ ક૦ કલ્પે । ગ૦ ગણાવહેઈણીં । અ૦ પોતા સહિત । ચ૦ ચારજણીં । હે૦ શીયાળો । ગિ૦ ઉનાળો ।
ચા૦ ચાલવું ॥ ૪ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૪ ॥ કપ્પડ ગણાવહેઈણીં અપ્પચત્થાં હેમન્તગિમ્હાસુ ચારણ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪ ॥ ગણાવહેઈણીં પોતા સહિત ચાર જણીં શીયાળે ઉનાળે ચાલવું કલ્પે ॥ ૪ ॥ ઉપર શીયાળા ઉનાળા-
ની આઢા દીનની વાત કહી, હવે ચોમાસામાં કેમ રહેવું તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૫ ॥ નો૦ ન । ક૦ કલ્પે । પ૦ પ્રવર્તણીં । અ૦ પોતાસહિત । ત૦ ત્રણજણીં । વા૦ ચોમાસું । વ૦ રહેવું ॥ ૫ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૫ ॥ નો કપ્પડ પવત્તિણીં અપ્પતડ્યાં વાસાવાસં વત્થણ ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૫ ॥ પ્રવર્તણીં પોતા સહિત ત્રણ જણીં ચોમાસું રહેવું કલ્પે નહીં ॥ ૫ ॥

અર્થ ॥ ૬ ॥ ક૦ કલ્પે । પ૦ પ્રવર્તણીં । અ૦ પોતા સહિત । ચ૦ ચારજણીં । વા૦ ચોમાસે । વ૦ રહેવું ॥ ૬ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૬ ॥ કપ્પડ પવત્તિણીં અપ્પચત્થાં વાસાવાસં વત્થણ ॥ ૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૬ ॥ પ્રવર્તણીં પોતા સહિત ચાર જણીં ચોમાસું રહેવું કલ્પે ॥ ૬ ॥

ववहार०
॥ ८० ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावच्छेदणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । वा० चोमासु । व० रहेवुं न कल्पे ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ नो कप्पइ गणावहेइणीए अप्पचउत्थाए वासावासं वत्थए ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ गणावच्छेदणीए पोता सहित चार जणीने चोमासु रहेवुं कल्पे नहीं ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ क० कल्पे । ग० गणावच्छेदणीने । अ० पोता सहित । पं० पांच जणीने । वा० चोमासु । व० रहेवुं कल्पे ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ कप्पइ गणावहेइणीए अप्पपञ्चमाए वासावासं वत्थए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ गणावच्छेदणीने पोता सहित पांच जणीने चोमासु रहेवुं कल्पे ॥ ८ ॥ उपर एक आश्री कथुं हवे घणी आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । न० नगरने विषे । वा० अथवा । नि० निगमने विषे । वा० अथवा । रा० राज्यधानीने विषे । वा० वळी । व० घणी । प० प्रवर्तणीने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणीने । व० घणी । ग० गणावच्छेदणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । क० कल्पे । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । चा० विचरवुं । अ० एक बीजानी । नी० नेश्राए ॥ ९ ॥

उदेसजो
॥ ५ ॥

॥ ८० ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणिसि वा बहूणं पवत्ति-
णीणं अप्पतइयाणं बहूणं गणावच्छेदणीणं अप्पचउत्थाणं कप्पइ हेमन्तगिम्हासु
चारए अन्नमन्नं नीसाए ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ ते गामने ज्यां लगे संनिवेशने विषे घणी प्रवर्त्तणीने पोता सहित त्रण जणीने, घणी गणावच्छेदणीने पोता सहित चार जणीने शीयाळे उनाळे मांडोमांडि एक एकनी नेश्राए विचरवुं कल्पे पटले आपणी शिष्यणी. सहित रहेवुं पण अनेरानो न गणवी ॥ ९ ॥ हवे चोमासा आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । न० नगरने विषे । वा० अथवा । नि० निगमने विषे । वा० अथवा । रा० राज्यधानीने विषे । वा० वळी । व० घणी । प० प्रवर्त्तणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । व० घणी । ग० गणावच्छेदणीने । अ० पोता सहित । पं० पांच जणीने । क० कल्पे । वा० चोमासुं । व० रहेवुं । अ० एक बीजानी । नी० नेश्राए ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणिसि वा बहूणं पवत्ति-
णीणं अप्पचउत्थाणं बहूणं गणावच्छेदणीणं अप्पचउत्थाणं कप्पइ वासावासं

१ H (एचमां) निस्ताए.

वचनार०
॥ ८१ ॥

वत्थए अन्नमन्नं नीसाए ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ ते गामने विषे ज्यां लगे सन्निवेशने विषे घणी प्रवर्तणीए पोता सहित चार जणीने, घणी गणावच्छे-
दणीने पोता सहित पांच जणीने चोमासुं एक बीजानी नेत्राए रहेवुं कल्पे एटले पोतानी शिष्यणी सहित रहेवुं पण अनेरानी
अधिक ओछी नेत्रा गणवी नहि ॥ १० ॥ उपर विचरवा आश्री कहुं ने विचरतां थका कोइ एक काळ पण करे, इहां प्रवर्तणी
प्रमुखे काळ कीधा पछी पाछली केवी रीते विचरे ते अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ गा० ग्रामानुं ग्राम । दू० जाती थको । नि० साध्वी । य० वळी । जं० जेहने । पु० आगळ । का० क-
रीने । वि० विचरे । सा० ते वडी साध्वी । आ० कदाचित । वी० काळ करे तो । अ० छे । या० इहां । थ० वळी । का०
कोइएक आचारंग निसीथनी भणनारी । अ० अनेरी साध्वी तेने । उ० अंगीकार करी एटले वडेरी करी तेनी आज्ञा मांहे चाले
एवी योग्य छे तो वल्पे । सा० ते भणनारी साध्वीने । उ० अंगीकार करी वडेरी करी तेनी आज्ञामांहे विचरवुं । न० नथी ।
या० इहां । थ० वळी । का० कोइ आचारंगादिकनी भणनारी । अ० अनेरी साध्वी । उ० वडेरी करवा योग्य नथी तो ।
ती० तेने । य० वळी । अ० पोते । क० आचारंगादिक निसीथना अध्ययनने विषे । अ० अ । स० समर्थ एम । क० कल्पे ।
सा० तेने । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिज्ञा धारीने । ज० जे । ज० जे । दि० दिशाए । अ० अनेरी । सा० साधर्मिक
साध्वी आचारंग निसीथनी भणनार वडेरी थइने । वि० विचरे छे । त० ते । त० ते । दि० दिसे । उ० जावुं (कल्पे) । नो०

१ H (एचमां) निस्साए.

उद्देशअं
॥ ५

॥ ८१

न । सा० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० निमित्ते (अर्थे) । व० प्रवर्तवुं रहेवुं । क० कल्पे । सा० ते साध्वीओने । त० त्यां । का० कोइ रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० रहेवुं । तं० ते साध्वीने । च० णं० वळी । का० कारण । नि० पुरुं थए । प० अनेरी साध्वी । व० कहे । व० वसो रहो । अ० अइओ आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । सा० तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहेवुं । नो० न । सा० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० वळी । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० रहेवुं । जं० जे कोइ साध्वी । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० वसे तो । सा० तेहने । सं० जेटली रात्री रहे तेदली रात्रीनो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित पण आवे । वा० वळी ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ गामाणुगामं दूश्ज्जमाणी निग्गन्धी य जं पुरओ काउं^१ विहरइ सा
आहच्च वीसम्भेज्जा,^२ अत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जाणारिहा^३ सा उवसंप-
ज्जियवा^४. नत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जाणारिहा तीसे यं अप्पणो कप्पण

१ H (एच) कट्टु विहरेज्जा. २ H (एच) वीसुं. ३ H adds (एचमां वधारे) कप्पइ (सा). ४ H adds (एचमां वधारे) सिया. ५ H omits (एचमां नयी) तीसे य.

असमत्ते^१ कप्पइ सा एगराइयाए पडिमाए जसं जसं दिसं^२ अन्नाओ साह-
म्मिणीओ विहरन्ति तसं तसं दिसं^२ उवलित्तए. नो सा कप्पइ तत्थ विहारव-
त्तियं वत्थए, कप्पइ सा तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसि च णं कारणंसि
निट्ठियंसि परो वएज्जा । वसाहि^३ अज्जो एगरायं वा दुरायं वा. एवं सा कप्पइ
एगरायं वा दुरायं वा वत्थए, नो सा कप्पइ परं^४ एगरायाओ वा दुरायाओ
वा वत्थए. जं तत्थ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ, सासन्तरा छेए
वा परिहारे वा ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ एक गामथी बीजे गाम साध्वीओ जाती थकी, जेने आगळ करीने ते साध्वीओ विचरे छे ते वडी
साध्वी कदाचित काळ करे तो ते टोळामां बीजी कोइ साध्वी आचारंगादिक निसीथनी भणनार एवी साध्वी होय के जेने
वडेरी करी तेनी आज्ञामां हि चाले एवी योग्य होय तो तेने वडेरी करी तेनी आज्ञामां बीजी साध्वीओए चालवुं कल्पे. जो
ते टोळामां कोइ वडेरी करवा योग्य साध्वी न होय ने बाकीनी साध्वीओ आचारंगादिक निसीथना अध्ययने विषे अजाण छे

१ H (एच)° ता एवं सा कप्पइ एग°. २ H (एच) दिसि. ३ H adds (एचमां वधारे) णं. ४ H (एचमां)
परं after दु° वा (पछी)

તો તે સાધ્વીઓને જ્યાં રહે ત્યાં એક રાત્રીની પ્રતિજ્ઞા ધારીને જે જે દિશાએ અનેરી સાધર્મિક સાધ્વી આચારંગ નિસીયાદિની ધનનારી વડેરી થઈને વિચરે છે ત્યાં જાવું કલ્પે. તે સાધ્વીને જ્યાં તેઓ છે ત્યાં વિહાર નિમિત્તે રહેવું કલ્પે નહિ, રોગાદિક કારણે રહેવું કલ્પે પણ તે કારણ પુરું થયે જો વીજી સાધ્વીઓ કહે, અઠો આર્યો ? એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી અત્રે વસો રહો તો એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી રહેવું કલ્પે પણ એક રાત્રી કે બે રાત્રી ઉપરાંત રહેવું કલ્પે નહિ, જે ત્યાં એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી ઉપરાંત રહે તેને જેટલી રાત્રી રહે તેટલી રાત્રીનો છેદ અથવા તપનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧૧ ॥ ઉપર મુજબ આઢે દીવસે વડેરી કાલ કરે તે આશ્રી કહું. હવે ચોમાસામાં સાધ્વીઓ રહે ત્યારે વડેરી કાલ કરે તે આશ્રી કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૨ ॥ વા० વર્ષાકાલને વિષે । પ० રહેવાનો નિર્દાર કર્યો છે ત્યાં । નિ० સાધ્વીઓને । ય० વઢી । જં० જે તેને । પુ० આગલ । કા० કરીને । વિ० વિચરે । સા० તે સાધ્વી વઢી । આ० કદાચિત । વી० કાલ કરે તે ટાંઝામાંહિ । અ० છે । યા० ઇહાં । થ० વઢી । કા० કોઈ આચારંગાદિક ધનનારી સાધ્વી । અ० અનેરી તેને । ઉ० અંગીકાર કરીને વિચરીએ એવી ગચ્છ મધ્યે હોય તો વાકીની સાધ્વીને કલ્પે । સા० તે ધનનારી સાધ્વીને । ઉ० અંગીકાર કરીને વિચરવું । ન० નથી । યા० ઇહાં । થ० વઢી । કા० કોઈ । અ० અનેરી સાધ્વી । ઉ० અંગીકાર કરવા અથવા વડેરી કરવા યોગ્ય । તી० તેને । ય० વઢી । અ० પોતે । ક० આચારંગ નિસીયાદિકને વિષે । અ० અજ્ઞાન છે એમ તે સાધ્વીને । ક० કલ્પે । સા० તેને । એ० એક । રા० રાત્રીની । પ० પઢિમા કરીને । જં० જે । જં० જે । દિ० દિશાએ । અ० અનેરી । સા० સાધર્મિક સાધ્વી । વિ० વિચરે છે । તં० તે । તં० તે । દિ० દિસે । ઉ० જાવું પણ । નો० ન । સા० તે સાધ્વીને । ક० કલ્પે । તં० ત્યાં । વિ० વિહારને । વ० અર્થે શુભ આહારાદિક જાણીને । વ० વસવું । ક० કલ્પે । સા० તે સાધ્વીઓને । તં० ત્યાં । કા० કોઈ રોગાદિક કારણ । વ०

विवहार०
॥ ८३ ॥

निमित्ते । व० रहेवुं । तं० ते साध्वीने । च० षं० वळी । का० कारण । नि० पुरुं थए । प० अनेरी साध्वी । व० कहे । व०
वसो रहो । अ० अहो आर्या । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । सा०
तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहेवुं । नो० न । सा० तेने ।
क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० वळी । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० रहेवुं । जं०
जे कोइ साध्वी । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० बे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व०
वसे तो । सा० तेने । सं० जेटली रात्री रहे तेटली रात्रीनो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त आवे । वा० वळी ॥ १२ ॥

उद्देश्यो०
॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ वासावासं पज्जोसविया निगन्थी य जं पुरथो काउं विहरइ सा आहच्च
वीसम्भेज्जां, अत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जणारिहा सा उवसंपज्जियवां.
नत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जणारिहा तीसे यं अप्पणो कप्पाए असमत्ते
कप्पइ सा एगराइयाए पडिमाए जलं जणं दिसं अन्नाओ साहम्मिणीओ वि-
हरन्ति तलं तलं दिसं उवलित्तए. नो सा कप्पइ तत्थ विहारवत्तियं वत्थए,

१ H. (एच) कट्टु २ H. (एचमां) वीसुं. ३ H. adds (एचमां वधारे) कप्पइ. ४ H adds (एचमां वधारे)
सिया. ५ H. omits (एचमां नथी) तीसे य. ६ H (एचमां) ताए एवं से कप्पइ एगं. ७ H (एचमां) दिसिं.

॥ ८३ ॥

કપ્પડ સા તત્થ કારણવાત્તય વત્થણ. તાસ ચ ણ કારણાસાંનાંદ્વિયાંસે પરો વણ્ઞા ।
 વસાહિ^૧ અઙ્ગો ઇગરાયં વા દુરાયં વા. एवं सा कप्पड् इगरायं वा दुरायं वा
 વત્થણ, નો સા કપ્પડ પરં^૨ ઇગરાયાઓ વા દુરાયાઓ વા વત્થણ. જં તત્થ પરં
 ઇગરાયાઓ વા દુરાયાઓ વા વસડ, સા સન્તરા છેણ વા પરિહારે વા ॥ ૧૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૨ ॥ વર્ષાકાળમાં રહેવાનો નિશ્ચય કર્યો છે ત્યાં સાધ્વીઓ જેને આગલ કરી વહેરી કરી વિચરે છે તે સાધ્વી
 કદાચિત તે ટોળામાં કાઢ કરે તો બીજી કોઈ આચારંગ નિસીથાદિક મળનારી સાધ્વી તે ટોળામાં હોય તો તેને વહેરી કરી
 અંગીકાર કરી વિચરવું કલ્પે. જો કોઈ વહેરી કરવા યોગ્ય સાધ્વી હોય નહિ ને પોતે આચારંગ નિસીથાદિકની અજાણ છે તો
 તેને એક રાત્રીની પ્રતિજ્ઞા કરીને જે જે દિશાએ અનેરી સાધર્મિક સાધ્વી વિચરે છે તે તે દિશાએ જાવું કલ્પે, પણ જ્યાં છે ત્યાંજ
 શુભ આહારાદિક જાણીને રહેવું કલ્પે નહિ. જ્યાં લગે રોગાદિક કારણે એક વે રાત્રી રહેવું કલ્પે પણ તે ઉપરાંત રહેવું કલ્પે નહિ.
 જે એક વે રાત્રી ઉપરાંત ત્યાં વસે તેને જેટલા દિવસ વસે તેટલા દિવસનો છેડ અથવા પરિહાર તપ આવે ॥ ૧૨ ॥ ઉપર વહેરી
 કાઢ કરે તે આશ્રી કહ્યું. તે વહેરી કાઢ કરે ત્યારે પોતાની પદવી અમુકને દેજો એમ કહી જાય, તે પદવી દેવાનો અધિકાર કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૩ ॥ પ૦ પ્રવર્તણી । ય૦ વઢી । ગિ૦ રોગાદિકે કરી ગ્લાન પામતી થતી । અ૦ અનેરા આચાર્યાદિક અથવા
 ગણાવ્છેદક પ્રમુખ સાધ્વીને । વ૦ વહે । દ૦ મુજને । ણ૦ વઢી । અ૦ અહો આર્યા ? । કા૦ કાઢ । ગ૦ ગણ । સ૦ થકે ।

૧ H adds (એવમાં વધારે) ણં. ૨ H (એવમાં) પરં after દુ° વા (પછી.)

ववहार०
॥ ८४ ॥

अ० आने अमुकडीने । स० पदवी देजो । आचार्य पारखुं करीने । सा० ते । य० वळी पदवी । स० देवा योग्य छे तो तेने । स० पदवी दीए । पारखुं करतां । सा० ते । य० वळी । नो० न । स० पदवी देवा योग्य न होय तो तेने । नो० न । स० पदवी देवी । तो शुं करखुं ते कहे छे । अ० छे । या० इहां गच्छमांहे । य० वळी । अ० अनेरी साध्वी । का० कोइ आचारंगादिकनी जाण । स० वडेरी करवा योग्य होय तो पारखीने । सा० तेने । स० ते पदवीने विषे स्थापवी कल्पे । न० नथी । या० इहां । य० वळी । अ० अनेरी । का० कोइ । स० भणेली पदवी आपवा योग्य (न होय तो) । सा० तेनेज (जेने वडेरीए स्थापवा कहेल तेने) । चे० वळी । स० स्थापवी । ता० ते साध्वीने । व० णं० वळी । स० वडेरी स्थापी तेने । प० बीजी साध्वी । व० एम कहे । दु० दुष्ट । उ० कही पदवी । ते० ताहरी । अ० हे आर्या । नि० मुकीदे ताहरी पदवी । ता० तेवारे ते साध्वी । णं० वळी । उरर मुजब बीजाए कहे थके । नि० पोतानी पदवी मुकती थकी वळी । न० नथी । के० कोइ । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार तप । वा० वळी । जा० जे (पक्ष करी) ते । सा० साधर्मिक साध्वीनी । अ० पदवी मुकावा छोडावाने विषे । नो० न । उ० प्रवर्ते उठे न । वि० मुकावे तो । ते । स० सर्व साध्वीओने । ता० ते प्रत्ये । त० ते । प० पदवीथी न उठे तेटला दीननो । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार तप । वा० वळी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ पवन्तिणी य गित्वायमीणां अन्नयरं वपुः । मंए णं अज्जो कालगयाए
समाणीए अयं समुक्कसियवा. सा य समुक्कसणारिहा समुक्कसियवा, सा य नो

१ H (एच)° माणी. २ H (एच) अज्जो मणं का.

उदेसजो
॥ ५ ॥

॥ ८४ ॥

समुक्कसणारिहा नो समुक्कसियवा. अत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा
 सा समुक्कसियवा, नत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा सा चेव समुक्कसियवा.
 ताए व णं समुक्किट्ठाए परो वएज्जा । दुस्समुक्किट्ठं^१ ते अज्जे, निक्खिवाहि ? ताए
 णं निक्खिवमाणए नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जाअो^२ साहम्मिणीओ
 अहाकप्पं^३ नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वासिं तासिं तप्पत्तियं छेए वा परिहारे वा ॥१३॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ प्रवर्तणी रोगादिके ग्लान पामती थकी अनेरा आचार्यादिकने अथवा गणावच्छेदणाने कहे अहो
 आर्या ? मुजने काल गए थके हुं कहुं छुं ते साध्वीने मारी पदवी देजो. जो आचार्यने पारखुं करतां ते पदवी देवा योग्य ज-
 णाय तो तेने पदवी देवी. जो ते साध्वी पारखुं करतां पदवी योग्य जणाय नहिं तो तेने पदवी देवी नहिं. तो शुं करे ते कहे
 छे. ए टोळा मध्ये कोइ एक बीजी साध्वी आचारंगादिकनी जाण पारखुं करतां वडेरी करवा योग्य जणाय तो तेने ते पदवीने
 विषे स्थापवी कल्पे. जो ते टोळा मध्ये कोइ एक भणेली, पदवी आपवा योग्य कोइ साध्वी होय नहिं तो मरनार वडेरीए जे
 साध्वीने नीमवा कहेल तेने ते पदवीए स्थापवी. तेम कार्या पछी स्वप्न परपक्षना साधु साध्वी ते साध्वीने एम कहे के तारी
 पदवी दुष्ट छे. हे आर्या ? तमे ते पदवी मुकी दीओ ते वारे जो ते साध्वी ते पदवी मुके तो तेने कांइ छेद के तपनुं प्रायश्चित्त

१ H° क.° २ H adds (एचमां वधारे) तं. ३ C. E (जर्मन बुक्कां) अहाकप्पेणं. ४ H (एच) णो अब्भुट्ठेन्ति
 तेसिं सव्वेसिं (wrong for " तासिं सव्वासिं " जोइए.)

बवहार०
॥ ८५ ॥

आवे नहि, पण जो तेनो पक्ष करी साधर्मिक साध्वीओ ते पदवी मुकवा प्रवर्ते (उठे) नहि, ते सर्वने जेट्या दिवस ते पदवी
थी उठे नहि तेदळा दिवसनो छेद अथवा तपतुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ प० प्रवर्तणी । य० वळी । ओ० द्रव्य लिंगनो छांडवो एटले मोह कर्मने उदये (मैथुन सेववा
भणी) द्रव्य लिंग छांडवा देशान्तरे जाय ते वारे । अ० अनेरी गणावच्छेदणीने । व० एम कहे । म० मुजने । णं० वळी ।
अ० अहो आर्या । ओ० (मैथुन सेववा निमित्ते) चारित्र मुकवानो कारण छे । स० ते चारित्र मुकता थका । अ० आ सा-
ध्वीने मारी पदवीने विषे । स० स्थापजो । एम कहा पछी । सा० तेनी । य० वळी । स० परिक्षा जोतां ते पदवी योग्य ज-
णायतो । स० पदवीए स्थापवी । सा० ते । य० वळी । नो० न । स० परिक्षा जोतां पदवी योग्य न जणाय तो । नो० न ।
स० तेने । पदवीए स्थापवी । हवे शुं करे ते कहे छे । अ० छे । या० ए टोळामां । थ० वळी । अ० अनेरी । का० कोइ ।
स० पारखुं करतां पदवी देवा योग्य । सा० तेने पदवीए । स० स्थापवी । न० नथी । या० इहां । थ० वळी । अ० ते टोळा-
मांही अनेरी । का० कोइ । स० पदवी आपवा योग्य तो । सा० जे प्रवर्तणीए कहेल तेने । चे० वळी । स० पदवीए स्था-
पवी । ता० ते साध्वीने । व० णं० वळी । स० पदवीवंतने । प० अनेरा साधु साध्वी एम । व० कहे । दु० दुष्ट छे । स०
पदवी । ते० ताहरी । अ० हे आर्या । नि० (तुं ते पदवी) मुकीदे । ता० तेम कहेवाथी । णं० वळी । नि० ते पदवी ते साध्वी
मुकती थकी । न० नथी । के० कोइ तेहने । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त । वा० वळी । जा० ज्यालगे तेनो
मुकती थकीने । सा० साधर्मिक साध्वीओ । अ० ते । क० पदवी मुकाववाने विषे । नो० न । उ० प्रवर्ते । वि० विचरे । (उठे

उहेसओ०
॥ ५ ॥

॥ ८५ ॥

तो) । स० सर्वने । ता० तेने । त० ते । प० पदवीना धरणहार प्रत्ये जेटला दिवस पदवी मुकाववा उठे नहिं तेदला दिवस-
नो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित । वा० बळी आवे ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ पवत्तिणी य ओहायमीणां अन्नयरं वएज्जा । मए णं अज्जो ओहावि-
याए समाणीए अयं समुक्कसियवा. सा य समुक्कसणारिहा समुक्कसियवा, सा य नो
समुक्कसणारिहा नो समुक्कसियवा. अत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा
सा समुक्कसियवा, नत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा सा चेव समुक्कसि-
यवा. ताए व णं समुक्किट्ठाए परो वएज्जा । दुस्समुक्किट्ठं ते अज्जो, निक्खिवाहि ?
ताए णं निक्खिवमाणए नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जाओ साहम्मिणी-
ओ अहाकप्पं नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वासिं तासिं तप्पत्तियं ठेए वा परिहारे
वा ॥ १४ ॥

१ P H (पी. एच) माणी. २ H (एच) अज्जो मए णं ओ°. ३ H (एच) °क°. ४ H. adds (एचमां वधारे) तं.
५ G. E. (जर्मन बुकमां) अहाकप्पेणं. ६ H (एचमां) णो अब्भुट्ठेत्ति तेसिं सव्वेसिं (wrong for “तासिं सव्वासिं” जोइए).

बवहार०
॥ ८६ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ प्रवर्त्तणी मोह कर्मने उदये चारित्र छांडी (मैथुन सेववा) देशान्तरे जाय ते वारे गणावच्छेदणीने एम कहे जे हे आर्या (मैथुन सेववा निमित्ते) मारे चारित्र मुकवानो कारण छे तेथी ते चारित्र मुकतां थकां आ साध्वीने मारी पदवीए स्थापजो, जो परिक्षा करतां ते साध्वी ते पदवीए स्थापवा लायक जणाय तो ते पदवी तेने आपवी. जो खातरी कर- तां ते पदवीने लायक न जणाय तो ते पदवी तेने आपवी नहिं. जो बीजी कोइ साध्वी आ पदवीए स्थापवा योग्य जणाय तो तेने खातरी करी ते पदवी आपवी, जो कोइ पण साध्वी ते पदवी योग्य न जणाय तो मूलमां जे साध्वीनी प्रवर्त्तणीए भलामण करेल तेने ते पदवी आपवी, पछी ते पदवीवंतने अनेरी साध्वीओ एम कहे जे हे आर्या ए तारी पदवी दुष्ट छे ते मुकी दे, जो ते साध्वी उपर मुजब कहेवाथी ते पदवी मुकीदीए तो तेने छेदके तपनुं प्रायश्चित आवे नहिं, जो बीजी साध्वीओ तेनो पक्ष करीने तेने पदवी मुकाववामां मदद करे नहिं तो ते सर्वने ते पदवी मुकाय नहिं तेदला दिवसनो छेद अथवा परिहार तप प्रा- यश्चित आवे ॥ १४ ॥ आचारंगदिक सूत्रना जाणनारने ते पदवी आपवी तेथी योग्य अयोग्यनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ नि० साधु वळी । न० नवो दीक्षाए । ड० वरसे करी बाळक । त० यौवन अवस्थाए करी सहित । आ० आचारंग । प० कल्प ते निसीथ एहवे । ना० नामे । अ० अध्ययनने । प० विसार्यो । सि० होय । से० तेने । य० वळी । पु० स्थिर पृष्ठे । के० के । ते० तें । अ० अहो आर्ये । का० शः कारणे । आ० आचारंग । प० कल्प निसीथ । ना० एहवे नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्यो छे । कि० शुं । आ० आबाधा रोगने कारणे । प० प्रमादने कारणे । से० ते विसारणहार साधु । य० वळी । व० बोले । नो० न । आ० आबाधा कारणे विसार्यो । प० प्रमादने कारणे विसार्यो । जा० जाव । जी० जीव लगे । त० तेहने । त० ते । प्य० प्रत्ये एटले ते पदवीना धरणहारने । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यनी पदवी ।

उद्देश्यो-
॥ ५ ॥

॥ ८६ ॥

वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० बळी । उ० देवी नहि । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० एण नहि ।

से० ते विसारणद्वार साधु । य० बळी । व० वहे । आ० रोगादिक कारणे विसर्यो छुं । नो० न । प० प्रमादने कारणे । से० तेने एटले विसर्यो छे तेने । य० बळी । सं० संभाळीने ठाम आणी । ति० बळी । सं० पदवी दीए । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवीने विषे । वा० बळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० बळी ।

से० ते । व० बळी । सं० धणशुं (संभारशुं) । ति० एम कहीं । नो० न । सं० संभारे । ए० एम । से० तेने । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यपणुं । वा० बळी । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदक पदवीए । वा० बळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० बळी ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ निगन्थस्स^१ नवडहरतरुणस्स^२ आयारपकप्पे^३ नामं अज्जयणे परि-
ब्भट्टे सिया, से य पुत्थियव्वे । केण ते अज्जो कारणेणं^४ आयारपकप्पे नामं
अज्जयणे परिब्भट्टे,^५ किं आवाहेणं पमाएणं ? से य वएज्जा । नो आवाहेणं

१ H adds (एचमां वधारे) णं. २ H (एच) °णगस्स. ३ H always (एचमां हमेशां) आयारपक्के in sutras 14 to 18 (१४ थी १८ सूत्रोपां). ४ H (एच) का° before अज्जो (अज्जो पहेलां). ५ H adds (एचमां वधारे) सिया.

पमाएणं, जावज्जीवं तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणा-
वहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा.

से य वएज्जा । आवाहेणं नो पमाएणं, से य संठवेस्सामी ति संठवेज्जा, एवं से
कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा.
से य संठवेस्सामी ति नो संठवेज्जा, एवं से नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव)
गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ दीक्षाए करी नवो, वरसे करी बालक, यौवन अवस्थाए करी साधु आचारंग तथा निसीथना
अध्ययन विसरे (भूली जाय), पछी ते विसरी गएल साधुने स्थिर पूछेके शा कारणे हे आर्य आचारंगने निसीथना
अध्ययन तुं विसरी गयो. शुं रोगादि कारणे के प्रमादे ? ते साधु कहे रोगादिक कारणे नहिं पण प्रमादने कारणे विसरी
गयो हतो. तेने जाव जीवलगे आचार्य, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थिर, गणि, गणावच्छेदकनी पदवी देवी कल्पे नहिं तेप तेणे
धारवी पण कल्पे नहिं. ते विसरी गएल साधु एम कहेके रोगादिक कारणे आचारंग, निसीथ विसरी गयो छुं पण प्रमादयी
तेम थयुं नयी तो फरी ते पाठ भणी ठाम आणे तो तेने आचार्यनी ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवीए स्थापवो अथवा धारवो

कल्पे. ते साधु जो भणीस अथवा भणलुं संभारीस एम कही भण के संभारे नहि तो तेने आचार्य पदवी इयां लगे गणावच्छे-
दक पदवीए स्थापवो के धारवो कल्पे नहि ॥ १५ ॥ उपर साधु आश्री कहुं, हवे साध्वी आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ साध्वी । न० नवदक्षित । ड० बालक । त० यौवनपणे वये करी ते । आ० आचारंग । प० निसीथ एहवे ।
ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसरी । सि० जाय । सा० ते विसरी जनार साध्वीने स्थिर । य० बळी । पु० पुछे । के० शा ।
भे० बळी । का० कारणे । हे आर्या ? । आ० आचारंग । प० निसीथ । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्यो । कि० शुं ।
आ० रोगादिक कारणे । प० प्रमादने कारणे । सा० ते साध्वी । य० बळी । न० कहे । नो० न । आ० रोगादिक कारणे विसार्यो । प०
प्रमादने कारणे विसार्यो छे तो । जा० जाव । जी० जीव लगे । ती० तेने । त० ते । प० पदवी । नो० न । क० कल्पे । प०
प्रवर्त्तणीनी पदवी । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीनी पदवीए । वा० बळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा । धा० धारवी ।
वा० बळी ॥

सा० ते साध्वी । य० बळी । व० एम कहे के । आ० रोगादिक कारणे विसरी गइ पण । नो० नहीं । प० प्रमादना
कारणे । सा० ते साध्वी । य० बळी जेणे विसार्युं छे ते । सं० संभारीने ठेकाणे आणशुं । ति० एम कही । स० संभारीने
ठेकाणे आणे । ए० एम । से० तेहने । क० कल्पे । प० प्रवर्त्तणीपणो । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीपणो । वा० बळी । उ०
देवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० बळी ॥

सा० ते साध्वी । य० बळी । सं० संभारीस । ति० एम कही । नो० न । सं० संभारे ठाम न आणे । ए० एम । से०
तेने । नो० न । क० कल्पे । प० प्रवर्त्तणीनी । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीनी पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा०

अथवा०
॥ ८८ ॥

अथवा । पा० धारवी । वा० बली ॥ १६ ॥

मूलपाठ ॥ १६ ॥ निगन्धीए नवरुहरतरुणाए आचारपकपे नामं अज्जयणे परिज्जट्टे
सिया, सा य पुत्थियवा । केण भे^१ कारणेणं आचारपकपे नामं अज्जयणे प-
रिज्जट्टे^२, किं आवाहेणं पमाएणं ? सा य वएज्जा । नो आवाहेणं पमाएणं,
जावज्जीवं^३ तीसे तप्पत्तियं नो कप्पइ पवत्तिणित्तं वा गणावहेइणित्तं वा उ-
दिसित्तए वा धारेत्तए वा ।

सा य वएज्जा । आवाहेणं नो पमाएणं, सा य संठवेस्सामी ति संठवेज्जा, एवं
से^४ कप्पइ पवत्तिणित्तं वा गणावहेइणित्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा.
सा य संठवेस्सामी ति नो संठवेज्जा, एवं से^५ नो कप्पइ पवत्तिणित्तं वा ग-
णावहेइणित्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १६ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) णं. २ H (एच) °गियाए. ३ H omits (एचमां नथी) ये and adds (अने
उमेरे ठे) अज्जा after का° (पछी). ४ H adds (एचमां वधारे) सिया. ५ H (एच) °ज्जीवाय. ६ H (एचमां) सा.

उदेसयो-
॥ ५ ॥

॥ ८८ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ साध्वी नव दिक्षित बालक यौवनपणे बये करी ते साध्वी आचारंग निसीथ सूत्रना अध्ययन विसरी हांय, पछी स्थिवर ते साध्वीने पूछे, शा कारणे तमे हे आर्या ? आचारंग निसीथना अध्ययन विसरी गया. हुं रोगादिक कारणे के प्रमादना कारणे ? तेना उत्तरमां ते साध्वी कहे के रोगादिक कारणे विसरी गइ नथी पण प्रमादने लीधे तो जावजीव सुधी ते साध्वीने प्रवर्तणीनी अथवा गणावच्छेदणीनी पदवी तेने देवी के धारवी कल्पे नहिं.

ते विसरी गएल साध्वी एम कहे जे रोगादिक कारणे विसरी गइलुं पण प्रमादना कारणे विसरी गइ नथी ने विसरी गएल पाछुं संभाळी ठेकाणे आणे तो तेने प्रवर्तणी के गणावच्छेदकणीनी पदवी आपवी के धारवी कल्पे ।

ते साध्वी एम कहे के हुं संभारीश ने पछी विसरी गएल ठाम आणे नहिं तो तेने प्रवर्तणीनी अथवा गणावच्छेदणीनी पदवी आपवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ १६ ॥ उपर युवान आश्री अधिकार कळो. हवे वृद्ध आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ थे० स्थिवर (घरडा) । थे० ६० । भू० वरस । प० थयाने । आ० आचारंग । प० निसीथ । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्या । सि० छे । क० कल्पे । ते० ते स्थिवरने । सं० संभारे तो । वा० अथवा । अ० विसार्या न संभारे तो । वा० बळी । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० बळी । उ० संभारे तो देवा । न संभारे तो न देवी । वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे । वा० बळी । धारवी कल्पे नहिं ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ थेराणं थेरभूमिपत्ताणं आचारपकप्पे नामं अज्जयणे परिब्बट्ठे सिया.

कप्पइ तेसिं संठवेत्ताण वा असंठवेत्ताण वा आयरियत्तं वा (जाव) गणाव-

बवहार०
॥ ८९ ॥

वेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ स्थिर साधु घरहा यवाथी आचारंगने निसीथना अध्ययन विसारे ते स्थिर जो फरी ते अध्ययन संभारे तो तेने आचार्य के गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे पण न संभारे तो तेम करवुं कल्पे नहिं ॥ १७ ॥ उपर संभारे तेने पदवी देवी कही. जे न संभारे तेने न देवी कही. ते संभारे तो केवी रीते संभारे ते कहे छे ।

अर्थ ॥ १८ ॥ थे० स्थिर ते गच्छमां । थे० स्थिर । भू० भूमि । प० प्राप्त ययाने । आ० आचारंग । प० निसीथ । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्या । सि० होय ने बळ होय तो । क० कल्पे । ते० ते स्थिरने । सं० वेठाथका । वा० अथवा । सं० सुता थका । वा० अथवा । उ० उभा थका । वा० अथवा । पा० पसवाडो करीने (ओठीगण दइने) वेठा थका । वा० बळी । आ० आचारंग । प० निसीथ । ना० नामे । अ० अध्ययन । दो० बीजीवार । पि० बळी । त० त्रीजीवार । पि० बळी । प० बांछे । वा० बळी । प० संभावो । वा० बळी ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ थेराणं थेरभूमिपत्ताणं आयापकप्पे नामं अज्जयणे परिव्रजट्ठे सिया.

कप्पइ तेसिं संनिससणं वा संतुयट्ठण वा उत्ताणयाण वा पासिह्ठयाण वा

आयापकप्पं नामं अज्जयणं दोच्चं पि तच्चं पि पडिपुह्ठित्तए वा पक्सारेत्तए वा ॥ १८ ॥

१ G. E. (जमेन बुकमां) 'समाण. H (एच) 'क्षेण वा उत्ताणेण वा तुयट्ठाणेण वा आ'. पासि' वा notin P (पीमां नथी). २ H (एच) 'सरि'.

उदेसओ.
॥ ५ ॥

॥ ८९ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ स्थिरने स्थिर भूमि प्राप्त થયાને एटले उमरे पहोच्याने आचारंग निसीथ अध्ययन विसरी गया ने तेने छता बळ होय तो ते स्थिर बेठो बेठा संभारे ने घणी वखत घडपणने लीधे न वेसाय तो सूता थकां अथवा उभां के पळवाडे अढेलतो थको आचारंग निसीथ नामे अध्ययन बीजावार त्रीजीवार संभारवानुं इच्छे ॥ १८ ॥

उपर साधु साध्वीने सूत्र भणवा आश्री कह्यु. ते साधु साध्वीने १२ प्रकारनो संभोग होय ने संभोग करतां उपाध्यायादिकने कांइ दोष लागे तेथी आलोवे ते आलोववानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ जे० जे कोइ । नि० साधु । य० वळी । नि० साध्वी । य० वळी । सं० सेज्याउपधि आदिक १२ प्रकारनुं लेवुं देवुं ते संभोग कहीए ते संभोग । सि० करतां कोइ उपाध्यायने दोष लागे तो ते केम आलोवे ते कहे छे । नो० न । णं० वळी तेने । क० कल्पे । अ० मांहोमांहि । अं० एकेकनी समीपे जइने साधु साध्वीनी साथे । आ० आलोववुं । अ० छे । या० इहां । णं० वळी । के० कोइ । आ० आलोववा । रि० योग्य । क० कल्पे । णं० वळी । त० तेनी । अ० समीपे । आ० आलोववो । न० नथी । या० इहां । णं० वळी । के० कोइ (एहवा गुणवाळा) अनेरा साधु । आ० आलोववा । रि० योग्य (पूर्वोक्त गुणे करी सहित न होय तो) । ए० एम । णं० तेने । क० कल्पे । अ० मांहोमांहि । अं० समीपे जइ । आ० आलोववो ॥ १९ ॥

मूलपाठ ॥ १९ ॥ जे निगन्था य निगन्थीओ य संजोइया सिया, नो एहं कणइ अन्नमन्न-

સ્સ અન્તિષ આલોષત્તષ. અત્થિ યાઈ' છં કેઈ આલોયણારિહે, કપ્પઈ છં તસ્સ
અન્તિષ આલોષત્તષ; નત્થિ યાઈ' છં કેઈ આલોયણારિહે, એવ છં કપ્પઈ
અન્નમન્નસ્સ અન્તિષ આલોષત્તષ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૯ ॥ જે કોઈ સાધુ અથવા સાધ્વીને ૧૨ પ્રકારની સેજ્યા ઉપધિ આદિક ચીજો એકબીજાને લેવા દેવાનો રીવાજ છે તેને સંભોગ કહીએ. તે સંભોગ કરતાં કાંઈ દોષ લાગે તો એક બીજાએ માંહોમાંહિ એક બીજાની સમીપે આલોવવું કલ્પે નહિ. જો ત્યાં કોઈ આલોયણા આપવા યોગ્ય હોય તો તેની પાસે આલોયણા લેવી કલ્પે. જો ત્યાં કોઈ આલોયણા આપવા યોગ્ય હોય નહિ તો એકબીજાની સમીપે આલોવવું કલ્પે ॥ આલોયણા આપનાર સાધુ કેવો યોગ્યતાવાળો હોય તે કહે છે.

(૧ જ્ઞાનાદિક પાંચ આચાર સહિત આહાર આલોવાના દોષનો ધારણહાર. ૨ આગમાદિક ૫ વ્યવહાર સહિત પ્રાયશ્ચિતનો જાણ, બહુ શ્રુત જઘન્ય આચારંગ નિસીયનો ધરણહાર, મધ્યમ વૃહત્કલ્પ વ્યવહારનો ધરણહાર, ઉત્કૃષ્ટો ૯-૧૦ પૂર્વનો ધરણહાર. ૩ જઘન્ય ત્રણ વર્ષની પ્રવર્જ્યાનો ધણી, મધ્યમ ૫ વર્ષની પ્રવર્જ્યાવાળો, ઉત્કૃષ્ટો ૨૦ વર્ષની પ્રવર્જ્યાનો ધણી. ૪ દ્રવ્યભાવથી અચપલ (સ્થિર) વ્રતનો ધણી. ૫ જે અતિચાર ગોપવાશે નહિ ને સમ્યકપ્રકારે આલોવાશે. ૬ પ્રાયશ્ચિત દઈ શુદ્ધ કરાશે. ૭ આલોવ્યા દોષ અનેરા આગલ ન કહે ૮ ઘણા શાસ્ત્રનો જાણ, પ્રબલ બુદ્ધિનો ધણી, સુપાત્ર પ્રાપ્તિ છે જેને, સત્યવાદિ, મહાભાગ્યવંત, સત્યભાવી, આલોવ્યા દોષ કહે નહિ. વત્રીસ જોગ સંગ્રહના ગુણે કરી સહિત) ॥ ૧૯ ॥

૧ H (એચ) યા ઇત્થ ણં કેઈ. ૨ (એચ) યા ઇત્થ ણં કેઈ અન્ને આ.

उपर जे आलोवणा लीए तेनी वैयावच करवी ते भणी वैयावच आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २० ॥ जे० जे कोइ । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वी । य० बळी जेने । सं० १२ प्रकारना संभोग । सि० छे तेमणे मांहोमांहि आलोवणा लीधा पछे । नो० न । ण्हं० बळी । क० कल्पे । अ० मांहोनांहि । अ० साधु साध्वी स-
मीपे जइने । वे० वैयावच । का० करवी (कल्पे नहि) । अ० छे । या० इहां । ण्हं० बळी । अनेरो साधु । के० कोइ एक ।
वे० वैयावचनो । क० करणहार । क० कल्पे । ण्हं० बळी ते कने । वे० वैयावच । का० कराववी । न० नथी । या० इहां ।
ण्हं० बळी । के० कोइ अनेरो । वे० वैयावचनो । क० करणहार । ए० एम । ण्हं० बळी । क० कल्पे । अ० मांहोमांहि । वे०
वैयावच । का० कराववी ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ जे निग्नन्था य निग्नन्थीओ य संभोइया सिया, नो एहं कप्पइ अन्न-
मन्नेणं^१ वेयावच्चं कारवेत्तए^२. अत्थि याइं एहं केइ वेयावच्चकरे कप्पइ एहं^३ वे-
यावच्चं कारवेत्तए, नत्थि याइं एहं केइ वेयावच्चकरे एव एहं कप्पइ अन्नम-
न्नेणं वेयावच्चं कारवेत्तए ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ जे साधु साध्वीने एक बीजाने १२ प्रकारनो संभोग छे तेमने मांहोमांहि आलोवणा लीधा पछी मांहो-
मांहि एक बीजानी पासे जइने वैयावच करवी कल्पे नहि. जो त्यां कोइ एक बीजो साधु वैयावच करनार होय तो तेनी पासे

१ H (एव) अन्नमन्नस्स अतिए. २ H (एव) करित्तए. ३ H addus (एवमा वधारे) तेणं.

षष्ठशर०
॥ ९१ ॥

वैयावच कराववी कल्पे. जो त्यां कोइ वैयावचनो करणहार होय नहि तो मांडोमांहि वैयावच (रोगादिक कारणे) कराववी कल्पे ॥ २० ॥ एम वैयावच करतां मंघटो थाय ते भर्णा संघट्टादिकनी शंका भांगवा भर्णा कहे ले.

अर्थ ॥ २१ ॥ नि० साधु । च० णं० वळी साध्वी । रा० रात्रे । वा० अथवा । वि० संध्यावेळा । वा० वळी । दी० दीर्घ लांबो सर्प । प० फरस्यो । लू० डंख दीधो ते वारे ते । इ० साध्वी । वा० वळी । पु० पुरुष ग्रहस्थ तेने हाथे करी । ओ० डंखनुं ओषड करावे । पु० पुरुष (साधु) । वा० वळी । इ० स्त्री पासे डंखनुं । ओ० ओषड करावे । ए० एम । से० ते (स्थिवर कल्पीने अपवाद मार्गे) । क० कल्पे । ए० एम । से० ते स्थिवर कल्पी । चि० रहे । प० परिहार तप । च० पण । से० ते । न० न । पा० पामे । ए० ए । क० कल्प आचार ते । थे० स्थिवर । क० कल्पीनो कह्यो । ए० एम । से० जिन कल्पीने । नो० न । क० कल्पे । ए० एम । से० जिन कल्पी । नो० न । चि० अपवाद सेवे । प० प्रायश्चित्त । च० वळी । नो० न । पा० पामे । ए० ए । क० आचार । जि० जिन । क० कल्पीनो कह्यो ॥ २१ ॥ चि० एम । वे० हुं कहुं छुं ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ निग्गन्थं च णं रात्र्यो वा वियाले वा दीहपट्ठां लूसेज्जा, इत्थी वा पुर-
सस्स ओमावेज्जा पुरिसो वा इत्थीए ओमावेज्जा. एवं से कप्पइ, एव से चिट्ठइ,

१ H (एच) पुट्टो. २ H adds (एचमां वधारे) तं.

उद्देसओ.
॥ ५ ॥

॥ ९१ ॥

परिहारं च से नं पाउणइ-एस कप्पे^१ थेरकप्पियाणं. एवं से नो कप्पइ, एवं से
नो चिट्ठइ, परिहारं च नो पाउणइ-एस कप्पे^२ जिण कप्पियाणं ॥२१॥ त्ति वेमि.

भावार्थ ॥ २१ ॥ साधु अथवा साध्वीने रात्रे अथवा संध्यावेळा लांबो सर्ग फरस्यो करडयो होय तो ते साध्वी पुरुष पासे
औषध करावे ने पुरुष (साधु) स्त्री पासे औषध करावे. एम ते स्थवर कल्पी साधु साध्वीने अपवाद मार्गे करवुं कले. एम
ते स्थवर कल्पी साधु साध्वी अपवाद सेवतां रहे पण भट्ट न थाय ने परिहार तद पण न पामे, ए स्थवर कल्पीनो आचार
कह्यो. हवे जिन कल्पीनो आचार कहे छे. जिन कल्पीने उपर मुजव अपवाद मार्गे पण औषध करावुं के अपवाद सेवचो न
कल्पे ने एम अपवाद न सेवे ते प्रायश्चित न पामे. ए आचार िन कल्पीनो कह्यो ॥२१॥ एम सुधर्मा स्वा. ए जंबू स्वामिने कह्युं.

अर्थ ॥ ५ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । पं० पांचमो । उ० उद्देशो । स० पुरो ययो ॥ ५ ॥

मूळशठ ॥ ५ ॥ व्यवहारस्स पञ्चमो उद्देश्यो सन्नतो ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ व्यवहार सूत्रनो पांचमो उद्देशो पुरो ययो ॥ ५ ॥

१ H (एचमां) णो for से न (बदले). २ H (एच) कप्पो.

ववहारस्स छठो उद्देसओ व्यवहार सूत्रनो छठो उद्देसो.

अर्थ ॥ १ ॥ भि० साधु साध्वी । य० बळी । इ० इच्छे । ना० पोताना सगाने । वि० घेर । ए० जावुं । नो० न तेने । क० कल्पे । थे० स्थिवरने । अ० पुछ्याविना । ना० सगाने । वि० घेर । ए० जावुं (न कल्पे) । क० कल्पे ते साधुने । थे० स्थिवरने । आ० पुछीने । ना० सगाने । वि० घेर । ए० जावुं (कल्पे) । थे० स्थिवर । य० बळी । से० तेने । वि० आज्ञा आपे तो । ए० एष । से० तेने । क० कल्पे । ना० सगाने । वि० घेर । ए० जावुं । थे० स्थिवर । य० बळी । से० ते साधुने । नो० न । वि० रजा आपे तो । ए० एष । से० तेने । नो० न । क० कल्पे । ना० सगाने । वि० घेर । ए० जावुं । जे० जे कोइ । त० त्यां । थे० स्थिवरनी । अ० आज्ञाविना । ना० सगाने । वि० घेर । ए० जाय तो । से० तेने । सं० जे-टला दिवस जाय तेदला दिवसना । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित । वा० बळी आवे ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ जिक्खू य इहेज्जा नायविहं एत्तए,^१ नो^२ कप्पइ थेरे अण्णापुत्तिता नाय-
विहं एत्तए, कप्पइ^३ थेरे अण्णापुत्तिता नायविहं एत्तए. थेरा य से वियरेज्जा,
एवं से कप्पइ नायविहं एत्तए, थेरा य से नो वियरेज्जा, एवं से नो कप्पइ

१ P always (पीमां हमेशां) B mostly (बीमां घणुत्तरं) एतए. २ H adds (एचमां वधारे) से.

નાયવિહં એત્તણ. જં તત્થ થેરેહિં અવિહસે નાયવિહં એહ, સે સંતરા છેણ વા
પરિહારે વા ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી પોતાના સગાને ઘેર જવા ઇચ્છે તો સ્થિવરને પૂછ્યા વિના જાય નહિ. સ્થિવરને પૂછીને જાય. સ્થિવર આજ્ઞા આપે તો જાય, આજ્ઞા આપે નહિ તો ન જાય. જે આજ્ઞા વિના જાય તેને જેટલા દિવસ જાય તેટલા દિવસનો હેડ અથવા તપનો પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧ ॥ સ્થિવર પરસ્પર સચ્ચી વાત જાણે ને જાનાર સંઘાતે જાણિતા સાધુને મોકલે માટે સ્થિવરને પૂછીને સગાને ત્યાં જવાનું કહું. હવે કેટલો મળેલો જાય તે કહે છે.

અર્થ ॥ ૨ ॥ નોં ન । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । અં થોડા । સું સૂઝા જ્ઞાનીને । અં અલ્પ । આં આગમના જાણને । એં એકલાને । નાં સ્વજનને । વિં ઘેર । એં જાણું (ન કલ્પે) ॥ ૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨' ॥ નો સે કપ્પહ અપ્પસુયસ્સ અપ્પાગમસ્સ એગાણિયસ્સ નાયવિહં એત્તણ ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨ ॥ થોડા સૂત્ર તથા થોડા આગમના જાણ સાધુને એકલાને પોતાના સગાને ઘેર જાણું કલ્પે નહિ ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ ૩ ॥ કં કલ્પે । સેં તે સાધુને । જેં જે કોઈ । તં ત્યાં । વં વધુ । સું સૂત્રી । વં ઘણા । આં આગમના જાણ હોય । તેં તે સાધુની । સં સાથે । નાં ન્યાતિલાને । વિં ઘેર । એં જાણું ॥ ૩ ॥

૧ H (એચ) જે. ૨. જપેન બુદ્ધમાં સૂત્ર ૨ થી ૯ નો, પહેલા સૂત્રમાં સમાવેશ કર્યો છે.

बवहार०
॥ ९३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ कप्पइ से जे तत्थ बहुस्सुए बब्जागमे तेण सद्धिं नायविहं एत्तए ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ ते साधुने बीजा बहु सूत्री, घणा आगमना जाण साधु संगाये सगाने घेर जावुं कल्पे ॥ ३ ॥

हवे उपर मुजब त्यां जाय तो आहार पाणी शी रीते लीए तेनी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ त० त्यां । से० ते साधुना । पु० पहेलां । ग० गया (पेहेलां) । पु० प्रथम । उ० उत्तर्या । चा० चोखा । प० पछी । उ० उत्तरी । भि० दाळ तो । क० कल्पे । से० ते साधुने । चा० चोखा । प० लेखा । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । भि० दाळ । प० लेवी ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ तत्थ से पुव्वागमणेणं पुवाउत्ते चाउलोदणे, पन्हाउत्ते जिलिङ्गसूवे, कप्पइ
से चाउलोदणे पन्निगाहेत्तए, नो से कप्पइ जिलिङ्गसूवे पन्निगाहेत्तए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ त्यां ते साधुना गया पहेलां चोखा उत्तर्या होय पछी दाळ उत्तरी होय तो चोखा बहोरवा कल्पे पण दाळ बहोरवी कल्पे नहि ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ त० तिहां ते साधुना । पु० पहेलां । ग० गया पेहेलां । पु० पहेलां । उ० उत्तरी होय । भि० दाळ अने ।

१ H (एच) पुव्वाओत्ते. २ पच्छाओत्ते. ३ पन्निगाहेत्तए. This text of H conforms to a passage in Dasa 6 XI of the Dasa (Dasasruta Kandha) आवो पाठ दसाश्रुत स्कंध सूत्रमां ६३ उदंसाना ११ मां पाठमां छे.

उदंसओ.
॥ ६ ॥

॥ ९३ ॥

कल्पे । चा० चोखा । प० लेवा ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ तत्थ पुद्वागमणेणं पुद्वाउत्ते जिलिङ्गसूवे, पद्वाउत्ते चाउलोदणे, कप्पइ
से जिलिङ्गसूवे पम्पिगाहेत्तए, नो से कप्पइ चाउलोदणे पम्पिगाहेत्तए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ त्यां ते साधुना गया पहेलां प्रथम उतरी होय दाळ ने पछी उत्तरा होय चोखा तो तेने दाळ लेवी
कल्पे पण चोखा लेवा कल्पे नहि ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ त० त्यां । से० तेना । पु० पूर्व । ग० गया (पहेलां) । दो० बन्ने चोखाने दाळ । वि० बळी । पु०
पहेलां । उ० उत्तरा होय । क० कल्पे । से० ते साधुने । दो० ते बन्ने । वि० बळी । प० लेवा ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ तत्थ से पुद्वागमणेणं दो वि पुद्वाउत्ते कप्पइ से दो वि पम्पिगाहेत्तए ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ त्यां ते साधुना गया पहेलां चोखा ने दाळ बन्ने प्रथम उत्तरा होय तो ते बन्ने बोहरवा करी ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ त० त्यां । से० ते साधुने । पु० पहेला । ग० गयेने । दो० बेहु । वि० बळी । प० पाछळथी । उ० उत्तरा
होय तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । दो० बन्ने । वि० बळी । प० लेवा ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ तत्थ से पुद्वागमणेणं दो वि पद्वाउत्ते नो से कप्पइ दो वि पम्पिगाहेत्तए ॥ ७ ॥

बनहार०
॥ ९४ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ त्यां ते साधु गया पहेलां ते बन्ने एटले चोखाने दाळ पाछळयी उतर्या तो ते बन्ने एटले चोखाने दाळ लेवां कले नहि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ जे० जे जे वस्तु सर्वे । से० ते साधुना । त० त्यां । पु० पहेलां । ग० गया (पहेलां) । पु० प्रथम । उ० उतरा होय । से० ते साधुने । क० कले । प० लेवी ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ जे से तत्थ पुद्वागमणेणं पुद्वाउत्ते, से कप्पइ पक्किगाहेत्तए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ जे जे वस्तु ते साधुना गया पहेला उत्तरी होय ते साधुने लेवी कले ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ जे० जे । से० ते साधु । त० त्यां । पु० पूर्वे । ग० गयाने एटले साधु त्यां प्रथम गयो ने सर्व वस्तु । प० पछी । उ० उचरी तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कले । प० लेवी ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ जे से तत्थ पुद्वागमणेणं पद्वाउत्ते, नो से कप्पइ पक्किगाहेत्तए ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ जे साधु त्यां प्रथम गयो ने पछी सर्व वस्तु उतरी तो तेने ते वस्तुओ लेवी कले नहि ॥ ९ ॥

उपर मुजबनो आचार तो आचार्य जाणे. तेने अतिशय होय ते आचार्यना पांच अतिशय कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ग० गणिना । पं० पांच । अ० अतिशय । प० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । अं० मांदि । उ० उपाश्रय (मांदि) । पा० पग । नि० ग्रही । नि० ग्रहीने । प० पुंजतो थको । वा० अथवा । प० विशेषे प्रमार्जतो थको । वा० वळी । नो० न । अ० तीर्थकरनी आज्ञा अतिक्रमे ॥ १० ॥

उद्देश्यो०
॥ ६ ॥

॥ ९४ ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ आयरियउवज्जायस्स गणंसि पञ्च अइसेसा पन्नत्ता, तंजहा ।

(१) आयरियउवज्जाए अन्तो उवस्सयस्स पाए निगिज्जिय निगिज्जिय पप्फो-
डेमाणे वा एमज्जेमाणे वा नो' अइक्कमइ ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ आचार्य, उपाध्याय, गणिना पांच अतिशय कक्षा ते कहे छे. आचार्य, उपाध्याय उपाश्रय मांहि पग
ग्रही ग्रहीने पुंजे अथवा विशेषे प्रमार्जे तो तीर्थकरनी आज्ञा अतिक्रमे नहि ॥ १० ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । अं० मांहि । उ० उपाश्रय (मांहि) । उ० बढीनीत अथवा । पा०
लघुनीत बळी । वि० शरीर पक्की वेगळी करतो थको । वा० बळी । वि० धरती विशुद्ध करतो थको । वा० बळी । नो० न ।
अ० तीर्थकरनी आज्ञा अतिक्रमे ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ (२) आयरियउवज्जाए अन्तो उवस्सयस्स उच्चारपासवणं विगिञ्च-
माणे वा विसोहेमाणे वा नो अइक्कमइ ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ आचार्य, उपाध्याय, उपाश्रय मांहि बढीनीत, लघुनीत शरीरथी वेगळी करतो थको, धरती विशुद्ध

१ H. always (एवमां हमेशां) जातिकमइ. २ जर्मन बुकमां दसवी चौद सूत्रोनो समावेश नंबर बेना सूत्रमां करेल छे.

कव्यार०
॥ ९५ ॥

करतो थको, तीर्थकरनी आज्ञा अतिक्रमे नहि (केमके तेमने एकज वखत बहार ठंडीलदिके जइ शकाय. वारंवार जइ शकाय नहि केमके ग्रहस्यादिक विनय वारंवार साचवी न शके ने जेथी जैन धर्मनी लघुता थाय) ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । प० समर्थ होय । वे० बैयावच करवाने । इ० इच्छा होय तो । क० बैयावच करे । इ० इच्छा न होय तो । नो० न । क० बैयावच करे ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ (३) आयरियउवज्जाए पभू वेयावडियं इह्वां करेज्जा इह्वा नो करेज्जा ॥१२॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ आचार्य, उपाध्याय बैयावच करवाने समर्थ होय तो इच्छा होय तो बैयावच करे ने इच्छा न होय तो बैयावच करे नहि ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । अं० मांहि । उ० उपाश्रय मांहि । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वली । व० वसतो थको । नो० न । अ० आज्ञा अतिक्रमे (नहि.) ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ (४) आयरियउवज्जाए अन्तो उवस्सयस्स एगरायं वा दुरायं वा वसमाणे नो अइकमइ ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ आचार्य, उपाध्याय उपाश्रयमांहि एक रात्री के वे रात्री रहेतां आज्ञा अतिक्रमे नहि ॥ १३ ॥

१ H. (एच) इच्छाए.

उरेसब्बो
॥ ६ ॥

॥ ९५ ॥

अर्थ ॥१४॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ब० बाहार । उ० उपाश्रय बहार । ए० एक । रा० रात्री । वा० अय-
वा । दु० वे । रा० रात्री । वा० बली । व० वसतो यको बली । नो० न । अ० आज्ञा उलंघे नहि ॥ १४ ॥

मूलपाठ ॥ १४ ॥ (५) आयरियउवज्जाए बाहिं उवस्सयस्स एगरायं वा दुरायं वा
वसमाणे नो अइक्कमइ ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥१४॥ आचार्य, उपाध्याय उपाश्रयनी बाहार एक रात्री अथवा वे रात्री वसतो यको आज्ञा अतिक्रमे नहि ॥१४॥

अर्थ ॥ १५ ॥ म० गणावच्छेदकना । णं० बली । ग० गणि एट्ठे टोळाना । दो० वे । अ० अतिशय । प० कक्षा । तं०
ते । ज० कहे छे । ग० गणावच्छेदक । अं० मांदि । उ० उपाश्रयमांदि । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा०
रात्री । वा० बली । व० वसतो यको । नो० न । अ० आज्ञा अतिक्रमे ॥ १५ ॥

मूलपाठ ॥ १५ ॥ गणावच्छेदयस्स णं गणंसि दो अइसेसा पन्नत्ता, तंजहा । (१) गणाव-
च्छेदए अन्तो उवस्सयस्स एगरायं वा दुरायं वा वसमाणे नो अइक्कमइ ॥१५॥^२

भावार्थ ॥ १५ ॥ गणावच्छेदकना गणी (टोळा) ना वे अतिशय कक्षा ते कहे छे, गणावच्छेदक उपाश्रयमांदि एक
रात्री के वे रात्री बली वसतो यको आज्ञा अतिक्रमे नहि ॥ १५ ॥

१ H. (एच) णानिक्रमइ. २ जयेंन बुक्कां १५ ने १६ सूत्रोना समावेश त्रीजा सूत्रमां कर्यो छे.

व्यवहार०
॥ ९६ ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ ग० गणावच्छेदक । बा० बाहार । उ० उपाश्रय (बाहार) । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा ।
दु० वे । रा० रात्री । वा० बळी । व० रहेतो यको । नो० न । अ० अतिक्रमे आह्वा ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ (१) गणावच्छेद ए बाहिं उवस्सयस्स एगरायं वा दुरायं वा वसमाणे
नो' अश्रमइ ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ गणावच्छेदक उपाश्रयनी बाहार एक रात्री के वे रात्री वसतो यको आह्वा अतिक्रमे नहिं ॥ १६ ॥
एगणना अधिकारीनो अधिकार कह्यो. तेनो टोळो अणभण्यो विचरे नहिं ते माटे हवे अणभण्यानो व्यवहार आश्री अ-
धिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ से० ते । गा० गापादिकने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । रा० राज्यधानीने । बा० विषे । ए० एक ।
व० कोट गढ । ए० एक । दु० वारणुं (दरवाजो) होय । ए० एकज । नि० नीकळवानो । प० एकज पेसवानो मार्ग छे ।
नो० न । क० कल्पे । व० घणा । अ० अभण । सू० सूत्रना एटले आचारंग निसीध भणनार नहिं (अगितार्थ) ने । ए०
एकठा । व० रहेवुं (कल्पे नहिं) । अ० छे । या० बळी । इहां । एहं० बळी । के० कोइ । आ० आचारंग । प० निसीधना ।
ध० भणनारा साधु । न० नथी । या० बळी इहां रह्यो यको एने । ण्हं० बळी । के० कांइ पण । छे० छेद दिसानो । वा०

१ H (एच) नातिकमइ.

उद्देश्यो.
॥ ६ ॥

॥ ९६ ॥

अथवा । प० तपनो प्रायश्चित्त पण नथी । वा० वळी । न० नथी । या० वळी इहां । ण्हं० वळी । के० कोइ । आ० आचारंग । प० निसीथनो । ध० भणनार तो । से० तेने । सं० जेटला दिवस रहे तेटला दिवसनो । छे० दिक्षानो छेद । वा० अथवा । प० परिहार । तप प्रायश्चित्त । वा० वळी ॥ १७ ॥

मूलपाठ ॥ १७ ॥ से गामंसि वा जाव रायहाणिसि वा एगवगडाए एगदुवाराए एगनि-
 कखमणपवेसाए नो कप्पइ बहूणं अगडसुयाणं एगयओ वत्थए. अत्थि याइं
 एहं केइ आचारपकप्पधरे^१ नत्थि याइं एहं केइ छेए वा परिहारे वा, नत्थि
 याइं एहं केइ आचारपकप्पधरे से^२ सन्तरां छेए वा परिहारे वा ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ ते गामने विषे, ते नगरने विषे, राज्यधानीने विषे ज्यां लगे सन्निवेशने विषे, एकज गढने विषे, एकज
 जेने वारणु (दरवाजो) छे एकज निकळवा, प्रवेश करवानो मार्ग छे, त्यां घणां आचारंगादिक नहिं भणनारा अगितार्थ सा-
 धुने एकठा रहेवुं कल्पे नहिं. जो इहां कोइ आचारंग निसीथना जाण साधु होय तो तेनी साथे रहेतां कांइ पण दिक्षानो छे-
 दके तपनुं प्रायश्चित्त आवे नहिं पण जो आचारंग निसीथना भणनारा कोइ त्यां न होय तो तेने जेटला दिवस त्यां रहे तेटला

१ H always in sutras 17-20 (एचमां हमेशां १७ थी २० सूत्रमां) जाव संनिवेशंसि वा. २ H always in
 sutras 17-18 (एचमां हमेशां सूत्र १७ थी १८ मां) आचारकप्प^३. ३ H (एच) 'धरे सव्वेसि तेसि २ त'.

ववहार०
॥ ९७ ॥

दिवसनो दीक्षानो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १७ ॥ उपर एम एक वंडी (गढ) तथा एक द्वारवाळा गामनो अधि-
कार कसो. हवे घणा गढ बारणादवाळा गामने विषे रहे तेनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । रा० राज्यधानीने विषे । वा० वळी । अ०
जुदा जुदा । व० गढ । अ० जुदा जुदा । दु० दरवाजा । अ० जुदा जुदा । नि० नीकळवाना । प० पेसवाना मार्ग छे । नो०
न । क० कल्पे । व० घणा । वि० वळी । अ० नहिं । ग० भणनार । सु० आचारंग निसीथनो अभण । अगीतार्थने ।
ए० एकटुं । व० रहेवुं । अ० छे । या० इहां । ण्हं० वळी । के० कोइ । आ० आचारंग । प० निसीथनो । ध० भणनार ।
जे० जे । त० त्रीजी । र० रात्री सुधीमां । सं० आचारंग निसीथना भणनार ते समिपे एकठा आर्वा रहे । न० नथी । चा०
इहां । ण्हं० वळी । तेने । के० कोइ । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त । वा० वळी न पामे । न० नथी ।
या० इहां । ण्हं० वळी । के० कोइ एक । आ० आचारंग । प० निसीथनो । ध० भणनार । जे० जे सर्व । त० त्रीजी । र०
रात्री सुधीमां । सं० ते भणनार समीपे आवीने न वसे तो । स० ते सघळाने । ते० ते । त० ते । प्प० प्रत्यक्ष तेहनी पदवी-
नो । छे० जेटला दिवस रहे तेटला दिवसनो छेद । वा० अथवा । प० तपनुं प्रायश्चित्त आवे । वा० वळी ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ से गामंसि वा (जाव) रायहाणिंसि वा अभिनिव्वगडाए अजिनिट्टु-
वाराए अजिनिक्खमणपवेसणाए नो कप्पइ बहूण वि अगडसुयाणं एगयओ
अजिनिक्खमणपवेसणाए नो कप्पइ बहूण वि अगडसुयाणं एगयओ

उदेसओ
॥ ६ ॥

॥ ९७ ॥

યાઈં एहं केइ ठेए वा परिहारे वा, नत्थि याईं एहं केइ आचारपकप्पधरे जे
तत्तियं रयणिं संवसइ सवेसिं तेसिं तप्पत्तियं ठेए वा परिहारे वा ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ ते गामने विषे ज्यां लगे सन्निवेशने विषे बळी जुदा जुदा गढ होय, जुदा जुदा दरवाजा हांय, जुदा जुदा नीकळवा पेसवाना मार्ग होय त्यां घणा आचारंग निसीथना अभण, अगितार्थने एकठा रहेवुं कल्पे नहि. जो इहां कोइ एक आचारंग निसीथना भणनार होय तो तेनी साथे त्रण रात्रिमां एकठा आवीने रहेवुं कल्पे ने एम करवामां तेओ दीसानो छेद के तपनुं प्रायश्चित पावे नहि. जो त्यां कोइ आचारंग निसीथना भणनार नथी तो जे माधु त्रण रात्रि त्यां वसे तो ते सघळाने ते पदवीनो जेटला दिवस त्यां रहे तेटला दिवसनो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित आवे. (आनो सार नीचे सु-जव. ते गामादिकने विषे जुदा जुदा गवाढादिक होय त्यां घणां अगितार्थने एकठा रहेवुं कल्पे नहि. जो वस्तिना अभावे तथा आहारादिक न मळे ते कारणे गितार्थ, अगितार्थ घणाजण एकठा न रहि शके तो गितार्थनी नेश्राए अगीताथ जुदा जुदा रहे पण अगितार्थे त्रीजे दहाडे गीतार्थ साथे रहेवुं कल्पे. ए केवी रीते ते कहे छे. आचार्य अगितार्थनी सार संभाळ माटे एक गितार्थने मोकले तेनी साथे अगितार्थ रहे तेमां प्रायश्चित आवे नहि. इवे जो त्रीजे दहाडे गितार्थ त्यां आवीने न रहे अथवा ते गितार्थने समीपे अगितार्थ आवीने रहे नहि पण एकलो रहे तो ते दरेक अगितार्थने प्रायश्चित आवे) ॥ १८ ॥ उपर अ-गितार्थ आश्री बह्यु. इवे बहु श्रुतीए केम रहेवुं तेना आचारनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । रा० राज्यधानीने विषे । वा० बळी ।

बवहार०
॥ ९८ ॥

अ० जुदा जुदा । व० गढ । अ० जुदा जुदा । दु० दरवाजा छे । अ० घणा । नि० नीकलवाना मार्ग । प० घणा पेसवाना मार्ग छे । नो० न । क० कल्पे । व० बहु । सु० सूत्रीने । व० घणा । आ० सिद्धांतना जाणने । ए० एकाकीपणे । मि० साधुने । व० वसवुं कल्पे नहि तो । कि० शुं कहेवुं । अ० कोमळ आमंत्रणे । पु० बली । अ० अल्प । आ० आगमना धणीने । अ० अल्प । सु० सूत्रना धणीने ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ से गामंसि वा (जाव) रायहाणिसि वा अजिनिव्वगडाए अभिनिदुवा-
राए अजिनिक्खमणपवेसणाए नो कप्पइ बहुसुयस्स बढागमस्स एगाणि-
यस्स त्तिक्खुस्स वत्थए, किमङ्गपुणं अप्पागमस्स अप्पसुयस्स ? ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ ते गामने विषे ज्यां लगे संनिवेपने विषे घणा गढ छे, घणा दरवाजा छे, घणा निकलवा पेसवाना मार्ग छे त्यां बहुसूत्रीने, घणा आगमना जाण साधुने एकाकीपणे रहेवुं कल्पे नहि. जो उपला साधुने रहेवुं न कल्पे तो बली अल्पसूत्रने अल्पागमना जाणनी बाबत तो कहेवुंज शुं ? एटले तेमने तो एकाकीपणे रहेवुं कल्पेज नहि ॥ १९ ॥ उपर न रहेवा आश्री कहुं. इवे रहेवा आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २० ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । रा० राज्यधानीने । वा० विषे । ए० एक । व० गढ छे । प० एक । दु० दरवाजो छे । पु० एक । नि० निकलवानो । प० पेसवानो मार्ग छे । क० कल्पे । व० बहु ।

उद्देश्यो
॥ ६ ॥

॥ ९८ ॥

एटले अहोरात्री सांज सवारे । भि० साधुना । भा० भावस्वरूप क्रियादि भावनाने विषे । प० जागतो थको ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ से गामंसि वा जाव रायहाणिसि वा एगवगराए एगदुवाराए एगनि-
क्खमणपवेसाए कप्पइ बहुसुयस्स ज्जजागमस्स एगाणियस्स जिक्खुस्स व-
त्थए दुहत्थो^१ कालं भिक्खुजावं पक्किजागरमाणस्स ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ ते गामने विषे ज्यां लगे संनिवेशने विषे एक गढ, एक दरवाजो छे, एक नीकळवा पेसवानो मार्ग छे त्यां बहु सूत्री अने घणा आगमना जाण साधुने एकाकिपणे रहेवुं कल्पे ज्यां रह्यो थको बन्ने काल एटले अहोरात्रि साधुनी क्रियानी भावनाने विषे जागतो थको प्रमाद रहित सावधानपणे विचरे ॥ २० ॥ उपर अनाचार सेववानो निषेध कर्यो पण एम करतां कोइ अनाचार सेवे तो तेने प्रायश्चित आवे. ते भणी इहां आश्रय लइ प्रायश्चित सेवे तेने प्रायश्चित कहे छे.

अर्थ ॥ २१ ॥ ज० ज्यां । ए० ए । व० घणा । इ० स्त्री । य० वल्ली । पु० पुरुष । य० नल्ली । प० मैथुन कर्म प्रारंभता होय (उदीरणादि मोहने उदये करी) । त० त्यां देखीने । से० ते । स० साधु । नि० निर्ग्रन्थ । अ० अनेरा । अ० अचित । सो० श्रोत वस्त्रने विषे । सु० सुक्र । पो० पुदगळ । नि० काहेतो । ह० हस्त । क० कर्म । प० सेववाने । प० विषे । आ० पामे । मा० एक मासनुं । प० प्रायश्चितनुं । ट्ठा० ठाम । अ० गुरुप्रायश्चित ॥ २१ ॥

१ H (एवमां) उभओ.

मूळपाठ ॥ २१ ॥ जत्थ' एए' बहवे इत्थीओ य पुरिसा य पएहावेन्ति तत्थ से समणे नि-
ग्गन्थे अन्नयरंसि अचित्तंसि सोयंसि सुक्कपोग्गले निग्घाएमाणे हत्थकम्मपडि-
सेवणपत्ते आवज्झइ मासियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ जे जग्याए घणां स्त्री पुरुषो मोहना उदयथी मैथुनकर्म प्रारंभ करता होय ते देखीने ते श्रमण साधु
अनेरा अचित श्रोत बखने विषे सुक्क (वीर्य) ना पुदगळ काढे तो ते काढतो थको ते हस्तकर्म सेवतो थको एक मासनुं
प्रायश्चित्त गुरु प्रायश्चित्त पामे ॥ २१ ॥ उपर हस्तकर्मनो भाव आणी सेवानु कळुं. तेनो कोइ मैथुननो पण भाव आणी सेवे
ते भणी मैथुननां भाव आणीने सेवे तेने प्रायश्चित्त कहे छे.

अर्थ ॥ २२ ॥ ज० ज्यां । ए० ए । ब० घणी । इ० स्त्री । य० वळी । पु० पुरुषो । य० वळी । प० मैथुनकर्म प्रारं-
भता छे । त० त्यां देखीने । से० ते । स० श्रमण । नि० निग्रंथ । अ० अनेरा । अ० अचेत । सो० श्रोतने विषे मैथुन
सेवना आसक्त भावनी प्रतिज्ञा करीने । सु० सुक्क । पो० पुदगळ सुक्क जोणितादि । नि० काढे काढतो थको । मे० मैथुन ।
प० कर्मरूप भाव आणीने । से० सेवना । प० करे तो । आ० पामे । चा० चार मासनुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ठा० ठाम । अ०
गुरु प्रायश्चित्त ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ जत्थ' एए' बहुवे इत्थीओ य पुरिसा य पणहावेन्ति तत्थ से समणे
निग्गन्थे अन्नयरंसि अचित्तंसि सोयंसि सुक्कपोग्गले निग्घाएमाणे मेहुण पडि-
सेवणपत्ते आवज्झइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ २२ ॥

भावाये ॥ २२ ॥ जे ते ठामे घणां स्त्री पुरुषो मैथुननो प्रारंभ करता होय त्यां तेमने देखीने अपण निग्रंथ अनेरा अचित
श्रोतने विषे मैथुन सेववा आसकत भावनी प्रतिज्ञा करीने शुक्र पुद्गल (शुक्र योनिपांथी) काढे, काढतो थको मैथुन कर्मरूप
भाव आणीने सेवना करे तो ते चार मासिक प्रायश्चित्तनो ठाम गुरु प्रायश्चित्त पामे ॥ २२ ॥ उपर मैथुन सेवतां प्रायश्चित्त
आवे एम कहुं ते प्रायश्चित्तियाने केवी रीते राखे एटले अनेरा गणनी साध्वीने लेवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बली । नि० कोइ एक साध्वी अनेरा
गच्छ थकी आवीने । खु० खंडाणो छे आचार जेहनो । स० एकवीस सवळा मांहिला सवळा दोष लाग्या छे । भि० भेदाणो
छे आचार जेनो । सं० क्रोधादिके मेलो । आ० आचार । चि० चारित्र जेनो । त० ते । ठा० स्थानक । अ० अण । आ०
आलोवे । अ० अण । प० पडिकमे । अ० अण । नि० निंदे । अ० अण । ग० गरहवे । अ० अण । वि० प्रायश्चित्त टाळी
निमेल करे । अ० न । वि० पोताना आत्माने विशुद्ध करे । अ० नहि । क० करुं ए पापस्थानक एहवुं कही । अ० न । अ०

१ H (एच , जे तत्थ.

बवहार०
॥१००॥

सावधान यइने उठे । अ० दुषणने अनुसारे । पा० यथा योग्य प्रायश्चित्त । अ० न । प० पडिवर्जे । उ० महा व्रतने विषे उ-
ठावण करवो । वा० अथवा । सं० एक मांडले जमवुं । वा० अथवा । सं० एकज स्थानकभां भेलुं वसवुं । वा० वळी । ते०
तेहने । इ० थोडा । दि० काळनी पदवी । वा० अथवा । अ० जाव जीवनी पदवी । वा० वळी । उ० देवी । वा० अथवा ।
धा० धारवी । वा० वळी न कल्पे ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा निगन्थिं खुयायारं सब-
लायारं जिन्नायारं संकिलिद्धायारचित्तं^१ तस्स ठाणस्स अणालोयावेत्ता अपनि-
क्कमावेत्ता अनिन्दावेत्ता अगरहावेत्ता अविउट्टावेत्ता अविसोहावेत्ता अकरणाए
अणभुट्टावेत्ता अहारिहं पायत्तित्तं^२ अपडिवज्जावेत्ता^३ उवट्टावेत्तए वा संभुजि-
त्तए वा संवसित्तए वा तेसिं इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्विसित्तए वा
धारेत्तए वा ॥ २३ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ साधु अथवा साध्वीए अमेरा गणथी आवेल साध्वी खंडाणो छे आचार जेने, २१ सबळा दोष ला-

१ H adds (एचमां वधारे) अन्नगणाओ आगयं. २ H (एच) चरित्तं. ३ H adds (एचमां वधारे) पुच्छित्तए
वा वाइत्तए वा. ४ H (एच) तीसे.

उद्देश्यो
॥ ६ ॥

॥ १०० ॥

मेल छे जेने, भेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके करी मेलो छे चारित्र आचार जेनो, बली ते साध्वीए ते स्थानकने आलो-
व्युं, पढिकयुं, निदयुं, गर्हयुं नथी, निर्मळ कर्युं नथी, आत्माने विशुद्ध कर्यो नथी, नहिं करुं ए पाप स्थानक एहुं कही सा-
वधान थइ उठी नथी, दुषणने अनुसारे यथायोग्य प्रत्यक्षित पढिवज्युं नथी तो तेवी साध्वीने साता पूछवी, सूत्र दिकनी
वांचणी देवी, महाव्रत आरोपवुं, एक मांडले जमवुं, स्थानरूपां साथे रहवुं तथा तेने थोडा काळनी के जावजीवनी पदवी देवी
के धारवी कल्पे नहिं ॥ २३ ॥ उपर गुजब कल्पे नहिं एम कथुं. हवे केम कल्पे ते कहे छे. .

अर्थ ॥ २४ ॥ क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बली । नि० कोइ एक साध्वी । अ०
अन्य । ग० गच्छनी । आ० आवी । खु० खंडाणो छे । आ० आचार जेने । स० सबळो । आ० दोष लाग्यो छे जेने ।
भि० भेदाणो छे । आ० आचार जेनो । सं० क्रोधादिके मेलो थयो छे । आ० आचार । चि० चारित्र जेहनुं । त० ते ।
ठा० स्थानकने । आ० आलोवीने । प० पढिकमीने । नि० निदीने । ग० गरहीने । वि० निर्मळ करीने । वि० विशुद्ध क-
रीने । अ० नही । क० करुं ए पाप स्थानक एहुं कहीने । अ० सावधान थइने उठे । अ० दुषणने अनुसारे । पा० प्राय-
श्चित । प० अंगीकार करीने । उ० महाव्रत ने संजमने विषे उवठाण करवुं । वा० अथवा । सं० एक मांडले संघाते जमवुं ।
वा० अथवा । सं० एक स्थानके एकठा रहवुं । वा० अथवा । ते० तेने । इ० थोडा । दि० काळनी पदवी । वा० अथवा ।
अ० जावजीवनी पदवी (अथवा नाना मोटानी अपेक्षाए परंपरानी पदवी) । वा० बली । उ० देवी । वा० अथवा । धा०
धारवी । वा० बली (कल्पे) ॥ २४ ॥ चि० एम । वे० हुं कहुं छुं ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૪ ॥ કપ્પઙ્ઞ નિગ્ગન્થાણ વા નિગ્ગન્થીણ વા નિગ્ગન્થિ અન્નગણાઓ આગયં
 યુયાયારં સબલાયારં તિન્નાયારં સંકિલિટ્ટાયાચિત્તં^૧ તસ ઠાણસ્સ આલોયાવેત્તા
 પન્નિક્કમાવેત્તા નિન્દાવેત્તા ગરહાવેત્તા વિડટ્ટાવેત્તા વિસોહાવેત્તા અકરણાણ અ-
 બ્બુટ્ટાવેત્તા અહારિહં પાયહિત્તં પન્નિવક્કાવેત્તા^૨ ઉવટ્ટાવેત્તણ વા સંમુજ્જિત્તણ વા
 સંવસિત્તણ વા તેસિં^૩ ઇત્તરિયં દિસં વા અણુદિસં વા ઉદ્દિસિત્તણ વા ધારેત્તણ
 વા^૪ ॥ ૨૪ ॥ તિ વેમિ ॥

માર્થ ॥ ૨૪ ॥ સાધુ અથવા સાધ્વીને અન્યગણની સાધ્વી તે સાધ્વી કેવી છે તો કે સ્વંદાણો છે આચાર જેનો, સ-

૧ H (એચ) ંચરિત્તં. ૨ H adds (એચમાં વધારે) પુચ્છિત્તણ વા વાહિત્તણ વા. ૩ H (એચ) તીસં. ૪ H has
 two extras more, they conform to 23 & 24, except નિગ્ગન્થ for નિગ્ગન્થિ. The text of course goes
 with the variants of 23 & 24 In both suttas તીસં. (એચમાં બે સૂત્ર વધારે છે તે ૨૩-૨૪ જેવા છે. ફેર પડ્યો
 છે જે “ નિગ્ગન્થિ ” ને બદલે “ નિગ્ગન્થ ” શબ્દ મુક્યો છે. બાકી ૨૩-૨૪ મુજબ પાઠાન્તર છે. બંને સૂત્રોમાં “ તીસં ”
 “ તેસિં ” ને બદલે છે). ૫ H add (એચમાં વધારે) તિ વેમિ.

बळा दोष लाग्या छे जेने, भेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके मेलो छे चारित्र आचार जेनो, ते स्थानकने आलोवी, पढि-
कमी, निर्दी, गरही, निर्मळ करी, विशुद्ध करीने, नहिं करुं ए पापस्थानक एहवुं कहीने सावधान थइ उठीने, दुषण ते अनु-
सारे प्रायश्चित अंगिकार करीने आवे तेने (समाधिनुं पुछवुं, सूत्र वंचावुं), महाव्रते स्थायवुं, एकठा एक मांडले जमवुं, एक
स्थानके रहेवुं तथा तेने थोडा काळनी जावजीव लगे नाना मोटानी अपेक्षाए पदवी देवी के धारवी कल्पे ॥ २४ ॥ एम
सुधर्मास्वामि जंबू स्वामिने कहे छे जे, जेम में महावीर देवकने सांभळयुं तेम में तुज प्रत्ये कहुं ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । छ० छटो । उ० उद्देशो । स० पुरो थयो ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ व्यवहारस्स छटो उद्देश्यो समत्तो ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ व्यवहारसूत्रनो छटो उद्देशो पुरो थयो ॥ ६ ॥

॥ व्यवहारस्म सत्तमो उद्देशो ॥

व्यवहार सूत्रनो सातमो उद्देशो

अर्थ ॥ १ ॥ जे० जे । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वीने । य० बळी । सं० १२ प्रकारनो संभोग तेणे करी संभोगी । सि० छे ते मांहि । नो० न । क० कल्पे । नि० साध्वीने । नि० आपणा गुरु साधुने । अ० विण । पु० पुछये । नि० साध्वीने । अ० अनेरा । ग० गच्छ थकी । आ० आवी ते कहेवी छे । खु० खंडाणो छे । आ० आचार जेहनो । स० सबळो दोष लाग्यो छे जेने । भि० भेदाणो छे । आ० आचार जेहनो । सं० क्रोधादिके करी मेलुं छे । आ० आचार । च० चारित्र जेनुं । त० ते । ठा० स्थानक । अ० विण । आ० आलोव्ये । जा० ज्यांलमे । पा० प्रायश्चितने । अ० विण । प० पडिबजें । पु० समाधिनुं पुछवुं । वा० अथवा । वा० वांचना देवी । वा० अथवा । उ० महाव्रतने विषे उठाववो । वा० अथवा । सं० एक मांडले जमवुं । वा० अथवा । सं० एक स्थानके वसवुं । वा० अथवा । ती० तेने । इ० थोडा काळनी । दि० पदवी । वा० अथवा । अ० जावजीवनी । दि० पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी कल्पे नहिं ॥१॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ जे निगन्था य निगन्थीओ य संजोइया सिया. नो कप्पइ निगन्थीणं
निगन्थे अणापुत्तिता निगन्थि अन्नगणाओ आगयं खुयायारं सबलायारं

जिन्नायारं संकिलिद्धायारचित्तं तस्स ठाणस्स अणाद्धोयावेत्ता (जाव) पायङ्गित्तं
अपन्निवज्जावेत्ता पुङ्गित्तए वा वाएत्तए वा उवद्धावेत्तए वा संभुजित्तए वा
संवसित्तए वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥१॥

भावार्थ ॥ १ ॥ जे कोइ साधु साध्वीने १२ प्रकारना संभोग छे ते पैकीनी साध्वीने बीजा गच्छनी साध्वी खंडाणो छे
आचार जेनो, सबळा दोष लाग्या छे जेने, भेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके करी मेलो थयो छे आचार जेनो तेवी
साध्वी ते स्थानकने आलोण्या विना, पढिकम्या विना, प्रायश्चित लीधा विना आवे तो तेवी साध्वीने पोताना गुरुने पूछया
बिना तेने साता न पूछवी, बांचणी न देवी, महाव्रत आरोपवुं नहिं, एक मांडले तेनी साथे न जमवुं. एक स्थानके तेनी
साथे बसवुं नहिं तथा तेने थोडा काळनी के जावजीवनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ १ ॥ उपर मुजब न कल्पे एम
कहुं तो हवे केम कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ २ ॥ जे० जेकोइ । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वी । य० बळी । सं० १२ प्रकारना संभोगे करी सं-
भोगि । सि० छे तेने । क० कल्पे । नि० साध्वीने । नि० पोताना गुरुने । आ० पूछीने । नि० साध्वी । अ० अनेरा । ग०
गच्छयी । आ० भावी छे । सु० खंडाणो छे । आ० आचार जेनो । स० सबळा दोष लाग्या छे जेने । भि० भेदाणो छे ।
आ० आचार जेनो । सं० क्रोधादिके मेलो थयो छे । आ० आचार । च० चारित्र जेहनो । त० ते । ठा० स्थानक । आ०

१ म (एवमां) चरित्तं.

ववहार०
॥१०३॥

आलोधीने । जा० उयांलगे । पा० प्रायश्चित । प० पडिवर्जीने । पु० समाधिनुं पुछवुं । वा० अथवा । वा० वांचना देवी ।
वा० अथवा । उ० महाव्रतने विषे उठावुं । वा० अथवा । सं० एक मांडले जमवुं । वा० अथवा । सं० एक स्थानके वसवुं ।
वा० अथवा । ती० तेने । इ० थोडा काळनी । दि० पदवी । वा० अथवा । अ० जावजीवनी । दि० पदवी । वा० बळी ।
उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ जे निग्गन्था य निग्गन्धीओ य संजोइया सिया, कप्पइ निग्गन्धीणं
निग्गन्थे आपुह्तिता निग्गन्धि अन्नगणाओ आगयं खुयायारं सबलायारं जि-
न्नायारं संकिलिद्धायारचरित्तं तस्स ठाणस्स आलोयावेत्ता (जाव) पायह्तिंतं पडि-
वज्जावेत्ता पुह्तिता वा वाएत्तए वा उवट्ठावेत्तए वा संवुज्झित्तए वा संवसित्तए
वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ जे कोइ साधु अथवा साध्वी जे १२ प्रकारनो संभोग करे छे तेवी साध्वीने पोताना गुरुने पुछीने बीजा
गच्छमांथी आवेल साध्वी खंडाणो छे आचार जेनो, जेने सबळा दोष लागेल छे, भेदाणो छे आचार जेनो तथा क्रोधादिके

१ H adds the above sutra (एचमां) उपलुं सूत्र वधारे छे ने जर्मन बुकमां २ ने ३ सूत्र १ ना भेगां आपेल छे.

उद्देसओ०
॥ ७ ॥

॥१०३॥

મેલો થયો છે આચાર જેનો પણ જેને તે સ્થાનકને આલોવ્યો છે, પઢિકમ્યો છે, તથા પ્રાયશ્ચિત પઢિવર્જ્યો છે એવી સાધ્વીને સાતા પૂછવી, વાંચના દેવી, મહાવ્રતને વિષે સ્થાપવી, એક માંડલે જમવું, એક સ્થાનકે રહેવું તથા તેને થોડા કાલની અથવા જાવજીવ સુધીની પદવી દેવી કે ધારવી કર્યે ॥ ૨ ॥ ઉપર સાધુને પૂછી સાધ્વી અનેરા ગચ્છની સાધ્વીને લેવાનું કહ્યું. હવે સાધુ કેવી રીતે અનેરા ગચ્છની સાધ્વીને લીધે તે આશ્રી કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩ ॥ જે જે કોઈ । નિં સાધુ । યં વ્હી । નિં સાધ્વી । યં વ્હી । સં ૧૨ પ્રકારનો સંભોગ । સિં ક-
રવાવાલી તેને । કં કર્યે । નિં સાધુને । નિં સાધ્વીઓને । આં પૂછીને । વાં અથવા । અં અણ । પું પૂછીને । વાં
વ્હી । નિં સાધ્વી । અં અનેરા । ગં ગચ્છની । આં આવી હોય । રું રાંદો છે । આં આચાર જેનો । સં સવલો
દોષ લાગ્યો છે જેને । મિં મેદાણો છે । આં આચાર જેનો । સં ક્રોધાદિકે કરી મેલો થયો છે । આં આચાર । વિં
ચારિત્ર જેનો । તં તે । ઠાં સ્થાનકે । આં આલોવીને । જાં યાવત । પાં પ્રાયશ્ચિત । પં પઢીવર્જીને । પું સાતા
પૂછવી । વાં અથવા । વાં વાંચણી દેવી । વાં અથવા । ઉં મહાવ્રતને વિષે સ્થાપવી । વાં અથવા । સં એક માંડલે
જમવું । વાં અથવા । સં એક સ્થાનકે રહેવું । વાં અથવા । તીં તેહને । ઇં થોડા કાલની । દિં પદવી । વાં અથવા ।
અં જાવજીવ સુધીની । દિં પદવી । વાં વ્હી । ઉં દેવી । વાં અથવા । ધાં ધારવી । વાં વ્હી કર્યે । તં તે
અનેરા ગચ્છવાલી સાધ્વીને । ચં વ્હી । નિં સાધ્વીઓ । નોં ન । ઇં વાંછે તો તે સાધ્વી । સેં પોતાને । નિં જાય ।
ઠાં સ્થાનકે (જાય) ॥ ૩ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ जे निगन्था य निगन्धीओ य संजोइया सिया, कप्पइ निगन्थाणं
निगन्धीओ आपुह्तिता वा अणापुह्तिता वा निगन्धि अन्नगणाओ आगयं
खुयायारं सबलायारं जिन्नायारं संकिखिटायारचित्तं तस्स ठाणस्स आलोया-
वेत्ता (जाव) पायह्तितां पक्खिज्जावेत्ता पुह्तिता वा वाएत्ता वा उवट्ठावेत्ता
वा संभुज्जित्ता वा संवसित्ता वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उदिसि-
त्ता वा धारेत्ता वा. तं चं निगन्धीओ नो इहेज्जा, 'सेवमेव नियं ठाणं ॥३॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ जे कोइ साधु साध्वी जेने १२ प्रकारनो संभोग करवो कल्पे छे ते साधुए साध्वीओने पूछीने अथवा
पुछयाविना पण बोजा गच्छमांथी कोइ साध्वी खंडीत आचारवाळी, सबळा दोषवाळी, भेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके
करी मेलो ययो छे चारित्र आचार जेनो पण जेणे ते स्थानकने आलोवेळ छे ज्यांळने प्रायश्चित लीधुं छे ए साध्वीने साता
पुछवी, वांचणी देवी, महाव्रते स्थापवी, एक मांडले जमवुं ने एक स्थानके रहेवुं तथा तेने थोडा काळनी अथवा जावजीवनी
पदवी आपवी के धारवी कल्पे पण जो ते आवेळ साध्वीने जो साध्वीओ इच्छे नहि तो ते पोताना गच्छमां पाछी जाय ॥३॥

१ H (एच) सयमेव.

उपर साधु साध्वीने संभोगीपणुं कहुं. तेतो विसंभोगी पण होय ते भणी आहारादिक विसंभोगी करवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ जे० जे कोइ । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वी । य० बळी । सं० १२ प्रकारना मांहोमांहि संभोगी । सि० छे । नो० न । णं० बळी तेने । क० कल्पे नहिं साधुने । पा० परोक्ष जे पूंठ पाळळ एटले नहिं । पा० सन्मुख (बीजा स्थानके) । सं० संभोगीने । वि० वि । सं० संभोगीपणो । क० करवो न कल्पे तो केम करवो कल्पे ते कहे छे । क० कल्पे । णं० बळी तेने । प० मोढामोढ । पा० पोतानी सन्मुख । सं० संभोगी साधुने । वि० विसंभोगी एटले आहारपाणी जुदा । क० करवो । ज० ज्यां । ए० बळी पोते । अ० मांहोमांहि सन्मुखपणे । पा० देखे । त० त्यां । ए० बळी । ए० एम । व० कहे । अ० हुं । णं० बळी । अ० अहो आर्य । तु० तमांरी । सं० संधाते । इ० आ । का० कारणे । प० प्रत्यक्ष मोढामोढ पोताने स्थानके सन्मुखपणे । सं० आहारपाणीनो संभोग तेनो । वि० विसंभोग । क० करहुं एम करतां । से० ते । य० बळी । प० मिथ्यादुष्कृत दइ फरी नहिं करुं एम कहेतो एम कहा पळी । ए० एम । से० ते साधुने । नो० न । क० कल्पे । प० मांहोमांहे । पा० सन्मुख पोताना स्थानके । सं० संभोगीनुं । वि० विसंभोगपणुं । क० करवुं कल्पे नहिं । से० ते । य० बळी । नो० न । प० पासत्या साथे संभोग नहिं करुं एहवो वचन न कहे अने मिथ्यादुष्कृत अने पश्चाताप न करेतो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० प्रत्यक्ष मांहोमांहि । पा० पोताना स्थानके सन्मुख । सं० संभोगिपणानो । वि० विसंभोगीपणुं । क० करवुं (कल्पे) ॥ ४ ॥

ववहार०
॥१०५॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ जे निग्गन्था य निग्गन्धीओ य संजोइया सिया, नो एहं कप्पइ^१ पारो-
कखं^२ पानिएकं संभोइयं विसंजोगं करेत्तए, कप्पइ एहं पच्चकखं^३ पानिएकं संजो-
इयं विसंजोगं करेत्तए. जत्थेव अन्नमन्नं पासेज्जा तत्थेव एवं वएज्जा । अह णं
अज्जो तुमाए सद्धिं इमम्मि कारणम्मि पच्चकखं^४ संभोगं विसंजोगं करोमि. से य
पणितप्पेज्जा एवं से नो कप्पइ पच्चकखं^५ पानिएकं संजोइयं विसंजोगं करेत्तए.
से य नो पणितप्पेज्जा एवं से कप्पइ पच्चकखं^६ पानिएकं संजोइयं विसंजोगं
करेत्तए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ जे कोइ साधु साध्वी जेमने मांहोमांहि १२ प्रकारना संभोग कल्पे छे ते पैकी साधुने परोक्ष रीते तथा
बीजा स्थानके सन्मुख कक्षा विना संभोगी (आहार भेगे) साधुने विसंभोगी (आहारपाणी जूदो) करवो कल्पे नहि. सं-
भोगी साधुने तेज स्थानके प्रत्यक्ष रीते तेनी सन्मुख कहीने तेने विसंभोगी करवो कल्पे. ज्यां पोते तेने मांहोमांहि सन्मुख देखे
त्यांज तेने एम कहे, हे आर्य ? हवे हुं तमारी साथे आवा कारणथी तमारो संभोग हवेथी नहि करुं एम मोढामोढ तेनी स-

१ H adds (एचमां वधारे) निग्गन्थे after कप्पइ (पछी). २ H adds (एचमां वधारे) पाडियक for पाडिएकं
(ने बदले).

उदेसओ.
॥ ७ ॥

॥१०५॥

નમુસ્વ કહી પછી તેને વિસંભોગી કરવો. પછી જો તે સંભોગી સાધુ પોતે એમ કહે જે હવે પાસત્યાદિક સાથે સંભોગ કરીશ નહિ ને કરેલ કાર્ય માટે મિચ્છામિ દુકલં દઈ પશ્ચાતાપ કરે તો તેને મોઢામોઢ ને તેની સન્મુખ કહી સંભોગીને વિસંભોગી કરવો કલ્પે નહિ, પણ જો તે પશ્ચાતાપ ન કરે તો મોઢામોઢ તથા તેને સન્મુખ કહી સંભોગીને વિસંભોગી કરવો કલ્પે ॥ ૪ ॥ ઉપર સાધુ સાધ્વીનું સાધુ સાથેનું આહારપાણી છાંદવા વિષે કહું. હવે સાધુ સાધ્વીનું સાધ્વી સાથેનું વિસંભોગીપણું (આહારપાણી છાંદવાનું) બતાવે છે.

અર્થ ॥ ૫ ॥ જા૦ જે કોઈ । નિ૦ સાધ્વી । વા૦ વઢી । નિ૦ સાધુ । વા૦ વઢી । સં૦ ૧૨ પ્રકારના સંભોગી । સિ૦ છે તે માંહિ । નો૦ ન । ણં૦ વઢી । ક૦ કલ્પે સાધ્વીને । પ૦ પ્રત્યક્ષ સન્મુખ । પા૦ પોતાના સ્થાનકે । સં૦ સંભોગી પણે છે તે સાધ્વીને । વિ૦ વિસંભોગી પણે । ક૦ કરવી ન કલ્પે તો કેમ કલ્પે તે કહે છે । ક૦ કલ્પે । ણં૦ એમ । પા૦ પરીક્ષ-પણે ઇટલે બીજી સાધ્વી પાસે । પા૦ તે સાધ્વીને સ્થાનકે કહેવરાવીને । સં૦ સંભોગીપણાને । વિ૦ વિસંભોગીપણો । ક૦ કરવો કલ્પે । જ૦ જે । એ૦ વઢી । તા૦ તે । અ૦ પોતાના । આ૦ આચાર્ય । ઉ૦ ઉપાધ્યાય । પા૦ દેસ્વીને । ત૦ ત્યાં । એ૦ વઢી । એ૦ એમ । વ૦ કહે । અ૦ હવે । ણં૦ વઢી । ધં૦ હે ભગવંત ? । અ૦ અમુક સાધ્વીનો । અ૦ હે આર્ય ? । સ૦ મારી સંઘાતે । ઇ૦ ઇ । કા૦ કારણે । પા૦ પૂઠ પાછલ । પા૦ તેને પોતાને સ્થાનકે કહેવરાવીને । સં૦ સંભોગીપણાનો । વિ૦ વિસંભોગીપણો મેં । ક૦ કર્યો છે । હવે । સા૦ તે સાધ્વી । ય૦ વઢી । સે૦ તે । પ૦ પશ્ચાતાપ કરે તો । એ૦ એમ । સે૦ તે સાધ્વીને । નો૦ ન । ક૦ કલ્પે । પા૦ પરીક્ષણે બીજી સાધ્વીની સાથે । પા૦ પોતાને સ્થાનકે । સં૦ સંભોગીપણાનું । વિ૦ વિસંભોગીપણું । ક૦ કરવું કલ્પે નહિ । સા૦ તે સાધ્વી । ય૦ વઢી । સે૦ તે । નો૦ ન । પ૦ મિથ્યા દુકલં દીધે તો । એ૦ એમ । સે૦ તે

वहार०
॥१०६॥

साध्वीनो । क० कल्पे । पा० पूठ पाछळ बीजी साध्वीनी साखे । पा० पोताने स्थानके । सं० संभोगीपणानो । वि० विसंभो-
गीपणो । क० करवो कल्पे ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ जाओ निगन्धीओ वा निगन्धा वा संजोइया सिया, नो एहं कप्पइ
पच्चकखं पाडिएकं संजोइयं विसंभोगं करेत्तए, कप्पइ एहं पारोकखं पामिएकं
संजोइयं विसंजोगं करेत्तए. जत्थेव ताओ अप्पणो आयरिय उवज्जाए
पासेज्जा, तत्थेव एवं वएज्जा । अह एं जन्ते अमुगीए अज्जाए सद्धिं
इमम्मि कारणम्मि पारोकखं पाडिएकं संजोगं विसंजोगं करेमि. सा य से
पडितप्पेज्जा एवं से नो कप्पइ पारोकखं पामिएकं संजोइयं विसंजोगं करेत्तए.
सा य से नो पडितप्पेज्जा एवं से कप्पइ पारोकखं पामिएकं संजोइयं विसंभोगं
करेत्तए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ जे साध्वी साधुने संभोगीपणुं छे ते पैकी साध्वीने बीजा साध्वीनुं मोढा मोढ सन्मुख पोताना स्था-
नके एटले रुबरु कही तेनुं संभोगीपणानुं विसंभोगीपणुं करवुं कल्पे नहि, पण परोक्षरीते बीजी साध्वी संघाते तेना स्थानके

? H adds (एचमां बधारे) निगन्धी (निगन्धीओ is meant) (जोइए.)

उद्देश्यो-
॥ ७ ॥

॥१०६॥

कहेवरावीने संभोगीपणानुं विसंभोगीपणुं करवुं कल्पे णटले आहार पाणी भेगा होय ते जूदा करवा कल्पे. ते साध्वी पोताना आचार्य उपाध्याय देखीने एम कहे के आर्यो ! में अमुक साध्वीनो अमुक कारणे परोक्ष रीते तेने कहेवरावीने आहारपाणी जुदो कर्यो छे, ते पश्चाताप करेतो परोक्ष तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्पे नहिं पण जो ते मिथ्या दुष्कृत दीए नहिं तो परोक्ष रीते तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्पे ॥ ५ ॥ हवे साधु दिक्षा दिष्ट तेथी साधुने दिक्षा देवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुए । नि० साध्वीने । अ० पोताने । अ० अर्थे । प० दिक्षादेवी । वा० अथवा । मुं० मुंड करवो । वा० अथवा । से० शिष्यणी करवी । वा० अथवा । उ० संजमने विषे उवठाणुं करवुं । वा० अथवा । सं० एक स्थानके एकठुं रहेवुं । वा० अथवा । सं० एक मांडळे जमवुं । वा० अथवा । ती० तेने । इ० थोडा । दि० काळनी पदवी । वा० अथवा । अ० जाव जीव सुधीना । दि० काळनी पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी कल्पे नहिं ॥ ६ ॥

मूलपाठ ॥ ६ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाणं निग्गन्थि अप्पणो अट्ठाए पद्दावेत्तए वा मुण्णवेत्तए वा सेहवेत्तए वा उवट्ठावेत्तए वा संवसित्तए वा संजुञ्जित्तए वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ६ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) सिकखावेत्तए वा.

ववहार०
॥१०७॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ साधुए साध्वीने पोताना अर्थे दिक्षा देवी, मुंड करवो, आचार शीखवो, शिष्यणी करवी, संजमने विषे उवठाण करवुं, एक मांडले जमवुं, एक स्थानके एकठुं बसवुं के तेने थोडा काळनी के जावजीवनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । नि० साध्वीने । अ० अनेराने । अ० अर्थे । प० प्रवर्जादेवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । सं० एक मांडले जमवुं । वा० अथवा । ती० तेने । इ० थोडा । दि० काळनी पदवी । वा० अथवा । अ० जावजीवना । दि० काळनी पदवी । वा० वळी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी कल्पे ॥ ७ ॥

मूलपाठ ॥ ७ ॥ कप्पइ निग्गन्थाणं निग्गन्थि अन्नोसिं अट्ठाए पद्वावेत्तए वा (जाव) संभु-
जित्तए वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥७॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ साधुए साध्वीने बीजीने अर्थे प्रवर्जा देवी, मुंडन करवुं ज्यां लगे पदवी देवी के धारवी कल्पे ॥ ७ ॥
हवे साध्वी साधुने दिक्षा दीए ते कहे छे ।

अर्थ ॥ ८ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साध्वीए । नि० साधुने । अ० पोताना । अ० अर्थे । प० प्रवर्ज्या देवी । वा० अथवा । मुं० मुंडन करवुं । वा० वळी । जा० ज्यांलगे । उ० पदवी देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी ॥ ८ ॥

उद्देसओ.
॥ ७ ॥

॥१०७॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ नो कप्पइ निग्गन्धीणं निग्गन्धं अप्पणो अट्ठाए पद्दावेत्तए वा मुएणावे-
त्तए वा (जाव) उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ साध्वीए साधुने पोताना अर्ये दीक्षा देवी, मुंडन करवुं अथवा पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ ८ ॥
अर्थ ॥ ९ ॥ क० कल्पे । नि० साध्वीने । नि० साधुने । नि० साधुने । अ० अर्थे । प० दीक्षा देवी । वा० अथवा ।
मु० मुंडन करवो । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । उ० पदवी देवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ कप्पइ निग्गन्धीणं निग्गन्धं निग्गन्धाणं अट्ठाए पद्दावेत्तए वा मुएणा-
वेत्तए वा (जाव) उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ साध्वीने साधुने, साधुने अर्ये दीक्षा देवी, मुंडन करवुं ज्यांलगे पदवी देवी अथवा धारवी कल्पे ॥ ९ ॥
हवे साध्वीने विहार करवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साध्वीने । वि० विकट । दि० दिशाए विहार करवो । वा० अथवा । अ०
अणु घणी विकट । दि० दिशाने विषे । वा० बळी । उ० जावो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० बळी कल्पे नहिं ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ नो कप्पइ निग्गन्धीणं विइकिट्ठियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए
वा धारेत्तए वा ॥ १० ॥

१ H add- the following two sutras viz 8 & 9 (आठ ने नव सूत्रो एचमां छे)

विवहार०
॥१०८॥

भावार्थ ॥ १० ॥ साध्वीने विकट दिशाए, घणी विकट दिशाने विषे विहार करवो अथवा धारवो कल्पे नहि केमके त्यां संजपनी विराधना थाय ॥ १० ॥ हवे साधुने विहार करवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वि० विकट । दि० दिशाए विहार करवो । वा० अथवा । अ० घणी विकट । दि० दिशाने विषे । वा० वळी । उ० जावो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी कल्पे ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ कप्पइ निग्गन्थाणं विइकिट्ठियं दिसं वा अणुदिसं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ साधुने विकट के घणी विकट दिशाने विषे जावुं के धारवुं कल्पे ॥ ११ ॥ हवे विकट दिशाने विषे क्षमावानो अधिकार कहे छे.

अर्थ ॥ १२ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने । वि० विकट देशने विषे । पा० कठोर वचनादिकना उपना प्रायश्चित । त्यां वेठो । वि० खमाववुं कल्पे नहि ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाणं विइकिट्ठाइं पाहुडाइं विओसवेत्तए ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ साधुने विकट देशने विषे कठोर वचनादिकनुं प्रायश्चित लइ त्यां वेठा खमाववुं कल्पे नहि ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ क० कल्पे । नि० साध्वीने । वि० विकट देशने विषे । पा० कठोर वचनादिकना उपना प्रायश्चित । वि० त्यां बेसी खमाववुं कल्पे ॥ १३ ॥

उद्देश्यो
॥ ७ ॥

॥१०८॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૩ ॥ કપ્પડ નિગ્ગન્થીણં વિઙ્કિટ્ટાઈં પાહુડાઈં વિઓસવેત્તણ ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૩ ॥ સાધ્વીને વિકટ દેશને વિષે કઠોર વચનનો પ્રાયશ્ચિત્ત ભદ્ર તે દેશને વિષે રહી સ્વમાવડું કલ્પે ॥ ૧૩ ॥
જે સ્વમાયે તે સજ્ઞાયાદિક કરે માટે સજ્ઞાય કરવાની વિધિ કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૪ ॥ નોં ન । કં કલ્પે । નિં સાધુને સાધ્વીને । વિં વિ । કાં કાલે । સં સજ્ઞાય । કં કરવી
કલ્પે નહિ ॥ ૧૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૪ ॥ નો કપ્પડ નિગ્ગન્થાણં 'વિઙ્કિટ્ટણ કાલે સજ્ઞાયં કરેત્તણ ॥ ૧૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૪ ॥ સાધુ (સાધ્વી) ને વિકાલે સજ્ઞાય કરવાનો ઉપદેશ કરવો નહિ ને સજ્ઞાય કરવી પણ નહિ. (વિ-
કટકાલના બે પ્રેદ ? કાલિક ને ૨ ઉત્કાલિક. કાલિક વિકટ તે પેદેલી પોરસી પછી ને પાછલા ચોથા પોરોર પેદેલાં. ઉ-
ત્કાલિક વિકટ તે સાંજ સવારે બે પોરોર અર્થ રાત્રિ તે ॥ ૧૪ ॥

અર્થ ॥ ૧૫ ॥ કં કલ્પે । નિં સાધ્વીને । વિં પોરસી પ્રમુલ્લ પાછલી સર્વ । કાં કાલને વિષે । સં પાંચ પ્રકારની
સજ્ઞાય । કં કરવી કલ્પે તે । નિં સાધુની । નિં નેત્રાણ કલ્પે ॥ ૧૫ ॥

૧ T. H. (ટી. ઇચમાં પાઠ નીચે મુજબ છે) નિગ્ગન્થાણ વા નિગ્ગન્થીણ વા વિઙ્કિટ્ટે ('કિટ્ટાણ H ઇચમાં) કાલે
સજ્ઞાયં ઉદ્ધિસિત્તણ વા કરેત્તણ વા.

वचहार०
॥१०९॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ कप्पइ निग्गन्धीणं विइकिट्टए काले सज्जायं^१ करेत्तए^३ निग्गन्थ-
निस्साए ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ साध्वीने विकटहाळे सज्जाय उपदेशवी अथवा करवी कल्पे ते साधुनी निश्चाए (आज्ञाए) कल्पे ॥१५॥
अर्थ ॥ १६ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । अ० असज्जायनी वे-
ळाए । स० सज्जाय । क० करवी ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा असज्जाइए सज्जायं
करेत्तए ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ साधु साध्वीने असज्जायनी वेळाए सज्जाय करवी कल्पे नहि ॥ १६ ॥
अर्थ ॥ १७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । स० सज्जायने काले । स०
सज्जाय । क० करवी ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा सज्जाइए सज्जायं करेत्तए ॥१७॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ साधु साध्वीने सज्जायने काले सज्जाय करवी कल्पे ॥ १७ ॥

१ T (टीमां) विइगिट्टे. H (एचमां) किट्टाए. २ H (एचमां) उद्दिसित्तए वा. ३ H (एचमां) वा.

उद्देसजो०
॥ ७ ॥

॥१०९॥

अर्थ ॥ १८ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वली । अ० आपणा शरीर
यकी उपनी । अ० असझायने विषे । सं० सझाय । क० करवी न कल्पे । क० कल्पे । णं० वली । अ० एकबीजाने । वा०
वांचना । द० देवी ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा अप्पणो असज्जाइए सज्जायं
करेत्ताए. कप्पइ एहं अन्नमन्नस्स वायणं दलइत्ताए ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ साधु साध्वीने पोताना शरीरनी उपनी असझाइन विषे सझाय करवी कल्पे नहि पण मां होमां हि एक-
बीजाने वांचणी देवी कल्पे ॥ १८ ॥ इवे साध्वीने गुरुविना रहेवुं नहि ते अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ ति० व्रण । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जाना धणीने । स० श्रमण तपस्वि । नि० निग्रंथ साधुने अने । ती०
त्रीत । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जावाली । स० श्रमणि । नि० साध्वीने । क० कल्पे । उ० उपाध्यायपणो । उ० देवो ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ तिवासपरियाए समणे निग्गन्थे तीसंवासपरियाए समणीए निग्गन्धीए
कप्पइ उवज्जायत्ताए उद्दिसित्ताए ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ व्रण वर्षनी दिक्षावाळा श्रमण निग्रंथने अने ३० वर्षनी दिक्षावाळी श्रमणी निग्रंथीने उपाध्यायपणुं
आपवुं कल्पे ॥ १९ ॥

स्वहार०
॥११०॥

अर्थ ॥ २० ॥ पं० पांच । वा० वर्षनी । प० प्रवर्ज्याना धर्णा । स० श्रमण । नि० निग्रंथने । स० ६० । वा० वरसनी ।
प० प्रवर्ज्यावाळी । स० श्रमणी । नि० साध्वीने । क० कल्पे । आ० आचार्यपणे । उ० उपाध्यायपणे । उ० स्थापवा कल्पे ॥२०॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ पञ्चवासपरियाए समणे निग्गन्थे सट्ठिवासपरियाए समणीए निग्ग-
न्थीए कप्पइ आयरियउवज्जायत्ताए उदिसित्तए ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ पांच वरसनी दिक्षावाळा श्रमण निग्रंथने अने साठ वरसनी दिक्षावाळी श्रमणी साध्वीने आचार्यपणे
उपाध्यायपणे स्थापवा कल्पे ॥ २० ॥ हवे साधु साध्वीनी वैयाबव आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ गा० एक गामथी । अ० बीजे गाम । दू० विहार करता । भि० साधु । य० वळी साध्वी । आ० कदा-
चित । बी० काळ करे तो । तं० तेना । च० वळी । स० शरीरने । के० कोइ । सा० साधर्मिक साधु । पा० देखे तो ते सा-
धर्मिक साधु (साध्वीने) । क० कल्पे । से० तेने । तं० ते साधु साध्वीना । स० शरीरने । से० ते । न० न होय । सा०
वस्त्रादिके सहित । इ० एम । शरीर वस्त्रादिके । क० करीने ते शरीरने एकांते अचित ठामे । थं० थंडिलने । ब० घणुं । का०
प्रासुक निर्दोष । प० जोइने । प० पुंजीने । प० परठवे । अ० छे । या० इहां । य० वळी । के० कोइ । सा० साधर्मिकनो ।
सं० छतो । उ० उपगरण । जा० जाति पटले वस्त्रपात्रादिक उपधि । प० भोगववा योग्य छे तो तेने । क० कल्पे । से० ते ।
सा० सागरीनो अवग्रह मागीने । क० आचार्य यको । ग० ग्रहेने । दो० बीजीवार । अ० पण । ओ० आचार्यनी आज्ञा ।

? H. (एच) आयरियत्ताए.

उत्तर०
॥ ७ ॥

॥११०॥

अ० पागीने । प० भोगवे अथवा । प० छांडे ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ गामाणुगामं दृढज्जमाणे त्रिकसू य आहच्च वीसम्भेज्जा^१ तं च सरीरगं
केइ साहम्मिए पासेज्जा, कप्पइ से तं सरीरगं से न^२ सागारियमिति कट्ठ थण्हिल्ले
बहुफासुए पडिलेहिता पमज्झिता परिद्वेत्तए. अत्थि याइं थ केइ साहम्मिय-
सन्तिए उवगरणजाए परिहरणारिहे, कप्पइ से सागारकडं गहाय दोचं पि ओ-
गहं अणुन्नवेत्ता परिहारं परिहारेत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ एक गामधी बीजे गाम विहार करता साधु साध्वी कदाचित् काळ करे तेहना शरीरने कोइएक सा-
धर्मिक साधु देखे नां ते साधर्मिक साधुने ते साधु साध्वीना शरीरने वस्त्रादिके बांकीने ते शरीरने एकांते अचित् निर्दोष थं-
हील भूमिने जोइ पूंजीने परठववुं कल्पे जो इहां कोइ उपगरणनी जाति ते वस्त्र पात्रादिक उपधि साधर्मिक साधुने भोगववा
योग्य होय तो ते बीजो सागारिक लइने बीजीवार आचार्यनी आज्ञा पागीने भोगववी अथवा छांडवी कल्पे ॥ २१ ॥ हवे
स्थानकनी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ सा० सेव्यांतर (जेना उपाश्रये साधु रहेता होय ते) । उ० उपाश्रय वेचे नहि पण । व० भाडे । प०

१ H (एचमां) बीसुं. २ H also T (एच ने टीमां) मा सागारियं । त्ति कट्ठ तं सरीरगं एगन्ते अचित्ते बहु
फासुए थण्हिले पडिं.

बवहार०
॥१११॥

दीए । से० ते सेज्यांतर । य० बळी । व० जेने भाडे दीए तेने । व० एम कहे । इ० ए । य० बळी । इ० ए । य० बळी ।
ओ० जग्याने विषे । स० श्रमण । नि० निग्रंथ । प० वसे छे ते जग्या मुकीने भाडे आप्युं छे एम कहे तो । से० ते । सा०
सेज्यांतरने घेर आहारने अर्थे । पा० जवुं नहिं । से० ते सेज्यांतर । य० बळी । नो० न एम । व० कहे (केमके आखी जग्या
भाडे आपी छे) पण । व० जेणे आखी जग्या भाडे लीधी छे ते भाडुत एम । व० कहे ए पासे जग्याने विषे श्रमण निग्रंथ
रहे छे तेम रहे एम कहे तो । से० ते । सा० भाडुत सेज्यांतरनो आहार । पा० लेवो कल्पे नहिं । जो । दो० मालेक तथा भा-
डुत बन्नो । वि० बळी । ते० ते । व० कहे के साधु जे जग्यामां वसे छे त्यां भले रहे तो ज्यां लगे । दो० ते बन्ने । वि० बळी
ते । सा० सेज्यांतरना घेर आहार पाणी । पा० छांडवो ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ सारिए^१ उवस्सयं वक्कएणं पणञ्जेज्जा, से य वक्कइयं वएज्जा । इमम्हि य
इमम्हि यं ओवासे समणा निगगन्था परिवसन्ति, से सारिए पारिहारिए^२ । से
य नो^३ वएज्जा, वक्कइए वएज्जा, से सारिए पारिहारिए. दो वि ते^४ वएज्जा,
दो वि सारिया^५ पारिहारिया^६ ॥ २२ ॥

१ H always in 22 & 23 (एचमां २२-२३ मां) सागारिं. २ H (एचमां) इमंपि य २. ३ H (एचमां) परि.
४ H adds (एचमां वधारे) एवं. ५ H adds (एचमां वधारे) इमंपि य २ उवासे समणा निगगन्था परिवसन्ति. ६ H
(एच) एवं. ७ H adds (एचमां वधारे) जाव.

उदेसओ०
॥ ७ ॥

॥१११॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ सेज्यांतर उपाश्रयने भाडे आपे पण तेम करती बखते भाडे राखनारने ते कहेके भाडे आपेळ जग्यामां
 आ अमुक ठेकाणे श्रमण निग्रंथ वसे छे एटली जग्या मुकीने भाडे आपशुं तो ते सेज्यांतरनो आहारपाणी वोहोरवो कल्पे
 नहि. ते सेज्यांतरे आखुं मकान भाडे आपेल होय तेथी उपर मुजब ते कहे नहि पण भाडे लेनार एम कहेके आ भाडे लीधेल
 जग्यामां एक पासानी जग्यामां श्रमण साधु विचरो एम कहे तो ते भाडे लेनार सेज्यांतरनो आहारपाणी वोहोरवो कल्पे नहि.
 जो मालेक अने भाडुत बसे उपर मुजब कहे तो ते बन्नेने सेज्यांतर गणी तेमना आहारपाणी छांडवा ॥ २२ ॥ उपर भाडे
 आपवा आश्री कहुं. हवे आखुं मकान बेची नाखे तो सेज्यांतर टाळवा आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ सा० सेज्यांतर (जेने उपाश्रये साधु रहेता होय) । उ० उपाश्रयने । वि० बेंचे बेंचतो । से० ते । य०
 बळी । क० जेने बेचाण कयों तेने । व० एम कहे । इ० ए उपाश्रयनो । य० बळी । इ० एनो । य० बळी आटलो । ओ०
 भाग । स० श्रमण । नि० निग्रंथ साधुने । प० बसवा बेवो तो । से० ते बळी । सा० सेज्यांतर (जे उपाश्रयनो मालेक छे)
 नो आहारपाणी । पा० छांडवो । से० ते मालेक । य० बळी । नो० न एम । व० कहे । क० बेचाण लेनार एम । व०
 कहे आटली जग्या श्रमण साधुने रहेवा माटे राखवी तो । से० ते बेचाण लेनारने । सा० सेज्यांतर गणी तेनो आहार पाणी ।
 पा० छांडवो । दो० जो मालेकने बेचाण लेनार बन्ने । वि० बळी । ते० ते एम उपर मुजब । व० कहेतो ज्यांलगे । दो० ते
 वन्ने । वि० बळी ते । सा० सेज्यांतर गणी तेना आहारपाणी । पा० छांडवा ॥ २३ ॥

વવહાર૦
॥૧૧૨॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૩ ॥ સારિણે ઉવસ્સયં વિક્કિણેજ્ઞા, સે ય કહયં વણ્ઞા । ઇમમ્હિ ય ઇમ-
મ્હિ ય ઓવાસે સમણા નિગ્ગન્થા પરિવસન્તિ, સે સારિણ પારિહારિણે. સે ય
નો વણ્ઞા, કહણ વણ્ઞા સે સારિણ, પારિહારિણ. દો વિ તે વણ્ઞા,
દો વિ સારિયા પારિહારિયા ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૩ ॥ જે કોઈ સેજ્યાંતર ઉપાશ્રયને વેચી નાસે પણ તેમ કરતી વખતે તે વેચાણ લેનારને એમ કહેજે આટલી
જગ્યા શ્રમણ નિગ્રંથને રહેવા માટે છે તો તે વેચનારને સેજ્યાંતર ગણી તે સેજ્યાંતરના ઘરનો આહારપાણી લેવો નહિ. જો તે
વેચનાર સેજ્યાંતર એમ ન કહે પણ વેચાણ લેનાર એમ કહે જે આ જગ્યા શ્રમણ નિગ્રંથને માટે રહેવા દેજો તો તે વેચાણ લેના-
રને સેજ્યાંતર ગણી તેનો આહારપાણી લેવો નહિ. જો વેચનાર ને લેનાર બન્ને એમ કહે, હ્યાં હમે બન્નેને સેજ્યાંતર ગણી તેમનો
આહારપાણી બન્નેનો લેવો નહિ ॥ ૨૩ ॥ ઉપર સેજ્યાંતરનો આહારપાણી ન લેવા આશ્રી વહું. હવે તે સ્થાનકની આજ્ઞા
માગવાની વિધિ કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ વિં વિધવા । ધું બેટી વહી । નાં પીતાને । કું ઘેર । વાં રહેનારી શ્રાવિકા । સાં છે । વિં
વહી । યાં જે તેહની । ઓં (અવગ્રહ) આજ્ઞા । અં માગવી હોય । ફિં શું કહેવું । પું વહી । પિં પીતાનો । વાં

૨૨ માં પાઠાન્તર મુજબ ૨૩ માં જાણવો.

ઉદેસર્જો-
॥ ૭ ॥

॥ ૧૧૨ ॥

अथवा । भा० भाइनो । वा० अथवा । पु० पुत्रनो । वा० बळी । से० ते । वि० बळी । या० जे । वेहुनी । ओ०
आज्ञा । ओ० लेवी ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ विहवधूया नायकुलवासिणी^१, सा वि यावि ओग्गहं^२ अणुन्नवेयवा^३.
किमङ्ग पुण पिया वा जाया वा पुत्ते वा, से^४ वि यावि ओग्गहे ओगोहियवे ॥ २४ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ विधवा दीकरी पीताने वेर रहे छे, जे भाविका पण छे तेनी आज्ञा मागवी तेनी साथे तेना पीता के
भाइ के पुत्र एम वेहुनी आज्ञा मागी स्थानकमां उत्तरवुं ॥ २४ ॥ ए वस्तीने विषे अवग्रह मागवो कणो ते तो विहार करतां
अटवीमां पण साधु रहे त्यां अटवीमां रहेतां आज्ञा मागवी ते कहे छे.

अर्थ ॥ २५ ॥ ५० पंथने विषे । वि० बळी रहेतां । ओ० अवग्रहनी आज्ञा । अ० मागवी होय ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ पहिए^५ वि ओग्गहं^६ अणुन्नवेयवे^७ ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ पंथने विषे रहेतां त्यां पण अवग्रहनी आज्ञा मागवी, एटले मार्गने विषे वृक्षादिकनी तथा वृक्षादिकने

१ H (एच) णियं. २ Hadd (एचमां वधारे) सिया. ३ H (एचमां) से य दोवि उग्गहं ओगिणियव्वा.
४ P B (पीबी) वहिए, T. (टी) पहे. ५ T. हो 'यव्वो. ६ H adda (एचमां वधारे) सिया.

बबहार०
॥११३॥

विषे प्रथम पंथी आदिक रहेतो होय तेनी अवग्रहनी आज्ञा मागवी ॥ २५ ॥ उपर स्थानकनी आज्ञा मागवी कही. हवे देशादि-
कने विषे आज्ञा मागी रहेवानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ से० ते साधु वळी साध्वी । र० राजा । प० काळकरे । बीजानो राज्याभिषेक थयो छे । सं० प्रथमना
राजानी स्थिति तूटी नथी । अ० दावो करनार भाइओना समभाग थया नथी । अ० अन्य वसता हता ते राजा प्रमुख विछेद
थया नथी । अ० हजी कोइ बीजा देशना राजाए । प० राज्य लीधुं नथी । साधुनुं व्रीजुं व्रत राखवाने अर्थे । स० ते
साधुने । चे० वळी तेज । ओ० आगलो अवग्रह । पु० जे पूर्वली । अ० आज्ञाए करी । व० पाछला वर्णवे सहित । चि०
रहेवो केटलो काळ ते कहे छे । अ० ज्यांलगे । ल० थोडोकाल । अ० वळी । ओ० पूर्वला राजानी आज्ञाए एटले ज्यां लगे
नवो राजा आवतां लगे ॥ २६ ॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ से 'रज्जपरियट्टेसु संधनेसु अवोगनेसु अवोह्निनेसु अपरपरिगहिएसु
स च्चेव ओगहस्स पुवाणुन्नवणा चिट्ठइ अहालन्दमवि ओगहे ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ ते साधु साध्वीए, राजाए काळ कयों ने बीजानो राज्याभिषेक कयों छे एम राज्यपां फेरफार थयो

१ H (एच) राय°.

उद्देश्यो
॥ ७ ॥

॥११३॥

छे पण हजुं प्रथमना राजानी स्थिती तूटी नथी, भाइयोना भाग वेच्या नथी, अन्य वंशना राजा विच्छेद थया नथी, हजु ते देशजुं बीजा वंशना राजाए राज्य लीधुं नथी तेने विषे साधुनुं व्रीजुं व्रत राखवाने अर्थे आगला राजानी अवग्रहनी आज्ञाए ज्यां लग्ने बीजो राजा राज्यपर आवे त्यां लग्ने रहवुं कल्पे ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ से० ते साधु वळी साध्वी । २० राज्य । ५० फेरफार थयो एटले नवो राजा गादिए बेठो । अ० पूर्वला राजानी स्थिति तूटी छे । वो० सगा संबंधीए भाग वेहेंची लीधा छे । वो० अन्य वंशना राजा प्रमुख विच्छेद थया छे । ५० बीजा देशना राजाए । ५० राज्य लीधुं छे । भि० साधुनुं । भा० व्रीजुं व्रत राखवाने । अ० अर्थे । दो० बीजीवार । पि० वळी । ओ० अवग्रहनी । अ० आज्ञा मागी रहवुं । सि० होय ॥ २७ ॥ ति० एम । वे० हुं कहुं छुं ॥

मूलपाठ ॥ २७ ॥ से 'रज्जपरियट्टेसु असंथडेसु वोगनेसु वोह्विन्नेसु परपरिगहिएसु जि-
कखुजावस्स अट्टाए दोच्चं पि ओग्गहे अणुन्नवेयवे सिया' ॥ २७ ॥ ति बेमि

भावार्थ ॥ २७ ॥ ते साधुए राज्यमां फेरफार थतां एटले जुनो राजा गुजरी जतां नवो राजा थयो एटला पूर्वला राजानी स्थिति तूटी, सगासंबंधीए भाग वेहेंची लीधा, अन्य वंशना हता ते राजा प्रमुख विच्छेद थया, बीजा राजाए राज्य

१ H (एच) राय°. २ H adds (एचमां वधारे) ति बेमि.

ववहार०
॥११४॥

लइ लीधुं तो साधुनुं व्रीजुं व्रत राखवाने अर्थे, बीजीवार नवा राजानी आह्वा मागवी ॥ २७ ॥ एम सुधर्मास्वामि कहे छे,
जेम में महावीर देव समिपे सांभळ्युं इतुं तेम हे जेवू ? तुज प्रत्ये कहुं ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ व० व्यवहारनो । स० सातमो । उ० उद्देशो । स० पुरो ययो ॥ ७ ॥

मूलपाठ ॥ ७ ॥ ववहारस्स सत्तमो उद्देश्यो समत्तो ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ व्यवहार सूत्रनो सातमो उद्देशो पुरो ययो ॥ ७ ॥

उद्देश्यो
॥ ७ ॥

॥११४॥

॥ ववहारस्स अट्टमो उद्देसओ ॥

व्यवहारसूत्रनो आठमो उद्देसो.

अर्थ ॥ १ ॥ गा० घरने विषे । उ० स्तुवद्धकाल । प० आपादमास (पावस) वर्षास्तु पहेलां अने कार्तिक चोमासु । वि० पडिकम्या पछे (पजुसण पछी) । ता० ते । गा० घर । ता० तेना । प० प्रदेश (मांहि बहार थको दूर जग्या दूर आसनने विषे) । ता० ते स्थानकना । उ० अवकाशना आंतराने विषे । ज० जे जे । से० सेज्या । सं० संथारो । ल० मले । त० ते । त० ते । म० माहरो । ए० वळी । सि० छे । थे० स्थिवर । य० वळी । से० तेने । अ० आज्ञा दीएतो । त० ते सेज्या संथारो । ए० वळी । सि० तेनोज होय । थे० स्थिवर । य० वळी । से० तेने । नो० न । अ० आज्ञा दीएतो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे (सज्ञायादिक) । आ० दिवस । रा० रात्रीए । से० सेजा । सं० संथारो । प० ग्रहवो ॥ १ ॥

मूलपाठ ॥ १ ॥ गाहा^१ उदू^२ पज्जोसविए. ताए गाहाए^३ ताए पएसाए ताए^४ उवास-
न्तराए^५ जमिणं सेज्जासंथारगं लभेज्जा, तमिणं तमिणं ममेव सिया. थेरा य से
अणुजाणेज्जा, तस्सेव सिया. थेरा य से नो अणुजाणेज्जा^६, एवं से कप्पइ

१ H (एच) गिह. २ H (एच) उडु. ३ H (एम) गिहाए. ४ notin T. (टीमां नथी). ५ H adds
(एचमां बधारे छे) नो तस्सेव सिया.

ब्रह्मर०
॥११५॥

आहाराशणियाए सेज्जासंथारंगं पढिगाहेत्तए ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ आषाढमास पावस वर्षारुतु पहेलां ने कार्तिक चोमासुं पडिकम्या पछी घरने विषे, ते घरनी मांहिला के बहारला प्रदेश के दूर आसनने विषे, ते स्थानकना अवकाशना आंतराने विषे जे जे सेज्या संथारो मळे ते ते म्हारी वस्तु छे एम शिष्य कहे, पण जो गुरु तेने आज्ञा दीए तो ते सेजा संथारो प्रमुख तेने लेवा कल्पे ने जो स्थिर ते चीजो लेवानी आज्ञा न आपे तो तेने लेवा कल्पे नहि. एम तेने आज्ञा लीधा पछी रात्रि दीवस सेजा संथारो लेवो कल्पे ॥ १ ॥ उपर सेजा संथारो लेवानी विधि कही. हवे हळवो सेजा संथारो लेवो ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २ ॥ से० ते । अ० यथायोग्य । ल० लघुकाय योग्य । से० सेजा । सं० पाट । ग० गवेषे (शोधे) । ज० जे । च० वळी । कि० कोइ समर्थ छे । ए० एक । ह० हाथे करीने । ओ० उपाडीने उपाडीने । जा० ज्यांलगे ग्रहीने । ए० एक दहाडाना पंथे (विसाभे) । वा० अथवा । दु० बे दहाडाना पंथे । वा० अथवा । ति० त्रण दहाडाना पंथे । वा० अथवा मार्गे । प० वहीश (एटले गाममां न मळेतो परगामथी एक दिवसथी त्रण दिवसना पंथ थकी आणवुं कल्पे) । ए० ए । मे० माहरे । हे० शीयाळे । गि० उनाळे । भ० होशे ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ से अहालहुसंगं सेज्जासंथारंगं गवेसेज्जा, जं चक्रिया एगेणं हत्थेणं

उद्देश्यो.
॥ ८ ॥

॥११५॥

ओगिज्ज^१ जाव एगाहं वा पुयाहं वा तियाहं वा परिवहित्तए, एस मे हेम-
न्तगिम्हासु जविस्सइ^३ ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ ते साधु लघु हलका पाट संथारो गवेषे (शोधे) जे ते एक हाथे उपाडीने एक दहाडाना, वे दहाडाना
अथवा त्रण दहाडाना पंथे (मार्गे) लइ जवा समर्थ छे एवो हलको सेजा संथारो शीयाळा उनाळा माटे मेळवे (अथवा ते
गाममां न मळे तो परगामथी एकथी त्रण दिवसना पंथे करी मेळवे) ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ से० ते साधु । य० बली । अ० यथायोग्य । ल० नानो हलको । से० पाट । सं० डाभादिक संथारो ।
ग० गवेषे । जं० जे पाट प्रमुख । च० बली । कि० कोइ साधु साध्वी समर्थ होय । ए० एक । ह० हाथे करी । ओ० उपा-
डीने । जा० ज्यांलग्ने । ए० एक दहाडाने पंथे २ । (एक विसामे) । अ० मार्गे । प० वही शके (एटले जो गाममांहि न
मळे तो परगामथी एक दीनथी त्रण दीनने पंथ थकी आणवो कल्पे) । ए० ए पाट प्रमुख । मे० भारे । वा० वर्षाकाळने
माटे । भ० काम आवशे ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ से य अहालहुसगं सेज्जासंथारगं गवेसेज्जा, जं चक्रिया एगेणं हत्थेणं

१ H (एचर्मा) ओगिज्जिय २. २ Hadds (एचर्मां बधारे) अद्वाणं. ३ जर्मन बुकमां आ सूत्र ३ जा पछी मुकेल छे.

बषहार०
॥११६॥

ओगिज्ज^१ जाव एगाहं^२ एगाहं अद्वाणं परिवहित्तए, एस मे वासावासासु^३
जविस्सइ^४ ॥ ३ ॥

उदेसओ-
॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ ते साधु नानो हलको पाट संथारो गवेषे के जे एक हाथे करीने उपाहीने एक दिवस (बे दिवस, त्रण दिवस) ना पंथने विषे मार्गे वही शकवा समर्थ होय, ते पाट संथारो मारे वर्षारुतुमां कामनो होशे. (गाममां न मळे तो बहारथी लावे) ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ से० ते साधु । अ० यथायोग्य । ल० लघु हलको । से० पाट । सं० संथारो । जा० गवेषे । जं० जे । च० बळी । कि० कोइ समर्थ होय । ए० एक । ह० हाथे करी । ओ० ग्रहीने २ । जा० ज्यांलगे । ए० एक दहाडाना पंथे । वा० अथवा । दु० बे दिवसना पंथे । वा० अथवा । ति० त्रण दिवसना पंथे । वा० अथवा । च० चार दिवसना पंथे । वा० अथवा । पं० पांच दिवसना पंथे । वा० बळी एटला बळी । अ० पंथ यकी आणे अथवा । प० वही शके एटले गाममां न मळे तो परगामथी आणे । ए० ए सेजा संथारो । मे० माहरे । वु० बघती । वा० वर्षारुतु । भ० कामनो होशे ॥ ४ ॥

? H (एचमां) ओगिज्जिय २. P without २ (पीमां (२) नहीं). २ T. H (टी. एचमां) एगाहं वा दुयाहं
वा तियाहं वा अ°. ३ H (एचमां) वासासु. ४ This sutra is put before 2 in G. Edition

॥११६॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ से अहालहुसगं सेज्जासंधारगं जाएज्जा, जं अक्किया एगेणं हत्थेणं ओ-
गिज्जं जाव एगाहं वा दुयाहं वा तियाहं वा अजयाहं वा पञ्चगाहं वा अ-
द्धाणं परिवहित्तए, एस मे बुद्धावासासु नविस्सइ ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ जे साधु लघु इलको जेवो पोताने जोइए तेवो पाट संधारो गवेषे जे एक हाथे करी उपाडीने एक दहा-
डाना, वे दहाडाना, त्रण दहाडाना, चार, पांच दहाडाना एटला दूर पंथने विषे उपाडवा समर्थ होय (अथवा गाममांथी न
मळे तो परगामथी लावे) जेथी ते पाट संधारो मारे बधती वर्षारुतुमां काम आवे ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ थे० स्थिवरने । थे० स्थिवरनी । भू० भूमिकां । प० प्राप्त हुवाने एटला उपगरण मेळववा । क० कल्पे ।
द० दांडो । वा० अथवा । भं० भंड ते पात्रा । वा० अथवा । छ० छत्र (ते मस्तकने विषे धरवानो कपडो) । वा० अथवा ।
म० मात्रीयो (पेशाबनुं भाजन) । वा० अथवा । ल० लाकडी । वा० अथवा । चे० वस्त्र पछेडी । वा० अथवा । च० चर्म ।
वा० अथवा । च० चर्मनो । प० कटको । वा० वळी । अ० नयी । वि० विरह एटले घरनो धणी ज्यां छे त्यां । ओ० तेवा
स्थानके उपली चीजो । ठ० मुकीने स्थिवर साधु । गा० गृहस्थना । कु० घेर । पि० भातपाणीने । प० अर्थे । प० घरमां
पेसे । वा० अथवा । नि० नीकळे । वा० वळी । क० कल्पे । ण्हं० वळी ते साधुने । सं० भिक्षा लइने । चा० पाछो बळे ते

१ H (एच) गवेसेज्जा. २ H (एच) ओगिज्जिय २. ३ H (एच) पञ्चाहं वा दूरमवि अ.

વવહાર૦
॥૧૧૭॥

વારે જેને ઘેર ઉપગરણ મુક્યા છે તેની । દો૦ વીજીવાર । પિ૦ વઢી । ઓ૦ આજ્ઞા । અ૦ માગીને ઉપગરણ (વાપરવા યોગ્ય ભોગવે અથવા) । ૫૦ છાંડે ॥ ૫ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૫ ॥ થેરાણં થેરજ્ઞમિપત્તાણં કપ્પઙ્ગ દણ્ડણ વા જાણ્ણ વા છત્તણ વા મત્તણ વા
લલ્લિયા^૧ વા^૨ ચેલે વા^૩ ચમ્મે^૪ વા^૫ ચમ્મપલ્લિહેયણ્ણ વા અવિરહિણ ઓવાસે
ઠવેત્તા ગાહાવડ્ઢકુલં પિણ્ણવાયપમ્મિયાણ^૬ પવિસિત્તણ વા નિક્કલ્લમિત્તણ વા.
કપ્પઙ્ગ ણ્હં^૭ સંનિયટ્ઠચારીણં દોઞ્ઞં પિ ઓગ્ગહં અણુન્નવેત્તા^૮ પરિહરિત્તણ ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૫ ॥ સ્થિતર સ્થિતવાસ રજ્ઞા તેને દાંડો, પાત્રા, છત્ર (તે માથે દાંકવાનું કપડું), (માટીનું ભાજન), માત્રીયો, લાકડી, (બેસવાની પાટલી), વસ્ત્ર (પછેડી), (પછેડીનો પડદો બાંધવાની દોરી), ચર્મ, (ચર્મની કોથળી), ચર્મનો કટકો
૧ વીજો રાખવી કલ્પે. હવે સ્થિતર એકલા છે તો ઉપલા ઉપગરણ ડ્યાં ઘરનો ધણી છે તેવા સ્થાનકે મુકીને ગૃહસ્થને ઘેર
અન્નપાણીને અર્થે પેસે અથવા નીકળે અને ભીક્ષા લઈને પાછા ફરતાં જેને ઘેર ઉપગરણ મુક્યાં છે તેની વીજીવાર આજ્ઞા માગીને
તે ઉપગરણ (ભોગવે કે) છાંડે ॥ ૫ ॥ ઉપર ઉપગરણ લેવા આશ્રી કહ્યું. હવે ઉપગરણ લેવાની વિધિ કહે છે.

૧ H (એવમાં) ંયં. ૨ Hadda (એવમાં વધારે) મિસિ વા. ૩ Hadda (એવમાં વધારે) ચેલચિલિમિલિ વા.
૪ H (એવ) ંમ્મં. ૫ Hadda (એવમાં વધારે) ચમ્મકોસં વા. ૬ H (એવ) મત્તાણ વા પાણાણ વા. ૭ H (એવ) સે.
૮ Hadda (એવમાં વધારે) પરિહારં.

ઉદેસજો.
॥ ૮ ॥

॥૧૧૭॥

अर्थ ॥ ६ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० बळी । नि० साध्वीने । वा० बळी । पा० पादीयारो । वा० अथवा । सा० सेज्यांतर । सं० संबंधी । वा० बळी । से० पाट पाटला । सं० संथारो डाभादिकनो । दो० बीजीवार । अ० बळी । ओ० अवग्रह (आज्ञा) । अ० माग्याविना । ब० बीजे स्थानके के गाम । नी० लइ जवो बळी कल्पे नहि ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा पाडिहारियं वा सागारिय-
सन्तियं वा सेज्जासंथारगं दोच्चं पि ओग्गहं अणुणुवेत्ता बहिया नीहरित्तए ॥६॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ साधु अथवा साध्वीने पादीयारा अथवा सेनांतरनाथको पाट पाटला के संथारो बीजीवार मालधणीनी आज्ञा माग्याविना बीजा स्थानके के बहारगाम लइ जवो कल्पे नहि ॥ ६ ॥ इवे केम कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । पा० पादीयारो । वा० अथवा । सा० सेज्यांतर । सं० संबंधी । वा० बळी । से० पाट पाटला । सं० संथारो । दो० बीजीवार । अ० बळी । ओ० आज्ञा । अ० मागीने । ब० बहार । नी० काढवो कल्पे ॥ ७ ॥

१ As H. adds (एचमां वधारे) वा सागारियसन्तियं वा, so no separate sutra is put for it as in G. Edition (भाटे तेनुं नवुं सूत्र जर्मेन बुक मुजब मुक्खुं नथी.)

बहार०
॥११८॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ 'कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा पाडिहारियं वा सागारियस-
न्तियं वा सेज्जासंथारगं दोच्चं पि ओग्गहं अणुन्नवेत्ता बहिया नीहरित्तण ॥७॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ साधु साध्वीने पाटीयारो ने सेजांतर थको लीधेल सेजा संथारो बीजीवार आज्ञा मागीने बहार लइ
जवो कल्पे ॥ ७ ॥ उपर लेवानी विधि कही. हवे ते उपगरण पाछा सोंपे ने पाछा सोंप्या पछी वळी भोगववानी विधि
कहे छे ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । पा० पाटीयारो । वा०
अथवा । सा० सेज्यांतर । सं० थको । वा० वळी । से० पाट । सं० संथारो । स० सर्वे पोतानो । अ० पाछो आपीने ।
दो० बीजीवार । अ० वळी तेनी । ओ० आज्ञा । अ० माग्या विना । अ० भोगववो न कल्पे । क० कल्पे । अ० आज्ञा
मागीने ॥ ८ ॥

? Instead of words "कप्पइ अणुन्नवेत्ता" at the end of sutra 6, H has a separate sutra 7.
Traces of this in P B b (एच ने P B b मां ६ ठा सुत्रने छेडे "कप्पइ अणुन्नवेत्ता" ने बदले ७ यो सुत्र अलग
आपेल छे). २ As H adds (एचमां बधारे) "वा सागारियसन्तियं वा" so no separate sutra is put for it as in
G. Edition (जर्मन बुकनी माफक उपला शब्दनुं नवुं सुत्र सुक्खुं नथी)

उदेसओ
॥ ८ ॥

॥११८॥

मूलपाठ ॥ ८ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्थीण वा पाडिहारियं^१ वा सागारिय-
सन्तियं वा सेज्जासंधारणं सव्वप्पणा^२ अप्पिणित्ता^३ दोच्चं पि^४ ओग्गहं अणुन्न-
वेत्ता अहिट्ठित्तए, कप्पइ अणुन्नवेत्ता^५ ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ साधु साध्वीने पाढीयारो के सेज्यांतरनो थको सेजा संथारो प्रथम लीधेल ते पाछो तेमने सोंपीने बीजी
वार तेमनी आज्ञा माग्या विना भोगववो न कल्पे. आज्ञा मागीने भोगवे ॥ ८ ॥ उपर पाट पाटला बगेरे आश्री कहुं. हवे
स्थानक आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । पु० प्रथमयीज । ए०
वळी धर्णीनी आज्ञा माग्याविना । ओ० अवग्रह सेजा संथारो प्रमुख । ओ० ग्रहवोने । त० ते वार । प० पछी । अ० आज्ञा
मागवी कल्पे नहि ॥ ९ ॥

? As H adds (एचमां वधारे) “वा सागारियसन्तियं वा” so no separate sutra is put for it as in G.
Edition (जर्मन सुत्र मुजब तेथी नवुं सुत्र मुक्थुं नथी.) २ H (एच) पच्चप्पिणीत्ता. ३ H adds (एचमां वधारे) तमेव. ४
Instead of these words H has a separate sutra (एचमां उपला शब्दोने बदले नीचे मुजब नवुं सुत्र छे) “कप्पइ
निग्गन्थाण वा निग्गन्थीण वा पाडिहारियं वा सागारियसन्तियं वा सेज्जासंधारणं पच्चप्पिणित्ता दोच्चं पि तमेव ओग्गहं
अणुन्नवेत्ता अहिट्ठित्तए.

कवहार०
॥११९॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा पुवामेव ओग्गहं ओगि-
हिहत्ता तओ पहा अणुन्नवेत्ता ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ साधु साध्वीने स्थानक सेजा संथारो (आज्ञा विना) प्रथमधीज ग्रहीने ते वार पछी आज्ञा मागवी
कल्पे नहि ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । पु० प्रथमधीज । ए० वळी ।
ओ० स्थानक सेजा संथारा प्रमुखनी । अ० आज्ञा मागिने । त० तेवार । प० पछी । ओ० ते चीजो लेवी कल्पे ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा पुवामेव ओग्गहं अणुन्नवेत्ता
तओ पहा ओगिहिहत्ता ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ साधु साध्वीने स्थानक सेजा संथारो लेवानी आज्ञा मागिने तेवार पछी ते चीजो लेवी कल्पे ॥ १० ॥
उपर समुच्चय कथं. हवे विशेष कारण कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ अ० हवे । पु० वळी । ए० एम । जा० जाणे । इ० ए जिन मतने विषे । ख० निश्चे । नि० साधु ।
वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । नो० नयी । सु० मळवा मुलभ । पा० पाटीयारा । से० सेजा (स्थानक पाट
पाटला) । सं० डाभादिक संथारो मुलभ मळयो नहीं केमके बीजा पंथीलोक स्थानक वगेरे लइ लीए तेथी बीजो न मळे ।

उद्देश्यो
॥ ८ ॥

॥११९॥

सि० एम । क० करीने । ए० एम । णं० इत्यादिक कारणे । क० कल्पे । पु० प्रथम (एटले घणीनी आज्ञा माग्या विना) ।
 ए० वळी । ओ० स्थानकादिक । ओ० लइने । त० तेवार । प० पळी । अ० आज्ञा ले एम करतां कदाचित् सेजा संयारानो
 घणी कोपे ते वारे आचार्य साधुने वारे । मा० एम न करो । व० वे वाना न करो । अ० हे आर्य । व० करो तमे एटले
 एकतो एनी वस्ती ग्रहीने बीजो । अ० फरुस कठोर वचन भासोखो एम न करो एम । अ० मीठे वचने करीने वन्नेने
 संतोष । सि० पमाडे ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ अह पुण एवं जाणेज्जा । इह खलु निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा
 नो सुलजे पाणिहारिण^१ सेज्जासंयारए त्ति कट्टु एव एहं कप्पइ पुट्ठामेव ओग्गहं
 ओगिण्हित्ता तओ पट्ठा अणुन्नवेत्तए. मा^२ वहउ^३ अज्जो, वह^४ अणुलोमेणं,
 अणुलोमेयवे सिया ॥ ११^५ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ हवे वळी एम जाणे जे इहां निग्नतने विषे निश्चे साधु साध्वीने स्थानक पाट पाटला हाभादिक सं-
 यारो सुलभ न मळे केमके पंथि आदिक उतरवानुं स्थानक वगैरे प्रथमथी लइ लीए जेथी एहवुं बीजुं न मळे माटे एम ते

१ H omits (एचमां नयी) पाडि . २ H (एचमां) मा दुहओ अज्जो वच्चियं अणु^३. ३ P वयि. ४ This sutra
 in G. Edition is put with 10 (दसना मेगुं आ सूत्र जर्मन बुकमां छे.)

ववहार०
॥ १२० ॥

कारणे पहेला स्थानक आदिकनी धणीनी आज्ञा माग्याविना उपली चीजो लीए ने तेवार पछी धणीनी आज्ञा लीए, एम करतां कदाचित सेजा आदिकनो धणी सेज्यांतर कोपे ने साधुने सेज्यांतरने मांहोमांहि बोलाचाली थाय ते वारे आचार्य साधुने वारे ने कहे तमे एम न करो हे आर्यो ? तमे वे वाना करोछो ते एक तो एहनी वस्ती (स्थानक) ग्रही रखा छो ने बीजुं तेने कठोर वचन कहो छो एम वे वाना करोमां एम मीठे वचने करी करी बन्नेने आचार्य संतोष पमाडे ॥ ११ ॥ उपर, स्थानकनो अधिकार कहो ते साधु गौचरी करे ने तेम करतां कोइएक उपगरण चाखी दे ते भणी हवे उपगरण नाख्यानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ नि० साधु । णं० बळी । गा० ग्रहस्थना । कु० घरने विषे । पि० आहारने । प० अर्थे । अ० पेसे । अ० दथायोग्य । ल० कोइएक नाना (मोटा) । उ० उपगरणनी । जा० जाति । प० पडीगइ । सि० होय (विसरी होय) । तं० ते उपगरणने । च० बळी । के० कोइएक । सा० साधर्मिक । पा० देखे । क० कल्पे । से० तेहने । सा० गृहस्थनो (छे) थको । क० एम कहीने । ग० गृहीने । ज० जीहां । ए० बळी ते । अ० मांहोमांहि । पा० देखे । त० तिहां । ए० बळी । ए० एम । व० कहे । इ० ए प्रत्यक्ष । मे० हे । अ० अहो आर्यो ? । किं० शुं कांइ । प० जाणो छो ए उपगरण तमारो छे के केहनो छे ते वार पछी । से० ते साधु साध्वी । य० बळी । व० बोले । प० हा ओळख्युं ते वारे जेहनं छे । त० तेहने । ए० बळी । प० देवो । सि० होय । से० ते । य० बळी । व० कहे । नो० न । प० जाणीए अमे ए उपगरण केहनं छे तो । तं० ते । नो० न । अ० पोते । प० भोगवे । नो० न । अ० अनेराने । दा० दीए । ए० एकांत जग्या । व० घणी । फा० फ्रासुक निदोष । यं० थंडिलनी जग्याए । प० परठववो । सि० होय ॥ १२ ॥

उदेसभो.
॥ ८ ॥

॥ १२० ॥

लटुसए उवगरणजाए परिब्जट्टे सिया. तं च केइ साहम्मिए^१ पासेज्जा, कप्पइ
 से सागारकं गहाय जत्थेव^२ अन्नमन्नं पासेज्जा तत्थेव एवं वएज्जा । इमे भे^३
 अज्जो किं परिन्नाए ? से य वएज्जा । परिन्नाए, तस्सेव पडिणिज्जाएयवे
 सिया. से य वएज्जा । नो परिन्नाए, तं नो अप्पणा परिभुज्जेज्जा^४ नो अन्न-
 मन्नस्स^५ दावए. एगन्ते बहुफासुए थएिले^६ परिट्टवेयवे सिया ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ साधु ग्रहस्थने घेर आहारने अर्थे पेसे त्यां कोइ नानी (मोटी) उपगरणनी जाति पढी जाय जे
 उपगरण कोइ एक साधर्मिक साधु देखे ते साधर्मिक साधुने ग्रहस्थना थकी ते वस्तु ग्रहीने ज्यां मांहोमांहि साधु एक वीजाने
 देखे त्यां एम कहे हे आर्यो ? तमे आ उपगरण केहेना छे ते बाबत कांइ जाणो छे ? ते साधु कहे हा अमे ओळख्यो ए
 अमारो उपगरण छे तो ते उपगरण तेने आपे, जो ते एम कहेके ए कहेनो छे ते अमे जाणता नथी तो ते उपगरणनो लाव-
 नार साधु पोते ते न भोगवे तेमज अनेरा साधुने दीए नहीं पण एकांत घणी फासुक (निर्दोष) थंडीलनी जग्याए (प्रदेश

१ H omits (एचमां नथी) नं. २ H (एच) म्मियाः ३ H adds (एचमां बधारे) ते. ४ H (एच) इमे ते.
 ५ H (एच) शुज्जए. ६ H (एच) अन्नेसि. ७ H (एच) पदेसे पडिलेहिचा परिं.

विहार०
॥१२१॥

पटिलेहीने) परठवे ॥ १२ ॥ एतो उपगरण विसरी जवानुं गौचरी गया आश्री कबुं. तेतो सझाय पण करे ते भणी इहां सज्जायनी भूमिकाने विषे कोइ उपगरण विसरी जाय ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ नि० साधुने । णं० वळी । व० (गामादिक) वाहार । वि० वियार । भू० भूमिमांथी । वा० अथवा । वि० विहार । भू० भूमिमांथी । वा० वळी । नि० नीकळतां थकां । अ० यथा योग्य । ल० लघु । उ० उपगरणनी । जा० जाति । प० विसारेल । सि० होय । तं० ते । च० वळी । के० कोइ एक । सा० सार्धमिक साधु । पा० देखे । क० कल्पे । से० तेने । सा० गृहस्थ । क० थकुं । ग० ग्रहीने । ज० ज्यां । ए० वळी ते । अ० मांडोमांही । पा० देखे । त० त्यां । ए० वळी । ए० एम । व० कहे । इ० ए प्रत्यक्ष । भे० हे । अ० आर्ये ? । कि० शुं कोइ । प० जाणो छो के आ उपगरण केनो छे । से० ते । य० वळी । व० कहे । प० हा ओळख्यो । त० ते जेहनो होय तेहने । ए० वळी । प० देवो । सि० होय । से० ते । य० वळी । व० कहे । नो० न । प० जाणीए ए केहेनो छे तो । तं० ते । नो० न । अ० पोते लावनार । प० भो-गवे नहिं । नो० न । अ० अनेराने वळी । दा० दीए । ए० एकांत । व० घणी । फा० निर्दोष । थं० थंडीलनी जग्याए । प० परठववो । सि० होय ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ निग्गन्थस्स णं^१ वहिया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा निक्खन्तस्स
अहालहुसए उवगरणजाए परिभट्ठे सिया. तं च केइ साहम्मिए^२ पासेज्जा,

१ H cmits (एचमां नथी) णं. २ H (एच) म्मिया.

उद्देश्यो०
॥ ८ ॥

॥१२१॥

कप्पइ से सागारकमं गहाय जत्थेव^१ अन्नमन्नं पासेज्जा तत्थेव एवं वएज्जा ।
 इमे भे^२ अज्जो किं परिन्नाए ? से य वएज्जा । परिन्नाए, तस्सेव पमिणिज्जाएयवे
 सिया, से य वएज्जा । नो परिन्नाए, तं नो अप्पणा परिमुअेज्जा^३ नो अन्नम-
 न्नस्स^४ दावए. एगन्ते बहु फासुए थण्हिले^५ परिट्टवेयवे सिया ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ साधु बहार बियार भूमीके विहार भूमीने विषे निकळता थका कोइ लघु उपगरणनी जाती विसरी जाय
 ते चीजने कोइ साधर्मिक साधु देखे तो ग्रहस्थना थकी ते चीज लेवी कल्पे. पछी ज्यां मांहोमांही साधु एकबीजाने देखे त्यां
 एम कहे अहो आर्यो ? आ उपगरण तमारो छे ? जो ते एम कहे के ते उपगरण ओळख्यो तो ते जेहनो होय तेने सोंपी दीए.
 जो ते एम कहे के अमे जाणता नथी जे ए कहेनो छे तो ते उपगरणनो लावनार पोते भोगवे नहिं, बीजा साधुने आपे नहिं,
 पण एकांते घणी निर्दोष थंडिलनी जग्याए (पुंजीने) परठवे ॥ १३ ॥ ते साधु साध्वी तो विहार करे ते भणी विहार क-
 रतां उपगरण पडे ते अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ नि० साधुने । णं० वळी । गा० एक गामथी । गा० बीजे गाम । दू० विचरतां थकां । अ० अनेरो कोइ ।
 उ० उपगरण । जा० जाती । प० विसरी । सि० जाय । तं० ते उपगरण । च० वळी । के० कोइ । सा० साधर्मिक साधु ।

१ H adds (एवमां वधारे) ते. २ H (एच) ते. ३ H (एच) भुज्जए. ४ H (एच) अनेहि. ५ H
 (एचमां) पदेसे पडिलेहिता परि°.

पा० देखे । क० कल्पे । से० ते वस्तु । सा० गृहस्थ । क० थकी जाणीने तेनी आज्ञा मागीने । ग० ग्रहे । दू० घणे दूर वेगळे ।
ए० वळी । अ० मार्गे । प० जाय । ज० ज्यां । ए० वळी । अ० मांहीमांही । पा० देखे । त० त्यां । ए० वळी । ए० एह-
वुं । व० कहे । इ० ए । मे० हे । अ० आर्यो आ उपगरण कोलुं छे ते बाबत । किं० थुं । प० जाणो छो । से० ते । य०
वळी । व० कहे । प० हा जाणुं छुं तो । त० ते । ए० वळी । प० तेने आपवुं । सि० होय । से० ते । य० वळी । व० कहे ।
नो० न । प० जाणीए ते उपगरण केनो छे । तं० ते । नो० न । अ० पोते । प० भोगवे । नो० न । अ० अनेराने । दा०
दीए । ए० एकांते । व० घणी । फा० निर्दोष । थं० थंडीले । प० परठवुं । सि० होय ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ निगन्थस्स णं^१ गामाणुगामं दूष्काणस्स अन्नयरे उवगरणजाए प-
रिब्भट्टे सिया. तं च केइ साहम्मिए पासेज्जा, कप्पइ से सागारकरुं गहाय दूर-
मेवयद्धाणं^२ परिवहित्तए. जत्थेव अन्नमन्नं पासेज्जा, तत्थेव एवं वएज्जा । इमे भे^३
अज्जो किं परिन्नाए ? से य वएज्जा । परिन्नाए, तस्सेव पणिणिज्जाएयव्वे सिया.
से य वएज्जा । नो परिन्नाए, तं नो अप्पणा परिभुज्जेज्जा^४ नो अन्नमन्नस्स^५ दा-
वए. एगन्ते बहुफासुए थणिल्ले^६ परिट्टवेयव्वे सिया ॥ १४ ॥

१ H omits (एचमां नथी) णं. २ H (एच) दूरमवि अ°. ३ H (एच) ते. ४ H (एच) थुज्जए. ५ H
(एच) अन्नेहि. ६ H (एच) पएसे पडिलेहिता परि°.

માવાર્થે ॥ ૧૪ ॥ સાધુ એક ગામથી બીજે ગામ વિચરતાં ચકાં કોઈ ઉપગરણ વિસરી જાય તેને કોઈ સાધુ દેલે તો ગૃહ-
સ્થ થકું તે ઉપગરણ તેને લેવું કલ્પે, પછી દૂર માર્ગે જાય ને જ્યાં બીજા સાધુને દેલે તે વચ્ચે એમ કહે કે, હે આર્યો ! આ ઉ-
પગરણ તમારો છે ? તે સાધુ એમ કહે કે અમારો છે તો તેમને દીધે. તે સાધુ એમ કહે કે અમારો નથી તો તે ઉપગરણ લાવનાર
સાધુ પોતે ન ભોગવે તેમ અનેરાને પણ તે ઉપગરણ દીધે નહિ પણ એકાંત ઘણી નિર્દોષ થંઢીલની જગ્યાએ (પૂંજીને) પરઠવે
॥ ૧૪ ॥ હવે સાધુને મર્યાદાથી અધિક ઉપગરણ લાવવાનો અધિકાર કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૫ ॥ ક૦ કલ્પે । નિ૦ સાધુને । વા૦ અથવા । નિ૦ સાધ્વીને । વા૦ વલી । અ૦ અધિકો । પ૦ પાત્રો ફાં
પાત્રાના શબ્દ આદિ દર્શને વસ્ત્રાદિક ઉપગરણ જાળવા જુઓ નિસીય સૂત્રનો ૧૮ મો ઉદેસો । અ૦ માંહોમાંહિ । અ૦ અર્થે ।
ધા૦ રાત્રવા । વા૦ અથવા । પ૦ ગ્રહવા । વા૦ વલી । સો૦ અમુક સાધ્વીનું નામ લઈ તેવા । વા૦ જ૦ વલી । ધા૦ આપશું
અથવા । અ૦ હું પોતેજ । વા૦ જ૦ વલી । ધા૦ રાત્રીશ એમ કરીને રાત્રીનું છે પણ સમુચ્ચ લીધું નથી તે ભણી હવે ફાં વિધિ
કહે છે । અ૦ અનેરાને । વા૦ જ૦ વલી । ધા૦ આપશું । નો૦ ન । સે૦ તેને સાધુ સાધ્વીને । ક૦ કલ્પે । તે૦ તેને જેને અર્થ
લીધો છે । અ૦ વિના । પુ૦ પુછે । અ૦ વિના । આ૦ નિમંત્રણે પટલે નિમંત્રણાં વિના । અ૦ માંહોમાંહિ । દા૦ દેવો । વા૦
અથવા । અ૦ વિશેષે દેવો ન કલ્પે । વા૦ વલી । ક૦ કલ્પે । સે૦ તે સાધુસાધ્વીને । તે૦ જેને નિમિત્તે લીધું છે તેને । આ૦
પૂછીને । આ૦ આમંત્રીને । અ૦ માંહોમાંહિ । દા૦ અનેરાને દેવો । વા૦ અથવા । અ૦ વિશેષે દેવો । વા૦ વલી ॥ ૧૫ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૫ ॥ કલ્પશ્ચ નિગ્ગમ્થાણ વા નિગ્ગમ્થીણ વા અશ્ચરેગપન્નિગ્ગહં અન્નમન્નસ્સ

अट्टाए धारेत्तए^१ वा परिग्गहित्तए वा सो वा णं धारेस्सइ अहं वा णं धारेस्सामि
अन्नो^२ वा णं धारेस्सइ. नो से कप्पइ ते अणपुत्तिय अणामन्तिय अन्नमन्नेसिं
दाउं वा अणुप्पयाउं वा. कप्पइ से ते आपुत्तिय आमन्तिय अन्नमन्नेसिं
दाउं वा अणुप्पयाउं वा ॥ १५ ॥

उदेसओ.
॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ साधु साध्वीने अधिको पात्र आदि दइने बस्त्रादिक उपगरण निसीय सूत्रना १८ मां उदेसा मुजव
मांहोमांहि एक बीजाने अर्थे लइ घणा दूर मार्गे जावुं कल्पे, ते बीज अमुक साध्वीनुं नाम लइने तेने आपशुं अथवा हुं पोतेज
राखीअ अथवा अनेराने आपशुं एम करीने लीधी पण समुच्चय लीधी नथी तो ते बीज बीजाने आपवानी विधि कहे छे, जेने
माटे ते बीज लीधी छे तेने पूछया विना अने तेने निमंत्रण कर्याविना मांहोमांहि देवी के विशेषे देवी कल्पे नहिं, पण जेने
माटे लीधी छे तेने पूछी आमंत्रिने मांहोमांहि अनेराने ते बीज देवी के विशेषे देवी कल्पे ॥ १५ ॥ उपर उपगरण आश्री
कहुं ते तो आहार करे. ते भणी इहां आहारनी विधि आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ अ० आठ । कु० (कुर्कट) कुकडीना । अं. अंदा (इंदा) दिक । प्प० प्रमाण । ए० एहवा एटले जे
कवळ (कोळीआ) मुखमांहि आवे एहवा । क० कवळनो जे । आ० आहार । आ० करतो (लइने) श्रमण । नि० निग्रंथ

१ H (एचमां) 'ट्टाए दूरमवि अट्टाणं परिवहित्तए. २ H (एच) अन्ने.

३२ कवल आहारनी अपेक्षाए ८ कवल ते । अ० अल्प । आ० आहारी भगवते कक्षा । वा० १२ । कु० कुकडीना । अ०
 इहां । प्य० प्रमाण । ए० एहवा कोळीया जे मुखमांही आवे एहवा । क० कवल लइ । आ० आहार जे । आ० लीए तेने
 भ्रमण । नि० निग्रंथने । अ० अर्ध माटेरी । ओ० उणोदरी कही । ३२ कवल आहारनी अपेक्षाए । सो० १६ । कु० कुक-
 डीना । अं० इहां । प्य० प्रमाण । ए० एहवा जे कोळीया मुखमां आवे एहवा १६ । क० कवल । आ० आहार । आ०
 लीए एटले आहारतो यको भ्रमण । नि० निग्रंथ । दु० वे भाग प्राप्त उणोदरी जाणवी । च० २४ । कु० कुकडीना । अं०
 इहां । प्य० प्रमाणे । ए० एहवा जे कवल मुखमांही आवे । क० एहवो कवल । आ० आहार । आ० लीए आहारतां थका ।
 नि० साधुने । ओ० उणोदरी कहीए । ए० ३१ । कु० कुकडीना । अं० इहां । प्य० प्रमाण । ए० जेहवा । क० कवल ।
 आ० आहार । आ० करतो । नि० साधुने । कि० कांइ । उ० उणी । ओ० उणोदरी कहेवी । व० ३२ । कु० कुकडीना ।
 अं० इहां । प्य० प्रमाण । ए० जेहवा । क० कवल । आ० आहार । आ० करतो भ्रमण । नि० निग्रंथने । प० प्रमाण ।
 प० प्राप्त आहार होय । ए० ए । ए० एक । वि० पण । क० कवल । उ० उणो । आ० आहार । आ० आहारतो यको । स०
 भ्रमण । नि० निग्रंथने । नो० नहीं । प० प्रकाम रस । भो० भुक्त । ति० वली । व० करतो । सि० थको एहवो अत्यंत
 आहारी न कहीए । उणोदरी कहीए ॥ १६ ॥ ति० एम । वे० हुं कहुं कुं ॥

मूलपाठ ॥ १६ ॥ अट्ट 'कुकुकिअएकप्यमाणमेत्ते कवले आहारं आहारेमाणे निगन्थे'^१

^१ H always (एवमां हमेशां) कुकुड. २ H always (एवमां हमेशां) समणे नि°.

अप्पाहारे, बारस^१ कुकुमिअण्णप्पमाणमेत्ते कवले आहारं आहारेमाणे निग्ग-
 न्थे अवट्ठोमोयरिया, सोलस कुकुमिअण्णप्पमाणमेत्ते कवले आहारं आहारे-
 माणे निग्गन्थे दुत्तागपत्ते, चउवीसं कुकुमिअण्णप्पमाणमेत्ते कवले आहारं
 आहारेमाणे निग्गन्थे ओमोयरिया^२, एगतीसं^३ कुकुडिअण्णप्पमाणमेत्ते कवले
 आहारं आहारेमाणे निग्गन्थे किंचूणोमोयरिया, वत्तीसं कुकुमिअण्णप्पमाण-
 मेत्ते कवले आहारं आहारेमाणे निग्गन्थे पमाणपत्ते, एत्तो एगेण वि कउ-
 लेणं^४ ऊणगं आहारं आहारेमाणे समणे निग्गन्थे नोपकामजोइ^५ ति वत्तव्वं
 सिया ॥ १६ ॥ त्ति वेमि^६

भावार्थ ॥ १६ ॥ कुकडीना इंडाना जेवडा आठ कोळीया एटले आठ कवल आहार जे भ्रमण साधु करे तेने भगवंते
 अल्प आहारी कणा, उपर गुजब १२ कोळीयानो आहार करनार साधुने भगवंते अर्ध माटेरीं उणोदरि कही, उपर गुजब १६

१ H (एच) दुत्तालस. २ H (एच) पत्तोमोयरिया. ३ एग^० to किंचू^० not in H (एचपां "एग"^० थी "किंचू"^०
 सुथी नयीं), ४ H (एच) घासेणं. ५ H (एचपां) पकामरसपोई. ६ H adds (एचपां वधारे) त्ति वेमि.

कवल आहार करनार साधुने वे भागे उणोदरी कही. २४ कवल आहारी साधुने उणोदरी कही, ३१ कवल आहारी साधुने कांइ उणी उणोदरी कही ने ३२ कवल आहारीने प्रमाण प्राप्त आहारी कहा. एम एक कवल जेटलो उणोदरी करनार साधुने प्रकाम रस भुक्त न कहीए एटले अत्यंत आहारी न कहीए, उणोदरी कहीए ॥ १६ ॥ एम हुं कहूं छुं ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । अ० आठमो । उ० उद्देशो । स० पुरो ययो ॥ ८ ॥

मूलपाठ ॥ ८ ॥ व्यवहारस्त अट्ठमो उद्देश्यो समत्तो ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ व्यवहारसूत्रनो आठमो उद्देशो पुरो ययो ॥ ८ ॥

व्यवहार०
॥ १२५ ॥

॥ व्यवहारस्स नवमो उद्देशो ॥

व्यवहारसूत्रनो नवमो उद्देशो

उद्देशोः
॥ १ ॥

अर्थ ॥ १ ॥ सा० सेज्यांतरनो । आ० परोणो । अं० मांहे । व० घर (घरमांहे) । भुं० जमतो होय । नि० परोणाने अर्थे आहार नीपजाव्यो छे ते । नि० आहार सेजांतर परोणाने दीए । ते परोणो जमीने बाकी वधेल आहार । पा० पाढीयारो । त० तेने । दा० दीए । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ सारियस्स^१ आएसे अन्तो वगमाए जुअइ निट्टिए निसट्टे^२ पामिहारिए,
तम्हा दावए, नो से कप्पइ पमिगाहेत्तए ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ सेजांतरनो परोणो घरमांहे जमतो होय ते परोणा माटे आहारपाणी नीपजाव्युं छे ते आहार सेजांतर परोणाने दीए, परोणो जमीने बाकी वधेल आहार पाढीयारो सेजांतरने दीए, ते आहार साधुने सेजांतर बहोरावे तो कल्पे नहि केमके ते आहार सेजांतरने परोणाए पाढीयारो आप्यो छे ॥ १ ॥

अर्थ ॥ २ ॥ सा० सेजांतरना । आ० मेमान । अं० मांहि । व० घरमांहि । भुं० जमे । नि० ते मेमानने अर्थे आहार

१ T. H. have सागरि° always in sutras 1 & 30 (१ थी ३० सूत्रीना सूत्रमां टी. ने एचमां हमेशा "सागरि" पाठ छे. २ H always (एचमां हमेशां) निसिट्टे.

॥ १२६ ॥

નીપજાવીને । નિ० સેજાંતરે મેમાનને જમવા તે આહાર દીધો । અ० અ । પા० પાઢીયારો દીધો ઇટલે મેમાનને જમતાં જે આહાર ઉગરે તે આહાર તમારો ઇટલે સેજાંતરનો છે એમ કહીને દીધો તે અપાઢીયારો આહાર । તે આહાર । ત० સાધુને । દા० દીણો । એ એમ । સે० તે સાધુ સાધ્વીને । ક० કલ્પે । પ० લેવો ॥ ૨ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨ ॥ સારિયસ્સ આણ્સે અન્તો વગ્ગાણ્ ભુઝ્ઞિ નિઢિણ્ નિસઢે અપામિહારિણ્,
તમ્હા દાવણ્, એવં સે કપ્પઢ્ પમિગાહેત્તણ્ ॥ ૨ ॥

માવાર્થ ॥ ૨ ॥ સેજાંતરનો મેમાન ઘરમાંઢિ જમ્યો તેને અર્થે આહાર નીપજાવ્યો છે તે આહાર સેજાંતરે મેમાનને જમવા આપ્યો. જમતા જે આહાર ઉગરે તે તમારો ઇટલે સેજાંતરનો છે એમ કરીને આપ્યો તે અપાઢીયારો આહાર સેજાંતર સાધુને આપે તો સાધુ સાધ્વીને લેવો કલ્પે ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ ૩ ॥ સા० સેજાંતરનો । આ० મેમાન । બા० બાહાર । વ० ઘર બાહાર । ઘું० જમતો હોય । નિ० તે મેમાન માટે આહાર નીપજાવીને । નિ० તે મેમાનને આહાર સેજાંતરે દીધો હોય । પા० વધેલ આહાર મેમાને સેજાંતરને પાઢીયારો આપ્યો હોય । તં० તે સેજ્યાંતરે । દા० દેતાં થકા । નો० ન । સે० તે સાધુ સાધ્વીને । ક० કલ્પે । પ० લેવો ॥ ૩ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૩ ॥ સારિયસ્સ આણ્સે બાહિં વગ્ગાણ્ ખુઝ્ઞિ નિઢિણ્ નિસઢે પામિહારિણ્,
તમ્હા દાવણ્, નો સે કપ્પઢ્ પમિગાહેત્તણ્ ॥ ૩ ॥

बवहार०
॥१२६॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ सेजांतरनो मेमान तेना घर बाहार जमतो होय तेने माटे सेजांतरे आहार नीपजावी मेमानने आप्यो तेमांथी जमतां बधेल आहार मेमाने पाढीयारो एटले पोता थको सेजांतरने दीए तो साधुने सेजांतर देता थकां साधुए लेवो कल्पे नहि ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ सा० सेजांतरनो । आ० मेमान । बा० बाहार । व० घरबाहार । भुं० जमतो होय । नि० ते मेमान अर्थे आहार नीपजाव्यो । नि० मेमानने जमवा दीधो । अ० अ । पा० पाढीयारो होय एटले जमतां बध्यो ते आहार मेमान सेजांतरने तमारो छे तमारी मरजीमां आवे तेम करो एम कही आपे । त० तेमांथी । दा० दीए । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ सारियस्स आएसे बाहिं वगडाए भुअइ निट्टिए निसट्टे अपाहिहारिए,
तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ सेजांतरनो मेमान घरबाहार जमतो होय तेना माटे आहार निपजाव्यो ते मेमान जम्यो, जमतां उगरो आहार अपाढीयारो एटले पोता थको न राखता सेजांतरने आप्यो, ते आहार साधुने दीए तो साधुने लेवो कल्पे ॥४॥ उपर मेमानना चार सूत्र कळां तेना घरमां दास प्रमुख छे ते भणी इहां दास प्रमुखनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० अथवा । वै० नफर । वा० अथवा । भ० चाकर । वा० अथवा । भ० भातपाणी आपीने कार्य करावे । वा० वळी । अं० अंदर । व० घरमांहि । भुं० जमता होय । नि० तेमने अर्थे आहार

उद्देश्यो.
॥ ९ ॥

॥१२६॥

नीपजावीने । नि० आहार जमवा दीधो होय । पा० ते आहार पाढीयारो छे एटले नोकर यको छे । तं० ते साधुने । दा० दीए तो एम । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ सारियस्स दासे वा^१ वेसे^२ वा जयए वा जइन्नए^३ वा अन्तो वगमाए
जुअइ निट्टिए निसट्ठे पाणिहारिए, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥५॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ सेजांतरना दास, नफर, चाकर भात पाणी अर्थे काम करनार नोकर घरमां जमता होय तेमने अर्थे आहार नीपजावी तेमने दीधो होय, जमता आहार वधे ते नोकर यको पाढीयारो होय ते साधुने आपे तो ते साधुने लेवो कल्पे नहि ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० अयवा । वे० नफर । वा० अयवा । भ० चाकर । वा० अयवा । भ० भातपाणी दइ कार्य करावे ते नोकर । वा० वली । अं० अंदर । व० घरमां । धुं० जमतो होय । नि० तेमने माटे आहार नीपजावीने । नि० तेमने जमवा दीधो । अ० अ । पा० पाढीयारो होय एटले नोकर यको न होय । त० तेमांथी साधुने । दा० आपे तो । ए० एम । से० ते साधु साध्वीने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ६ ॥

१ H always (एचमां हमेशां) इ वा. २ b H always (बी. एचमां हमेशां) पेसे. ३ H (एचमां) भाइण.

बबहार०
॥१२७॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा जयए वा भइन्नए वा अन्तो वगन्नाए भुअइ
निट्ठिए निसट्ठे अपाणिहारिए, तम्हए दावए, एव से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥६॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ सेजांतरना दास, नफर, चाकर, नोकर, घरमां जमता होय तेमने काजे आहार निपजाव्यो ते आहार तेमने जमवा आप्यो ने जमतां वधेल आहार अपाढीयारो नोकरोए सेजांतरने आप्यो ते आहार सेजांतर साधुने आपे तो साधुने लेवो कल्पे ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० अथवा । वे० नफर (परदेश जाय ते) । वा० अथवा । भ० चाकर (गुलाम) । वा० अथवा । भ० भात पाणीने अर्थे चाकरी करे तेवा चाकर । वा० बळी । वा० बहार । व० घर बहार । भुं० जमतो होय । नि० तेमने निमित्ते आहार निपजावी । नि० तेमने दीधो छे । पा० ते आहार जमतां वधेल नोकरोए सेजांतरने पाढीयारो एटले पोता थको आप्यो होय तेमांथी । त० तेने (साधुने) । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा भयए वा भइन्नए वा बाहिं वगन्नाए भुअइ
निट्ठिए निसट्ठे पाणिहारिए, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ ७ ॥

१ H (एच) भतिण. २ H (एच) भईणी.

उदेसजो.
॥ ९ ॥

॥१२७॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ सेजांतरना दास, नफर, चाकर, नोकर घर बहार जमता होय तेमने अर्थे आहार निपजाव्यो होय ते तेमने जमवा दीधो पछी जमतां वध्यो ते चाकर थको पाढीयारो सेजांतरने आप्यो होय तो ते आहार साधुने सेजांतर बहोरावे तो साधुने तेबो पाढीयारो आहार लेवो कल्पे नहि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० अथवा । वे० नफर । वा० अथवा । भ० चाकर । वा० अथवा । भ० नोकर । वा० बली । वा० बहार । व० घर बाहार । भुं० जमता होय । नि० तेमने काजे आहार नीपजावी । नि० आहार जमवा दीधो ते आहार । अ० अ । पा० पाढीयारो आप्यो होय एटले नोकर थको राख्यो न होय ते आहारमांथी । त० साधुने । दा० देतां थकां । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा जयए वा भइन्नए वा बाहिं वगराए भुअइ
निट्ठिए निसट्ठे अपाणिहारिए, तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ सेजांतरना दास नफर चाकर नोकर घर बाहार जमता होय तेमने निमित्ते आहार निपजावो तेमने दीधो होय ते तेमना जमतां वध्यो ते अपाढीयारो चाकरे सेजांतरने आप्यो होय ने पोता थको राख्यो न होय ते आहार सेजांतर साधुने बहोरावे तो साधुने ते आहार लेवो कल्पे ॥ ८ ॥ उपर दास प्रमुखनो अधिकार कखो हवे स्वजनादिक आश्री चार सूत्र कहे छे ॥

बवहार०
॥१२८॥

अर्थ ॥ ९ ॥ सा० सेजांतरना । ना० स्वजन नातीला । सि० छे । सा० सेजांतरना । ए० एकज । व० घरमां । अं० अंदर सेजांतरना घरमांहि । ए० एकज । प० घरनो चुलानो । सा० सेजांतरथी । च० वळी । उ० पोतानी आजीविका करे छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो केमके ते पिंडमां सेजांतरनो अंश छे माटे ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ सारियनायए^१ सिया सारियस्स एगवगकाए अन्तो^२ एगपयाए सारियं ओव-
जीवइ^३, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पम्निगाहेत्तए ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ सेजांतरना स्वजन (नातीला) होय, सेजांतरना एक घरमां, सेजांतरना घरमां एकज चुलानो, सेजांतरनुं जळ (पाणी) प्रमुख ले छे तैथी सेजांतरने लीधे आजीविका करे छे तेपना आहार मांहेलो आहार दीए तो साधुने लेवो कल्पे नहि केमके सेजांतरनो पिंड छे माटे ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ सा० सेजांतरना । ना० स्वजन तथा नातिला । सि० होय । सा० सेजांतरना । ए० एकज । व० घर-
मांहि । अं० मांहि सेजांतरना-घरमांहि । अ० जुदा जुदा । प० पचवाना (रांधवाना) चुलाने विषे रांधी भोजन जमे छे ।
सा० सेजांतरनो जळ प्रमुख लइ । च० वळी । उ० आजीविका करे छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते

१ H always (एचमां हमेशां) सागारियस्स णायए. २ H always (एचमां हमेशां) सागारियस्स after अन्तो
and (अने) बाहिं (पछी). ३ T. H always (टी. एचमां हमेशां) च उव^३

उदेसओ-
॥ ९ ॥

॥१२८॥

साधुने । क० कल्पे । प० आहार लेवो न कल्पे ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ सारियनायए सिया सारियस्स एगवगगाए अन्तो अभिनिपयाए
सारियं ओवजीवइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ सेज्यांतरना स्वजन तथा न्यातिला होय ते सेज्यांतरना एकज घरमांहि सेज्यांतरनाज घरमांहि जुदा
जुदा रांबवाना चूलाने बिषे रांधीने जमे छे, सेज्यांतरनुं पाणी प्रमुख लइ पोतानी आजीविका करे छे तेमांथी उगरेल आ-
हार दीए तो साधुने लेवो कल्पे नहि ॥ १० ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ सा० सेज्यांतरना । ना० स्वजन नातिला । सि० होय । सा० सेज्यांतरना । ए० एक । व० घरमांहि ।
वा० बाहार । सेज्यांतरना घरनी बाहार । ए० एक । प० चुले रांधी जमे छे । सा० सेज्यांतरना । च० बळी । उ० आहार
पाणी उपर जीवे छे । त० तेमांथी । दा० दीएतो । नो० न । से० साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स एगवगगाए बाहिं एगपयाए सारियं
ओवजीवइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ सेजांतरना सगा संबंधी होय, सेजांतरना एक घर मांहे सेजांतरना घर बाहार एक चुले रांधीने जमे छे
ने सेजांतरना आहार उपर आजीविका चाले छे जेथी ते आहारमांथी साधुने आहार आपे तो तेने कल्पे नहि ॥ ११ ॥

बहार०
॥१२९॥

अर्थ ॥ १२ ॥ सा० सेज्यांतरना । ना० स्वजननातीला । सि० होय । सा० सेजांतर संबंधी । ए० एक । व० घर मांहे । बा० बहार सेज्यांतरना रसोइना घरथी बहार । अ० जुदा जुदा । प० रांधवाना चूला होय पण । सा० सेजांतरना आहार जल उपर । च० वळी । उ० आजीविका करे छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० आहार लेवो ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स एगवगमाए बाहिं अजिनिपयाए सा-
रियं चोवजीवइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पन्निगाहेत्तए ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ सेजांतरना स्वजन होय, सेजांतरना एक घरनी बहार जुदा जुदा चूला होय पण सेजांतरना आहार पाणी उपर आजीविका चलावे तेमांथी साधुने आपे तो ते साधुने आहार लेवो कल्पे नहिं ॥ १२ ॥ उपर एक घर आश्री कळुं. हवे जूदा जूदा घर आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ सा० सेजांतरना । ना० सगा । सि० होय । सा० सेजांतरना । अ० जुदा जुदा । व० घरने विषे पण । ए० एक । दु० बारणुं छे । ए० एकज । नि० निकळवानुं । प० एकज पसवानो मार्ग छे । अं० मांहे सेजांतरना घर मांहे । ए० एक । प० रांधवानो चूलो छे । सा० सेज्यांतरनो जळ प्रमुख मळे छे । च० वळी तेणे करी । उ० आजीविका करे छे । त० तेमांथी । दा० आहार आपे तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० आहार लेवो ॥ १३ ॥

उद्देश्यो.
॥ ९ ॥

॥ १२९ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स अजिनिव्वगराए एगदुवाराए एगनिकख-
मणपवेसाए अन्तो एगपयाए सारियं खोवजीवइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ
पणिगाहेत्तए ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ सेजांतरना सगां होय, सेज्यांतरना जुदा जुदा घरने विषे एक बारणुं छे, एकज नीकळवानो तथा एकज
पेसवानो मार्ग छे, सेजांतरना घरमांहि रांथवानो एकज चूळो छे नै सेजांतरना उपर जेनी आजीविका छे तेमांयी आपे तो ते
साधुने आहार बोहोरवो कल्पे नहि ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ सा० सेजांतरना । ना० स्वजन नातिला । सि० होय । सा० सेजांतरना । अ० जुदा जुदा । व० घरने
विषे । ए० एक । दु० बारणुं छे । ए० एक । नि० निकळवानो । प० पेसवानो मार्ग छे । अं० मांहि सेजांतरना घर मांहि ।
अ० जुदा जुदा । प० रांथवाना चुला छे । सा० सेजांतरना उपर । च० वळी । उ० तेनी आजीविका छे । त० तेमांयी ।
दा० आपेतो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवी ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स अभिनिव्वगराए एगदुवाराए एगनि-
क्खमणपवेसाए अन्तो अजिनिपयाए सारियं खोवजीवइ, तम्हा दावए, नो से
कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ १४ ॥

बहार०
॥१३०॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ सेजांतरना सगा होय, सेजांतरना जुदा जुदा घरने विषे एक दरवाजो छे, एक नीकळबा पेसवानो मार्ग छे, सेजांतरना घरमां जुदा जुदा रांधवाना चुलो छे ने सेजांतरना उपर जे सगानी आजीविका चाले छे तेमांथी आहार आपे तो साधुने लेबो कल्पे नहिं ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ सा० सेजांतरना । ना० स्वजन । सि० होय । सा० सेजांतरना । अ० जुदा जुदा । व० घरने विषे । ए० एक । दु० बारणांने विषे । ए० एक । नि० नीकळबा । प० पेसवानो मार्ग छे । बा० बाहार सेजांतरनो । ए० एकज । प० रांधवानो चुलो छे । सा० सेजांतर । च० बळी उपर । उ० जेनी आजीविका छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे आहार । प० लेबो ॥ १५ ॥

मूलपाठ ॥ १५ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स अजिनिव्वगगाए एगदुवाराए एगनि-
क्खमणपवेसाए तहिं एगपयाए सारियं ओवजीवइ, तम्हा दावए, नो से क-
प्पइ पमिगाहेत्तए ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ सेजांतरना स्वजन होय सेजांतरना जुदा जुदा घर मांहे एक बारणुं छे, एकज नीकळबा पेसवानो मार्ग छे, बहार सेजांतरनो एकज रांधवानो चुलो छे, सेजांतरना उपर जे सगावहाळानी आजीविका चाले छे तेमांथी आहार दीए तो ते साधुने लेबो कल्पे नहिं ॥ १५ ॥

उद्देश्यो-
॥ ९ ॥

॥१३०॥

अर्थ ॥ १६ ॥ सा० सेजांतरना । ना० सगा । सि० होय । सा० सेजांतरना । अ० जुदा जुदा । व० घरने । ए० एकज । दु० बारणुं छे । ए० एक । नि० नीकळवा । प० पेसवानो मार्ग छे । बा० बहार सेजांतरना । अ० जूदा जूदा । प० रांधवाना चुला छे । सा० सेजांतर उपर । च० बळी । उ० आजीविका छे जेनी । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० आहार लेवो ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ सारियनायए सिया सारियस्स अभिनिव्वगगाए एगट्टुवाराए एगनि-
कखमणपवेसाए बाहिं अजिनिपयाए सारियं चोवजीवइ, तम्हा दावए, नो से
कप्पइ पम्पिगाहेत्तए ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ सेजांतरना सगां होय, सेजांतरना जुदा जूदा घरमां एक बारणुं छे, एकज नीकळवा पेसवानो मार्ग छे, जेने बहार सेजांतरने रांधवाना जुदा जुदा चुला छे ने ते सगा सेज्यांतर उपर जीवे छे तेमांथी आपेतो साधुने ते आहार लेवो कल्पे नहिं ॥ १६ ॥ हवे सेजांतरनी पोतानी वस्तुओ बेचाय छे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ सा० सेजांतरनी । च० बळी । कि० तेल बेचवानी । सा० झाला छे त्यां । सा० सरस्वी वस्तु । व० क्रय विक्रय । प० युक्त छे एटले त्यां कोइ तेल बेचे छे तेमां सेजांतरनो भाग छे । त० तेमांथी बेचनार । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवी ॥ १७ ॥

જવહાર.
॥૧૩૧॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૭ ॥ સારિયસ્સ ચક્કિયાસાલા સાહારણવક્કયપપત્તા, તમ્હા દાવણ, નો સે
કપ્પઙ્ પઠિગાહેત્તણ ॥ ૧૭ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૭ ॥ સેજાંતરની તેલ વેચવાની શાળા છે ત્યાં સરસ્તી વસ્તુ ક્રય વિક્રય થાય છે ણટલે તે સેજાંતર તથા અ-
નેરા તેલ વેચે છે તે માંહિ સેજાંતરનો ભાગ સહિત છે તે વેચણહાર દીણ તો સાધુને તે चीज લેવી કલ્પે નહિ ॥ ૧૭ ॥

અર્થ ॥ ૧૮ ॥ સા૦ સેજાંતરની । ચ૦ વઢી ઘાંચીની । ક્કિ૦ તેલ-ધી વેચવાની । સા૦ શાળા છે । નિ૦ નથી । સા૦
તેમાં સેજાંતરનો ભાગ નથી એમ । વ૦ ક્રય વિક્રયનો । પ૦ કરણહાર (સેજાંતરવિના) । ત૦ તેમાંથી બીજો કોઈ કાંઈ ગોળ
પ્રમુખ । દા૦ દીણ તો । એ૦ એમ । સે૦ તે સાધુને । ક૦ કલ્પે । પ૦ લેવો ॥ ૧૮ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૮ ॥ સારિયસ્સ ચક્કિયાસાલા નિસ્સાહારણવક્કયપપત્તા, તમ્હા દાવણ, એવં
સે કપ્પઙ્ પઠિગાહેત્તણ ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૮ ॥ સેજાંતરની તથા ઘાંચીને તેલ વેચવાની શાળા છે તેમાં સેજાંતરનો ભાગ નથી ને તે ક્રય વિક્રયનો ક-
રણહાર (વેચનાર ધણી) કાંઈ ગોળ પ્રમુખ દીણ તો તે સાધુને લેવો કલ્પે ॥ ૧૮ ॥

અર્થ ॥ ૧૯ ॥ સા૦ સેજાંતરની । ગો૦ ગોળ વેચવાની । સા૦ દુકાન । સા૦ તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । વ૦ ક્રય વિ-
ક્રય । પ૦ કરણહાર । ત૦ તેમાંથી । દા૦ આપે તો । નો૦ ન । સે૦ તેને । ક૦ કલ્પે । પ૦ તે ગોળ લેવો ॥ ૧૯ ॥

જોસબો
॥ ૯ ॥

॥૧૩૧॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૯ ॥ સારિયસ્સ ગોલિયસાલા સાહારણવક્કયપજ્જા, તમ્હા દાવણ, નો સે
કપ્પઙ્ગ પડિગાહેત્તણ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૯ ॥ સેજાંતરની ગોઝની દુકાન છે તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે એમ તે ગોઝનું ક્રય વિક્રય (વેચાણ) થાય
છે તેમાંથી ગોઝ આપે તો તે સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૯ ॥

અર્થ ॥ ૨૦ ॥ સાં સેજાંતરની । ગોં ગોઝની । સાં દુકાન છે પણ । નિં નથી । સાં સેજાંતરનો ભાગ તેમાં । વં
એમ ક્રય વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી । દાં કોઈ દીધે તો । એં એમ । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં લેવું ॥ ૨૦ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૦ ॥ સારિયસ્સ ગોલિયસાલા નિસ્સાહારણવક્કયપજ્જા, તમ્હા દાવણ, એવં
સે કપ્પઙ્ગ પડિગાહેત્તણ ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૦ ॥ સેજાંતરની ગોઝની શાલા છે તેમાં તેનો ભાગ નથી ને તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી કોઈ ગોઝ
વહોરાવે તો તે સાધુને લેવો કલ્પે ॥ ૨૦ ॥

અર્થ ॥ ૨૧ ॥ સાં સેજાંતરની । વોં ક્રિયાણાની । સાં શાલા છે । સાં તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । વં એમ ક્રય
વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી । દાં દીધે તો । નોં ન । સેં તેને । કં કલ્પે । પં લેવું ॥ ૨૧ ॥

वषट्कार०
॥ १३२ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ सारियस्स बोधियसाला^१ साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए, नो से
कप्पइ पढिगाहेत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ सेजांतरनी क्रियाणानी दुकान छे तेमां तेनो भाग छे ते दुकाने वेचाण थाय छे तेमांथी क्रियाणुं बोहो-
रावे तो साधुने लेवुं कल्पे नहीं ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ सा० सेजांतरनी । बो० क्रियाणानी । सा० दुकान छे । नि० नथी तेमां । सा० सेजांतरनो भाग एम ।
व० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ सारियस्स बोधियसाला निस्साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए, एवं
से कप्पइ पढिगाहेत्तए ॥ २२ ॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ सेजांतरनी क्रियाणानी दुकान छे पण तेमां तेनो भाग नथी ते दुकाने वेचाण थाय छे तेमांथी करि-
याणुं बहोरावे तो ते साधुने लेवुं कल्पे ॥ २२ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ सा० सेजांतरनी । दो० कपडा वेचवानी । सा० दुकान छे । सा० तेमां सेजांतरनो भाग छे । व० क्रय
विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० आपे तो । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ २३ ॥

१ H (एच) बोधियं in 21 & 22 (२१-२२ मां)

उद्देश्यो०
॥ ९ ॥

મૂઢપાઠ ॥ ૨૩ ॥ સારિયસ્સ દોસિયસાલા સાહારણવક્કયપડત્તા, તમ્હા દાવણ, નો સે
કપ્પઙ્ગ પમ્મિગાહેત્તણ ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૩ ॥ સેજાંતરની કપડાની દુકાન છે તેમાં તેનો ભાગ છે તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી કોઈ વહોરાવે તો
સેજાંતરનો ભાગ છે માટે સાધુને લેવું કલ્પે નહિ ॥ ૨૩ ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ સાં સેજાંતરની । દોં કપડા વેચવાની । સાં દુકાન છે । નિં નથી । સાં સેજાંતરનો ભાગ તેમાં ।
વં ક્રય વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી સેજાંતર વિના બીજો કોઈ । દાં વોહરાવે તો । ઇં એમ । સેં તે સાધુને ।
કં કલ્પે । પં લેવું ॥ ૨૪ ॥

મૂઢપાઠ ॥ ૨૪ ॥ સારિયસ્સ દોસિયસાલા નિસ્સાહારણવક્કયપડત્તા, તમ્હા દાવણ, ઇવં
સે કપ્પઙ્ગ પમ્મિગાહેત્તણ ॥ ૨૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૪ ॥ સેજાંતરની કપડાં વેચવાની દુકાન છે તેમાં તેનો ભાગ નથી તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી સેજાં-
તરવિના બીજો કોઈ કાપડ વોહોરાવે તો સાધુને લેવું કલ્પે ॥ ૨૪ ॥

અર્થ ॥ ૨૫ ॥ સાં સેજાંતરની । સોં સુત્રની । સાં શાલા છે । સાં તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । વં ક્રય વિક્રય ।
પં થાય છે । તં તેમાંથી કોઈ । દાં આપે તો પગ નો નાં સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં વોહોરવું ॥ ૨૫ ॥

बबहार०
॥१३३॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ 'सागारियस्स सोत्तियसाला साहारणवक्यपउत्ता, तम्हा दावए, नो
से कप्पइ पमिगाहेत्तए ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ सेजांतरनी सूत्रनी दुकान छे तेमां सेजांतरनो भाग छे ते दुकाने बेचाण थाय छे तेमांथी कोइ साधुने
बोहोरावे तो साधुने ते बोहरबुं कल्पे नहिं केमके सेजांतरनो दुकानमां भाग छे ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ सा० सेजांतरनी । सो० सूत्र बेचवानी । सा० दुकान छे तेमां । नि० नथी । सा० सेजांतरनो भाग ।
ब० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी सेजांतर विना कोइ । दा० बोहोरावे तो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे ।
प० बोहरबुं ॥ २६ ॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ सागारियस्स सोत्तियसाला निस्साहारणवक्यपउत्ता, तम्हा दावए,
एवं से कप्पइ पमिगाहेत्तए ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ सेजांतरनी सूत्रनी दुकान छे तेमां तेनो भाग नथी ते दुकाने बेचाण थाय छे तेमांथी सेजांतर विना
बीजो कोइ बोहोरावे तो साधुने ते सूत्र बोहोरबुं कल्पे ॥ २६ ॥

१ From 25 to 28 new sutras are given in H (एचमां २५ यी २८ सूत्रो नवां छे)

जसेजो.
॥ ९ ॥

॥१३३॥

अर्थ ॥ २७ ॥ सा० सेजांतरनी । बो० रुने कपास बेचानी । सा० दुकान छे तेमां । सा० सेजांतरनो भाग छे । व० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ सागारियस्स बोमियसाला साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पफिगाहेत्तए ॥ २७ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ सेजांतरनी रुने कपासनी दुकान छे तेमां तेनो भाग छे तेमांथी कोइ बोहोरावे तो साधुने लेवुं कल्पे नहिं ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ सा० सेजांतरनी । बो० रुनी । सा० दुकान छे तेमां । नि० नथी । सा० सेजांतरनो भाग । व० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० बोहोरावे तो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० बोहोरवुं ॥ २८ ॥

मूळपाठ ॥ २८ ॥ सागारियस्स बोमियसाला निस्साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पफिगाहेत्तए ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ सेजांतरनी रुनी दुकानमां तेनो भाग नथी ते दुकाने बेचाण थाय छे तेमांथी कोइ रु बोहोरावे तो साधुने बोहोरवुं कल्पे ॥ २८ ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ सा० सेजांतरनी । गं० गांधीपणानी । सा० दुकान छे तेमां । सा० सेजांतरनो भाग छे । व० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० कोइ दीए तो । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ २९ ॥

ववहार०
॥१३४॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ सारियस्स गन्धियसाळा साहारणवक्रयपउत्ता, तम्हा दावण, नो से
कप्पइ पम्पिगाहेत्तए ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ सेजांतरनी गांधीपणानी दुकान छे तेमां तेनो भाग छे ते दुकाने वेचाण थाय छे तेमांथी कोइ बोहो-
रावे तो साधुने लेवुं कल्पे नहिं ॥ २९ ॥

अर्थ ॥ ३० ॥ सा० सेजांतरनी । गं० गांधीपणानी । सा० दुकान छे । नि० तेमां नथी । सा० सेजांतरनो भाग । व०
क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ सारियस्स गन्धियसाळा निस्साहारणवक्रयपउत्ता, तम्हा दावण, एवं
से कप्पइ पम्पिगाहेत्तए ॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ सेजांतरनी गांधीपणानी दुकान छे तेमां तेनो भाग नथी तेमांथी कोइ कांइ चीज बोहोरावे तो ते
चीज साधुने लेवी कल्पे ॥ ३० ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ सा० सेजांतरनी । सो० संखडी (पीठाइ) वेचवानी । सा० दुकान छे । सा० तेमां सेजांतरनो भाग छे ।
व० क्रय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० कोइ बोहोरावे तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवी ॥ ३१ ॥

उवेसजो.
॥ ९ ॥

॥१३४॥

मूलपाठ ॥ ३१ ॥ 'सागारियस्स सोमियसाखा साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए, नो
से कप्पइ पग्गिगाहेत्तए ॥ ३१ ॥

भावार्थ ॥ ३१ ॥ सेजांतरनी मीठाइनी दुकान छे तेमां सेजांतरनो भाग छे ते दुकानमां बेचाण थाय छे तेमांथी मीठाइ
बोहोरावे तो साधुने लेवी न कल्पे ॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ सा० सेजांतरनी । सो० मीठाइनी । सा० दुकान छे तेमां । नि० नथी । सा० तेनो भाग । व० क्रय
विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० कोइ दीए तो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवी ॥ ३२ ॥

मूलपाठ ॥ ३२ ॥ सागारियस्स सोमियसाखा निस्साहारणवक्कयपउत्ता, तम्हा दावए,
एवं से कप्पइ पग्गिगाहेत्तए ॥ ३२ ॥

भावार्थ ॥ ३२ ॥ सेजांतरनी मीठाइनी दुकान छे तेमां तेनो भाग नथी ते दुकाने बेचाण चाले छे तेमांथी कोइ बोहो-
रावे तो साधुने ते मीठाइ लेवी कल्पे ॥ ३२ ॥ हवे अन्नादिक नीपजाववानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३३ ॥ रसोयाने घेर अन्नादिक अनेराना नीपजे जेमां । सा० सेजांतरनो । ओ० अन्न उपधिनो । सं० भाग छे ।
त० तेमांथी । दा० आपे तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवी ॥ ३३ ॥

१ In H. ३१ and ३२ are added (एचमां ३१-३२ सूत्र वधारे छे)

ववहार०
॥१३५॥

मूळपाठ ॥ ३३ ॥ सारियस्स ओसहीओ संथमाओ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पन्नि-
गाहेत्तए ॥ ३३ ॥

भावार्थ ॥ ३३ ॥ रसोयाने त्यां बीजाना अन्नादिक नीपजे छे तेमां सेजांतरनो आहार उपधिमां भाग छे तेमांथी वोहो-
रावे तो साधुने ते अन्नादिक वोहोरवुं कल्पे नहिं ॥ ३३ ॥

अर्थ ॥ ३४ ॥ रसोयाने घेर अनेराना अन्नादिक नीपजे तेमां । सा० सेजांतरनो । ओ० अन्नादिक उपधि तेमां । अ०
नथी । सं० सेजांतरनो भाग तो । त० तेमांथी । दा० आपे तो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवुं ॥ ३४ ॥

मूळपाठ ॥ ३४ ॥ सारियस्स ओसहिओ असंथमाओ, तम्हा दावए, एवं से कप्पइ
पन्निगाहेत्तए ॥ ३४ ॥

भावार्थ ॥ ३४ ॥ बीजाना अन्नादिकनी रसोइ थाय छे तेमां सेजांतरनो भाग नथी ने तेमांथी साधुने अन्न वोहोरावे
तो ते साधुने वोहोरवुं कल्पे ॥ ३४ ॥

अर्थ ॥ ३५ ॥ वखारने विषे आंवा होय तेमां । सा० सेजांतरना । अं० आंबाना । फ० फळ साथे । सं० साधारण छे
एटले भेगा छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवा ॥ ३५ ॥

मूळपाठ ॥ ३५ ॥ सारियस्स अम्बफला संथडा, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पन्निगाहेत्तए ॥ ३५ ॥

उवेसओ०
॥ ९ ॥

॥१३५॥

भावार्थ ॥ ३५ ॥ बस्वारमां आंबाना फळ छे ते अथणा प्रमुखना अचित फळ छे अथवा पाकी केरीना कटका छे पण तेमां सेजांतरना आंबाना फळ छे तेमांथी बोहोरावे तो ते साधुने लेवा कल्पे नहि ॥ ३५ ॥

अर्थ ॥ ३६ ॥ बस्वारमां आंबा होय तेमां । सा० सेजांतरना । अं० आंबाना । फ० फळ (अथाणाना अचित) । अ० नथी । सं० भेळा । त० तेमांथी । दा० आपे तो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवा ॥ ३६ ॥

मूळपाठ ॥ ३६ ॥ सारियस्स अम्बफळा असंथका, तम्हा दावण, एवं से कप्पइ पणिगा-
हेत्तण ॥ ३६ ॥

भावार्थ ॥ ३६ ॥ सेजांतरना आंबाना फळ अनेराना (अथाणाना अचित अथवा पाकी केरीना कटका) आंबाना फळ साथे भळेल नथी तेमांथी बोहोरावे तो ते साधुने ते फळ बोहोरवा कल्पे ॥ ३६ ॥

अर्थ ॥ ३६-१ ॥ सा० सेजांतरना । ना० स्वजन नातीला । सि० छे । सा० सेजांतरना । ए० एकज । व० घरमां । ए० एकज । दु० बारणु छे । ए० एक । नि० निकळवानो । व० पेसवानो मार्ग छे । सा० सेजांतरनो । ए० एक । व० चूलो छे । सा० सेजांतरथी । व० बळी । उ० पोतानी आजीविका चळावे छे । त० तेमांथी । दा० दीण तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ३६-१ ॥

वपहार०
॥१३६॥

मूलपाठ ३६-१ ॥ 'सागारियनायए सिया सागारियस्स एगवगडाए एगदुवाराए एग-
निक्खमणपवेसाए सागारियस्स एगवयू, सागारियं च उवजीवइ, तम्हा दावए,
नो से कप्पइ पक्किगाहेत्तए ॥ ३६-१ ॥

भावार्थ ॥ ३६-१ ॥ सेजांतरना सगा सेजांतरना एकज घरमां रहे छे जेने एकज बारणुं छे, एकज निकळवानो तथा
एकज पेसवानो मार्ग छे, सेजांतरना घरमां रांभवानो एकज चुलो छे ने सेजांतरना उपर जेनो आजीवीका छे तेमांथी आहार
आपे तो ते आहार साधुने बोहरवो कल्पे नहीं ॥ ३६-१ ॥

अर्थ ॥ ३६-२ ॥ सा० सेजांतरना । ना० सगा । सि० छे । सा० सेजांतरना । ए० एकज । व० घरमां । ए० एकज ।
दु० बारणुं छे । ए० एक । नि० निकळवानो । प० पेसवानो मार्ग छे । सा० सेजांतरना । अ० जुदा जुदा । व० चुला छे ।
सा० सेजांतरना उपर । च० बळी । उ० जेनी आजीवीका छे । त० तेमांथी । दा० दीए तो । नो० न । से० ते साधुने ।
क० कल्पे । प० लेवो ॥ ३६-२ ॥

मूलपाठ ॥ ३६-२ ॥ सागारियनायए सिया सागारियस्स एगवगडाए एगदुवाराए एग-
निक्खमणपवेसाए सागारियस्स अज्जिनिवयू सागारियं च उवजीवइ, तम्हा
दावए, नो से कप्पइ पक्किगाहेत्तए ॥ ३६-२ ॥

१ Sutra ३६-१ to ३६-४ not in b T H (बी. टी. एचमां ३६-१ थी ३६-४ सूत्रो नथी.)

उदेसजो-
॥ ९ ॥

॥१३६॥

માવાર્ય ॥ ૩૬-૨ ॥ સેજાંતરના સગા સેજાંતરના એકજ ઘરમાં રહે છે જેને એકજ બારણું છે, એકજ નિકલ્લાનો પેસવાનો માર્ગ છે તેમાં સેજાંતરના જુદા જુદા ચુલા છે, સેજાંતરના ઉપર બઝી જે સગાની આજીવિકા છે તેમાંથી આહાર આપે તો તે આહાર સાધુને બોહોરવો કલ્પે નહિ ॥ ૩૬-૨ ॥

અર્થ ॥ ૩૬-૨ ॥ સા૦ સેજાંતરના । ના૦ સગા । સિ૦ છે । સા૦ સેજાંતરના । અ૦ જુદા જુદા । બ૦ ઘરને વિષે । અ૦ જુદા જુદા । દુ૦ દ્વાર (બારણાં) છે । અ૦ જુદા જુદા । નિ૦ નિકલ્લાના । પ૦ પેસવાના માર્ગ છે । સા૦ સેજાંતરનો । એ૦ એકજ । વ૦ ચૂલો છે । સા૦ સેજાંતર ઉપર । ચ૦ બઝી । ડ૦ જેની આજીવિકા છે । ત૦ તેમાંથી । દા૦ દીપ્ત તો । નો૦ ન । સે૦ તે સાધુને । ક૦ કલ્પે । પ૦ લેવો ॥ ૩૬-૨ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૩૬-૩ ॥ સાગારિયનાયણ સિયા સાગારિયસ્સ અભિનિવ્વગ્ગાણ અભિનિદુ-
વારાણ અજ્ઞિનિકલ્લમણપવેસાણ સાગારિયસ્સ એગવ્યૂ સાગારિયં ચ ઉવ્વજીવણ,
તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પણ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૩૬-૩ ॥

માવાર્ય ॥ ૩૬-૩ ॥ સેજાંતરના સગા છે. સેજાંતરના જુદા જુદા ઘર છે તેને જુદા જુદા બારણાં છે, જુદા જુદા નિકલ્લાનાને પેસવાના માર્ગ છે તેમાં સેજાંતરનો એકજ ચુલો છે, સેજાંતરના ઉપર તેના સગાની આજીવિકા ચાલે છે તેમાંથી આહાર વહોરાવે તો સાધુને તે આહાર લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૩૬-૩ ॥

કચ્છાર.
॥૧૩૭॥

અર્થ ॥ ૩૬-૪ ॥ સાં સેજાંતરના । નાં સગા । સિં છે । સાં સેજાંતરના । અં જુદા જુદા । વં ઘર છે । અં જુદા જુદા । દું બારણા છે । અં જુદા જુદા । નિં નીકલ્લા । પં પેસવાના માર્ગ છે । સાં સેજાંતરના । અં જુદા જુદા । વં ચૂલા છે । સાં સેજાંતરના ઉપર । ચં વઝી । હં આજીવિકા છે । તં તેમાંથી । દાં આપે તો । નોં ન । સેં તેને । કં કલ્પે । પં લેવો ॥ ૩૬-૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૬-૪ ॥ સાગારિયનાયણ સિયા સાગારિયસ્સ અભિનિવ્વગડાણ અજ્ઞિનિદુવા-
રાણ અજ્ઞિનિવ્વમણપવેસાણ સાગારિયસ્સ અજ્ઞિનિવયૂ સાગારિયં ચ ઉવ-
જીવહ, તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પહ પમિગાહેત્તણ ॥ ૩૬-૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૬-૪ ॥ સેજાંતરના સગા છે, સેજાંતરના જુદા જુદા ઘર છે, તે ઘરોને જુદા જુદા બારણા છે અને જુદા જુદા નીકલ્લા પેસવાના માર્ગ છે તેમાં સેજાંતરના જુદા જુદા ચૂલા છે, ઉપલા સગાની સેજાંતરના ઉપર આજીવિકા ચાલે છે તેમાંથી આહાર આવતો સાધુને તે આહાર બોહોરવો કલ્પે નહિ ॥ ૩૬-૪ ॥ ઉપર યુજવ વસ્તુનો લેણહાર તો પ્રતિજ્ઞાધારી હોય તે ભણી હવે પ્રતિજ્ઞાનો અધિકાર કહે છે.

અર્થ ॥ ૩૭ ॥ સં સમ્મ (સાત) । સં સમ્મિ કાલ (પહવા સાત) તપોદીન ૪૯ દિવસ તેમાં પહેલા સાતે ષકદાત ભાતપાળીની । બીજા સાતે વેદાત ભાત પાળીની । ત્રીજા સાતે ત્રણ દાત । ચોથા સાતે ચાર દાત । પાંચમે સાતે પાંચ દાત ભાત પાળીની । છઠે સાતે છ છ દાત ભાત પાળીની । સાતમે સાતે સાત સાત દાત ભાત પાળીની લીણ અથવા પહેલા સાતને

ઉદેસબો
॥ ૯ ॥

॥૧૩૭॥

पहेले दहाडे १ दात । बीजे दहाडे २ । ज्यांलगे सातमे दहाडे सात । बीजा सातना पहेले दहाडे १ जावत सातमे दहाडे ७ दात एम सातमा सातने पहेले दहाडे १ ज्यांलगे सातमे दहाडे ७ एम गणता सर्व दात १९६ याव ए । णं० वळी । मि० साधुनी । प० पडिमा (अभिग्रह विशेष जाणवो) । ए० ४९ । प० पचास एटला । रा० रात्री । दि० दीवसलगे । ए० एक । छ० ९६ । उ० भात पाणीनीं दात । मि० भिक्षानी । स० सो (एकसो छनुं) । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही तेमज करे ते यया सूत्र । अ० यया । क० तथ्य ए सप्तम सप्तमिका ए प्रतिमानो कल्प आचार तेमां यवा योग्य । अ० यथा । म० मार्गे ते एटले ज्ञानादिक मार्गने लयोपशमिक भावने अतिक्रम्या विना ने उदय भावने टाळीने । अ० यथा । त० सत्य अनुष्ठान । अ० यथा । स० सम्यग प्रकारे कायाए करीने । फा० पडिबर्जवाना काळने विषे विधिए करी सहित फरसीने । पा० वारंवार उपयोग करीने पाळे पाळीने (विधि सहित) अतिचारने वर्जवे करीने (शोधीने) । ती० तीर (पार) पोचाडीने । कि० गुरु सन्मुख अभिग्रह पुरो कर्षो छे एम कहे कहीने (कीर्तन करीने) आज्ञाने । अ० पाळनारा । म० होय ॥ ३७ ॥

मूळपाठ ॥ ३७ ॥ सत्तसत्तामिया णं त्रिकखुपमिमा^१ एगूणपन्नाए राइंदिएहिं एगेण छन्न-
उएणं त्रिकखासएणं अहासुत्तं अहाकप्पं अहामग्गं अहातच्चं अहासम्मं^२ फा-
सिया पाखिया तीरिया किट्टिया अणुपालिया भवइ ॥ ३७ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) णं in sutras ३७ to ४० (३७ थी ४० सूत्रोमां) . २ H in sutras ३७ to ४० (एचमां ३७ थी ४० सूत्रोमां) सम्पकाएणं फासित्ता पाळित्ता सोहित्ता तीरित्ता किट्टित्ता आणाए अणुपालित्ता भवइ ॥

સમ્બત ૧૮૦
૧૧૨૮

માવાર્થ ॥ ૩૭ ॥ સાત સાત દિવસની સાત પઢિમા તે તપશ્ચર્યા તેના દીવસ ૪૯ એટલે પહેલે સાત દિવસે ૧ દાત ભાત પાણીની, બીજે વે દાત ભાત પાણીની, ત્રીજે ત્રણ દાત, ચોથે ચાર, પાંચમે પાંચ, છઠ્ઠે છ અને સાતમે સાત દાત ભાત પાણીની લીધે અથવા પહેલા સાતના પહેલે દહાડે ૧ દાત, બીજે વે એમ સાતમે દહાડે ૭ દાત એમ પહેલા સાતના બીજે દહાડે ૧ એમ સાતમે દહાડે સાત એમ સાત દિવસને સાત પઢિમાના દહાડાની દાતી ગણતા ૧૯૬ દાત થાય તેનું કોષ્ટક નીચે પ્રમાણે

દાત	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	કુલ ૭
દાત	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૧૪
દાત	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૨૧
દાત	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૨૮
દાત	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૩૫
દાત	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૪૨
દાત	૭	૭	૭	૭	૭	૭	૭	૪૯
કુલ	૨૮	૨૮	૨૮	૨૮	૨૮	૨૮	૨૮	કુલ ૧૯૬

ઉદેસજો.
૧૧૯

૧૩૮

एवी साधुनी पढिमा (अभिग्रह) एम ४९ रात्रि दिवसनी १९६ भात पाणीनी दातीनी जाणवी. जेम सुत्रमां कबो छे, तेमज जेवो कल्प आचार छे, जेवो जेवो मार्ग छे, जेवो सत्य अनुष्ठान छे तेवो सम्यक प्रकारे कायाए फरसीने, पाळीने, अ-
तिचारथी शुद्ध करी, पार पओचादीने, किर्तन करीने ते साधु आज्ञाने पाळनारा होय ॥ ३७ ॥ उपर सात दिवसनी सात
भिक्षुनी पढिमा कही, हवे आठ दिवसना आठ अठवाडियानी पढिमा कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३८ ॥ अ० आठ आठ दिवसनी । अ० आठ । ण० बळी । भि० साधुनी । प० पढिमा एटले कुल ६४ दिव-
सनी पढिमा तेमां पहेला आठ दहाडा १ दात । बीजा आठ दहाडा २ दात, त्रीजा आठ दहाडा ३ दात । चोथा आठ द-
हाडा ४ दात । पांचमा आठ दहाडा ५ दात । जावत आठमा आठ दहाडे आठ दात एम । च० ६४ । रा० रात्री । दि०
दिवस छगे । दो० वे । य० बळी । अ० ८८ दात भात पाणीनी । भि० भिक्षानी । स० सो (बसो अठासी) । अ० जेम ।
सु० सुत्रमां छे ते अनुसारे करे । अ० यथा । क० कल्प आचार छे । अ० यथा । म० मार्गे । अ० यथा । त० तथ्य (सत्य) ।
अ० यथा । स० सम्यग प्रकारे । फा० फरसीने । पा० पाळीने । ती० पार पोचादीने । कि० अभिग्रह कीधेल पुरो कर्यो एम
कहे । गुरुनी आज्ञाए । अ० ए अनुष्ठान पाळनारो । भ० होय ॥ ३८ ॥

मूळपाठ ॥ ३८ ॥ अट्टअट्टमिया णं जिकखुपडिमा चउसट्ठीए राइंदिएहिं दोहि य
अट्ठासीएहिं जिकखासएहिं अहासुत्तं अहाकप्पं अहामगं अहातच्चं अहासम्मं
फासिया पालिया तीरिया किट्टिया अणुपालिया जवइ ॥ ३८ ॥

વવદાર૦
॥૧૩૯॥

ભાવાય ॥ ૩૮ ॥ આઠ આઠ દિવસ આઠ સાધુની પઢિમા ઇટલે ૬૪ રાત્રિ દિવસની તેમાં ૨૮૮ બિજાની દાત ભાત
પાળીની યાય તેનું કોણક નીચે પ્રમાણે.

દાત	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	કુલ ૮
દાત	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૧૬
દાત	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૩	૨૪
દાત	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૩૨
દાત	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૪૦
દાત	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૬	૪૮
દાત	૭	૭	૭	૭	૭	૭	૭	૭	૫૬
દાત	૮	૮	૮	૮	૮	૮	૮	૮	૬૪
કુલ	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૮૮

એમ પઢિમા સૂત્રમાં કહી, જેવો કલ્પ આચાર છે, જેવો માર્ગ છે, જેવો સત્ય અનુષ્ઠાન છે તેમ સમ્યક પ્રકારે ફરસીને,

દરેસઓ.
॥ ૧ ॥

॥૧૩૯॥

पाळीने, पार प्होचाडीने, किर्तन करीने ते साधु आज्ञा मुजब पाळनारो होय ॥ ३८ ॥

अर्थ ॥ ३९ ॥ न० नव दिवसनी । न० नव । णं. वळी । भि० साधुनी । प० पडिमा । (अभिग्रह) विशेष । प० ८१ । रा० रात्रि । दि० दिवसनी । च० चार । य० वळी । पं० पांच । उ० उपर । भि० भिक्षानी दात पाणीनी । स० सो (चारसे पांच) । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही । अ० जेम । क० आचार कल्प कहो । अ० जेम । म० मार्ग कहो । अ० यथा । त० तथ्य । अ० यथा । स० सम्यगप्रकारे । फा० फरसीने । पा० पाळीने । ती० पार प्होचाडीने । कि० किर्तन करीने आज्ञा । अ० पाळतो । भ० विचरे ॥ ३९ ॥

मूळपाठ ॥ ३९ ॥ नवनवमिया णं भिक्खुपणिमा एगासीए राइंदिएहिं चउहि य प-
ञ्चुत्तरेहिं भिक्खासएहिं अहासुत्तं अहाकप्पं अहामग्गं अहातच्चं अहासम्मं
फासिया पालिया तीरिया किट्टिया अणुपालिया जवइ ॥ ३९ ॥

भावार्थ ॥ ३९ ॥ नव दिवसनी नव भिक्षु (साधुनी) पडिमा ८१ रात्रि दिवसनी, चारसे ने पांच (४०५) दात भात पाणीनी जेम सूत्रमां कही, जेम कल्प आचार छे, जेम मार्ग छे, जेम यथा तथ्य छे तेम सम्यक प्रकारे फरसी, पाळी, पार प्होचाडी, किर्तन करी आज्ञा ए साधु पाळनारो होय ते दातनुं कोष्टक ॥ ३९ ॥

व्यहार०
॥१४०॥

दात	१	१	१	१	१	१	१	१	१	कुल ९
दात	२	२	२	२	२	२	२	२	२	१८
दात	३	३	३	३	३	३	३	३	३	२७
दात	४	४	४	४	४	४	४	४	४	३६
दात	५	५	५	५	५	५	५	५	५	४५
दात	६	६	६	६	६	६	६	६	६	५४
दात	७	७	७	७	७	७	७	७	७	६३
दात	८	८	८	८	८	८	८	८	८	७२
दात	९	९	९	९	९	९	९	९	९	८१
कुल	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४०५

व्येसयो०
॥ ९ ॥

अर्थ ॥ ४० ॥ द० दस दहाढानी । द० दस । णं० वळी । भि० साधुनी । प० पढिया । ए० एक । रा० रात्रि । दि० दिवसनी । सं० सो षट्ठे १०० रात्रि दिवसनी । ते सोना । अ० अर्थ षट्ठे ५० । छ० छ । हि० ओछा । य० वळी ।

॥१४०॥

भि० दात अन्नपाणीनी । स० सो (एटले ६०० मांथी ५० ओछी एटले ५५० दात जाणवी) । अ० जेम । सु० सुत्रमां छे ।
अ० जेम । क० कल्प आचार छे । अ० जेम । म० मार्ग छे । अ० जेम । त० यथातथ्य छे । अ० यथा । स० सम्यक
प्रकारे । फा० फरसीने । पा० पाळीने । ती० पार पडोवाडीने । कि० किर्तन करीने आज्ञा गुरुनी । अ० पाळीने । भ०
विचरे ॥ ४० ॥

मूळपाठ ॥ ४० ॥ दसदसमिया णं भिक्षुपाडिमा एगेणं राइंदियसएणं अद्धछट्टेहि य
ज्जिक्खासएहिं अहासुत्तं अहाकप्पं अहामग्गं अहातच्चं अहासम्मं फासिया
पालिया तीरिया किट्टिया^१ अणुपालिया भवइ ॥ ४० ॥

भावार्थ ॥ ४० ॥ दस दिवसनी दस एटले १०० रात दिवसनी भिक्षुनी पडिमा तेनो अर्ध एटले ५०, छसेमांथी ओछी
एटले ५५० दात भत पाणीनी नीचेना कोष्टक सुजब जेम सुत्रमां कही, जेम आचार कल्प छे, जेम मार्ग छे, जेम यथातथ्य
छे तेम सम्यक प्रकारे फरसीने, पाळीने, पार पडोवाडीने, किर्तन करीने आज्ञाए पाळीने विचरे ॥ ४० ॥

१ add (वधारे) आणाए.

ववहार०
॥१४१॥

दात	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१०
दात	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२०
दात	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३०
दात	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४०
दात	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५०
दात	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६०
दात	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७०
दात	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८०
दात	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९०
दात	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१००
कुल	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५०

उपर पडिमा कही ते यथाशक्तिना साधु साध्वी वहे. हवे १० पूर्वनो धरणहार करे ते अधिकार कहे छे ॥

जवेसओ.
॥ १ ॥

॥१४१॥

अर्थ ॥ ४१ ॥ दो० वे । प० प्रतिमा । प० परुपी । तं० ते । ज० जेम छे तेम कहे छे । खु० नानी । वा० वळी । मो० मोक (मात्रु) । प० पडिमा । प० मोटी । वा० वळी । मो० मात्रानी । प० पडिमा । खु० नानी । णं० वळी । मो० मात्रानी । प० पडिमा । प० पडीवर्जणहार । अ० साधुने । क० कल्पे ते पडिमा । प० प्रथम । नि० शरद (शियाळे) । का० काळ । स० समय एटले मागसर मासने विषे । वा० अथवा । च० छेला । नि० उनाळाना । का० काळ । स० समयने विषे एटले आषाढ मासे । वा० वळी । व० गामबहार स्थापवी । गा० गामने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । रा० राज्यधानीने विषे । सन्निवेश (जनपद देश) ने विषे । वा० अथवा । व० वनने विषे । वा० अथवा । व० वननी । दु० कठण विषम जग्याने विषे । वा० अथवा । प० पर्वतनी । वा० अथवा । प० पर्वतनी । दु० कठण जग्याने विषे । वा० वळी । भो० जमीने । आ० पडिवर्जे (मांडे) तो । चो० चार । द० दस एटले चौद भक्त एटले छ उपवासे । पा० पुरी थाय (पारणुं करे) । अ० अण । भो० जमीने । आ० पडिवर्जे तो । सो० सोळ । स० भक्ते करी पुरी थाय ते सात उपवासे । पा० पारणुं करे । जा० जे । जा० जे । मो० मात्रु । आ० पीए । दि० दिवसने विषे । आ० आवे ते । आ० पीवुं अने । रा० रात्रे । आ० आवे तो । नो० न । आ० (न) पीवुं । स० सहित । पा० जीव सहित । म० मात्रु । आ० आवे तो । नो० न । आ० पीवुं । अ० वगर । पा० जीववाळुं । म० मात्रु । आ० आवेतो । आ० पीवुं । वळी विशेष कहे छे । स० सहित । बी० बीर्य । म० मात्रु । आ० आवेतो । नो० न । आ० पीवुं । अ० वगर । बी० बीर्य रहित । म० मात्रु । आ० आवेतो । आ० पीवुं । स० सहित । स० चीगट (सहित) । म० मात्रु । आ० आवेतो । नो० न । आ० पीवुं । थ० विना । स० चीगट रहित । म० मात्रु । आ० आवे तो । आ० पीवुं । स० सहित । स० रज सहित । म० मात्रु । आ०

बवहार०
॥१४२॥

आवे तो । नो० न । आ० पीवुं । अ० विना । स० रजरहित । म० मात्रु । आ० आवेनो । आ० पीवुं । जा० जे । जा० जे । मो० मात्रुं । आ० आवे । तं० ते । ज० कहे छे । अ० थोहुं । वा० अथवा । व० घणुं । वा० वली । ए० एम । ख० निश्चे । ए० ए । खु० नानी । मो० मात्रा । प० पडिमा ते खुडिया मोक प्रतिज्ञा कहीए । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही तेमज करे । जा० पूर्वनी पेरे । अ० विशेषे पाळतो यको । भ० विचरे ॥ ४१ ॥

मूळपाठ ॥ ४१ ॥ दो पन्निमाओ पन्नत्ताओ तंजहा । खुमिया वा^१ मोयपन्निमा महल्लिया वा^२ मोयपन्निमा. खुद्धियलं^३ मोयपन्निमं पन्निवन्नस्स अणगारस्स कप्पट्^४ पढम-निदाहकालसमयंसि^५ वा चरिमानिदाहकालसमयंसि वा बहिया गामस्स वा (जाव) रायडाणीए^६ वा वणंसि वा वणदुगंसि वा पवयंसि वा पवयदुगंसि वा. भोच्चा आरुभइ, चोदसमेणं पारेइ. अभोच्चा आरुजइ, सोलसमेणं पारेइ. जाए जाए मोए आईयवे, दिया आगहइ^७ आईयवे, राइ आगहइ नो आई-

१ H (एच) चेव. २ H adds से (एचमां “से” वधारे). ३ H (एच) पढमे सरदकाल. ४ H adds (एचमां वधारे) ट्ठाइयन्वा. ५ H (एच) सनिवेसंसि वा. ६ H adds from (एचमां वधारे) “आईयवे to (थी) भवइ” (सुधी).

उद्देश्यो-
॥ ९ ॥

॥१४२॥

યઘે, સપાળે મત્તે આગહુઈ નો આઈયઘે, અપ્પાળે મત્તે આગહુઈ આઈયઘે,
 સઘીં મત્તે આગહુઈ નો આઈયઘે, અઘીં મત્તે આગહુઈ આઈયઘે, સસણિઘે
 મત્તે આગહુઈ નો આઈયઘે, અસસણિઘે મત્તે આગહુઈ આઈયઘે, સસરઘે મત્તે
 આગહુઈ નો આઈયઘે, અસસરઘે મત્તે આગહુઈ આઈયઘે. જાણ જાણ મોણ
 આઈયઘે તંજહા અપ્પે વા વહુણ વા. એવં સ્વલુ એસા સુમ્મિયા મોયપન્નિમા અહા-
 સુત્તં (જાવ) અણુપાલિત્તા ભવઈ ॥ ૪૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪૧ ॥ બે પઢિમા કહી તે કહું છું. નાની માત્રા (પેશાબ) ની પઢિમા અને મોટી માત્રાની પઢિમા. નાની મા-
 ત્રાની પઢિમા વહેનાર સાધુને કલ્પે પહેલી સરદ (શીયાલાના) ઋતુકાળ સમયને વિષે ઇટલે માગસર માસે તથા હેહ્લા ઉષ્ણ
 (હનાલાના) કાળ સમયને વિષે ઇટલે આપાડમાસે ગામ બહાર ગામને વિષે અથવા જ્યાંલગે સનિવેશને વિષે, વનને વિષે, વ-
 નની કઠણ જગ્યાને વિષે, પર્વતને વિષે, પર્વતની કઠણ જગ્યાને વિષે પઢિમા સ્થાપવી (વહેવી) કલ્પે. જમીને પઢિમા પઢિવર્જે
 તો ૧૪ ભક્તે પુરી થાય ઇટલે છ ઉપવાસ પછી પારણું કરે. જો ન જમીને પઢિમા વહેતો ૧૬ ભક્તે ઇટલે સાત ઉપવાસે પુરી
 થાય. આ પઢિમા વહેતાં જે જે માત્રુ (પેશાબ) દિવસે આવે તે તે પીઈ જાય ને રાત્રે આવે તે ન પીઈ (ઇટલે પરઠવે), માત્રુ
 જીવ સહિત હોય તો પરઠવે, જીવ રહિત આવેતો પીઈ જાય, વીર્ય સહિત હોયતો પરઠવે, વીર્ય રહિત હોયતો પીઈ જાય, ચિગ-

ववहार०
॥१४३॥

टवाल्ले मात्रुं होयतो परठवे, चिगट विनानुं होय तो पीए, रज सहित होयतो परठवे, रज रहित होयतो पीए. जे जे मात्रु पछी ते थोडुं होय के घणुं होय तेनुं उपर मुजब करे. एम निथे उपर कही ते नानी मोक पडिमा कहीए. ते जेम सूत्रमां कही छे तेम ज्यांलगे पूर्वनी पेरे विशेष पाळतो थको साधु विचरे ॥ ४१ ॥ उपर नानी पडिमा कही. हवे त्यां मोटीनो वहणहार छे माटे मोटी पडिमा कहे छे.

अर्थ ॥ ४२ ॥ म० मोटी । णं० वळी । मो० मोक । प० पडिमा । प० वहेनार । अ० साधुने । क० कल्पे । से० ते ज्ञानवंतने । प० प्रथम । नि० सरद । का० काळ (ते मागशर मास) । स० समयने विषे । वा० वळी । च० छेला । नि० ग्रिष्म (उनाळो) । का० काळे । स० समयने विषे एटले आषाढ मासने विषे । वा० वळी । ब० गामथी वहार स्थापवी । गा० गामने विषे । वा० वळी । जा० ज्यां लगे । रा० राज्यधानीने विषे । वा० अथवा । व० वनने विषे । वा० अथवा । व० वननी । दु० कठण जग्याने विषे । वा० अथवा । प० पर्वतने विषे । वा० अथवा । प० पर्वतनी । दु० कठण जग्याने विषे । वा० वळी । भो० जमीने । आ० आरंभे तो । सो० सोळ । स० भक्ते एटले सात उपवास करीने । पा० पाळे । अ० अणजमीने । आ० आरंभे तो । अ० अठार । स० भक्ते करी एटले आठ उपवासे करीने । पा० पारे । जा० जे । जा० जे । मो० मात्रु । आ० पीए । त० जेम प्रथम आचार कळो तेम जाणवो । चे० निथे । जा० ज्यां लगे । (ते पडिमा अनुष्ठान गुरुनी) आज्ञाए । अ० विशेषे । पा० पाळीने । थ० विचरे ॥ ४२ ॥

उदेसजो०
॥ ९ ॥

॥१४३॥

મૂલપાઠ ॥ ૪૨ ॥ મહલ્લિયણં મોયપખિમં પખિવન્નસ્સ ઋણગારસ્સ કપ્પઈ સે 'પઢમનિ-
 દાહકાલસમયંસિ વા ચરિમનિદાહકાલ સમયંસિ વા બહિયાં^૧ ગામસ્સ વા
 (જાવ) રાયહાણીઈ^૨ વા વણંસિ વા વણપુગંસિ વા પવ્વયંસિ વા પવ્વય-
 પુગંસિ વા. જોઞ્ઞા આરુત્તઈ, સોલસમેણં પારેઈ. અજોઞ્ઞા આરુત્તઈ, અટ્ટાર-
 સમેણં પારેઈ. જાણ જાણ મોણ આર્શ્યવે, 'તહં ચેવ જાવ ઋણુપાલિત્તા
 જવઈ ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪૨ ॥ મોટી માત્રાની પઢિમા અંગીકાર કરનાર સાધુને પ્રથમ શીયાલાના કાલ સમયને વિષે પટલે માગસર
 માસે અને છેલા ઉનાલાના કાલ સમયને વિષે પટલે આષાઢ માસે ગામ બહાર ડ્યાં લગે સંનિવેશને વિષે અથવા વનને વિષે
 અથવા વનની કઠળ ખોંયને વિષે અથવા પર્વતને વિષે અથવા પર્વતની કઠળ ખોંયને વિષે પઢિમા સ્થાપવી (બહેવી) કલ્પે. જો
 જમીને પઢિમા વહેતો ૧૬ ભક્તે પટલે ૭ ઉપવાસ કરીને પારણું કરે. જમ્યાવિના પઢિવર્જે તો ૧૮ ભક્ત પટલે ૮ ઉપવાસ કરી

૧ H (એવ) પઢમે સરદકાલ°. ૨ H adds (એવમાં વધારે) ટાઇયન્વા. ૩ H (એવ) સંનિવેસંસિ વા. ૪ H
 (એવમાં) તહં to (થી) ભવઈ (સુધી.)

ववहार०
॥१४४॥

पारणुं करे अने जे जे मात्रु दीवसे आवे ते पीए ने प्रथम नानी पढिमामां कहुं तेम ज्यां लगे आजाए पढिमा पाळीने विचरे ॥ ४२ ॥ उपली पढिमा पूर्वधर वहे अने एवो वहेनार न होय तो शुं करे ते हवे सर्व साधु आश्री कहे छे ॥

उदेसः
॥ ९

अर्थ ॥ ४३ ॥ सं० संख्या । द० दात (भात-पाणी) नी । णं० वळी । (साधुने पात्राना धरणहारने । ग्रहस्थना कुल घरने विषे आहारने अर्थ पेठाने) । जा० जे । के० कोइ । अं० मांहे । प० पात्रा (मांहे) । उ० (जमतां) उपाडयुं छे । द० देवाभणी । ता० तेटली । इ० ते । द० दात । व० कहेवी । सि० होय । त० ते वारे ते दात । से० ते साधुने । के० कोइ एक दातार । छ० बांसनी छाबडीए करी । वा० अथवा । दू० वस्त्रे करी । वा० अथवा । वा० चालणीए करी । वा० वळी । अं० पात्रा मांदिथी । प० पात्राने विषे जमवानी वस्तु देवा भणी पात्र उपाडयुं छे । उ० (आणीने) । उंचे हाथे । द० दीए । (ज्यां लगे धार तूटे नहि त्यां लगे एक दात कहीए) । सा० ते सर्वने । वि० णं वळी । सा० तेहने । ए० एक । द० दात । व० कहेवी । सि० होय (उपलुं एक आश्री कहुं । हवे घणाजण आपणो भाग एकठो करीने दीए ते आश्री कहे छे) । त० त्यां । से० ते साधुने (भिक्षा अर्थे आव्या देखीने) । व० घणाजण । शुं० जमता होय । स० सर्वे । ते० ते । स० पोते पो-
तानो । पि० आहार लइ एकठो करी मेळीने एक पीढ करीने । अं० मांदि । प० पात्रामांदि आणीने मुके, केवी रीते मुके । उ० (पात्रा मांदि) उंचा हाथे । द० दीए । (तेम देतां धार तूटे नहि त्यां लगे एक दात होय) । स० ते सर्वने । वि० णं वळी । सा० ते । ए० एक । द० दात । व० कहेवी । सि० होय ॥ ४३ ॥

॥१४४

મૂળપાઠ ॥ ૪૩ ॥ સંસ્થાદત્તિયરસ ણં^૧ જાવડ્યં કેદ્ અન્તો પમ્મિગ્ગહંસિ ઉવડ્ડત્તુ^૨ દલ્લ-
જ્ઞા તાવડ્યાઓ^૩ દત્તીઓ વત્તવં સિયા, તત્થ સે કેદ્ ઠપ્પણ્ણ^૪ વા દૂસણ્ણ^૫ વા
વાલ્લણ્ણ વા અન્તો પમ્મિગ્ગહંસિ ઉવિત્તા દલ્લજ્ઞા, સા^૬ વિ ણં સા એગા દત્તી
વત્તવં સિયા. તત્થ સે બહવે ભુઞ્ઞમાણા સવ્વે તે સયં^૭ પિણ્ણં અન્તો પમ્મિગ્ગહંસિ
ઉવિત્તા દલ્લજ્ઞા, સવ્વા વિ ણં સા એગા દત્તી વત્તવં સિયા ॥ ૪૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪૩ ॥ ખાતપાણીની દાતની અમુક સંખ્યા લેનાર સાધુને પાત્રાના ધરણહારને ગૃહસ્થના ઘેરે આહારને અર્થે
પેઠાને પાત્રામાંદિ જેટલી અન્નની દાતની સંખ્યા ગૃહસ્થી આપે તેટલી દાત કહીએ. અન્ન નાશતા તે ધાર તૂટે નહિ ત્યાં સુધી
એક દાત કહીએ. હવે દાતનું માન કહે છે. તે સાધુને કોઈ દાતાર વાંસની છાવડીએ કરી, વસ્ત્રે કરી, ચાલણીએ કરી, જમવાની
વસ્તુ પાત્રમાં છે તે પાત્ર ઉપાડી સાધુના પાત્રમાં ડુંચા હાથે દેતાં ધાર તૂટે નહિ ત્યાં સુધી તે સર્વેને એક દાત કહીએ. ઉપર
એકના આપવા આશ્રી કહ્યું. હવે ઘણા જણ પોતાનો ભાગ એકઠો કરીને દીએ તે આશ્રી કહે છે. ત્યાં તે સાધુ ભિક્ષાને અર્થે

૧ H adds (એવમાં વધારે) મિસૂસ્સ પદિગ્ગહ ધારિસ્સ ગાહાવડ્ડકુલં પિંદવાયપદિયાએ અણુપ્પવિટ્ઠસ્સ. ૨ H omits
(એવમાં નથી) કેદ્. ૩ H (એવ) ઉવિત્તા. ૪ H adds (એવમાં વધારે) તાઓ. ૫ T (ટી) ઊવ્વણ્ણ. ૬ H (એવ)
દુરસણ્ણ. ૭ H (એવ) સવ્વા. ૮ H (એવમાં) સયં ૨ પિણ્ણસાહણિયં.

वनहार
॥ १४५ ॥

आव्यो देखीने घणा जण जमता होय ते सर्वे पोतपोतानो आहार एकठो करीने पात्रामांहि ते आहार मुके मुकीने उंचेथी देवा भणी पात्रुं उपाढयुं ने तेवी रीते उंचे शयेथी देतां ते सर्वे आहारनी एकहीज दात कहीए ॥ ४३ ॥ उपर अग्नादिक आशी कहुं. हवे कोइ साधु अकदातनी माफक पाणीनी दातनी पण संख्या लेवानुं नकी करे ते भणी इहां पाणीनी दातनी विधि कहे छे.

अर्थ ॥ ४४ ॥ (संख्या पाणीनी दातनी नकी करी छे तेवा साधुने) पा० पाणीना । प० पात्रनी धरणहार (ग्रहस्यने घेर (आहार) पाणीने अर्थे पेठा यकाने) । जं० बळी । जा० जे । के० कोइ । अं० मांहि । पा० पात्रामां पाणी छे ते । उ० उंचेथी । द० देतां यका । ता० तेटला । इ० सर्वेने तेने । द० दात । व० कहेवी । सि० होय । हवे पाणीनी दातनुं मान कहे छे । त० त्यां । से० ते साधुने । के० कोइ दातार । छ० वांसना छाबडे करी । बा० अयवा । द० वस्त्रे करी । वा० अयवा । वा० चालणीए करीने । वा० बळी । अं० मांहे । पा० पात्र मांहे पाणी घालीने । उ० उंचेथी । द० देवा उपाढयुं छे । सा० ते जेटले छाबडादिकनी धार तूटे नहिं देटला लगे । वि० जं० बळी । सा० ते सर्वेने । ए० एक । द० दात । व० कहेवी । सि० होय । हवे घणा जण एकठा करीने दीए ते आशी कहे छे । त० त्यां । से० ते साधुने भिक्षाने अर्थे आव्या देखीने । व० घणा जणा । भुं० पाणी पीए छे । स० ते सर्व । ते० ते । स० पोते पोतानुं । पि० पाणी एकठुं करी एक पिंड करी आणीने । अं० मांहि । पा० पात्रा मांहि पाणी मुकीने । उ० उंचेथी । द० देवा पात्रु उपाढयुं छे ते छाबडीनी धार न तुटे त्यां सुधी । स० ते सर्व पाणीनी । वि० जं० बळी । सा० ते । ए० एक । द० दात । व० कहेवी । सि० होय ॥ ४४ ॥

उद्देश्यो.
॥ ९ ॥

॥ १४५ ॥

मूळपाठ ॥ ४४ ॥^१ पाणिपदिग्गहियस्स णं^२ जावइयं केइ^३ अन्तो पाणिंसि उवइत्तुं^४ दल-
 एज्जा तावइयाओ^५ दत्तीओ वत्तव्वं सिया. तत्थ से केइ छप्पण वा दूसण
 वा वालण वा अन्तो पाणिंसि उवित्ता दलएज्जा, सा^६ वि णं सा एगा दत्ती
 वत्तव्वं सिया. तत्थ से बहवे भुअमाणा सवे ते सयं^७ पिएणं अन्तो पाणिंसि
 उवित्ता दलएज्जा, सवा वि णं सा एगा दत्ती वत्तव्वं सिया ॥ ४४ ॥

भावार्थ ॥ ४४ ॥ जे साधुए पाणीनी दात नकी करी छे तेवा साधुने पाणीना पात्रने धरणहारने गृहस्थने घेर पाणीने
 अर्थे पेठा यकाने एक साथे जेटलुं पात्र उंचेथी पाणी आपवा उपाडयुं छे तेटला सर्वेने धार न तूटे त्यां सुधी एक दात कहीए,
 हवे ते दातनुं मान कहे छे. ते साधुने कोइ दातार वांसनी छाबडीए करी, वस्त्रे करी, चारणीए करी, पाणीने वासणमां घा-
 लीने उंचेथी देवा वासण उपाडे ते छाबडानी धार तुटे नहिं त्यां सुधी एक दात कहीए. उपर एक जणे पाणी आपवा आश्री
 कहुं. हवे घणा जण पोतपोतानुं पाणी एकटुं करीने साधुने पाणीनी भिक्षाने अर्थे आव्यो देखीने सर्वे पोतपोतानुं पीवानुं

१ H adds (एचमां वधारे) संखादत्तियस्स णं भिखुस्स. २ H adds (एचमां वधारे) गाहावइ कुलं पिंडवाय-
 पडियाए अणुप्पविट्ठस्स. ३ H omits (एचमां नथी) केइ. ४ H (एचमां) उवित्तं. ५ H adds (एचमां वधारे) ताओ.
 ६ H (एच) सव्वा. ७ H (एचमां) सयं २ पिण्ड साहणियं एगं पिण्ड.

बवहार०
॥१४६॥

पाणी एकटुं वासणमां करीने उंचेथी देवा पात्रुं उपाडीने धार करे ते धार तुटे नहीं त्यां सुधी ते सर्वेने एक दात कहीए ॥४४॥
उपर प्रतिज्ञा कही ते अभिग्रह करनार होय ते भणी अभिग्रहनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ४५ ॥ ति० त्रण । वि० प्रकारे । उ० लेवानो अभिग्रह विशेष । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । सु० शुद्ध
धोलुं धान । उ० लेवुं । फ० काष्ठना पात्रमां । उ० लेवुं । सं० खरडे हाथे तथा भाजने वोहरावे ते । उ० लेवुं ॥ ४५ ॥

मूळपाठ ॥४५॥ तिविहे उवहडे पन्नत्ते । तंजहा । सुद्धोवहमे फलिओवहडे संसटोवहडे ॥४५॥

भावार्थ ॥ ४५ ॥ त्रण प्रकारे अभिग्रह कक्षा ते कहे छे, १ धोलुं धान्य दीए तो लेवुं. २ काष्ठना पात्रमां घाली आ-
णीने दीए तो लेवुं ३ खरडये हाथे के भाजने दीए तो लेवुं ॥ ४५ ॥

अर्थ ॥ ४६ ॥ ति० त्रण प्रकारे । ओ० अभिग्रह । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । जं० जे । च० वळी । ओ० ग्रहे १ ।
जं० जे । च० वळी । सा० साहरे २ । जं० जे । च० वळी । आ० मुखमां । प० नाखे ३ ते वस्तु लेवी । ए० एक । ए०
एम । आ० कहे ॥ ४६ ॥

मूळपाठ ॥ ४६ ॥ तिविहे ओगगहिए पन्नत्ते तंजहा । जं च ओगिणहइ, जं च साहरइ, जं
च आसगंसि पक्खिवइ, एगे एवमाहंसु ॥ ४६ ॥

भावार्थ ॥ ४६ ॥ त्रण प्रकारे अभिग्रह कक्षा ते कहे छे, १ जे कोइ ग्रहे, २ जे कोइ साहरे, ३ जे कोइ वस्तुने मुखमां

१ H (एचमां) फलिओ° before सुद्धोव° (पहिला). जर्मन सूत्रमां ४६-४७ एक सूत्र छे.

उद्देश्यो०
॥ ९ ॥

१४६॥

शुक्र त वस्तु लवा तवा अभिग्रह जाणवा, एक एम कहे ॥ ४६ ॥

अर्थ ॥ ४७ ॥ (एक वली एम कहे) । दु० वे । वि० प्रकारे । ओ० अभिग्रह । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहंछुं । जं० जे । च० वली । ओ० ग्रहे । जं० जे । च० वली । आ० मुखमां । प० वस्तु नाखे अथवा मुखमांहे मुके ते वस्तु लेवी ॥ ४७ ॥ ति० एम । वे० हुं कहंछुं ॥

मूळपाठ ॥ ४७ ॥ दुविहे ओगहिण पन्नत्ते तंजहा । जं च ओगिणहइ, जं च आसगांसि
पक्खिवइ ॥ ४७ ॥ ^१त्तिवेमि

भावार्थ ॥ ४७ ॥ एक वली एम कहे छे जे भगवंते वे जातना अभिग्रह कक्षा ते कहे छे १ जे ग्रहे, २ जे मुखमां नाखे अथवा मुके ते वस्तु लेवी ॥ ४७ ॥ एम सुधर्मास्वामि जंबू स्वामिने कहे छे के हे जंबू, जेप मेंश्री महावीरदेव समिपे सांभ-
ळ्युं तेप में तुज प्रत्ये कहुं.

अर्थ ॥ ९ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । न० नवमो । उ० उदेसो । स० पुरो थयो ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ व्यवहारस्स नवमो उदेसओ समत्तो ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ व्यवहार सूत्रनो नवमो उदेसो पुरो थयो ॥ ९ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) एगे पुण एवमाहंसु. २ H adds (एचमां वधारे) त्तिवेमि.

बवहार०
॥ १४७ ॥

॥ दसमो उद्देसओ ॥

दसमो उद्देसो

उद्देसओ-
॥ १० ॥

अर्थ ॥ १ ॥ दो० वे । प० पडिमा । प० कही भगवंते । तं० ते । ज० कहे छे । ज० जव । म० मध्य । य० बळी । चं० चंद्र ।
प० पडिमा ते जेम जव वचमां जाडो ने वे छेडे पातळो तेम तप जाणवो एटले पडवाए १ कवल । बीजे वे कवल । एम एकेक
कवल वधारतां पुनमे १५ कवल एम हवे उतरतां पडवाए १४ कवल, बीजे १३ कवल एम उतरतां चौदसे १ कवल ए जव मध्य
चंद्र पडिमा जाणवी । व० वज्रनी पेरे वचमां पातळी छेडे जाडी ते एम पडवाए १५ कवल । बीजे १४ एम उतरतां पुनमे १
कवल त्यांथी एक कवल वधता चौदसे १५ कवल लेवा ए वज्र । म० मध्य । य० बळी । चं० चंद्र । प० पडिमा जाणवी ।
ज० जव । म० मध्य । णं० बळी । चं० चंद्र । प० पडिमा । प० पडिवज्या । अ० साधुने । नि० एक मास । वो० वोसरावी छे ।
का० कायाने । चि० छांडी छे बळी सुश्रुषा । दे० देहनी जेणे । जे० जे । के० कोइ । प० परिसह । उ० उपसर्ग । स० उपजे
ते कहे छे । दि० देवताना कीथा । वा० अथवा । मा० मनुष्यना कीथा । वा० अथवा । ति० तिर्यच । जो० योनीना कीथा ।
वा० बळी । (अ० मनने गमता परिसह । वा० अथवा । प० मनने अणगमता । वा० बळी । त० त्यां । अ० मनने गमता ।
वा० बळी । ता० एम । वं० वांदे । वा० बळी । न० नमस्कार करे । वा० अथवा । स० सत्कार करे । वा० अथवा । सं०
सन्मान करे । वा० बळी । क० कल्याणकारी । मं० मांगलिकना करणहार । दे० देवतानी पेरे । चे० ज्ञानवंत साधुनी पेरे ।
प० सेवा करे छे । त० त्यां । प० मनने अणगमता । अ० अनेरो कोइ । दं० दांडे करी । वा० अथवा । अ० हाडके करी ।

॥ १४७ ॥

वा० अथवा । जो० जोत्रे करी । वा० अथवा । वे० नेतरे करी । वा० अथवा । क० चाबखे करी । वा० वळी । का० काया-
ने । आ० उपसर्ग दीए) । ते० ते सर्व । उ० उपनाते । स० भले प्रकारे । स० सहे । ख० खमे । ति० दीनपणारहित (ति-
खासपणाविना) । अ० खमे (कायाए अडोलपणे) ॥ १ ॥

मूलपाठ ॥ १ ॥ दो पन्निमाओ पन्नत्ताओ तं जहा । जवमज्जा य चन्दपन्निमा वडरम-
ज्जा य चन्दपन्निमा. जवमज्जणं^१ चन्दपन्निमं पन्निवन्नस्स अणगारस्स निच्चं^२
वोसट्ठकाए चियत्तदेहे जे केइ परीसहोवसगा^३ समुप्पज्जन्ति^४ दिवा वा मा-
णुस्सगा वा तिरिक्खजोणिया वा^५, ते^६ उप्पन्ने सम्मं सहइ^७ खमइ तिइक्खेइ
अहियासेइ ॥ १ ॥

१ H (एच) 'मज्झचन्द'. २ H (एच) मासं. ३ H उवसगा without परी^० (एचमां एकलुं उपसगा). ४ H
(एचमां) उप्पज्जन्ति तं जहा. ५ H adds (एचमां वधारे) अणुलोमा वा पडिलोमा वा तत्थाणुलोमा वा ताव वंदेज्ज वा नमं-
सेज्ज वा सकारेज्ज वा मंमाणेज्ज वा कल्लणं मंगलं देवयं चेइयं पज्जुवासेज्जा. तत्थ पडिलोमा अन्नयरेणं दंडेण वा अट्टीण वा
जोत्तेण वा वेत्तेण वा कसेण वा काए आउडेज्जा. ६ H adds (एचमां वधारे) सन्वे. ७ H (एचमां) सहेज्जा खमेज्जा ति-
तिक्खेज्जा अहियासेज्जा. ८ जर्मन सुत्रमां १ ने २ सूत्र मेगा छे.

આહાર૦
॥૧૪૮॥

ભાવાર્થ ॥ ૧ ॥ ભગવંતે વે પડિમાઓ કહી તે જેમ છે તેમ કરું છું. ૧ જવ મધ્ય ચંદ્ર પડિમા અને ૨ વજ્ર મધ્ય ચંદ્ર પડિ-
મા એટલે જવ મધ્યમાં જાડો છે ને વે છેડે પાતળો છે તેને જવ મધ્ય પડિમા કહીએ, એમ પડિમા વહેનાર તપ કરે તે નીચે મુજબ.
પડવાએ એક કવલ (કોઝીયો) આહાર લીએ, બીજે વે કવલ એમ ચઢતાં પુનમે ૧૫ કવલ પછી ઉતરતાં પડવાએ ૧૪ કવલ,
બીજે ૧૩ કવલ, એમ ચૌદસે ૧ કવલ, એ જવ મધ્ય ચંદ્ર પડિમા જાણવી. હવે વજ્રની પેટે વચમાં પાતળી ને છેડે જાડી તે વજ્ર
મધ્ય પડિમા કહીએ તેમાં પડવાએ ૧૫ કવલ, બીજે ૧૪ કવલ એમ ઉતરતાં પુનમે ૧ કવલ, ત્યાંથી એક એક કવલ વધતાં
ચૌદસે ૧૫ કવલ લેવા એ વજ્ર મધ્ય પડિમા જાણવી. હવે જવ મધ્ય પડિમા પડિવર્જનાર સાધુને એક માસ લગે વોસરાવી
છે કાયા જેળે, છાંંડી છે દેહની શુશ્રુષા જેળે, તેને જે કોઈ ઉપસર્ગ ઉપજે તે કહે છે. દેવતાના, મનુષ્યના, તિર્યંચના એ ઉપ-
સર્ગ વે જાતના છે, ૧ મનને ગમતા, ૨ મનને અણ ગમતા, મનને ગમતામાં તેને વાંદે, નમસ્કાર કરે, સત્કાર દીએ, સન્માન
દીએ, કલ્યાણકારી, માંગલિકના વરણહાર, દેવના જેવા, સાધુ જ્ઞાનવંતનીપેરે સેવા કરે. હવે જે અણગમતો તે અનેરો કોઈ
ઢાંંડે કરી, હાડકે કરી, જોતરે કરી, વેતરે કરી (નેતરે), ચાબચે કરી કાયાને ઉપસર્ગ દીએ, તે સર્વ ઉપસર્ગ ઉપન્યા તે
મઠ્ઠી પ્રકારે સહે, સ્વમે, દાનપણા રહિત કાયાને અડોલપણે રાખી સ્વમે ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ ૨ ॥ જ૦ જવ । મ૦ મધ્ય । ણ૦ વઝી । ચં૦ ચંદ્ર । પ૦ પડિમા । (એટલે જવની માફક વચે જાડી, છેડે પાતળી) ।
પ૦ પડિવર્જનાર । અ૦ સાધુને । સુ૦ સુકલ । પ૦ પક્ષની । સે૦ જેને । પા૦ પડવાને દિવસે । ક૦ કલ્પે । એ૦ એક ।
દ૦ દાત । મો૦ મોજનની । પ૦ લેવી । એ૦ એક । પા૦ પાણીની દાત લેવી કલ્પે । (સ૦ સર્વ । દુ૦ દુપદ । ચ૦ ચૌપદ ।
આ૦ એ આદિ દઈને હાથી આદિક । આ૦ આહારની । ક૦ કંસા વાંછના । સ૦ કરણહાર છે । પ૦ કોઈ જીવ વાંછે નહિ

ઉદેસઓ૦
॥ ૧૦ ॥

॥૧૪૮॥

तवा आहार माग न तवो आहार लेवा भिक्षाचरनी भिक्षानी वेळा नथी एटले वे पोहोर पळी गौचरी जाय) । अ०
 अज्ञात (अजाणा) कुळे । उ० थोडो थोडो । सु० निर्दोष आहार । उ० अन्यने देता उगर्यो लेवो । नि० भिक्षा लडने
 जाय । ब० घणा । स० (श्रमण) साक्यतापसादिक । मा० (माहण) शुक्ल ब्राह्मण जाती । अ० अतिथि जे तीर्थ
 परवे आवे ते । कि० कृपण दरिद्रा । व० याचक (बंधीवाननी पेठे) करगरीने । म० भीख मागे ते । क० कल्पे । से० ते
 साधुने । ए० एकलो । भुं० भोगवतो थको छे तेनी पासेथी । प० आहार लेवो कल्पे । नो० नहि । दो० वे जणना जमण-
 मांथी लेवो नहि । नो० नहि । ति० त्रण जणना जमणमांथी लेवो नहि । नो० न । च० चार जणना जमणमांथी नहि ।
 नो० न । पं० पांच जणना जमणमांथी नहि । नो० न । गु० गर्भवतीने हाथे नहि (त्रण मास पछी) । नो० न । बा०
 बाळकना जमणमांथी नहि अथवा बाळकने विच्छेद पाडीने नहि । नो० न । दा० बाळकने । पे० धवडावतीने हाथे नहि ।
 नो० न । (से० तेने । क० कल्पे) । अं० घरमांहि तथा । ए० उंबराने मांहि । दो० वे । वि० बळी । पा० पग । सा०
 एकठा करीने । द० देती थकी । (प० लेवो न कल्पे) । नो० नही । बा० बहार । ए० उंबरानी । दो० वे । वि० बळी ।
 पा० पग । सा० एकठा करीने । द० देती थकी न लीए । (अ० हवे । पु० बळी । ए० एम । जा० जाणे) । ए० एक ।
 पा० पग । अं० उंबरा मांहि । कि० करीने बळी । ए० एक । पा० पग । बा० बहार । कि० राखीने । ए० उंबरानी । वि०
 वे बाजु वे पग राखीने । (ए० एवी । ए० एषणा अभिग्रह विशेष । ए० गवेखतो थको । ल० लाभे तो । आ० आहार लीए ।
 ए० एहवी । ए० एषणा । ए० गवेखतो । णो० न । ल० लाभे तो । णो० न । आ० आहारने लीए) । ए० एम । द०
 देतो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवो । ए० एम । नो० न । द० आपेतो । ए० एम । से० तेने । नो० न ।

बवहार०
॥१४९॥

क० कल्पे । प० लेवो । बि० बीजे दीने । से० तेने । क० कल्पे । दो० बे । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । दो०
बे दात । पा० पाणीनी लेवी । (स० सर्वते । दु० बे पद । च० चौपद । आ० ए आदि दइने । आ० आहारना । क०
बाछणहार । स० होय । प० कोइ लेवा इच्छे नहि तेवो आहार । अ० अजाणे घेर । उ० थोडो थोडो । सु० निर्दोष । उ०
लेवो । क० कल्पे । से० ते साधुने । ए० एकज माणस । भुं० जमतो होय तेमांथी । प० लेवो । नो० नहि । दो० बे जणा-
मांथी नहि । नो० नहि । ति० त्रण जणामांथी नहि । नो० नहि । च० चार जणामांथी नहि । नो० नहि । प० पांच जणा-
मांथी नहि । नो० नहि । बा० बाळकने विच्छेद पाडीने नहि । नो० नहि । गु० गर्भवतीने हाथे । नो० नहि । दा० बाळ-
कने । पे० धवरावतीने हाथे नहि । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । अं० मांहि । ए० उंबरामांहि । दो० बे । बि०
वळी । पा० पग । सा० एकठा करीने । द० देती थकी । प० लेवो न कल्पे । अ० हवे । पु० वळी । ए० एम । जा० जाणे ।
ए० एक । पा० पग । अं० उंबरा मांहे । कि० करीने । ए० एक । पा० पग । बा० उंबरा बाहार । कि० करीने । ए०
उंबरानी बे बाजु । बि० बे पग राखे राखीने । ए० एहवी । ए० एखणाए । ए० गवेषता । ल० लाभेतो । आ० आहार ले ।
ए० एहवी । ए० एखणाए । ए० गवेस्वतो थको । णो० न । ल० लाभेतो । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

त० बीजे दीने । से० तेने । क० कल्पे । ति० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । ति० त्रण । पा० पा-
णीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

च० चोथे दीने । से० तेने । क० कल्पे । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । च० चार दात । पा०
पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

उदेसजो.
॥ १० ॥

॥१४९॥

पं० पांचमे दीने । से० तेने । क० कल्पे । पं० पांच । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । पं० पांच दात । पां० पाणीनी लेवी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

छ० छठने दीने । से० तेने । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । छ० छ । पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

स० सातमने दीने । से० तेने । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । स० सात दात । पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

अ० आठमने दीने । से० तेने । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । अ० आठ दात । पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

न० नोमने दीने । से० तेने । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । न० नव । पा० पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

द० दशमने दीने । से० तेने । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । द० दस । पा० पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

ए० अगीयारसने दीने । से० तेने । क० कल्पे । ए० अगीयार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । ए० अगीयार । पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

वा० बारसने दीने । से० तेने । क० कल्पे । वा० बार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । वा० बार । पा०

ववहार०
॥१५०॥

पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

ते० तेरसने दीने । से० तेने । क० कल्पे । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । ते० तेर । पा० पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

चो० चौदशने दीने । से० तेने । क० कल्पे । चो० चौद । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । चो० चौद । पा० पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

प० पुनपने दीने । से० तेने । क० कल्पे । प० पन्नर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । प० पन्नर । पा० पाणीनी । (जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

ब० अंधारीया । प० पक्षना । से० तेने । पा० पडवाने दीने । क० कल्पे । चो० चौद (द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । चो० चौद । पा० पाणीनी । स० सर्व । दु० द्विपद । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥

वि० बीजने दीने । क० कल्पे । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । ते० तेर । पा० पाणीनी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥

त० त्रीजने दिवसे । क० कल्पे । बा० बार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । बा० बार । पा० पाणीनी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहारलीए ॥

च० चोयने दीने । क० कल्पे । ए० अगीयार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥

उद्देसजो-
॥ १० ॥

॥१५०॥

प० पाचमने दीने । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 छ० छट्टने दीने । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 स० सातमने दीने । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 अ० आठमने दीने । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 न० नोमने दीने । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 द० दसमीने दीने । क० कल्पे । पं० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 ए० अग्यारसे । क० कल्पे । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 बा० बारसने दीने । क० कल्पे । ति० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 ते० तेरसने दीने । क० कल्पे । दो० वे । दा० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 च० चौदसने दीने । क० कल्पे । ए० एक । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ०
 आहार लीए ॥

अ० अमावासने दीने । से० ते साधु । य० वली । अ० आहार । भ० करे नहि । ए० एम । ख० निश्च । ए० ए ।
 ज० जव । म० मध्य । चं० चंद्र । प० पडिमा । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही । अ० जेम । क० कल्प आचार छे । जा०
 ज्यां लगे । अ० आशा सहित पाळतो । म० होय ॥ १-२ ॥

एवहार०
॥१५१॥

मूलपाठ ॥ १-२ ॥ जवमज्जलं चन्दपनिमं पमिवन्नस्स अणगारस्स सुकपकखस्स से^१ पा-
निवए कप्पइ एगा दत्ती जोयणस्स पमिगाहेत्तए, एगा पाणस्स. 'अन्नायउच्छं
सुद्धोवहडं निज्झहिता बहवे समणमाहणअहिहिकिवणवणीमगा. कप्पइ से
एगस्स जुअमाणस्स पमिगाहेत्तए, नो दोण्हं नो तिण्हं नो चउण्हं नो पञ्चण्हं,
नो गुव्विणीए^२ नो बालवत्थाए नो दारगं पेज्जमाणीए, नो^३ अन्तो एल्लुयस्स दो वि
पाए साहट्टु दलमाणीए^४, नो बाहिं एल्लुयस्स दो वि पाए साहट्टु दलमाणीए.
एगं पायं अन्तो किञ्चा एगं पायं बाहिं किञ्चा एल्लुयं विक्खम्भइत्ता^५ 'एवं

१ H omits (एचमां नयी) से. २ H adds (एचमां वधारे) सव्वेहिं दुप्पयचउप्पयाइएहिं आहारकल्लीहिं सत्तेहिं
पडिणियत्तेहिं. ३ H (एचमां) नो गुं after नो बां (पछी). ४ H adds (एचमां वधारे) से कप्पइ. ५ H adds
(एचमां वधारे) पडिगाहित्तए. ५-१ H (एचमां) अह पुण एवं जाणेज्जा proceeds एगं पायं (नी पहेलां). ६ H adds
(एचमां वधारे) एयाए एसणाए एसमाणे लब्भेज्जा आहारेज्जा, एयाए एसणाए एसमाणे णो लब्भेज्जा णो आहारेज्जा.
— (एचमां) आ पाठ नयी).

उरेतजो,
॥ १० ॥

॥१५१॥

दल्यइ, एवं से कप्पइ पमिगाहेत्तए. एवं नो दल्यइ एवं से नो कप्पइ पमिगा-
हेत्तए. विइज्जाए से कप्पइ दोषि दत्तीओ भोयणस्स पमिगाहेत्तए, दोषि पाण-
स्स. तइयाए से कप्पइ तिषि दत्तीओ जोयणस्स पमिगाहेत्तए, तिषि पाण-
स्स. चउत्थीए से कप्पइ चउदत्तीओ जोयणस्स पमिगाहेत्तए, चउपाणस्स. प-
अमीए से कप्पइ पअदत्तीओ जोयणस्स पमिगाहेत्तए, पअपाणस्स. छट्ठीए से
कप्पइ छ दत्तीओ जोयणस्स पमिगाहेत्तए, छ पाणस्स. सत्तमीए से कप्पइ सत्त

७ H adds (एवमां वधारे) सव्वेहिं दुप्पयचउप्पयाइएहिं आहारकड्डीहिं सत्तहिं पडिणियत्तेहिं अक्कायउज्जं सुद्धो-
वहं, कप्पइ से एगस्स भुज्जमाणस्स पडिगाहेत्तए, नो दोणं नो तिणं नो चउणं नो पअणं, नो बालवत्थाए नो गुब्बि-
णीए नो दारगं पेज्जमाणीए, नो से कप्पइ अन्तो एलुयस्स दो वि पाए साहट्टु दलमाणीए पडिगाहित्तए, अह पुण एवं जाणे-
ज्जा एगं पायं अन्तो किच्चा एगं पायं बाहिं किच्चा एलुयं विक्खम्भइत्ता एयाए एसणाए एसमाणे लब्भेज्जा आहारेज्जा, एयाए
एसणाए एसमाणे णो लब्भेज्जा णो आहारेज्जा. ८ From here the mss. use great abbreviations (अत्रेथी सूत्रोमां
हुंकायां लखाण छे). ८-१ So always after पाणस्स like ७ for the greater part abbreviated (७ नी माफक
“ पाणस्स ” पछी हुंकायां पाठ छे).

ववहार०
॥१५२॥

दत्तीओ ज्ञोयणस्स पन्निगाहेत्तए, सत्त पाणस्स. अट्ठमीए से कप्पइ अट्ठ दत्तीओ
ज्ञोयणस्स पन्निगाहेत्तए, अट्ठ पाणस्स. नवमीए से कप्पइ नव दत्तीओ ज्ञोय-
णस्स पन्निगाहेत्तए, नव पाणस्स. दसमीए से कप्पइ दस दत्तीओ ज्ञोयणस्स
पन्निगाहेत्तए, दस पाणस्स. एगारसमीए^९ से कप्पइ एगारस दत्तीओ ज्ञोयणस्स
पन्निगाहेत्तए, एगारस पाणस्स. बारसमीए^{१०} से कप्पइ बारस दत्तीओ भोयणस्स
पन्निगाहेत्तए, बारस पाणस्स. तेरसमीए^{११} से कप्पइ तेरस दत्तीओ ज्ञोयणस्स
पन्निगाहेत्तए, तेरस पाणस्स. चोइसमीए^{१२} से कप्पइ चोइस दत्तीओ ज्ञोयणस्स
पन्निगाहेत्तए चोइस पाणस्स. पन्नरसमीए^{१३} से कप्पइ पन्नरस दत्तीओ ज्ञोयण-
स्स पन्निगाहेत्तए, पन्नरस पाणस्स. बहुलपक्खस्स से^{१४} पान्निवए कप्पन्ति ओ-

९ H (एचमां) ^९सीए in-stead of ^९समीए (ने बदले). १० H (एचमां) पुण्णिमाए कप्पइ पं. ११ H (एच-
मां) से after पां (“ पाडिबए ” पछी “ से ” छे).

उदेसओ.
॥ १० ॥

॥१५२॥

इस^{१२}. ^{१२-१}बितियाए, कप्पइ तेरस दत्तीओ जोयणस्स पणिगाहेत्तए तेरस पाण-
स्स जावणो आहारेज्जा. ततियाए कप्पइ बारस दत्तीओ जोयणस्स पणिगाहे-
त्तए बारस पाणस्स ^{१३}जाव णो आहारेज्जा. चउत्थीए कप्पइ एक्कारस दत्तीओ
जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. पञ्चमीए कप्पइ दस दत्तीओ भोयणस्स जाव
णो आहारेज्जा. षट्ठीए कप्पइ नव दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.
सत्तमीए कप्पइ अट्ठ दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. अट्ठमीए कप्पइ
सत्त दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. नवमीए कप्पइ छ दत्तीओ भो-
यणस्स जाव णो आहारेज्जा. दसमीए कप्पइ पञ्च दत्तीओ भोयणस्स जाव णो
आहारेज्जा. एक्कारसीए कप्पइ चउ दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.

१२ H adds (एचमां वधारे) दत्तीओ भोयणस्स पणिगाहेत्तए चउदस पाणस्स सब्बेहि दुप्पयं जाव णो आहारेज्जा.
१२-१ now follows in H (एचमां नीचेनो पाठ छे). १३ जाव. means the addition of सब्बेहि &c. until एस-
माणे नो लभेज्जा as above vide ७ (“ जाव ” पछी ७ ना म्मुजव पाठ म्मुकवो).

વારસીણ કપ્પઈ તિ દત્તીઓ ભોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. તેરસીણ કપ્પઈ
દો દત્તીઓ ભોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. અદસીણ કપ્પઈ ઇગાદત્તી ભોય-
ણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. અમાવાસાણ સે ય અજત્તદ્વે ભવઈ. एवं खलु एसा
जवमज्जचंदपदिमा अहासुत्तं अहाकप्पं जाव अणुपालित्ता भवइ ॥ १-२ ॥

માર્થ ॥૧-૨॥ જવમજ્જ ચંદ્રપદિમા અંગિકાર કરનાર સાધુને શુકલ પક્ષની એકમનાદીને એક દાત ભોજનની ને એક દાત
પાણીની લેવી કલ્પે તે કેવે વચ્ચે લેવી કલ્પે તે કહે છે. સર્વે બે પગા, ચાર પગા જે આહારની ઇચ્છાવાળા છે તેમને આહાર
મળી ચુક્યો છે ને આહાર લઈ પરવાર્યા છે એટલે ભિક્ષુકાદિક આહાર લઈ ગયા પછી બે પોહોર બાદ સાધુ ગૌચરી જાય ને
ઘણા સાવ્યતાપસાદિક, શુકલ બ્રાહ્મણ જાતિ, અતિથી જે તીર્થ પરબે આવે, કૃપણ દરિદ્રિ, યાચક જે બંધીવાનની પેટે
મીઠા મામે તે મીઠા લઈ ગયા પછી થોડો થોડો અને નિર્દોષ આહાર લીધે. તે સાધુને એકલો જે ઘરમાં જમનાર છે તેમાંથી
આહાર લેવો કલ્પે પણ બે જળના જમણમાંથી, ત્રણ જળ, ચાર જળ, પાંચજળના જમણમાંથી લેવો કલ્પે નહિ. ત્રીજા માસ પછી
ગર્ભવાળી સ્ત્રીના હાથે ન લે, બાળકના જમણમાંથી નહિ કે બાળકને વિચ્છુટો પાડી આપે તેમ ન લે, બાળકને ધવરાવતીને હાથે
ન લે, ઘરમાં ઉંબરામાંહિ બે પગ એકઠા કરીને દીધે તો આહાર લેવો કલ્પે નહિ. ઉંબરાની બહાર બે પગ એકઠા રાખીને દીધે તો
આહાર ન લેવો કલ્પે, પણ જો એમ જાણે જે એક પગ ઉંબરા માંહિ છે ને એક પગ બહાર રાખેલ છે એટલે બે પગની વચ્ચે ઉંબરો
રાખીને દીધે, એવી રીતે ઉપર મુજબ આહાર ગવેષતાં (શોધતાં) મળે તો આહાર લીધે ને ઉપર મુજબ આહાર શોધતાં ન મળે

તો આહાર ન લીધ, એમ દીધ તો તેને આહાર લેવો કલ્પે, એમ ન દીધ તો તેને આહાર ન લેવો કલ્પે.

ત્રીજાને દિવસે બે દાત અન્નની ને બે પાણીની લીધ, તે આહાર સર્વ દુપદ, ચૌપદ જે આહારના અભીલાષી છે તેમને આહાર મળ્યા પછી અજાણે ઘેર ગૌચરી જાય. યોદો યોદો નિર્દોષ આહાર લીધ, તે પણ જે ઘરમાં એકલો માણસ જમતો હોય ત્યાંથી લીધ પણ બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ જમતા હોય તે ઘરમાંથી ન લીધ. બાલકને વિચ્છેદ પાડીને અથવા ગર્ભવંતી સ્ત્રીને હાથે, બાલક ધવરાવતીને હાથે આહાર લીધ નહિ. ઘર તથા ઝંબરામાંહિ બે પગ એકઠા કરીને કોઈ સ્ત્રી દેતી થકી સાધુ આહાર ન લે, પણ એમ જાણે જે એક પગ ઝંબરા માંહિ છે ને એક પગ ઝંબરા વહાર છે ને બે પગ વચ્ચે ઝંબરો રાખીને એવી રીતે આહાર ગવેલે ને આહાર લાભે તો લીધ. એમ આહાર માગતા ન મળે તો ન લીધ. ત્રીજાને દિવસે ત્રણ દાત ભોજનની ને ત્રણ પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. ચોથાને દિવસે ચાર દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. પાંચમને દિવસે પાંચ દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. છઠ્ઠાને દિવસે છ દાત ભોજનની ને પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. સાતમને દિવસે સાત દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે, જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. આઠમને દિવસે આઠ દાત ભોજનની ને આઠ દાત પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. નોમને દિવસે નવ દાત ભોજનની ને નવ પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. દશમને દિવસે દસ દાત ભોજનની ને દસ પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. અગીયારમને દિવસે અગીયાર દાત ભોજનની ને પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. બારમને દિવસે બાર દાત ભોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. ત્રીસે ત્રીસ દાત ભોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. ચૌદસે ચૌદ દાત ભોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. પુનમે પંદર દાત ભોજન ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે

आहार०
॥ १५४ ॥

आहार न लीए. अंधारीपक्षना पडवानेदिवसे चौद दात आहारपाणीनी लेवी कल्पे. सर्व दुपदने आहार मळ्या पळी ज्यांलगे
आहार न लीए. बीजने दिवसे तेर दात आहार पाणीनी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. बीजने दिवसे बार दात भोजन ने
पाणीनी लीए ज्यांलगे आहार न लीए. चोथने दिवसे अगियार दात भोजननी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. पांचमने
दिवसे दस दात भोजननी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. छटने दिवसे नव दात आहारनी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए.
सातमने दिवसे आठ दात आहारनी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. आठमने दिवसे सात दात आहारनी लीए, ज्यांलगे
आहार न लीए. नोमने दिवसे छ दात आहारनी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. दशमने दिवसे पांच दात आहारनी लेवी
कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. अगीयारसने दिवसे चार दात आहारनी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. बारसने
दिवसे त्रण दात आहारनी लीए, ज्यांलगे आहार न लीए. तेरसे वे दात आहारनी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए.
चौदसे एक दात आहारनी ने एक दात पाणीनी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. अमासने दिवसे ते साधु आहार करे
नहिं एम निश्चे कही एहवी जवमध्यचंद्रपडिमा जेम सूत्रमां कही, जेम कल्प आचार कळो तेम ज्यांलगे आज्ञा सहित पाळे
॥ १-२ ॥ जवमध्यचंद्रपडिमानो संत्र नीचे प्रमाणे तेनी सर्व मळी २२५ दात थाय.

॥ जवमध्यचंद्रपडिमा यंत्र ॥

१-२-३-४-५-६-७-८-९-१०-११-१२-१३-१४-१५ | १४-१३-१२-११-१०-९-८-७-६-५-४-३-२-१-०=२२५

अर्थ ॥ १-३ ॥ व० वज्र । म० मध्य । जं० बळी । चं० चंद्र । प० पडिमा । प० अंगीकार करनार । अ० साधुने । मा०

उद्देश्यो-
॥ १० ॥

॥ १५४ ॥

एक मास लगें । वो० वोसरावी छे । का० काया जेणे । चि० छांडी छे जेणे । दे० शरीरनी वांछां । जे० जे । के० कोइ ।
 प० परिसह । उ० उपसर्ग । स० उपजे । तं० ते । ज० कहे छे । दि० देवताना कीधा । वा० अथवा । मा० मनुष्यना कीधा ।
 वा० अथवा । ति० तिर्यचना । जो० योनिना किधा । वा० अथवा । अ० मनने गमता । वा० अथवा । प० मनने अणगमता ।
 वा० वळी । त० त्यां । अ० मनने गमता । वा० वळी । ता० ते । व० वांदे । वा० अथवा । न० नमस्कार करे । वा० अ-
 थवा । स० सत्कार दीए । वा० अथवा । स० सन्मान दीए । वा० अथवा । क० कल्याणकारी । मं० मंगळीकना करणहार ।
 दे० देवतानी पेरे । चे० ज्ञानवंत साधुनी पेरे । प० सेवा करे । त० त्यां । प० मनने अणगमता ते । वा० वळी । अ० अने-
 राए । दं० दांडे करी । वा० अथवा । अ० हाडके करी । वा० अथवा । मु० मुठीए करी । वा० अथवा । जो० जोतरे करी ।
 वा० अथवा । वे० वेतरे-नेतर (लाकडीए करी) । वा० अथवा । क० चाबखे करी । वा० वळी । का० कायाने । आ०
 उपसर्ग करीने । ते० ते । स० सर्वे । उ० उपना परिसहने । स० भलीपेरे । स० सदहे । स्व० स्वमे । ति० दीनपणा रहित ।
 अ० कायाने अडोलवणे राखी स्वमे ॥ १-३ ॥

मूलपाठ ॥ १-३ ॥ वइरमज्जसं चन्दपदिमं पक्खिन्नस्स अणगारस्स मासं वोसट्ठकाए
 चियत्तदेहे जे केइ परिसहोवसग्गा समुप्पज्जन्ति तं जहा दिव्वा वा माणुस्सग्गा

? Now H gives the description of the वइरमज्ज चन्दपदिमा wanting in the other mss. (एचमां हवे
 “ वइरमज्ज चन्दपदिमा ” नुं वर्णन छे जे बीजा सूत्रोमां नथी) जर्मन बुकमां १-३-१-४ सूत्रो नथी.

ववहार०
॥१५५॥

वा तिरिकख जोणिया वा अणुलोमा वा पणिलोमा वा तत्थ अणुलोमा वा
ताव वन्देज्जा वा नमन्सेज्जा वा सकारेज्जा वा समाणेज्जा वा कट्ठाणं मंगलं
देवयं चेश्यं पज्जुवासेज्जा तत्थ पणिलोमा वा अन्नयरेणं दंकेण वा अट्ठीण वा
मुट्ठीण वा जोत्तेण वा वेत्तेण वा कसेण वा काए आउट्टेज्जा ते सबे उप्पन्ने
सम्मं सहेज्जा खमेज्जा तिश्खेज्जा अहियासेज्जा ॥ १-३ ॥

भावार्थ ॥ १-३ ॥ वज्रमध्य चंद्रपट्टिमां अंगीकार करनार साधुने एक मास वोसरावी छे काया जेणे, छांडी छे देहनी
वांछा जेणे, जे कोह उपसर्ग उपजे ते कहे छे. देवताना, मनुष्यना, तिर्यचना, मनने गमता के अणगमता, तेषां मनने गमता
उपसर्गमां तेने बांदे, नमस्कार करे, सत्कार करे, सम्मान करे, कल्याणकारी, मंगलकारी, देवनी माफक, साधुनी माफक
तेनी सेवा करे, मनने अणगमता उपसर्गमां अनेराना डांडे करी, हाडके करी, मुठीए करी, जोतेरेकरी, वेतरे करी, चावखे
करी, कायाने उपसर्ग करे ते सर्व उपना परिसहने सम्यक रीते दीनपणा रहित कायाने अडोलपणे राखीने खमे ॥ १-३ ॥

अर्थ ॥ १-४ ॥ व० वज्र । म० मध्य । णं० वळी । चं० चंद्र । प० पट्टिमा । प० अंगीकार करनार । अ० साधुने । व०
अंधारुं ते वद । प० पक्षनी । पा० पडवेने दीवसे । क० कल्पे । प० १५ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । प० १५
तान । पा० पाणीनी लेवी । स० सर्वे । द० दपद । च० चउपद । आ० ए आदि । आ० आहारनी । कं० इच्छावाळाने ।

उद्देशओ.
॥ १० ॥

वि० बीजने दिवसे । से० तेने । क० कले । च० १४ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥

त० श्रीजने दिवसे । क० कले । ते० १३ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
च० चोयने दिवसे । क० कले । बा० बार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
प० पांचमने दिवसे । क० कले । ए० अगीयार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥

छ० छट्टने दिवसे । क० कले । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
स० सातमने दिवसे । क० कले । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
अ० आठमने दिवसे । क० कले । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
न० नोमने दिवसे । क० कले । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
द० दसमने दिवसे । क० कले । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
ए० अगियारसे । क० कले । पं० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
बा० बारसे । क० कले । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
ते० तेरसे । क० कले । ति० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥

ववहार०
॥१५६॥

च० चौदशे । क० कल्पे । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
अ० अमात्रासने दिवसे । क० कल्पे । ए० एक । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । जा० ज्यांलगे । णो० न ।
आ० आहार लीए ।
सु० शुक्ल । प० पक्षना । पा० पडवाने दिवसे । से० ते साधुने । क० कल्पे । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी ।
जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
वि० बीजने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । ति० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ०
आहार लीए ।
त० त्रीजने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ०
आहार लीए ॥
च० चोथने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । पं० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ०
आहार लीए ॥
पं० पांचमने दिवसे । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
छ० छठने दिवसे । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
स० सातमने दिवसे । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
अ० आठमने दिवसे । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥

उद्देश्यो.
॥ १० ॥

॥१५६॥

न० नामने दिवसे । क० कल्पे । द० दात । भा० भाजननी । जा० ज्यालगे । णा० न । आ० आहार लीए ॥
 द० दासने दिवसे । क० कल्पे । ए० अगियार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 ए० अगियारसने दिवसे । क० कल्पे । बा० बार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 बा० बारसने दिवसे । क० कल्पे । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 ते० तेरसने दिवसे । क० कल्पे । च० चौद । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 च० चौदसने दिवसे । क० कल्पे । प० १५ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । प० १५ दात । पा० पाणीनी ।
 प० लेवी । स० सर्वे । दु० दुपद । च० चौपदने । जा० ज्यां लगे । णो० न । ल० मले । णो० न । आ० आहार लीए ।
 पु० पुनमे । अ० उपवास । भ० करे । ए० एम । ख० निश्चे । ए० ए । व० वज्र । म० मध्य । चं० चंद्र । प० पडिमा ।
 अ० जेम । सु० सूत्रमां कही । अ० जेम । क० कल्प आचार छे । जा० ज्यां लगे । अ० पाळीने । भ० विचरे ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ वइरमज्ज एं चन्दपफिमं पमिवन्नस्स अणगारस्स बहुलपकखस्स पा-
 मिवए कप्पइ पन्नरस्स दत्तीओ भोयणस्स पफिगाहेत्तए पन्नरस पाणगस्स
 सवेहिं दुप्पय चउप्पयाइएहिं आहार केखेहिं जाव णो आहारेज्जाः नितियाए
 से कप्पइ चउइस दत्तीओ भोयणस्स पफिगाहेत्तए जाव णो आहारेज्जाः तइ-

યાણ કપ્પડ્ તેરસ દત્તીઓ મોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. ચતુર્થીણ કપ્પડ્
 ઘાણ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. પચ્ચમીણ કપ્પડ્ ઇગારસ દત્તી-
 ઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. ઠઠ્ઠીણ કપ્પડ્ દસ દત્તીઓ જોયણસ્સ
 જાવ ણો આહારેજ્ઞા. સત્તમીણ કપ્પડ્ નવ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આ-
 હારેજ્ઞા. અઠ્ઠમીણ કપ્પડ્ અઠ્ઠ દત્તીઓ મોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા.
 નવમીણ કપ્પડ્ સત્ત દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. દસમીણ કપ્પડ્
 છ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. ઇગારસીણ કપ્પડ્ પચ્ચ દત્તીઓ
 જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. વારસીણ કપ્પડ્ ચત્ત દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ
 ણો આહારેજ્ઞા. તેરસીણ કપ્પડ્ તિન્નિ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા.
 ચત્તદસીણ કપ્પડ્ દો દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. અમાવાસાણ
 કપ્પડ્ ઇગા દત્તી મોયણસ્સ પમિગાહેત્તણ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. સુક્કપક્કસ્સ
 પામિવણ સે કપ્પડ્ દો દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ ણો આહારેજ્ઞા. ચિત્તિયાણ

से कप्पइ तिन्नि दत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. तइयाए से कप्पइ
चउदत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. चउत्थीए से कप्पइ पञ्चदत्तीओ
जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. पञ्चमीए कप्पइ उ दत्तीओ जोयणस्स जाव
णो आहारेज्जा. छट्ठीए कप्पइ सत्त दत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.
सत्तमीए कप्पइ अट्ठ दत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. अट्ठमीए
कप्पइ नव दत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. नवमीए कप्पइ दस
दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. दशमीए कप्पइ एगारस दत्तीओ
जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. एगारसीए कप्पइ बारस दत्तीओ जोयणस्स
जाव णो आहारेज्जा. बारसीए कप्पइ तेरस दत्तीओ जोयणस्स जाव णो
आहारेज्जा. तेरसीए कप्पइ चउइस दत्तीओ जोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.
चउइसीए कप्पइ पन्नरस दत्तीओ जोयणस्स पन्निगाहेत्तए. पन्नरस पाणगस्स
पन्निगाहेत्तए. सव्वेहिं दुप्पय चउप्पय जाव णो लब्धेज्जा णो आहारेज्जा. पुष्णि-

बवहार०
॥१५८॥

माए अजत्तट्टे जवइ. एवं खलु एसा वइरमज्जा चंदपग्गिमा अहासुत्तं अ-
हाकप्पं जाव अणुपालित्ता जवइ ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ वज्र मध्य चंद्र पडिमा अंगीकार करनार साधुने अंधारीया चंद्र पक्षना पडवाने दिवसे पन्नर दात अ-
न्ननी ने पन्नर दात पाणीनी लेवी कल्पे. सर्वे दुपद चौपद आहारनी इच्छावाळाने आहार मळया पछी ज्यांलगे आहार न लीए.
बीजने दिवसे चौद दात भोजननी लेवी कल्पे ज्यांलगे आहार न लीए. त्रीजने दिवसे तेर दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यां
लगे आहार न लीए. चोथे बार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. पांचमे अगीयार दात भोजननी लेवी
कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. छट्टे दस दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. सातमे नव दात भोजननी
लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. आठमे आठ दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. नोमें सात दात
भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. दसमे छ दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. अगीयारसे
पांच दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. बारसे चार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए.
तेरसे त्रण दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. चउदसे बे दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न
लीए. अमासे एक दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. शुक्लपक्षनी पडवाने दिवसे बे दात भोजननी लेवी
कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. बीजने दिवसे त्रण दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. त्रीजे चार दात
भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. चोथे पांच दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. पांचमे छ

उद्देश्यो.
॥ १० ॥

॥१५८॥

दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. छठे सात दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. सातमे आठ दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. आठमे नव दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. नोमे दस दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. दसमे अगियार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. अगियारसे बार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. बारसे तेर दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. तेरसे चौद दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. चौदसे पन्नर दात भोजननी ने पन्नर दात पाणीनी लेवी कल्पे, सर्वे दुपद चौपदने, ज्यांलगे आहार न मळे त्यां सुधी आहार न लीए. पुनमे उपवास करे. एम निश्चे ए वज्रमध्यचंद्रपडिमां जेम सूत्रमां कही, जेम तेनो कल्प आचार कळो, ज्यांलगे पाळनारो होय ॥ ४ ॥ वज्रमध्यचंद्र-पडिमानो यंत्र नीचे प्रमाणे. तेनी सर्व मळीने २३९ दात थाय.

॥ वज्रमध्यचंद्रपडिमा यंत्र ॥

१५-१४-१३-१२-११-१०-९-८-७-६-५-४-३-२-१ | २-३-४-५-६-७-८-९-१०-११-१२-१३-१४-१५-०=२३९

अर्थ ॥ ५ ॥ पं० पांच । वि० प्रकारे । व० व्यवहार । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । आ० (१) आगम व्यवहारी ते तीर्थकर १ । गणधर २ । अवधिज्ञानी ३ । मनपर्यवज्ञानी ४ । केवळज्ञानी ५ । चौदपूर्वधारी ६ । दसपूर्वधारी ७ । सु० (२) श्रुतव्यवहारी ते आचारंगादिक सूत्रधर । आ० (३) आज्ञा व्यवहारी ते कोइक बहु श्रुत गीतार्थ गुरुवादिक शास्त्र थकी

व्यवहार०
॥१५९॥

प्रायश्चित्त मोकली ते गुरुनी आज्ञाए प्रायश्चित्त दीए । धा० (४) धारणा व्यवहारी ते गीतार्थ प्रायश्चित्त देता होय ते सांभळीने धारे ने तेम प्रायश्चित्त देवो ते । जी० (५) जीत व्यवहारी ए पूर्व आचार्य तेनी आचरणा कल्प आचारे करीने प्रायश्चित्त दीए । ज० जीहां । ए० बळी । त० त्यां तेमज । आ० आगमव्यवहारी । सि० होयतो । आ० आगमव्यवहारी ते केवळज्ञानादिक पूर्वधर तेनीं उपर । व० व्यवहार । प० स्थापवो । नो० न । से० ते होय । त० त्यां । आ० आगमव्यवहारी । सि० होय नहि तो । ज० ज्यां । से० ते । त० त्यां । सु० सूत्र व्यवहारी ते आचारंगादिक सूत्र सिद्धांतना धरणहार । सि० होय त्यां । सु० सूत्र व्यवहारी उपर । व० व्यवहार । प० स्थापवो । नो० नथी । से० ते । त० त्यां । सु० सुत्रज्ञानी । सि० होय नहि तो । ज० ज्यां । से० ते । त० त्यां । आ० आज्ञा व्यवहारी । सि० होय तो । आ० आज्ञाए । व० व्यवहार । प० स्थापे । नो० नथी । से० ते । त० त्यां । आ० आज्ञा व्यवहार । सि० होय नहि तो । ज० जेम । से० ते । त० त्यां । धा० धारणा व्यवहारी । सि० होयतो । धा० धारणा । व० व्यवहारे । प० स्थापे । नो० न । से० ते । त० त्यां । धा० धारणा व्यवहार । सि० होय नहि तो । ज० ज्यां । से० ते । त० त्यां । जी० जीत व्यवहारी । सि० होय । जी० परंपरा वढेरानो मार्ग चाल्यो आवे ते जीत । व० व्यवहारे । प० स्थापे । ए० एहवा । पं० पांच । व० व्यवहारे करी । व० व्यवहारे । प० स्थापे । तं० ते । ज० कहे छे । आ० आगम । सु० सूत्र । आ० आज्ञा । धा० धारणा अने । जी० जीत ते परंपरा । ज० जेम जेम । से० तेहने । आ० आगम । सु० सूत्र । आ० आज्ञा । धा० धारणा । जी० जीत । त० तेम । त० तेम । व० व्यवहारे । प० स्थापे । से० ते । किं० केम शा माटे । आ० कहुं । भं० हे भगवंत ? । तेवारे एवुं कहे छे । आ० आगमे । व० बळीया ते । स० श्रमण साधु । नि० निग्रंथने । इ० ए पूर्वोक्त । पं० पांच । वि० प्रकारे । व० व्यवहारने । ज० जेवारे । ज० जेवारे ।

उद्देशओ०
॥ १० ॥

॥१५९॥

ज० ज्यां । ज० ज्यां । त० त्यां । त० त्यां । त० तेवारे । त० तेवारे । अ० नहि । णि० नेश्रा रहित । ओ० उपदेशने ।
व० व्यवहारने । व० राखतो थको । स० श्रमण । नि० निर्ग्रन्थ । आ० आज्ञानो । आ० आराधक । भ० होय ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ पञ्चविहे ववहारे पन्नत्ते, तंजहा । आगमे सुए आणा धारणा जीए, 'ज-
त्येव तत्थ आगमे सिया, आगमेणं ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ आगमे
सिया, जहा से तत्थ सुए सिया, सुएणं ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ सुए
सिया, जहा से तत्थ आणासिया, आणाए ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ आणा-
सिया, जहा से तत्थ धारणा सिया, धारणा ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ धार-
णा सिया, जहा से तत्थ जीए सिया, जीएणं ववहारं पट्टवेज्जा. एएहिं पञ्चहिं
ववहारेहिं ववहारं पट्टवेज्जा तंजहा आगमेणं सुएणं आणाए धारणाए जीएणं,
जहा से आगमे सुए आणा धारणा जीए तहा तहा ववहारे पट्टवेज्जा. से कि-
माहु जन्ते ? आगमबलिया समणा निगगन्था. इच्चयेयं पञ्चविहं ववहारं जया

१ H adds from जत्येव to भवइ. (एचमां " जत्येव " यी " भवइ " सुधीनी पाठ छे.

જયા જહિં જહિં તહા તહા તહિં તહિં અણિસિઓવસિસયં વવહારં વવહારેમાણે
સમણે નિગ્ગન્થે આણાપ આરાહપ જવડ ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૫ ॥ પાંચ પ્રકારના વ્યવહાર કહ્યા તે કહે છે. ૧ આગમ વ્યવહાર તે તીર્થંકર, ગણધર, અવધિજ્ઞાની, મનપ-
ર્યવજ્ઞાની, કેવલજ્ઞાની, ચૌદપૂર્વી અને સાતમા દસપૂર્વધારી કહીએ, ૨ સૂત્ર વ્યવહારી તે આચારંગાદિક સૂત્રધર. ૩ આજ્ઞાવ્ય-
વહારી તે કોઈ એક બહુ શ્રુત ગીતાર્થ ગુરુવાદિક શાસ્ત્ર થકી પ્રાયશ્ચિત મોકલો તે ગુરુની આજ્ઞાએ પ્રાયશ્ચિત દીએ તે આજ્ઞાવ્ય-
વહારી, ૪ ધારણાવ્યવહારી તે ગીતાર્થ પ્રાયશ્ચિત દેતા હોય તે સાંભળીને ધારે ને તેમ પ્રાયશ્ચિત દેવો તે ધારણા વ્યવહારી, ૫
જીત વ્યવહારી તે પૂર્વ આચાર્ય તેની આચરણા ઇટલે કલ્પ આચારે કરીને પ્રાયશ્ચિત દેવો તે જીત વ્યવહારી. જ્યાં આગમવ્ય-
વહારી ઇટલે કેવલ જ્ઞાનાદિક પૂર્વધર હોય તેના ઉપર આગમવ્યવહાર સ્થાપવો, પણ જ્યાં આગમ વ્યવહારી ન હોય ત્યાં સૂત્ર-
વ્યવહારી તે આચારંગાદિક સૂત્ર સિદ્ધાંતના ધરણહાર હોય તેના ઉપર સૂત્રવ્યવહાર સ્થાપવો, પણ જ્યાં સૂત્રજ્ઞાની ન હોય
ત્યાં આજ્ઞાવ્યવહારી હોય તેના ઉપર આજ્ઞાવ્યવહાર સ્થાપવો, જ્યાં આજ્ઞાવ્યવહારી ન હોય ત્યાં ધારણાવ્યવહારી હોય તેના
ઉપર ધારણાવ્યવહાર સ્થાપે. જ્યાં ધારણા વ્યવહારી ન હોય ત્યાં શું કરવું તો જ્યાં જીતવ્યવહારી હોય ઇટલે પરંપરાથી વઢે-
રાનો માર્ગ ચાલ્યો આવે તે વઢેરાને જીત વ્યવહારે સ્થાપે. એવા પાંચ વ્યવહારે કરી વ્યવહારે સ્થાપે તે કહે છે. આગમ, સૂત્ર,
આજ્ઞા, ધારણા ને જીત વ્યવહાર. જેમ જેમ જ્યાં આગમ, સૂત્ર, આજ્ઞા, ધારણા, જીત તેમ તેમ તે તે વ્યવહારે સ્થાપે. હે
ભગવંત ? તેમ જા માટે કહું. તે વારે ભગવંત એવું કહે છે, આગમબલ્લીયા શ્રમણ નિગ્રંથ સાધુને એ પૂર્વોક્ત પાંચ પ્રકારના વ્યવ-

हारने जे वारे जे वारे जीहां जीहां, त्यां त्यां तेवारे तेवारे नेत्रा रहित उपदेशने व्यवहारने राखतो थको भ्रमण निर्ग्रंथ आज्ञानो आराधक होय ॥ ५ ॥ उपरनो व्यवहार तो गच्छना नायक जाणे तो हवे गच्छ नायकनी चौभंगी कहे छे:

अर्थ ॥ ६ ॥ (१) च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । प० कही । तं० ते । ज० कहे छे । अ० उपकार । क० करे । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । मा० मान । क० करे १ । मा० मान । क० करे । ना० ए नामे । ए० एकेक पण । नो० न । अ० उपकार । क० करे २ । ए० एकेक । अ० उपकार । क० करे । वि० वळी । मा० मान । क० करे । वि० पण एटले उपकारने मान बन्ने करे ३ । ए० एक । नो० न । अ० उपकार । क० करे । नो० न । मा० मान । क० करे ४ ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ (१) । चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तं जहा । अट्टकरे नामं एगे, नो माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो अट्टकरे, एगे अट्टकरे वि माणकरे वि, एगे नो अट्टकरे नो माणकरे ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ (१) । चार जातना पुरुष कथा ते कहे छे. १ एक उपकार करे पण मान न करे, २ एक मान करे पण उपकार न करे, ३ एक उपकारने मान बन्ने करे. ४ एक उपकारने मान ए बेमांथी एके न करे ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ (२) । च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ग० एकेक समुदाय-नो । अ० कार्य । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक । नो० पण न । मा० मान । क० करे १ । मा० मानने । क० करे ।

१ H always (एचमां हमेशा) जाया. २ H often (एचमां बारंमबार) जायमेगे.

बवहार०
॥१६१॥

ना० ए नामे । ए० एकेक करे पण । नो० न । ग० गणनो । अ० अर्थ । क० करे २ । ए० एकेक । ग० गणनो । अ० अर्थ । क० करे । वि० पण । मा० मान । क० करे । वि० बळी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनो । अ० अर्थ । क० करे । नो० न । मा० मान । क० करे ४ ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ २ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तंजहा । गणट्टकरे नामं एगे, नो माण-
करे, माणकरे नामं एगे, नो गणट्टकरे, एगे गणट्टकरे वि माणकरे वि, एगे
नो गणट्टकरे नो माणकरे ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ २ ॥ चार जातना पुरुष क्हा ते कहे छे. १ एक समुदायनुं काय करे पण मान न करे, २ एक मान
करे पण समुदायनुं काम न करे, ३ एक समुदायनुं काम करे ने मान पण करे, ४ एक न समुदायनुं काम करे, न
मान करे ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ ३ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ग० समुदाय माटे । सं०
संग्रह । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक पण । नो० न । मा० मान । क० करे (नहिं) १ । मा० मान । क० करे ।
ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । ग० टोळानो । सं० संग्रह । क० करे (नहिं) २ । ए० एकेक । ग० टोळानो । सं०
संग्रह । क० करे । वि० ने । मा० मान । क० करे । वि० बळी ३ । ए० एकेक । नो० न । ग० गण (टोळा) नो । सं०
संग्रह । क० करे । नो० न । मा० मान । क० करे ४ ॥ ८ ॥

उदेसजो.
॥ १० ॥

॥१६१॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ ३ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, त जहा । गणसंगहकर नाम एग,
नो माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो गणसंगहकरे, एगे गणसंगहकरे वि
माणकरे वि, एगे नो गणसंगहकरे नो माणकरे ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ ३ ॥ चार जातना पुरुष कथा ते कहे छे, १ एकटोळा माटे संग्रह करे पण मान न करे, २ एक मान करे
पण टोळा माटे संग्रह न करे, ३ एक टोळा माटे संग्रह करे ने मान पण करे, ४ एक संग्रह पण न करे ने मान पण न करे ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ ४ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ग० गणनी । सो०
शोभा । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । मा० मान । क० करे १ । मा० मान । क० करे । ना० ए नामे ।
ए० एक । नो० न । ग० गणनी । सो० शोभा । क० करे (नहीं) २ । ए० एकेक । ग० गणनी । सो० शोभा । क०
करे । वि० वळी । मा० मान पण । क० करे । वि० वळी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनी । सो० शोभा । क०
करे । नो० न । मा० मान । क० करे ॥ ४ ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ ४ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तंजहा । गणसोहकरे^१ नामं एगे, नो
माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो गणसोहकरे^१, एगे गणसोहकरे^१ वि मा-
णकरे वि, एगे नो गणसोहकरे^१ नो माणकरे ॥ ९ ॥

१ H (एचमां) 'सोभ'.

धवहार०
॥१६२॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ ४ ॥ चार पुरुष जाती कही ते कहे छे, १ एक गणनी शोभा करे पण मान न करे, २ एक मानकरे पण गणनी शोभा न करे, ३ एकगणनी शोभा पण करे ने मान पण करे, ४ एक गणनी शोभा करे नहि ने मान पण करे नहि ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ ५ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ग० गणनी । सो० विशुद्धि । क० करे (वधारे) । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । मा० मान । क० करे १ । मा० मान । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक पण । नो० न । ग० गणनी । सो० विशुद्धि । क० करे (वधारे) २ । ए० एक । ग० गणनी । सो० विशुद्धि । क० करे । वि० वळी । मा० मान । क० करे । वि० वळी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनी । सो० विशुद्धि । क० करे (वधारे) । नो० न । मा० मान । क० करे ॥ ४ ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ ५ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तंजहा । गणसोहिकरे नामं एगे, नो
माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो गणसोहिकरे, एगे गणसोहिकरे वि माणकरे
वि, एगे नो गणसोहिकरे नो माण करे ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ ५ चार जातना पुरुष कळा ते कहे छे, १ गणनी विशुद्धि वधारे पण मान न करे, २ एक मान करे पण गणनी विशुद्धि न वधारे, ३ एक गणनी विशुद्धि पण वधारे मान पण करे, ४ एक गणनी विशुद्धि वधारे नहि तेमज मान पण न करे ॥ १० ॥

उदेसजो.
॥ १० ॥

॥१६२॥

अर्थ ॥ ११ ॥ ६ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाति । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । रु० साधुना रुप । ना० ए नामे । ए० एकेक । ज० छांडे पण । नो० न । ध० धर्म छांडे १ । ध० धर्म । ना० ए नामे । ए० एकेक । ज० छांडे पण । नो० न । रु० रुप छांडे २ । ए० एक । रु० रुप । पि० वळी । ज० छांडे । ध० धर्म । पि० वळी । ज० छांडे ३ । ए० एक । नो० न । रु० रुप । ज० छांडे । नो० न । ध० धर्म । ज० छांडे ४ ॥ ११ ॥

मूलपाठ ॥ ११ ॥ ६ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता तंजहा । रुवं नामेगे जहइ नो
धम्मं, धम्मं नामेगे जहइ नो रुवं, एगे रुवं पि जहइ धम्मं पि जहइ, एगे
नो रुवं जहइ नो धम्मं जहइ ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ ६ ॥ चार पुरुष जाती कही ते कहे छे, १ एक रुप छांडे पण धर्म न छांडे, २ एक धर्म छांडे पण रुप न छांडे, ३ एक रुप ने धर्म बन्ने छांडे, ४ एक रुप ने धर्म बन्ने न छांडे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ ७ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ध० धर्म । ना० ए नामे । ए० एक । ज० छांडे । नो० न । ग० गण (गच्छनी) कीधी । सं० मर्यादा छांडे (नहि) १ । ग० गच्छनी । सं० मर्यादा । ना० ए नामे । ए० एक । ज० छांडे पण । नो० न । ध० धर्म छांडे २ । ए० एक । ग० गच्छनी । सं० मर्यादा । पि० वळी । ज० छांडे । ध० धर्म । पि० वळी । ज० छांडे ३ । ए० एक । नो० न । ग० गण । सं० मर्यादा । ज० छांडे । नो० न । ध० धर्म । ज० छांडे ४ ॥ १२ ॥

शार०
१६३॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ ७ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता तंजहा । धम्मं नामेगे जहइ नो
गणसंठिइं, गणसंठिइं नामेगे जहइ नो धम्मं, एगे गणसंठिइं पि जहइ धम्मं
पि जहइ, एगे नो गणसंठिइं जहइ नो धम्मं जहइ ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ ७ ॥ चार पुरुष जाती कही ते कहे छे, १ एक धर्म छांडे पण गणनी मर्यादा न छांडे एटले बीजा
गच्छनो योग्य साधु जणाय तेने सूत्रसिद्धांत तीर्थकरनी आज्ञा प्रमाणे भणावबुं कल्पे पण सूत्र विरुद्ध गच्छनी मर्यादा एवी
बांधी छे जे बीजा गच्छवाळाने भणावबो नहिं एय तीर्थकरनी आज्ञा रूप धर्म मूके पण गच्छनी मर्यादा न मूके, २ एक गण
मर्यादा छांडे पण धर्म न छांडे, ३ एक गण मर्यादाने धर्म बन्ने छांडे, ४ एक गण मर्यादा के धर्म एकेने छांडे नहिं ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ ८ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । पि० प्रिय । ध० धर्मी ।
ना० नामे । ए० एक । नो० न । द० द्रढ । ध० धर्मी १ । द० द्रढ । ध० धर्मी । ना० नामे । ए० एक । नो० न । पि०
प्रिय । ध० धर्मी २ । ए० एक । पि० प्रिय । ध० धर्मी । वि० बळी । द० द्रढ । ध० धर्मी । वि० बळी ३ । ए० एक । नो०
न । पि० प्रिय । ध० धर्मी । नो० न । द० द्रढ । ध० धर्मी ४ ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ ८ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता तंजहा । पियधम्ममे नामेगे नो दढ-
धम्ममे, दढधम्ममे नामेगे नो पियधम्ममे, एगे पियधम्ममे वि दढधम्ममे वि, एगे नो
पियधम्ममे नो दढधम्ममे ॥ १३ ॥

उद्देशजो-
॥ १० ॥

॥ १६३ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૩ ॥ ૮ ॥ ચાર જાતના પુરુષ કહ્યા તે કહે છે, ૧ એક પ્રિય ધર્મી પણ દ્રઢ ધર્મી નહિ, ૨ એક દ્રઢ ધર્મી પણ પ્રિય ધર્મી નહિ, ૩ એક પ્રિય ને દ્રઢ ધર્મી, ૪ એક પ્રિય ને દ્રઢ ધર્મી નહિ ॥ ૧૩ ॥

અર્થ ॥ ૧૪ ॥ ૯ ॥ ચ૦ ચાર । આ૦ આચાર્ય । પ૦ પરુષ્યા । તં૦ તે । જ૦ જેમ છે તેમ કહે છે । પ૦ પ્રવર્જના દેણ-
હાર । આ૦ આચાર્ય । ના૦ એ નામે । એ૦ એકેક । નો૦ ન । હ૦ તપને વિષે ઉપસ્થાપના । આ૦ આચાર્ય નહિ ૧ । હ૦
ઉપસ્થાપના । આ૦ આચાર્ય । ના૦ એ નામે । એ૦ એકેક પણ । નો૦ ન । પ૦ પ્રવર્જના । આ૦ આચાર્ય (નહિ) ૨ ।
એ૦ એક । પ૦ પ્રવર્જના । આ૦ આચાર્ય । વિ૦ વઢી । હ૦ ઉપસ્થાપના । આ૦ આચાર્ય । વિ૦ વઢી ૩ । એ૦ એકેક ।
નો૦ ન । પ૦ પ્રવર્જના । આ૦ આચાર્ય । નો૦ ન । હ૦ ઉપસ્થાપના । આ૦ આચાર્ય ૪ ॥ ૧૪ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૪ ॥ ૯ ॥ ચત્તારિ આયરિયા પન્નત્તા તંજહા । પઠ્ઠાવણાયરિણ નામેગે નો
ઉવઢ્ઠાવણાયરિણ, ઉવઢ્ઠાવણાયરિણ નામેગે નો પઠ્ઠાવણાયરિણ, એગે પઠ્ઠાવણાય-
રિણ વિ ઉવઢ્ઠાવણાયરિણ વિ, એગે નો પઠ્ઠાવણાયરિણ નો ઉવઢ્ઠાવણાયરિણ ॥૧૪॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૪ ॥ ૯ ॥ ચાર જાતના આચાર્ય પરુષ્યા તે કહે છે, ૧ એક પ્રવર્જ્યા દેનાર આચાર્ય પણ તપને વિષે ઉપ-
સ્થાપના આચાર્ય નહિ, (અથવા વઢી દીક્ષા દેનાર નહિ), ૨ ઉપસ્થાપના આચાર્ય એકેક પણ પ્રવર્જ્યા આચાર્ય નહિ, ૩ એકેક
પ્રવર્જ્યા તથા ઉપસ્થાપના આચાર્ય છે, ૪ એકેક પ્રવર્જ્યા આચાર્ય ને ઉપસ્થાપના આચાર્ય નથી ॥ ૧૪ ॥

અર્થ ॥ ૧૫ ॥ ૧૦ ॥ ચ૦ ચાર જાતના । આ૦ આચાર્ય । પં૦ કહ્યા । તં૦ તે । જ૦ કહે છે । હ૦ ઉપદેશના દેણ-

देवहार०
॥१६४॥

हार । आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एकेक । नो० न । वा० वांचना दीए एहवा । आ० आचार्य १ । वा० वांचना ।
आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एकेक । नो० न । उ० उपदेश दीए । आ० एकेक आचार्य २ । ए० एक । उ० उपदेश
दीए । आ० आचार्य । वि० अने । वा० वांचना पण दीए । आ० आचार्य । वि० बळी ३ । ए० एकेक । नो० न । उ०
उपदेशना दातार । आ० आचार्य । नो० न । वा० वांचनाना देणहार । आ० आचार्य ४ ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ १० ॥ चत्तारि आयरिया पन्नत्ता तंजहा । उद्देसणायरिए नामेगे नो
वायणायरिए, वायणायरिए नामेगे नो उद्देसणायरिए, एगे उद्देसणायरिए
वि वायणायरिए वि, एगे नो उद्देसणायरिए नो वायणायरिए ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ १० ॥ चार आचार्य कहा ते कहे छे. १ एक उपदेशना देणहार आचार्य पण वांचणी न दीए, २ एक
वांचणी दीए पण उपदेश न दीए, ३ एक उपदेश ने वांचणी बन्ने दीए, ४ एक उपदेश के वांचणी बन्ने दीए नहि ॥१५॥
अर्थ ॥ १६ ॥ ११ ॥ ध० धर्म । आ० आचार्यना । च० चार । अं० सेवाना करणहार । पं० कहा । तं० ते । ज०
कहे छे । प० प्रवर्जना । अं० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । उ० उपस्थापना । अं० शिष्य (नहि) १ ।
ए० एक । उ० उपस्थापना । अं० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । प० प्रवर्जना । अं० अंतोवासी नहि २ ।
ए० एक । प० प्रवर्जा । अं० शिष्य । वि० होय । उ० उपस्थापना । अं० शिष्य । वि० बळी ३ । ए० एक । नो० न ।
प० प्रवर्जा । अं० अंतोवासी । वि० बळी । नो० न । उ० उपस्थापना । अं० अंतोवासी नहि ४ ॥ १६ ॥

उद्देसणो०
॥ १० ॥

॥१६४॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૬ ॥ ૧૧ ॥ 'ધમ્મારિયસ્સ ચત્તારિ અન્તેવાસી પન્નત્તા તંજહા' । પઠ્વાવણ-
ન્તેવાસી નામેગે નો ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી, એગે ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી નામેગે નો
પઠ્વાવણન્તેવાસી, એગે પઠ્વાવણન્તેવાસી વિ ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી વિ, એગે નો
પઠ્વાવણન્તેવાસી વિ નો ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૬ ॥ ૧૧ ॥ ધર્માચાર્યના ચાર જાતના સેવાના કરણહાર કહ્યા તે કહું છું. ૧ પ્રવર્જાના શિષ્ય છે એકેક
પણ ઉપસ્થાપના પટલે વઢી દિક્ષાનો શિષ્ય નહિ, ૨ એકેક ઉપસ્થાપના શિષ્ય છે પણ પ્રવર્જા શિષ્ય નહિ, ૩ એકેક પ્રવર્જા
શિષ્ય હોય અને ઉપસ્થાપના શિષ્ય હોય, ૪ એકેક પ્રવર્જા અંતેવાસી ન હોય તેમજ ઉપસ્થાપના અંતેવાસી ન હોય ॥ ૧૬ ॥

અર્થ ॥ ૧૭ ॥ ૧૨ ॥ ચ૦ ચાર જાતના । અં૦ શિષ્ય । પં૦ કહ્યા । તં૦ તે । જ૦ કહે છે । ઉ૦ ઉપદેશનો । અં૦ શિષ્ય ।
ના૦ નામે । એ૦ એકેક હોય । નો૦ ન । વા૦ વાંચનાનો । અં૦ શિષ્ય નહિ ૧ । વા૦ વાંચનાનો । અં૦ શિષ્ય । ના૦ નામે ।
એ૦ એકેક । નો૦ ન । ઉ૦ ઉપદેશનો । અં૦ શિષ્ય ૨ । એ૦ એક । ઉ૦ ઉપદેશનો । અં૦ શિષ્ય । વિ૦ વઢી હોય । વા૦
વાંચનાનો । અં૦ શિષ્ય । વિ૦ વઢી હોય ૩ । એ૦ એકેક । નો૦ ન । ઉ૦ ઉપદેશનો । અં૦ શિષ્ય । નો૦ ન । વા૦ વાંચ-
નાનો । અં૦ અંતેવાસી શિષ્ય ૪ ॥ ૧૭ ॥

૧ H. adds (એચ) માં છે ને આ સુત્ર ૧૪ પછી મુક્યું છે.

पञ्चशत०
॥ १६५ ॥

मूलपाठ ॥ १७ ॥ १२ ॥ चत्तारि अन्तेवासी पन्नत्ता तंजहा । उद्देसणन्तेवासी नामेगे नो
वायणन्तेवासी, वायणन्तेवासी नामगे नो उद्देसणन्तेवासी, एगे उद्देसणन्ते-
वासी वि वायणन्तेवासी वि, एगे नो उद्देसणन्तेवासी नो वायणन्तेवासी ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ १२ ॥ चार जातना शिष्य क्हा ते कहे छे, १ एक उपदेश आपे एवो शिष्य होय पण वांचना आपी
शके नहि, २ एक वांचना आपे एवो शिष्य होय पण उपदेश आपी शके नहि, ३ एक उपदेश ने वांचना ए बन्नेनो शिष्य
होय, ४ एक उपदेश ने वांचना बन्नेनो शिष्य नहि ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ १३ ॥ च० चार । ध० धर्म । आ० आचार्य । पं० क्हा । तं० ते । ज० कहे छे । प० प्रवर्ज्याना दे-
नार । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहि । उ० तपने विषे उपस्थापनाना । ध० धर्म । आ०
आचार्य १ । उ० उपस्थापनाना । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहि । प० प्रवर्ज्याना देनार ।
ध० धर्म । आ० आचार्य २ । ए० एक । प० प्रवर्ज्याना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० बली । उ० उपस्थाप-
नाना । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० बली ३ । ए० एक । नो० नहि । प० प्रवर्ज्याना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य
नो० नहि । उ० उपस्थापनाना । आ० आचार्य । ४० धर्माचार्य ४ ॥ १८ ॥

मूलपाठ ॥ १८ ॥ १३ ॥ चत्तारि धम्मारिया पन्नत्ता तंजहा । पव्वावणधम्मायरिए नामेगे
नो उवट्ठावणधम्मायरिए, उवट्ठावणधम्मायरिए नामेगे नो पव्वावणधम्मा-

उद्देसजो.
॥ १० ॥

॥ १६५ ॥

यरिण, एगे पव्वावणधम्मायरिण वि उवट्ठावणधम्मायरिण वि, एगे नो प-
व्वावणधम्मायरिण नो उवट्ठावणायरिण धम्मायरिण ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ १३ ॥ चार धर्माचार्य कहा ते कहे छे, १ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य पण तपने विषे उपस्थाप-
नाना धर्माचार्य नहि, २ एक उपस्थापनाना धर्माचार्य पण प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य नहि, ३ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य
अने उपस्थापनाना धर्माचार्य वळी, ४ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य नहि अने उपस्थापनाना धर्माचार्य पण नहि ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ १४ ॥ च० चार । ध० धर्म । आ० आचार्य । पं० कहा । तं० ते । ज० कहे छे । उ० उपदेशना
देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहि । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ०
आचार्य १ । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एक । नो० नहि । उ० उपदेशना
देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य २ । ए० एक । उ० उपदेशना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० वळी । वा०
वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० वळी ३ । ए० एक । नो० न । उ० उपदेशना देनार । ध० धर्म । आ०
आचार्य । नो० नहि । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य ॥ १९ ॥

भूळपाठ ॥ १९ ॥ १४ ॥ चत्तारि धम्मायरिया पन्नत्ता तंजहा । उद्देशणधम्मायरिण ना-
मेगे नो वायणधम्मायरिण, वायणधम्मायरिण नामेगे नो उद्देशणधम्माय-

(१८ यी २१ H. एवमां छे)

बषहार०
॥१६६॥

रिए, एगे उद्देसणधम्मायरिए वि वायणधम्मायरिए वि, एगे नो उद्देसण-
धम्मायरिए नो वायणधम्मायरिए ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ १४ ॥ चार धर्माचार्य कक्षा ते कहे छे १ उपदेशना देनार धर्माचार्य पण वांचनाना देनार धर्माचार्य
नहिं, २ वांचनाना देनार धर्माचार्य पण उपदेशना देनार धर्माचार्य नहिं, ३ एक उपदेशना ने वांचना बन्नेना देनार धर्मा-
चार्य बळी, ४ एक उपदेश ने वांचना बन्नेना देनार धर्माचार्य नहिं ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ २० ॥ १५ ॥ च० चार । ध० धर्मना । अं० शिष्य । पं० कथा । तं० ते । ज० कहे छे । प० प्रवर्ज्याना ।
ध० धर्मना । अं० अंतैवासी । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहिं । उ० उपस्थापनाना । ध० धर्मना । अं० शिष्य १ ।
उ० उपस्थापनाना । ध० धर्मना । अं० अंतैवासी । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । प० प्रवर्ज्याना । ध० धर्मना । अं०
अंतैवासी २ । ए० एक । प० प्रवर्ज्याना । ध० धर्मना । अं० शिष्य । वि० बळी । उ० उपस्थापनाना । ध० धर्मना । अं०
शिष्य । वि० बळी ३ । ए० एक । नो० नहिं । प० प्रवर्ज्याना । ध० धर्मना । अं० अंतैवासी एटले शिष्य । नो० न । उ०
उपस्थापनाना । ध० धर्मना । अं० शिष्य ४ ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ १५ ॥ अत्तारि धम्मन्तेवासी पन्नत्ता तंजहा । पद्वावणधम्मन्तेवासी
नामेगे नो उवट्ठावणधम्मन्तेवासी, उवट्ठावणधम्मन्तेवासी नामेगे नो पद्वा-
वणधम्मन्तेवासी, एगे पद्वावणधम्मन्तेवासी वि उवट्ठावणधम्मन्तेवासी वि,

उद्देसजो-
॥ १० ॥

॥१६६॥

एगे नो पव्वावणधम्मन्तेवासी, नो उवट्ठावणधम्मन्तेवासी ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ १५ ॥ चार धर्मना शिष्य क्हा ते कहे छे. १ एक प्रवज्ज्याना धर्मना अंतेवासी पण उपस्थापनाना धर्मना शिष्य नहि, २ एक उपस्थापनाना धर्मना अंतेवासी पण प्रवज्ज्याना धर्मना शिष्य नहि, ३ एक प्रवज्ज्याने उपस्थापना बनेना धर्मना शिष्य, ४ एक प्रवज्ज्या ने उपस्थापना बनेना धर्मना शिष्य नहि ॥ २० ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ १६ ॥ च० चार । ध० धर्मना । अं० शिष्य । पं० क्हा । तं० ते । ज० कहे छे । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अं० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । वा० वांचनाना । ध० धर्मना । अं० शिष्य १ । वा० वांचनाना । ध० धर्मना । अं० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहि । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अं० शिष्य २ । ए० एक । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अं० शिष्य । वि० बळी । वा० वांचना । ध० धर्मना । अं० शिष्य । वि० बळी ३ । ए० एक । नो० नहि । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अं० शिष्य । नो० नहि । वा० वांचना । ध० धर्मना । अं० शिष्य ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ १६ ॥ चत्तारि धम्मन्तेवासी पन्नत्ता तंजहा । उद्देसणधम्मन्तेवासी नामेगे नो वायणधम्मन्तेवासी, वायणधम्मन्तेवासी नामेगे नो उद्देसणधम्मन्तेवासी, एगे उद्देसणधम्मन्तेवासी वि वायणधम्मन्तेवासी वि, एगे नो उद्देसणधम्मन्तेवासी नो वायणधम्मन्तेवासी ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ १६ ॥ चार धर्मना शिष्य कक्षा ते कहे छे, १ उपदेशना देनार धर्मना शिष्य पण वांचना देनार धर्मना शिष्य नहि, २ एक वांचना देनार धर्मना शिष्य पण उपदेशना देनार धर्मना शिष्य नहि ३ एक उपदेश ने वांचना आपे तेवा धर्मना शिष्य, ४ एक उपदेश ने वांचना बनेना आपनार धर्मना शिष्य नहि ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ त० व्रण । थे० स्थिवर । भू० भूमी । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । जा० जाति । थे० स्थिवर १ । सु० सूत्र । थे० स्थिवर २ । प० प्रवर्जा । थे० स्थिवर ३ । स० साठ । वा० वरस । जा० यया होय ते श्रमण निग्रंथ ते । जा० जाती । थे० स्थिवर षट्ठे वय स्थिवर १ । ठाणांग । स० समवायंगनो धरणहार श्रमण निग्रंथते । जा० ज्यांलग्ने । सु० सूत्र । धा० धारनार । सु० श्रुत । थे० स्थिवर २ । वी० वीस । वा० वर्ष । प० प्रवर्जा लीधा ने यया ते श्रमण निग्रंथ । प० ते प्रवर्जा । थे० स्थिवर कहीए ३ ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ तथो थेरभूमीथो पन्ननाथो तंजहा । जाइथेरे सुयथेरे परियायथेरे ।
सट्ठिवासंजाए जाइथेरे, समवायङ्गं जाव सुयधारए सुयथेरे, वीसवासप-
रियाए परियायथेरे ॥ २२ ॥

भावार्थ ॥ २२ ॥ व्रण स्थिवर भूमि कही ते कहे छे, १ जाति (वय) स्थिवर, २ सूत्र स्थिवर, ३ पर्याय स्थिवर.

१ H (एचपां) पवज्जाथेरे. २ T 'वरिस'. ३ H adds (एचपां वधारे) समणेणिगन्थे. ४ T. H. ठाणसमं.
५ not in H. (एचपां नयी).

१ जे श्रमण साधुने साठ वर्ष यया होय तेने जाती (वय) स्थिर कहीए, २ ठाणांग समवायंगना धरणहार होय ते श्रमण निग्रंथने श्रुतस्थिर कहीए, ३ वीस वर्ष ययां प्रवर्जा लोधी होय तेवा श्राण निग्रंथ साधुने प्रवर्जा स्थिर कहीए ॥ २२ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ त० त्रण । से० शिष्यनी । भू० भूमी । पं० कडी । तं० ते । ज० कहे छे । स० सात । रा० रात्रीनी शिष्यनी भूमी १ । चा० चार । मा० मासनी शिष्यनी भूमी २ । छ० छ । पा० मासनी शिष्यनी भूमी ३ । उ० उ । म० मासनी । उ० उत्कृष्टी १ । चा० चार । मा० मासनी । म० मध्यम भूमी २ । स० सात । रा० रात्रीनी । ज० जघन्य भूमी ३ । ए छेदोपस्थापनीय विधि कही ॥ २३ ॥

मूलपाठ ॥ २३ ॥ तस्यो सेहजूमिओ पन्नत्ताओ तंजहा । सत्तराइंदिया चाउम्मासिया
छम्मासिया. छम्मासिया उक्कोसिया, चाउम्मासिया मज्झमिया सत्तराइणो
जहन्निया ॥ २३ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ त्रण शिष्यनी भूमिका कही ते कहे छे. १ सात रात्रीनी, २ चार मासनी, ३ छ मासनी, छ मासनी उत्कृष्टी १, चार मासनी मध्यम २, सात रात्रीनी जघन्य ३, ए छेदोपस्थापनीयनी विधि कही ॥ २३ ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । खु० लघु साधु । वा० अथवा । खु० लघु साध्वी । वा० बळी । ऊ० कांइक उणा । अ० आठ । वा० वरस । जा० थया । उ० तेने उपस्थापवो । वा० अथवा । सं० एकठा जमवो । वा० बळी ॥ २४ ॥

धवहार०
॥१६८॥

मूलपाठ ॥ २४ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा खुडुगं वा खुडियं वाःऊणट्ट-
वासजायं उवट्ठावेत्तए वा संभुज्जित्तए वा ॥ २४ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ साधुने अथवा साध्वीने लघु साधु अथवा लघु साध्वी जेने आठ वरसमां कांडक उणुं छे तेने उपस्था-
पवो के तेने साथे एकठा जमवुं कल्पे नहिं ॥ २४ ॥

अर्थ ॥ २५ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । खु० बालकने । वा० अथवा ।
खु० बालकीने । वां० बळी । सा० झाझेरा । अ० आठ । वा० वरस । जा० थया होय तेने । उ० उपस्थापवुं । वा० अथवा ।
सं० एकठा जमवुं । वा० बळी कल्पे ॥ २५ ॥

मूलपाठ ॥ २५ ॥ कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा खुडुगं वा खुडियं वा साश्रेगट्ट-
वासजायं उवट्ठावेत्तए वा संभुज्जित्तए वा ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ साधु अथवा साध्वीने बालक साधुने अथवा बालीका साध्वीने आठ वर्षथो झाझेरा थया होय तेने
उपस्थापवो अथवा तेनी साथे एकठा जमवुं कल्पे ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ नो न । क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । खु० बालकने । वा०
अथवा । खु० बालीका आश्रीने । वा० बळी । अ० नथी । वं० कक्षादिके (बगलमां) रोम (बाल) । जा० उग्या नथी
(अथवा १६ वर्षनो न होय ने ३ वरस प्रवर्जाने न थया होय) तेने । आ० आचार । प० कल्प । ना० नामे । अ० अध्य-
यन । उ० भणाववुं बळी । (न कल्पे) ॥ २६ ॥

उदेसओ.
॥ १० ॥

॥१६८॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्थीण वा खुद्दगस्स वा खुद्दियाए वा
अव्वज्जणजायस्स आचारपकप्पे नामं अज्जयणे उद्दिस्सित्तए ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ साधु अथवा साध्वीने बाळक साधु के बाळीका साध्वीने हजी बगलमां वाळ उग्या नथी त्यांसुधी
आचार कल्प नामे अध्ययन भणावुं कल्पे नहि ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । खु० बाळक साधुने । वा०
अथवा । खु० बाळक साध्वीने । वा० वळी । वं० बगलमांवाळ । जा० उग्या होय (अथवा १६ वरसनी वयनाने अथवा त्रण
वरस दीक्षा लीधाने ययाहोय तेने) । आ० आचार । प० कल्प । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं वळी कल्पे ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्थीण वा खुद्दगस्स वा खुद्दियाए वा व-
ज्जणजायस्स आचारपकप्पे नामं अज्जयणे उद्दिस्सित्तए ॥ २७ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ साधुने साध्वीने बाळक साधु साध्वीने बगलमां वाळ उग्या होय तो आचार कल्प नामे अध्ययन
भणावुं कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ ति० त्रण । वा० वरसनी । प० प्रवर्जाना धणीने । स० श्रमण । नि० निग्रंथने । क० कल्पे । आ०
आचार । प० कल्प । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं (कल्पे) ॥ २८ ॥

? H (एचमां) आचारकल्पे.

वहार०
१६९॥

मूळपाठ ॥ २८ ॥ तिवासपरियायस्स समणस्स निग्गन्थस्स कप्पइ आचारपकप्पे नामं
अज्झयणे उद्दिसित्तए ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ त्रण वरसनी दीक्षा यइ होय तेवा श्रमण साधुने आचार कल्प नामे अध्ययन (आचारंग) भणा-
ववुं कल्पे ॥ २८ ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ च० चार । वा० वरसनी । प० प्रवर्जा लीधाने श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । सू० सुयगढांग । ना०
नामे । अ० अंग । उ० भणाववुं कल्पे ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ चउवासपरियाए कप्पइ सूयगढे नामं अङ्गे उद्दिसित्तए ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ चार वरसनी दीक्षावाळा श्रमण निग्रंथने सुयगढांग नामे अंग भणाववुं कल्पे ॥ २९ ॥

अर्थ ॥ ३० ॥ पं० पांच । वा० वरसनी । प० दीक्षा लीधाने श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । द० दशाश्रुतस्कंध । क०
वेदकल्प । व० व्यवहार । नामे अध्ययन । उ० भणाववुं ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ पञ्चवासपरियाए कप्पइ दसकप्पववहारे उद्दिसित्तए ॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ पांच वरसनी दीक्षावाळा साधुने दशाश्रुतस्कंध, बृहत् कल्प ने व्यवहारसूत्र भणाववुं कल्पे ॥ ३० ॥

१ H always (एचमां हमेशां) 'यायस्स समणस्स निग्गन्थस्स. २ H (एचमां) दसाकप्पववहारे नामं अज्झयणे.

उद्देसजो.
॥ १० ॥

॥ १६९ ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ अ० आठ । वा० वरस । प० प्रवर्जा लीधेल श्रमण साधुने । क० कल्पे । ठा० ठाणांग । स० समवायंग
नामे अंग । उ० भणावुं कल्पे ॥ ३१ ॥

मूलपाठ ॥ ३१ ॥ अट्ठवासपरियाए कप्पइ ठाणसमवाए^१ उद्दिस्सित्तए ॥ ३१ ॥

भावार्थ ॥ ३१ ॥ आठ वरसनी दीक्षावाळा श्रमण निग्रंथने ठाणांग, समवायंग नामे अंग भणावुं कल्पे ॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ द० दस । वा० वरसनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । वि० भगवती । ना० नामे ।
अं० अंग । उ० भणावुं (कल्पे) ॥ ३२ ॥

मूलपाठ ॥ ३२ ॥ दसवासपरियाए कप्पइ विवाहे^२ नामं अज्जे उद्दिस्सित्तए ॥ ३२ ॥

भावार्थ ॥ ३२ ॥ दस वरसनी दीक्षावाळा श्रमण निग्रंथने भगवती अंग भणावुं कल्पे ॥ ३२ ॥

अर्थ ॥ ३३ ॥ ए० अग्यार । वा० वरसनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । खु० लघु । वि० विमान ।
प० प्रविभक्ति एटले कालिकसूत्र विशेष तेना त्रण वर्ग । पेहेले वर्गे ३७ उपदेशन काल अध्ययन एटले उपदेशना काल अवसर
कहा छे । बीजे वर्गे ३८ उपदेशन काल अध्ययन एटले उपदेशना काल अवसर कहा । त्रीजे वर्गे ४० उपदेशन काल अध्ययन
कहा । एम ११५ उपदेशना काल अवसर कहा तेठला अध्ययन कहा । म० मोटी । वि० विमान । प० प्रविभक्ति तेना पांच
वर्ग । पेहेले वर्गे ४१ उपदेशन काल अध्ययन दीठ उपदेशना काल अवसर कहा । बीजे वर्गे ४२ उपदेशन काल अध्ययन । त्रीजे

१ H adds (एचमां वधारे) नामं अज्जे. २ H (एचमां) विवाहे (printed विवहे).

वक्त्रहार०
॥१७०॥

वर्गे ४३ । चोथे वर्गे ४४ । पांचमे ४५ उपदेशन काल अध्ययन कथा । एम सर्व मळी २१५ यया । अ० अंग । चू० चूलिका । नामा
सूत्र । व० वंग । चू० चूलिका नामा सूत्र । वि० विवाह । चू० चूलिका । ना० नामा । अ० अध्ययन । उ० भणाववुं कल्पे ॥३३॥

मूळपाठ ॥३३॥ एकारसवासपरियाए कप्पइ खुद्धिया विमाणपविज्जत्ती महद्धिया विमाणप-
विज्जत्ती अङ्गचूलिया वग्गचूलिया' वियाहचूलिया नामं अज्जयणे उद्दिसित्तए ॥३३॥

भावार्थ ॥ ३३ ॥ ११ वरसनी प्रवर्जावाळा श्रमण निर्ग्रंथने नानी तथा मोटी विमान पविभक्ति (कालिकसूत्र), अंग-
चूलिया, वंगचूलिया, विवाहचूलिया ए नामे अध्ययन भणाववा कल्पे ॥ ३३ ॥

अर्थ ॥ ३४ ॥ बा० बार । वा. वारसनी । प० पर्यायना श्रमण निर्ग्रंथने । क. कल्पे । अ० अरुणोपपात । ग० गरुडो
पपात । ध० धरणोपपात । वे० वेसमणोपपात । वे० वेळंधरोपपात । ना० ए नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववा कल्पे ॥३४॥

मूळपाठ ॥ ३४ ॥ बारसवासपरियाए कप्पइ अरुणोववाए गरुडोववाए धरणोववाए
वेसमणोववाए वेळंधरोववाए नामं अज्जयणे उद्दिसित्तए ॥ ३४ ॥

भावार्थ ॥ ३४ ॥ बार वरसनी दीक्षावाळा साधुने अरुणोपपात, गरुडोपपात, धरणोपपात, वेसमणोपपात, वेळंधरोपपात
ए नामे अध्ययन भणाववा कल्पे ॥ ३४ ॥

१ H (एचमां) वङ्ग°.

उद्देसजो
॥ १० ॥

॥१७०॥

अर्थ ॥ ३५ ॥ ते० तेर । वा० वरसनी । प० दीसावाळा श्रमण साधुने । क० कल्पे । उ० उपस्थापना । प० परिव-
णीया सूत्र । स० समुठाणनामा । सु० सूत्र । दे० देवि । दो० द्रोपपात सूत्र । ना० नाग । प० परिया । व० वणीयासूत्र ।
ना० एहवे नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववा कल्पे ॥ ३५ ॥

मूळपाठ ॥ ३५ ॥ तेरसवासपरियाए कप्पइ उट्टाणपरियावणिए समुट्टाणसुए देविन्दो-
ववाए नागपरियावणिए नामं अज्जयणे उद्दिसित्तए ॥ ३५ ॥

भावार्थ ॥ ३५ ॥ तेर वरसनी पर्यायवाळा श्रमण साधुने उपस्थापना परियावणीयासूत्र, समुठाण नामासूत्र, देविद्रोप-
पात सूत्र, नागपरियावणीया सूत्र ए नामे अध्ययन भणाववा कल्पे ॥ ३५ ॥

अर्थ ॥ ३६ ॥ चो० चउद । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जाना धणीने श्रमणनिग्रंथने । क० कल्पे । सि० स्वप्न । भा० भा-
वना । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववुं (कल्पे) ॥ ३६ ॥

मूळपाठ ॥ ३६ ॥ चोदसवासपरियाए कप्पइ सिमिणजावणा^१ नामं अज्जयणे उद्दिसित्तए ॥ ३६ ॥

भावार्थ ॥ ३६ ॥ चौद वर्षनी पर्यायवाळा श्रमण साधुने स्वप्न भावना नामे अध्ययन भणाववुं कल्पे ॥ ३६ ॥

अर्थ ॥ ३७ ॥ प० १५ । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । चा० चारण । भा० भावना ।
ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववुं कल्पे ॥ ३७ ॥

१ T. H (टी. एचमां) उट्टाणसुए. २ H. (एच) चउदस. ३ T H (टी. एचमां) सुमिणं.

पञ्चमः
१७१॥

मूलपाठ ॥३७॥ पञ्चरसवासपरियाए कप्पइ चारणभावणानामं अज्जयणे उद्दिस्सित्तए ॥३७॥

भावार्थ ॥ ३७ ॥ पंदर वर्षनी दीक्षावाळा साधुने चारणा भावना न अध्ययन भणावुं कल्पे ॥ ३७ ॥

अर्थ ॥ ३८ ॥ सो० सोल । वा० वर्षनी । प० पर्यायवाळा श्रमणनिग्रंथने । क० कल्पे । ते० तेयणी । सं० सतक । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं कल्पे ॥ ३८ ॥

मूलपाठ ॥३८॥ सोलसवासपरियाए कप्पइ तेयणीसंगे नामं अज्जयणे उद्दिस्सित्तए ॥३८॥

भावार्थ ॥ ३८ ॥ सोल वर्षनी दीक्षावाळा साधुने तेयणीसतक नामे अध्ययन भणावुं कल्पे ॥ ३८ ॥

अर्थ ॥ ३९ ॥ स० सतर । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । आ० आसीविष । भा० भावना । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं कल्पे ॥ ३९ ॥

मूलपाठ ॥३९॥ सत्तरसवासपरियाए कप्पइ आसीविसत्तावणा नामं अज्जयणे उद्दिस्सित्तए ॥३९॥

भावार्थ ॥ ३९ ॥ १७ वर्षनी दीक्षावाळा साधुने आसीविष भावना नामे अध्ययन भणावुं कल्पे ॥ ३९ ॥

अर्थ ॥ ४० ॥ अ० १८ । वा० वर्षनी । प० पर्यायना । स० श्रमण । नि० निग्रंथने । क० कल्पे । दि० द्वि । वि० विष । भा० भावना । ना० ए नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं कल्पे ॥ ४० ॥

१ H. (एच) चारणां. २ In H (एचमां) तेयणीसंगे (printed वेयंणीसंगं) In G. Edition (जर्मनमां) आसीविसभावणा. ३ b H (बी. एचमां) आसीविस In G Edition (जर्मनमां) दिट्ठीविसभावणा.

उद्दिस्सित्तए.
॥ १० ॥

॥१७१॥

मूळपाठ ॥ ४० ॥ अट्टारसवासपरियागस्स समणस्स निग्गन्थस्स कप्पइ दिट्ठीविसजावणा
नामं अज्जयणे उद्दिसित्तए ॥ ४० ॥

भावार्थ ॥ ४० ॥ १८ वर्षनी दीक्षावाळा साधुने द्रष्टि विष भावना नामे अध्ययन भणावुं कल्पे ॥ ४० ॥
अर्थ ॥ ४१ ॥ ए० ओगणीस । वा० वरसनी । प० पर्यायना भ्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । दि० द्रष्टि । वा० वाद ।
ना० नामे । अं० अंग । उ० भणावुं कल्पे ॥ ४१ ॥

मूळपाठ ॥ ४१ ॥ एगूणवीसवासपरियाए कप्पइ दिट्ठिवाए नामं अज्जे उद्दिसित्तए ॥ ४१ ॥

भावार्थ ॥ ४१ ॥ १९ वर्षनी पर्यायवाळा साधुने द्रष्टि वाद नामे अंग भणावुं कल्पे ॥ ४१ ॥
अर्थ ॥ ४२ ॥ वी० २० । वा० वर्षनी । प० पर्यायवाळा । स० भ्रमण । नि० निग्रंथने कल्पे । स० सर्व । सु० सूत्र ।
वा० भणाववा । भ० कल्पे ॥ ४२ ॥

मूळपाठ ॥ ४२ ॥ वीसवासपरियाए समणे निग्गन्थे सव्वसुयाणुवाई जवइ ॥ ४२ ॥

भावार्थ ॥ ४२ ॥ २० वर्षनी पर्यायवाळा साधुने सर्वे सूत्र भणाववा कल्पे ॥ ४२ ॥
अर्थ ॥ ४३ ॥ द० दस । वि० विध । वे० वैयावच । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । आ० आचार्यनी । वे० वैया-
वच करे १ । उ० उपाध्यायनी । वे० वैयावच करे २ । थे० स्थिवरनी । वे० वैयावच करे ३ । से० शिष्यनी । वे० वैयावच

१ H. adds this sutra (आ सूत्र एवमां छे)

विवहार०
॥१७२॥

करे ४ । गि० ग्लाननी । वे० वैयावच करे ५ । त० तपस्वीनी । वे० वैयावच करे ६ । सा० साधर्मिकनी । वे० वैयावच करे ७ । कु० कुलनी । वे० वैयावच करे ८ । ग० गणनी । वे० वैयावच करे ९ । सं० साधुना संघनी । वे० वैयावच करे १० ॥ ४३ ॥

मूलपाठ ॥ ४३ ॥ दसविहे वैयावच्चे पल्लते तंजहा । आयरियवैयावच्चे उवज्जायवेया-
वच्चे थेरवेयावच्चे सेहवेयावच्चे गिलाणवेयावच्चे तवस्सिवैयावच्चे साहम्मियवेया-
वच्चे कुलवेयावच्चे गणवेयावच्चे सङ्गवेयावच्चे ॥ ४३ ॥

भावार्थ ॥ ४३ ॥ दस प्रकारनी वैयावच कही ते कहे छे. १ आचार्यनी, २ उपाध्यायनी, ३ स्थिवरनी, ४ शिष्यनी, ५ गिलाणनी, ६ तपस्वीनी, ७ साधर्मिकनी, ८ कुलनी, ९ गणनी, १० साधुना संघनी ॥ ४३ ॥

अर्थ ॥ ४४ ॥ आ० आचार्यनी । वे० वैयावच । क० करतो थको । स० श्रमण । नि० निर्ग्रन्थने । म० मोटी । नि० निर्जरा । म० मोटी । प० फळ (लाभ) । भ० होय (पामे) ॥ ४४ ॥

मूलपाठ ॥ ४४ ॥ आयरियवैयावच्चं करेमाणे समणे निग्गन्थे महानिज्जारे महापज्जव-
साणे जवइ ॥ ४४ ॥

भावार्थ ॥ ४४ ॥ आचार्यनी वैयावच करनार साधु महा निर्जरा महा फळ (लाभ) पामे ॥ ४४ ॥

१ T. H. have now. (टी. एचपां हम्पां छे) तवस्सि०.

उद्देश्यो-
॥ १० ॥

॥१७२॥

अर्थ ॥ ४५ ॥ उ० उपाध्यायनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० भ्रमण । नि० निग्रंथ । म० महा । नि० निर्जरा ।
म० महा । प० लाभ । म० पामे ॥ ४५ ॥

मूलपाठ ॥ ४५ ॥ उवज्जायवेयावच्चं करेमाणे समणे निग्गन्थे महानिज्जारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४५ ॥

भावार्थ ॥ ४५ ॥ उपाध्यायनी वैयावच करनार भ्रमण निग्रंथ मोटी निर्जरा महा लाभ पामे ॥ ४५ ॥

अर्थ ॥ ४६ ॥ थे० स्थवरनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० भ्रमण । नि० निग्रंथ । म० मोटी । नि० निर्जरा ।
म० मोटी । प० फळ । म० पामे ॥ ४६ ॥

मूलपाठ ॥ ४६ ॥ थेरवेयावच्चं करेमाणे समणे निग्गन्थे महानिज्जारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४६ ॥

भावार्थ ॥ ४६ ॥ स्थवरनी वैयावचनो करनार भ्रमण निग्रंथ महा निर्जरा मोटी लाभ पामे ॥ ४६ ॥

अर्थ ॥ ४७ ॥ त० तपस्वीनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० भ्रमण । नि० निग्रंथ । म० मोटी । नि० निर्जरा ।
म० मोटी । प० फळ । म० पामे ॥ ४७ ॥

मूलपाठ ॥ ४७ ॥ तवस्सिवेयावच्चं करेमाणे समणे निग्गन्थे महानिज्जारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४७ ॥

वहार०
१७३॥

भावार्य ॥ ४७ ॥ तपस्वीनी वैयावच करनार अमण निग्रंथ मोटी निर्जरा मोटो फळ पाये ॥ ४७ ॥

अर्थ ॥ ४८ ॥ से० शिष्यनी । वे० वैयावच । क० करतो थको । स० अमण । नि० निग्रंथ । म० मोटी । नि० निर्जरा ।
म० मोटो । प० फळ । म० पाये ॥ ४८ ॥

मूळपाठ ॥ ४८ ॥ सेहवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिजारे महापज्जव-
साणे भवइ ॥ ४८ ॥

भावार्य ॥ ४८ ॥ शिष्यनी वैयावच करतो थको अमण साधु मोटी निर्जरा महा लाभ पाये ॥ ४८ ॥

अर्थ ॥ ४९ ॥ गि० ग्लान । (रोगी) नी । वे० वैयावच । क० करतो थको । स० अमण । नि० साधु । म० मोटी ।
नि० निर्जरा । म० मोटो । प० फळ । म० पाये ॥ ४९ ॥

मूळपाठ ॥ ४९ ॥ गिलाणवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिजारे महापज्जव-
साणे भवइ ॥ ४९ ॥

भावार्य ॥ ४९ ॥ रोगीनी वैयावच करनार साधु मोटी निर्जरा मोटो लाभ पाये ॥ ४९ ॥

अर्थ ॥ ५० ॥ सा० (साधुना) साध्विकनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० अमण । नि० साधु । म० मोटी ।
नि० निर्जरा । म० मोटो । प० फळ । म० पाये ॥ ५० ॥

उत्तरसर्गो.
॥ १०३ ॥

॥ १७३ ॥

मूळपाठ ॥ ५० ॥ साहम्मियवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिज्जारे महाप-

ज्जावसाणे जवइ ॥ ५० ॥

भावार्थ ॥ ५० ॥ (साधुना) साध्विकनी वैयावच करनार अरण साधु महा निर्जरा, मोटो फळ पामे ॥ ५० ॥

अर्थ ॥ ५१ ॥ कु० साधुना कुळनी । वे० वैयावच । क० करतो यको । स० अरण । नि० साधु । म० महा । नि० निर्जरा । म० महा । प० फळ । भ० पामे ॥ ५१ ॥

मूळपाठ ॥ ५१ ॥ कुलवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिज्जारे महापज्जाव-
साणे भवइ ॥ ५१ ॥

भावार्थ ॥ ५१ ॥ साधुना कुळनी वैयावच करनार अरण साधु महा निर्जरा, महा फळ पामे ॥ ५१ ॥

अर्थ ॥ ५२ ॥ ग० साधुना गणनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० अरण । नि० साधु । म० मोटी । नि० निर्जरा । म० मोटी । प० लाभ । भ० पामे ॥ ५२ ॥

मूळपाठ ॥ ५२ ॥ गणवेयावचं करेमाणे समणे निगन्थे महानिज्जारे महापज्जाव-
साणे भवइ ॥ ५२ ॥

भावार्थ ॥ ५२ ॥ साधुना गणनी वैयावच करनार अरण साधु मोटी निर्जरा मोटो फळ पामे ॥ ५२ ॥

अर्थ ॥ ५३ ॥ स० साधुना संघनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० अरण । नि० साधु । म० मोटी । नि० निर्जरा । म० मोटी । प० लाभ । भ० पामे ॥ ५३ ॥

व्यवहार०
॥१७४॥

जंरा । म० मोटो । प० फळ । भ० पामे ॥ ५३ ॥ ति० एम । वे० हुं कहुं छुं ॥

मूळपाठ ॥ ५३ ॥ सद्धवेयावच्चं करेमाणे समणे निगगन्थे महानिज्जारे महापज्जव-
साणे जवइ ॥ ५३ ॥ ति वेमि.

भावार्थ ॥ ५३ ॥ साधुना संघनी वैयावच करनार श्रमण साधु मोटी निर्जरा मोटो फळ पामे ॥ ५३ ॥ एम हुं कहुं छुं ॥

उपर दस प्रकारनी वैयावच कही ते वैयावच कहेवे प्रकारे होय ते कहे छे ।

१ पाणीनी वैयावच, २ सेजा संथारानी, ३ आसन देवुं, ४ क्षेत्र तथा उपधिनुं पढिलेहण करवुं, ५ पग पुंजवा, ६ औषध लावी देवुं, ७ ग्लानने चालता पगदावे मसळे, ८ आहार लावी दीए तथा उपाडे, ९ राजा बगेरे तरफयी थएल कष्टमांथी काढे, १० शरीरादि बोसरावे रक्षा करे, ११ थंडिल जातानो पात्रो, डांडो तथा उपगरण बडा कनेथी लइ पोते राखे, १२ रात्रे तथा दिवसे रोगी, ग्लान उपर सावधान रहे, १३ उचार, पासवण, खेल एटले जाजरु, पेशाव तथा बढ-
खानुं भाजन बाबत सावधान रहे एम तेर बोल दसे प्रकारे कहेवा. ए सर्व मळी १३० बोल वैयावचना कथा.

अर्थ ॥ १० ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । द० दसमो । उ० उद्देसो । स० पुरो थयो ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ व्यवहारस्स दसमो उद्देसथो समत्तो ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ व्यवहार सूत्रनो दसमो उद्देसो पुरो थयो ॥ १० ॥

॥ इति व्यवहार सूत्र समाप्तं ॥

उद्देसथो
॥ १० ॥

॥१७४॥

व्यवहार सूत्रनो कोष.

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	घट्टेसो.	सूत्रो.	अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	घट्टेसो.	सूत्रो.
अइरेग	अतिरेक	८	१५	अणुदिसा	अनुदिश	२	२६
अइसेस	अतिशेष	६	१०-१५			६	२३-२४
अक्रिबद्धान	अकृत्यस्याज	१	३४			७	१-१
		२	१-१७-२४				६-११
अगदसुय	अकृतभृत	६	१७-१८	अणुपरिहारिय	अनुपरिहारिक	२	५
अगिलाए	अगलात्वा	१	६-१७				१ अथवा ५/१
अरुग वृलिया	०का	१०	३३	अणुलोम	अनु०	८	११
अझलि	—	१	३९	अणोहाइय	अनपवावित	२	२५
अट्टजाय	अर्थजात	२	१७	अन्तेवासि	वासिन्	१०	१७
अणवट्टप्प	अनवस्थाप्य	२	७-१८-१९	अन्नायउञ्ज	अज्ञातोञ्ज	१०	१ १/२
			२२				२
अणुग्याइय	अनुदातिक	६	२१-२२	अपलिउत्रिय	अपरिकुच्य	१	१-२०

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
अपलिच्छग	—	३	१
अपिण्ड	अर्पयति	८	८
अभिनिचारिया	अभिनिचारिका	४	१९
अभिनिसीहिया	अभिनिषेधिका	१	२१
अभिनिसेज्जा	अभिनिषट्ठया	१	२१
	Malayagiri		
	अभिनिषद्या		
अमृग	सौ	२	२४
अम्ब	आम्र	९	३५-३६
अरुणोववाय	०णोपपात	१०	३४
अवराह	अपराध	१	३९
अहालन्द	यथालन्द	१	२९
अहाराइणियाए	—	४	२६-३२
अहालन्द	यथा०	४	२०-२३

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
अहालहुसग	यथा-लघुशस्+क	२	६-१७
		८	२-४
			१२-१३
आईयव्व	आपातव्य	९	४१
आएस	आवेश	९	१-४
आयारपकप्प	आचारप्रकल्प	३	३-४-१०
		५	१५-१८
		६	१७-१८
		१०	२६-२७-२८
आरुभइ }	आरुहयति	१	१७-२०
आरुहइ }		२	५
		९	३५
आलोपइ	आरोचयति	१	१-२०
			२५-३२-३४

अर्थ मागधी शब्द. संस्कृत शब्द. उद्देशो. सूत्रो.

		२	२४
		६	१९
		६	२३-२४
आलोचना	आलोचना	४	२०-२३
आसीविसभावना	आसीविसभावना	१०	३९
आहाराइणियाए	-	८	१
इच्छा		४	२५
		६	१२ अथवा १२/३
इत्तरिय		२	२६
		६	२३-२४
		७	१
उच्चार	-	६	२
उद्वाणपरियावणिय	-	१०	३५

अर्थ मागधी शब्द. संस्कृत शब्द. उद्देशो. सूत्रो.

उत्ताणय	उत्ताणक	५	१८
उद्	ऋतु	८	१
उद्देशणा	०शन	१०	१५-१७
उद्दृष्ट	उद्दृष्ट	२	२९-३०
उम्मायपत्त	उन्मादप्राप्त	२	१२
उवगरण	उपकरण	८	१२-१४
उवद्वावणा	उपस्थापन	१०	१४
उवद्वावणिया	उपस्थापनिका	१	३३
उवद्वावेत्तप	उपस्थापयितुम्	२	१८-२३
		१०	२४-२५
उवलिच्छप	उपजातुम्	१	२२
		४	११-१२
		५	११-१२

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
उपवाय	उपपात	४	२४
उपसर्गपक्ष	उपसर्गप्राप्त	२	१३
उपसंपज्जना	उपसंपदन	४	११
		५	११
उपस्सय	उपाश्रय	६	१०-११-१३-१६
		७	२२-२३
उपहृद	उपहृत	९	४५
उवासन्तर	अवकाशा	८	१
एगपक्खिय	एकपक्षिक	२	२६
एगराइय	एकरात्रिक	१	२२-२४
		४	११-१२
		५	११-१२
एगल्ल	एक	१	२५-२७

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
एलुय	एलुक	१०	१/२ अथवा १/२
एवइकसुत्र	एवं कृत्वस्	१	३९
एवइय	—	१	३९
ओगाह	अवग्रह	४	२०-२३
		७	२१-२४-२७
—	—	८	४-११
ओगहिय	अवग्रहीत	९	४६
ओमावेइ	—	५	२१
ओमोयरिया	अवमोदय	८	१६
ओवास	अवकाश	७	२२-२३
		८	५
ओसज्ज	अवसज्ज	१	३१
ओसहि	ओषधि	९	३३-३४

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
ओहाणुप्पेहि	अपधावनानुप्राप्तम्	२	२५
ओहायइ	अपधावति	३	१८-२२
		४	१४
		५	१४
कइय	क्रयिक	७	२३
कउल	कवल	८	१६
कपाग	कल्पक	२	२-४
		४	११-१२-
			१५-१८-२५
		५	११
कवल		८	१६
कायसंकास	कायसंस्पर्श	४	२१-२३
कुकुडि	०टी	८	१६
कुसल	कुसल	३	३-७

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
कुसील	कुशील	१	३०
स्वित्तचित्त	सिप्त०	२	९
सुडुग	शुद्रक	१०	२४-२७
सुडिया	-	९	४१
सुयायार	शुताचार	६	२३-२४
		७	१
गग्धिय	०क	९	२९-३०
गरुडोववाय	गरुडोपपाद	१०	३४
गाप	प्राप	१	३९
		४	९-१०
		५	९-१०
		६	१७-२०
		९	३५
गारा	गृह	८	१

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
गिकायमाण } ०मीण	ग्लायन	२	८-१७
		४	१३
		५	१३
गिहि	गृहिन्	२	१८-२३
गुब्बिणी	गुर्विणी	१०	१/२
गोळिय	०क	९	१९-२०
वेयन्व	गृहीतव्य	२	२५
चक्रिय	चक्रिक	९	१७
चक्रिया		८	२-४
चन्द्रपटिमा	चन्द्रप्रतिमा	१०	१
चम्म	र्मन्	८	५
चरिष्	चरितुष्	४	१-४.९
चरिया	चर्या	४	२०-२३
चाउलोदण	-	६	४

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
चारण	-	४	१९
चारणभावणा	०ना	१०	३७
चेळ	-	८	५
छत्तग	छत्तक	८	५
छप्पग	-	९	४३-४४
छेय	छेद and परिहार	१	२१-२५-३३
		३	२
		४	११-१६
			१९-२१-२३
		६	११-१४
		६	१७-१८
जकत्वाइह	यज्ञाविष्ट	२	११
जिणकप्पिय	जिनकल्पिक	५	२१
ठवणिज्ज	स्थापनीय	१	१७-२०
			१-१-५

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
ठाण	स्थान	३	७
		१०	३१
तत्तिय	तृतीय	६	१८
तत्पत्तियं	तत्पत्तियम्	३	१३-१७
		४	१३-१४
		५	१३-१६
		६	१८
तिसंगदिय	त्रिसंगदीत	३	२१
यण्डिल, }	स्थण्डिल	७	२१
०६		८	१२-१४
थेरकप्पिय	-	५	२१
थेरभूमि	-	५	१७-१८
		८	५
		१०	२२
दण्डग	०क	८	५

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
दत्ती	-	९	४३-४४
		१०	१/२
दसकप्पववहार	दशाकल्प व्यवहार	३	५
		१०	३०
दास		९	५-८
दिट्ठिवाय	दृष्टिवाद	१०	४०
दिट्ठी विस भावणा	दृष्टि विष भावना	१०	४०
दिचचित्त	दृष्ट०	३	१०
दिसा	दिश्व	१	२२
		२	२६
		४	११-१२
		५	११-१२
		६	२३-२४
		७	१-६-७-१०-११
दीहपट्ट	दीर्घपृष्ठ	५	२१

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
दुसंगहिय	द्विसंगृहीत	३	११
दृष्टज्जइ	दृतीयते	४	११
		५	११
		७	२१
		८	१४
दूसग	-	९	४३-४४
देविन्दोववाय	देवेन्द्रोपपाद	१०	३५
दोसिय	दौषिक	९	२३-२४
धरणोववाय	°णोपपाद	१०	३४
नागपरियावणिय	-	१०	३५
नायकुळ	ज्ञात०	७	२४
नायविहि	ज्ञातविधि	६	१
नायग	ज्ञातक	९	३६-१
निग्वाणइ	निर्घातयति	६	२१-२२

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
निज्जुहत्तए	निर्यययितुम्	२	६
		१०	१/२
निय	निज	७	३
निल्लु (पास)	° (वर्ष)	३	९-१०
परियाय	पर्याय		
निव्विसइ	निर्विघ्नति	१	१७-२०-२३
			२४
		२	२-४
नो पकाम लोइ	न प्रकाम लोणिम्	८	१६
पएस	प्रदेश	८	१
पज्जोसविय	पर्युषित	४	१२
		५	१२
		८	१
पट्टवणा	प्रस्थापना	१	१७-२०
पटिग्गइ	प्रतिग्रह	२	२९-३०

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	छहेसो.	सत्रो.
		८	१५
		९	४३-४४
पढि जिज्जाणइ	प्रतिनिर्यापयति	८	१२-१३
पढितप्पइ	प्रतिनिर्यापयते	७	४-५
पण्हावेइ	प्रस्तापयति	६	२१-२२
पत्तिअ	प्रत्यय	१	२३-२४
(० वत्तिया)		२	२२-२३-२६
		४	११-१२
पण्फोडेइ	-	६	१०
पमाण	प्र	२	२४-२५
पया	प्रयू	९	९-१६
	(० वयू)		
	(वचा)		
परिग्गह	० व्रह्म	५	१५-१८

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	छहेसो.	सत्रो.
		८	१२-१३
परियाय	पर्याय	७	१९-२०
		१०	२८-४२
परिहरणा	० न	७	२१
परिहार	० डेय	२	२४-२५
		५	२१
		७	२१
परिहार }	० कल्प	१	२३-२४
कल्प }		२	५-६-२८-
			२९-३०
परिहारद्वान	० स्थान	१	१-२०
		६	२१-२२
परिहारिअ	० क	२	२७
पकासग	० शक	२	२९-३०

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
पलिउञ्चिय	परिकुञ्च	१	१-२०
पलिच्छम्	परिं	३	१
		४	२४-२५
पलिच्छेयणग	परिच्छेदनक	८	५
पवसिणी	प्रवर्तिनी	३	१२
		५	१-२-५-६
			-९-१०
पन्वावणा	प्रवाजन	१०	१४-१६
पन्वावेत्तण	प्रवाजयितुम्	७	६
पहिय	पथिक	७	२५
पाउणइ	प्राप्नोति	५	२१
पाडिहारिय	प्रातिहारिक	८	६-७-११
		९	१-४
पाणिपडिग्गहिय	प्रतिग्रहक	९.	४४

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
पारञ्चिय	पाराञ्चिक	२	८-२०
			२१-२३
पारिहारिय	क	१	२१
		७	२२-२३
पारेइ	पारयति	९	३५
पासत्थ	पार्श्वस्थ	१	२८
पासवण	प्रस्रवण	६	११
पासिल्लिय			१८
पाहुड	प्राभृत	७	१२-१३
पिण्डवाय	पात	८	५-१२
पुरिसज्जाय	पुरुषजात	१०	६-१३
भइन्नग	-	९	५-८
भगवं	भगवान्	३	१
		४	१८

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
मण्डग	भाण्डक	८	५
भक्तपाणपडियाइ-	भक्तपानप्रत्याख्यान	२	१६
क्वित्त			
भयग	भृतक	९	५-८
भिक्षा	—	४	२४-२५
भिक्षुपडिमा	भिक्षुप्रतिमा	९	३७-४०
मचग	मात्रक	८	५
माई	मायिन्	३	२३-२९
मेहुण	मैथुन	३	१३ थी १७
		६	२२
मोय	मोक	९	३५
रज्जपरियट्ट	राज्यपरिवत	७	२६-२७
राइणिय	रात्रिक	४	१८-२४-२५
लट्टिया	यष्टिका	८	५

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
लूमइ	लृषयति	५	२१
लेव	लेप	२	२८
वइ (for वई)	वयम्	८	११
वकइय	अवक्रयिक	७	२२
वक्रय	अवक्रय	७	२२
वगडा		६	१७-२०
(ग) &०	—	९	१-४
			९-१६
			३६ ३६
			१ ४
वगचूलिया	वर्गचूलिका	१०	३३
वयू	See पया		
ववहार	व्यव°	२	६-१७
		१०	५

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
वायणा	वाचना	७	१८
		१०	१५-१७
वालग	क	९	४३-४४
वासावास	वर्षवास	४	५-८-१०-१२
		५	५-८
		८	३
विद्विक्किट्ट	व्यति	७	१०-१५
द्विय	कृष्ट		
विवोसपेइ	वितोषयितुम्	७	१२-१३
विक्रिणाइ	विक्रीणाति	७	२३
विमाणपविभत्ति	विमानप्रविभत्ति	१०	३३
विषाह	व्याख्याप्रसङ्गति	१०	३२
विषाह	व्याख्याचूळिका	१०	३३
विवाय	विवाद	२	२५

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
विसंभोग	—	७	४-५
विहवधूया	विधवादुहित	७	२४
वीसंभइ	विश्रम्यति	३	११-१२
		४	११
		५	११
		७	२१
वुह	वृद्ध	८	४
वेउट्टिय	—	४	२१-२३
वेयावन्न	वेयावृत्त्य	५	२०
		१०	४३
वेयावडिया	वेयावृत्त्य	१	१७-२०
		२	१-३-५-१७
			२९-३०
		६	१२

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
वेलंभरोववाय	रोपपाद	१०	३४
वेस	वेश	९	५-८
वेसमणो ववाय	वैश्रमणोपपाद	१०	३४
बोधिय	°क	९	२१-२२
संसत्त	°क्त	१	३२
संखादत्तिय	संख्यादत्तिक	९	४३
सज्झाइय	स्वाध्यायिक	७	१६-१७
सज्झाय	स्वाध्याय	७	१४-१७
सच्चपइन्न	सत्यप्रतिज्ञ	२	२४-२५
संठवेइ	संस्थापयति	५	१५-१७
संथरइ	संस्तरति	२	५
सपायच्छित्त	संप्रायश्चित्त	२	१५
संभुज्जइ	संभुनक्ति	२	२७
संभोइय	सांभोयिक	१	३६

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
		५	१९-२०
		७	१-५
समवाय		३	७
		१०	३१
समुक्कसणा	समुत्कर्षण	४	१३-१४
		५	१३-१४
समुच्छेय }	समुच्छेद }	३	१०
कप्प }	कल्प }		
समुद्वाणमुय	समुत्थानश्रत	१०	३५
सम्मंभाविय	संम्यग्भाविक	१	३९
सरइ	स्मरति	१	२२-२४
		४	१५-१७
सम्भराणिण	सर्वरात्मिक	४	१८
सागारकड	सागारकुत	७	२१

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
		८	१२-१४
सागारिय	क	८	६-७-८
		९	३६ - ३६
			१ - ४
सारिय	सागारिक	७	२२-२३
		९	१-३०
सारुविय	सरुपिक	१	३७
साहणिय	संहत्य	१	१७-२०
साह्णिरण	-	२	१४
सिमिण भावणा	स्वप्नभावना	१०	३६
सुकपोगल्ल	-	६	२१-२२
सूयगड	सूत्रकृताङ्ग	१०	२९
सेज्जासंथारग	शय्या संस्तारक	८	१-४
			६-८

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
सेह	शैक्ष	१	३३
		४	२४-२५
सेहतर	शैक्षतर	४	२४-२५
सेहभूमि	शैक्षभूमि	१०	२३
हत्थकम्म	हस्तकर्मन्	६	२१
हेमन्त गिम्हा	ग्रीष्मो	४	१-४-९
		५	१-४
		८	२

व्यवहार सूत्रनुं शुद्धिपत्रक.

पातुं.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
४-१	५	बार	वार
५	८	बा	वा
* ६	६	बां	वा
६-१	१	मासनु	मासनुं
"	९	"	"
* ७	५	छम्मासिय वा	छम्मासियं वा
"	७	मासनु	मासनुं
८-१	६	अ.	अ.
९-१	८	संपूण	संपूण
"	१०	वा	वा
११	३	कम	कर्म
१२	६	साध्वी	साध्वी

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१२-१	३	ओलोवती	ओलोवती
"	८	प्रक्षेपवो	प्रक्षेपवो
१४	११	चितव	चितवे
१४-१	फुटनोट	ण for से	से (नथी)
१६-१	८	पुरु	पुरुं
"	१३	वा	वा
* १७	२	जण्ण	जण्णं
१७-१	१०	दि.	दि.
१९-१	९	कहे छे	ते कहे छे
* २०-१	३	भिकखु	भिकखू
२१-१	१	विचरवुं	विचरवुं
* "	५	भिकखु	भिकखू

પાત્રું	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨૩-૧	૫	વિધિષ	વિધિષ
# ૨૫	૨	વહુસ્સુયં	વહુસ્સુયં
"	૫	સભોગ	સભોગ
# ૨૯	૩	અગયઓ	અગયઓ
૩૦	૩	ઘળી	ઘળી
૩૦-૧	૨	પુરુ	પુરું
૩૧	૩	વલ	વલ
"	૪	આરવાદે	આસ્વાદે
"	૧૧	સંપૂર્ણ	સંપૂર્ણ
૩૧-૧	૧૦	અગિલાણ=	H. (અચમાં) અગિલાણ=
		સાજા સાધુ	નિરોગી ન થાય ત્યાં
		પાસે	સુધી.
# ૩૩	૭	મિકસું	મિકસું
૩૪	૬	મા	માત્ર

પાત્રું	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૩૭-૧	૬	સંજમ	સંજમ
"	૭	આચાર્ય ન	આચાર્યને
૩૮-૧	૫	હે	હે પૂજ્ય
૪૦	૮	અપ્રતિસેવી	અપ્રતિસેવી
# ૪૦	૧૨	આયરિય	આયરિયવજ્ઞાયાણ
		વજ્ઞાયાણ	
૪૧-૧	૨	સ્થિવરની	સ્થિવરની
૪૩	૬	જમશુ	જમશું
૪૫	ફુટનોટ	જે० જે । તે०	H. (અચમાં) નીચે સુ-
		તે । સાહમ્મિ-	જવ બર્થ છે. તેણે જેટ-
		યા. સાધર્મિક ।	લા સાધર્મિક સાધુઓને
		ઉદ્ઘાણ० આ-	હઠાદિ પોતાની સાથે
		જ્ઞાણ । વિહરં-	લીધા ને જેઓ તેની
		તિ. વિચરે	સાથે વિચર્યા તેને ચા-

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
			रित्रनो छेद के तपतुं प्रायश्चित पण न आवे (जुओ भगवती जमा- लीनां शिष्यनी माफक)
४६-१	४	जो	जे
"	१३	रसु.	स्तु.
४६	६	संग्रह करवामां कुशल,	संग्रह करवामां कुशल ने आहार पाणीनी एख- णामां कुशल.
४७	३	वस्तु ना	वस्तुना
* "	११	आयरिय उव- ज्झायत्ताए	आयरियउवज्झायत्ताए
#४७-१	१३	आयरिय	आयरिय

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
४८-१	७	प्रवतावे	प्रवत्तावे
"	८	पवर्तादिक	प्रवर्तकादिक
४९	११	क्रीधादिके	क्रोधादिके
५०-१	१४	पदवी लइ पछी न भणे	H. (एचमां) भणीश एम कही न भणे
* ५१	२	अवट्टिए	अवट्टिए ^१
५१	९	पदवी लइने प- छी भणे नही.	H. (एचमां) भणी- श एम कही न भणे
*५१-१	८	अणायरिय उ- वज्झायस्स	अणायरियउवज्झाय- स्स
५२	२	बहुना	बेहुना
* ५२	११	कप्पइ,	कप्पइ
*५२-१	१	पछा	परुछा
* ५३	५	उदिसि०	उदिसि०

पानु	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
* ५७-१	९	पट्टियंसि	पट्टियंसि'
५९	१०	क छे	कहे छे
,,	११	जावजी	जावजीव
६०-६१	मार्जीनमां	सत्र	सूत्र
६१	६	ववहर	ववहार
६१-१	६	घा	घणां
६३-१	१	हु	हुं
* ,,	१०	वसे ते	वसे ते)
६३-१	फुटनोट	कपड	कण्ड
* ६६-१	१	B b	B b (-
* ,,	४	तंसि	तंसि
६७	१	परिहारे	परिहारे
* ६७-१	३	रोग	रोगा
		वणं	'वणं

पानुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
* ६८-१	१	ममंसि	ममंसि'
* ६९-१	३	चउं पञ्च	चउं पञ्चरायाओ'
७०-१	५	रायां	
७१	१२	पीता	पिता
७३-१	१	काइ	कोइ
,,	४	उपरांत	उपरांत
* ,,	१०	ग्रीजु	ग्रीजुं
* ,,	१२	भिकखू'	भिकखु'
७४	९	काय सं'	कायस'
७४-१	२	स्थिवर तेने	स्थिवरने
* ७५	१	,,	,,
,,	४	अणुजाणइ	अणुजाणइ'
७७-१	६	स्थिवर तेने	स्थिवरने
		वडेराने	वडेरो

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
८४-१	फुटनोट	३ C. E.	३ G. E.
* ८५-१	३	मए	मए ^२
* "	७	समुक्किट्टाए	समुक्किट्टाए
* ८९	१	च्छेइयत्तं	च्छेइयत्तं
८९	फुटनोट	क्षेण	ण्णेण
* ८९	११	संतुयट्ठाण	G. E. (जर्मनमां) सं- तुयट्ठाण
९०-१	६	मांहोमांहि	मांहोमांहि
* "	८	निगन्धीओ	निगन्धीओ
"	फुटनोट	अतिए	अंतिए
"	"	तेण	तेण
* ९१	११	एव	एवं
* ९४-१	२	उव	उव
* "	९	विगिश्च	विगिश्च

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
९७-१	५	भणनर	भणनार
"	९	अगीताथ	अगीतार्थ
१००	३	सूत्रदिकनी	सूत्रादिकनी
१			
* १०१	२	तस	तस्स
* "	६	त्तिवेमि	त्ति वेमि
"	फुटनोट	निगन्थ	निगन्थं
१०१-१	३	सूत्र वंचावुं	सूत्र वंचावुं,)
१०२	६	च०	चि०
* "	११	सिया.	सिया,
१०३-१	७	सवळो	सवळो
१०५	फुटनोट	पाडियक	पाडियकं
* १०६	५	आ०उवञ्जा	आयरियउवञ्जाए
* १०७	७	पढ्वावेतए	पढ्वावेत्तए

पानुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१०८	१०	त्यां वेठो ख-	H. (एच) मां कोइ
	१२	माववुं कल्पे नहिं	साधुने कठोर वचनादी- कना प्रायश्चित्त उपजे तो तेणे विकट देशमां ज्यां साधु रहेता होय त्यां जइ खमाववुं कल्पे
॥	१४	त्यां वेसी ख- माववुं कल्पे	H. (एचमां) साध्वीने कठोर वचनादीक प्राय- श्चित्त उपजे तो तेणे वि- कट देशमां ज्यां साधु रहेता होय, त्यां जइ खमाववुं कल्पे नहिं प- ण स्वस्थानके वेसी ख- माववुं कल्पे

पानुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
# ११२	३	वएज्जा	वएज्जा,
११४-१	८	आहाराइणि-	H. (एचमां) आ०
		याए-आ० दी	हवे । रा० रत्नादीक
		वस । रा० रा-	गुरुएसेज्जासंथारो ली-
		त्रीए	धा बाद सेज्जा सं- थारो ग्रहण करे
११५-१	९	भारे	मारे
# ११६	२	भविस्सइ	भविस्सइ
॥	१०	वर्षारुतु	वर्षारुतुमां
॥	॥	वु० वधती	H. (एचमां) वु० व- द्ध कायाने
		वा० वर्षारुतुमां	वा० वर्षारुतुमां
			आश्रयभूत थाशे (स्थिर वासने माटे)

पानुं.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
११६-१	६	वधती वर्षारुतु- मां	H. (एचमां) वृद्ध का- याने वर्षारुतुमां आश्र- यभूत याशे (स्थिर वा- सने माटे)
१२०	५	नारवी	नाखी
"	१५	निदोष	निदोष
१२१	३	वियार	H (एचमां) स्वाध्याय
"	४	विहार	सज्ञायभूमी H. (एच- मां) घंडील भूमी
१२४-१	३	भुक्त	भुक्त
१२५	३	घर	घर
"	फुटनोट १	सागरिं	सागारिं
"	" १	हमेशा	हमेशां
* १४२	७	बहिया	बहिया
१४४	६	चालणीए करी	H. (एचमां) चालणीमां

पानुं.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
			गाळी पात्रमां नाखे.
१४४	८	वि० णं	वि० णं.
*१४४-१	१	केइ	केइ
"	७	नाखता	नाखतां
"	८	चालणीए करी	जुओ १४४ (६)
"	फुटनोट १	भिखूस्स	भिखूस्स
१४५	९	चालणीए करी	जुओ १४४ (६)
१४५-१	८	चारणीए करी	जुओ १४४ (६)
१४६	८	ओ० ग्रहे	H. (एचमां) भाजनमांथी वस्तु काढीने दीए
१४६	९-१३	साहरे	H. (एचमां) भाजनमां- थी वस्तु नाखता दीए
१४६	१३	जे कोइ ग्रहे	जुओ १४६ (८)
१४७-१	फुटनोट १	उपसग्गा	उपसग्गा
१४८	१२	२	१-२

पानु.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१५१-१	फुटनोट ७	रात्तहिं	सत्तेहिं.
१५६-१	४	वा	वा
* १५७	८	वारसीए	वारसीए
१६०-१	३	पुरुष	पुरुष
१६२	६	पण	पण
* ,,	१०	माणकरे	माणकरे
* १६३-१	८	पव्वा°	पव्वा°
१६४	१२	नहि	नहि°
१६५	४	एक उपदेश	H. (एचमां) एक उ-
		आपे एवो शि-	पदेशयीं शिष्य थयो प-
		ष्य होय पण	ण वांचना देवाथी नहिं
		वांचना आपी	
		शके नहिं	
१६६-१	४	बंनेना	बेना
१६७	७	नहि	नहिं

पानु.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१६७	१	उपदेशना दे-	H. (एचमां) एक उ-
		नार धर्मना शि	पदेशयीं शिष्य थयो प-
		ष्य पण वांच-	ण वांचना देवाथी नहिं
		ना देनार ध-	
		र्मना शिष्य नहिं	
१६७-१	५	भूमी	भूमी
१६८	४	उत्कृष्टि	उत्कृष्टि
१६९	८	तेने	तेनी
१७०	९	भावाथ	भावार्थ
१७१	१	अथ	अर्थ
१७२	२	चूलिका	चूलिका
१७३	११	न	नामे
१७४	११	वष	वर्ष
१७५	११	ष्टिद्र	द्रष्टि
१७६	११	रोगी	रोगी

જાહેર સ્વર.

અમારા તરફથી જે જે સૂત્રો વહાર પાડવામાં આવે છે તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ જૈન ધર્મના જ્ઞાનનો ફેલાવો કરવો. અમે પીસ્તાલીસે આગમોનો મૂળપાઠ જર્મનીમાં અમારે સરવે શુદ્ધ કરાવવા તજવીજ કરી છે. જર્મનીના પ્રોફેસર ડા. હર્મેન જેકોબી જે માગધો ભાષાના અધ્યાસી છે તેમની પાસે તથા તેમની દેસરેલ નીચે આ કામ ચાલે છે. આગમોનો મૂળપાઠ પૃથક્ જાનના ઘણા આગમો સાથે સરસાવો શુદ્ધ મૂળ પાઠાન્તર સાથે ઢલ્લાવી છપાવવામાં આવે છે. ઉપરની હકાકતથી જણાશે કે મૂળપાઠ ઘણેરે શુદ્ધ થશે. જર્મનીમાં કરાવેલ શુદ્ધ મૂળપાઠ વાઢાંજ સૂત્રો વાકત પ્રથમ જ્ઞાનરી કરી તે સૂત્રો સરીદવા ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે માટે અમારા તરફથી છપાવેલ શુદ્ધ મૂળવાઢાં સૂત્રો સરીદ કરશો. અમારા તરફથી જે સૂત્રો છપાવવામાં આવે છે તેના વેચાણની વપજ તેજ કામમાં વપરાય છે. અમારા તરફથી નીચેના સૂત્રો વેચનાનરી ઢીપીમાં છપાઈ વહાર પડેલાં છે.

૧. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર શુદ્ધ મૂળ અર્થે માવાર્થ સાથે પાકા પુંઠાનું.

રૂ. ૬-૮-૦

૨. ઉપાસક વશા સૂત્ર શુદ્ધ મૂળ અર્થે માવાર્થ સાથે પાકા પુંઠાનું કે છુડા પાનાનું

રૂ. ૩-૪-૦

૩. વશવૈકાલિક સૂત્ર શુદ્ધ મૂળ અર્થે માવાર્થ સાથે પાકા પુંઠાનું કે છુડા પાનાનું.

રૂ. ૩-૦-૦

૪. વૃહત્કરુપ સૂત્ર શુદ્ધ મૂળ અર્થે માવાર્થ સાથે છુડા પાનાનું.

રૂ. ૧-૪-૦

૫. વશવૈકાલિક શુદ્ધ મૂળ વાંધેલા પુંઠાનું પાઠાન્તર સાથે.

રૂ. ૦-૮-૦

- ६ बृहतकल्प शुद्ध मूल बांधेला पुंठावाळुं पाठान्तर साथे.
- ७ उत्तराध्ययन शुद्ध मूल बांधेल पुठानुं पाठान्तर साथे
- ८ सामायक सूत्र अर्थ सहित गुजराती लीपीमां.
- ९ व्यवहार सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे पाका पुठानुं के छुटा पानानुं.

रु. ०-१२-०

रु. १-४-०

रु. ०-१-६

रु. ३-०-०

आ सूत्रो अमदावादमां मळवानां ठेकाणां:—

डा. जीवराज घेलाभाइ दोशी नवेदरवाजे.

शा. बालाभाइ छगनलाल कीकाभटनी पोळ.

शा. श्रीभोवनदास रुगनाथदास आकाशेठना कुधानी पोळ.

संघवी बाडीलाल काकुभाइ, सारंगपुर—तळायानी पोळ.

वधा बुकसेलरोने सरखुं कपीशन मळे छे.

डाक्टर जीवराज घेलाभाइ दोशी—नवादरवाजा अमदावाद.

